

AGATHA
CHRISTIE

VE AYNA KIRILDI

TÜRKÇESİ:

Adnan Semih YAZICIOGLU

1

Miss Jane Marple pencerenin önünde oturuyordu. Pencere, bir zamanlar kendisi için büyük gurur kaynağı olan bahçeye bakıyordu. Ama artık o günler geçmişte kalmıştı. Şimdi pencereden dışarı bakınca tüyleri ürpererek yüzünü buruşturuyordu. Bahçe ile uğraşması bir süre önce kendisine yasak edilmişti. Eğilmeyecek, çapa çapalamıyacak, bahçe kazmıyacak, çiçek dikmeğe kalkışmıyacaktı... Olsun olsun da ancak yorulmadan çiçek budamasına izin vardı. Haftada üç gün gelen ihtiyar bahçıvan Laycock bahçeye çekidüzen vermek için, elinden geleni yapıyordu. Fakat onun mükemmel dediği (ki hiç de mükemmel değildi) ancak kendi ölçülerine göre mükemmeldi. Yoksa bu ölçüler hanımının ölçülerine kesinlikle uygun değildi. Miss Marple bahçede neler yapılmasını istediğini gayet iyi biliyordu ve bir işin yapılmasını istediği zaman Laycock'a gerekli emirleri veriyordu. İşte o zaman ihtiyar Laycock ustalığını gösteriyordu. Ama ilk heyecanı geçtikten sonra gayrete gelip emredilen şeyleri yapmak için hiçbir istek göstermiyordu.

«Çok haklısınız, hanımefendi. Şuraya şakayıkları dikeriz, duvar dibine de iri çan çiçeklerini sıralarız. Dediğiniz gibi bu hafta her şeyden önce bu iki işin yapılması gerek.»

Fakat Laycock'un işleri asmak için daima akla yakın mazeretleri bulunuyordu; en beylik mazereti de hava şartlarıydı. İşler gecikti mi, mutlaka hava ya çok kuruydu, veya çok yağmurlu... Ya da toprak çok su emmiş oluyordu... Veyahut ta hava don yapacağına benziyordu. Ya da sırada, o işlerden çok daha evvel yapılması gereken önemli bir iş oluyordu. Bu önemli şey de genellikle onun hesapsız yetiştirmeğe meraklı olduğu lahanalarla veya pırasa fideleriyle ilgili 'bir iş olurdu. Laycock'un bahçıvanlık sanatı hakkındaki prensipleri gayet basitti; bir batice sahibi ne kadar bilgili olursa olsun, onu bu prensiplerinden vazgeçmeye zorlayamazdı.

Pencereden bahçeye baharken Miss Marple hep bunları düşünüyordu. Sonra bakışlarını bahçeden kaçırdı, tekrar yün işini eline aldı.

insan gerçeklere korkusuzca bakmayı bilmeliydi: St. Mary Mead artık eski St. Mary Mead değildi. Bir bakıma, her şey değişmişti. İnsan bunun suçunu savaşımlara, genç neslin vurdumduymazlığına, kadınların artık evlerinde oturmayıp işe gitmelerine, atom bombasına veya sadece, hükümete yükleyebilirdi... Fakat insanın artık her şeyin değiştiğini düşünürken asıl kastettiği insanın kendinin yaşlanmakta olduğuydu. Çok mantıklı bir yaşlı hanımefendi olan Miss Marple bunun gayet iyi farkındaydı. Ne var ki, yaşlandığını St. Mary Mead'de garip bir şekilde çok daha fazla hissediyordu, çünkü bu kasaba çok

uzun yıllardan beri onun yuvasıydı.

St.. Mary Mead, yani ilçenin özü sayılan eski kasaba, hâlâ mevcuttu. Mavi Domuz hâlâ yerindeydi; kilise, papazın kaldığı ev, Kırılı-çe Anne'in küçük yuvası, George devri üslûbunda yapılmış evler... Kendi evi de onlardan biriydi. Miss Hartnell'in evi hâlâ yerindeydi, son nefesine kadar uygarlığa ve yeni gelişmelere karşı 'koymak için mücadele eden Miss Hartnell de o evdeydi. Miss VVeatherby ölmüştü, şimdi onun evinde banka müdürü ile ailesi oturuyordu, evi de, kapılarıyla çerçevelerini açık tatlı maviye boyayarak 'biraz eli yüzü düzgün hale sokmuşlardı. Eskiden kalma öbür evlerin de çoğunda yeni kiracılar oturuyordu, fakat yeni kiracılar, onları kendilerine satan emlak komisyoncularının o evlerde bulunduğundan söz ettikleri «eski zaman havası »m bozmamak için hiçbir şeyi değiştirmeye kalkışmadıklarından binaların çoğunun dış görünüşü değişmemişti. Yeni kiracılar bu evlere yalnız modern birer banyo ilâve etmiş, su tesisatı için avuçla para harcamış, elektrikli ocaklar, bulaşık yıkama makineleri falan koydurmışlardı.

Evler eskisine oranla hemen hiç farketmediği hakle, kasabanın ortasından geçen cadde için aynı şey söylenemezdi. Cadde üzerindeki dükkânlar sahip değiştirdi mi, yeni mal sahipleri derhal mağazaları ve dükkânları tamamen modern bir kafayla yeniliyorlardı. Balıkçı dükkânı, içinde dondurulmuş balıkların pırıl pırıl yattığı yeni lüks vitrinleriyle artık tanınmaz hale gelmişti. Kasap ise halâ tutucu kalmıştı. Gerçekten de parası olan için etin daima iyi kalitelisi vardı. Paranız yoksa, daha ucuz etleri, sert incikleri alır ve onlarla yetinmek zorunla kalırdınız.

Bakkal Bames da hâlâ eski dükkânındaydı, hiçbir şeyi değiştirmemişti, Miss Hartnell ile Miss Marple ve diğerleri hergün bunun için Allaha şükrediyorlardı. Barnes çok nazik bir adamdı, tezgâhının önünde alışveriş ederken oturup şöyle rahatça dinlenebilecek cinsten koltukları vardı. Oraya oturup şöyle peynir çeşitlerinden, zeytin kalitesinden bahsetmek ne zevkli oluyordu. Yine de, caddenin sonunda, bir zamanlar Mr. Toms'un hasırcı dükkânının bulunduğu yerde de gıcır gıcır, pırıl pırıl 'büyük bir mağaza duruyordu... Ve bu yeni mağaza St. Mary Mead'in yaşlıca hanımları için bir felâket işaretiydi.

Miss Hartnell: «İnsanın isimlerini bile duymadığı bir sürü şeylerle dolu binlerce paket,» diye söyleniyordu. «Binlerce çocuk maması. Halbuki çocuk dediğin salamlı yumurtayla doğru dürüst beslenir. Hem sonra neymiş o, yok eline bir sepet alacaksın, gereken şeyleri arayıp bulup onun içine dolduracaksın... bazen insanın istediği şeyi bulabilmesi için en azından bir çeyrek saat etrafına bakınıp durması gerekiyor... Sonra bir de bakıyorsun, aradığını bulmuşsun, ama ya çok kocaman bir paket içinde, ya da çok küçük. 'Hiçbir vakit istediğin şeyi istediğin miktarda bulamıyorsun. Sonra da alış verişini bitirdikten sonra para ödeyeceğim diye kuyruğa gir, yarım saat ayaklarına kara su insin. Müthiş yorucu 'bir şey. Tabî, böyle şeyler Yeni Şehir'de oturanlar için çok uygun...»

Sözünün burasına gelince durdu.

Çünkü şimdi alışıldığı üzere söz ne zaman o noktaya gelse, cümle sona eriyordu. Bu şehrin tamamen kendisine has bir havası vardı. Başlı başına bir âlem di Yeni Şehir.

Miss Marple öfkeyle bir çığlık attı. Yine yün örgüsünde bir «ıra atlamıştı. Hem de yeni değil, bir süre önce ördüğü bir kısımda. Ve o sırayı atladığının farkına da ancak şimdi, artık örgüyü boyun için sırayı darlaştırmaya ve sıraları saymaya başladığı zaman farketmişti. Yedek tığlarından birini aldı, örgüyü şöyle yana, beriyeye, ışığa doğru tuttu, ona endişeli bakışlarla baktı. Yeni gözlükleri bile bir işe yaramıyordu.

Yine yaşlanmakta olduğunu hissetti. Öyle bir gün geliyordu ki, göz doktorları, bütün o lüks bekleme salonlarına, en modern cihazlarına, göz bebeğine tuttukları o parlak ışıklara ve istedikleri son derece yüksek ücretlere rağmen, insanın gözlerinin görme gücünü düzeltmek için fazla bir şey yapamıyorlardı. Miss Marple, daha birkaç sene öncesine 'kadar (pek birkaç sene öncesine kadar denilemezdi ya) gözlerinin ne kadar iyi gördüğünü hatırlayarak has-retle göğüs geçirdi. St. Mary Mead'de neler olup bittiğini gayet iyi görecektir bir yerde bulunan 'bahçesinin stratejik mevkiinden faydalanır ve keskin bakışlarından hemen hiçbir şey kaçmazdı. Ve kuş gözleme dürbünlerinin yardımıyla (ki o dürbün de ne kadar işine yaramıştı)... neler neler görmeyi başarmıştı ki... Örgüsünü orada ya-rım bıraktı, sonra düşünceleri geçmişe yöneldi. Ann Prothoroe'in sırtında incecik bir yazlık emprime, Papazın bahçesine gidişi. Ya Albay Prothoreo... zavalıcılık... çok sıkıcı bir adamdı... fakat öylesine bir cinayete kurban gitmek de... Miss Marple «Olur şey değil,» der gibi baş salladı. Sonra papazın güzel ve genç karısı Grisel-da'yı düşünmeye başladı. Sevgili Griselda... Ne sâdık bir dosttu... Her Noel'de mutlaka bir kart yollamayı unutmazdı. O sevimli bebeği de şimdi bayağı boylu poslu bir delikanlı olmuştu; hem de çok iyi bir iş tutmuştu. Mühendisti galiba, değil mi? 'Mekanik trenlerini nasıl da söker, paramparça ederdi? Papazın evinin ötesinde, tarlalar arasından kıvrıla kıvrıla giden bir yol ile Çiftçi Giles'in sığırları görünüyordu... Onların da ötesinde vaktiyle meranın olduğu yerde... şimdi...

Evet, Yeni Şehir yükseliyordu orada şimdi.

Ama nesi vardı Yeni Şehrin? Miss Marple bu soruyu kendi kendine sormuştu. Gelişmenin önüne geçmeye imkân yoktu. Halk için modern evler, blok apartmanlar şarttı ve Yeni Şehrin binaları da pekâlâ gayet güzel yapılmıştı. Veya kendisine öyle söylemişlerdi. «Plânlama mı ne?» demişlerdi. Ne var ki, her sokağın isminin arkasına bir Close takmışlardı. Buna aklı ermiyordu işte Miss Marple'-in...

Tıpkı eski moda eşyayla dolu misafir odasına «oturma odası» diyen Chery Baker'in kullandığı terimlere benziyordu bu Close'lu blok apartman sokaklarının isimleri de... Ama ne zaman «oturma odası» dese, Miss Marple daima nezaketle Cherry Baker'in hatasını düzeltir, «Misafir odası, Cherry» derdi. Cherry de, genç ve heyecanlı olduğu için, o odadan söz ederken misafir odası sözünü hatırlamaya gayret ettiği halde, bu sözcükleri kullanmak ona zor geldiğinden olacak, *her* seferinde dili sürçerdi. Miss Marple, Cherry'den çok hoşlanıyordu. Asıl ismi Mrs. Baker'di ve Yeni Şe-hir'de oturuyordu. Cherry de böyle mağazadan alış veriş eden, St. Mary Mead'ın sakin sokaklarında hızla çocuk arabası «üren yüzlerce genç anneden biriydi. Hepsi de zeki ve iyi tahsil görmüşlerdi. Saçları temiz ve bakımlıydı. Kahkahalarla gülüyor, konuşuyor ve sokaklarda birbirlerine sesleniyorlardı. Cıvıl cıvıl bir kuş sürüsünden farkları yoktu *bu* genç annelerin... Hepsinin de 'kocaları iyi ücret aldıkları halde o sinsice herkesin bütçesini allak bullak eden taksitli alış verişler yüzünden daima para sıkıntısı çekiyorlardı. Cherry eli çabuk ve hamarat bir ahçı ve zeki bir kızdı, telefonla gelen haberleri hatasız not ediyor, bakkalın, manavın faturalarında, defterlerinde hatalı hesaplar varsa onları sır diye bulup meydana çıkarıyordu. Öyle Allahın günü şilteleri alt üst etmeye meraklı değildi ve bütün bulaşıkları da birden küvete doldurup hepsinin üzerine sabun tozu dökerek yıkamaktan zevk alıyordu. Onun için Cherry bulaşık yıkarken Miss Marple hiç 'mutfak kapısından içeriye bakmamaya çalışıyordu. Miss Marple bu arada antika Worchester işi kıymetli çay takımını da ikidebir kullanılmasın diye göz önünden kaldırmış, onun yerine beyaz üzerine solu-k gri desenli ve bulaşık esnasında silinmesin diye yaldızsız modern bir servis satın almıştı...

Halbuki ne kadar farklıydı eskiden bu işler... Meselâ, o sâdık hizmetçisi Florence, o hizmetçilerin ecesi Florence... Sonra onun ardından Amp, Clara ve Alice gelmişlerdi. Hepsi de St. Faith Yetimhanesinden gelmiş zarif kızlardı, kendisinin yanında «iş öğrenmiş», sonra da başka yerlerde daha iyi ücretli işlere

gitmişlerdi. Hepsi de zaman gelmiş, evlenmiş, çoluk çocuk sahibi olmuşlardı. Miss Marple onların küçük yavrularına ördüğü minicik yünlü elbiseleri sevgiyle hatırladı. O eski hizmetçileri hiçbir zaman telefonla doğru dürüst konuşmayı öğrenememiş, hele hesap 'işlerinin içinden hiçbir vakit çıkamamışlardı. Buna karşın çamaşır yıkamay ve yatak yapmayı çok iyi bilirlerdi. Tahsilli değildiler, sadece hünerliydi. Ne garipti, şimdi bütün ev/ hizmetleriyle tahsilli kızlar meşgul oluyorlardı. Avrupa-dan tahsile gelmiş •kızlar, tatildeki üniversiteli kızlar, Yeni Şehirdeki apartmanlarda oturan Cherry Baker gibi genç anneler çekinmeden evlerde hizmetçilik ediyor veya ona benzer işler görüyorlardı.

Tabii, hâlâ Miss Knight gibileri de mevcuttu.

Miss Knight'i, onun üst kattaki yürüyüşüyle şömine seti üstündeki aplikler çingırdayarak sallanınca birden hatırlamıştı. Miss Knight herhalde öğleden sonra uykusundan kalkmış, şimdi öğleden sonra yürüyüşü için sokağa çıkacaktı. Bir saniyeye kalmaz aşağıya inip Miss Marple'a kendisine kasabadan herhangi bir şey isteyip istemediğini sormaya gelirdi.

Miss Knight'i düşününce Miss Marple'in belleğinde o her zamanki tepki belirdi. Sevgili Raymond (yeğeni) şüphesiz onu kendisine yardımcı vermekle büyük bir centilmenlik örneği göstermişti ve Miss Knight'tan daha candan bir insan bulunmazdı, çünkü geçirdiği bronşit kendisini pek güçsüz bırakmıştı ve Dr. Haydock ta onun dairesinde yalnız oturmamasının, birinin mutlaka sık sık gelip ziyaret etmesinin, onunla ilgilenmesinin şart olduğunu söylemişti. Miss Marple düşüncelerinde o noktaya gelince durdu. Çünkü «Ah, ne olur, bana yardıma gelen Miss Knight'tan başka biri olsaydı,» diye düşündü, ama bu düşünceye devam edebilmek imkânsızdı. Bugünlerde yaşlıca hanımlar için kadere boyun eğmekten başka çare yoktu. Eski zamanın usta hizmetçileri çoktan demode olmuşlardı. İnsan gerçekten 'hasta olduğu vakit, hastaneden profesyoneli bir hemşire getirmekten başka çare yoktu, onlar da çok yüksek ücretler 'İstiyorlardı. Ona rağmen bir hastabakıcı bulmak çok zordu. Veyahut ta bir hastaneye gidip yatmak gerekliydi. Fakat hastalığın o önemli devresi geçtikten sonra insan yine Miss Knight'ların ellerine kalıyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse, Miss Knight'ların hiçbir kusurları yoktu; yalnız pek sinir bozucu insanlardı. Son derece müşfik, son derece nazik, (hastalarına karşı her an şefkat ve ilgi göstermeye hazır, onları neşelendirmeye, omlarla şakalaşmaya, onların yanında daima güler yüzlü olmaya çalışmaktaydılar.

Miss Marple, kendi kendine: «Ben,» dedi, «belki yaşlıyım, ama kafadan sakat bir çocuk değilim.»

Tam o anda, Miss Knight, her zamanki gibi derin derin soluyarak çevik adımlarla odaya girdi. Elli altı yaşında, iri yapılı, adaleleri porsumuş bir kadındı ve sararan kır saçları gayet düzenli bir şekilde toplanmıştı. Gözlerinde gözlükler, uzun bir burnu ve bu burnun altında gayet zarif *bir* çift dudak ile zayıf bir çene vardı.

Hastasının moralini yükseltmek ve yaşlıların o hüznü havasını dağıtmak için coşkun bir neşeyle: «Nasılsınız bakalım?» diye bağırdı. «Bir parçacık şekerleme yapmışsınızdır umarım.»

Miss Marple: «Şekerleme falan yapmadım, yün örüyordum,» diye cevap verdi, sonra sıkıntılı ve utangaç »bir ifadeyle devam etti: «Bir sıra atlamışım örgümde.»

Miss Knight: «Ah, bakın, bu haber fena!» dedi. «Eh, ne yapalım, ilk fırsatta söker, yeniden öreriz o

kısmı, olmaz mı?»

Miss Marple: «Artık onu siz yaparsınız,» dedi. «Ben, ne yazık ki, yapabilecek halde değilim.»

Sesinin tonundaki hafif yakınmayı Miss Knight hiç farketme-miş gibiydi. Yine de, iri yapılı kadın, daima yardıma hazırdı.

Birkaç dakika sonra: «İşte bakın, gördünüz mü,» dedi. «Tamam, hah şöyle. Şimdi gayet rahatsınız, güzelim.»

Miss Marple, kendisine eş ve dostunun, manavdaki kadının veya kırtasiyeci dükkanındaki tezgâhtar kızın güzelim (hattâ şekerim) sözlerine muhatap olacak kadar tatlı 'bir kadın olmasına rağmen, Miss Knight'in kendisine «güzelim» demesi fena halde sinirine dokunuyordu. 'Bu da yaşlı hanımların, bugünün havası içinde katlanmaya zorunlu oldukları bir diğer konu idi. Miss Knight'a kibarca teşekkür etti.

Miss Knight, gayet neşeli: «Eh, ben de artık şöyle 'biraz yürüyüşe çıkıyorum,» dedi. «Ama fazla sürmez, döneceğim.»

Miss Marple, içtenlikle: «Dönmek için acele etme,» dedi.

«Ama ne olursa olsun, sizi burada böyle yalnız başınıza bırakmak istemem, güzelim. Belki bir sıkıntınız falan olur.»

Miss Marple: «Sizi temin ederim ki, halimden çok memnunum,» dedi. «Biraz halsizliğim üstümde.» Gözlerini yumdu. «Biraz şekerleme yapsam fena olmayacak.»

«Hah şunu hileydiniz, güzelim. Çarşıdan almamı istediğiniz herhangi bir şey var mı?»

Miss Marple gözlerini açtı, düşündü.

«Longdon'a uğrayabilerseniz bakın bakalım, perdeler hazır olmuş mu? Mrs. Wilay'den de bir çile mavi yün alırsanız, memnun olurum. Eczaneye de bir uğrayıverin, bir kutu hap daha alın bana mümkünse. Sonra kütüphaneye uğrayıp kitabımı da değiştiriverin... fakat sakın yerine benim listemde olmayan kitaplardan birini alayım demeyin. Son kitap berbattı. Okumaya bile dayanamadım.»» Sonra İlkbahar Uyanıyor adlı kitabı yanındaki masadan alarak Miss Knight'a uzattı.

«Ah, rica ederim. Hoşunuza gitmedi mi bu kitap? Halbuki ben çok seveceğinizi sanmıştım. Ne kadar tatlı bir romandı.»

«Ve şayet, sizin için pek yorucu olmazsa, lütfen Halletlere kadar da uzanıp şu eski usûl yumurta çırpacak tellerinden var mı, bakar mısınız?»

(Miss Marple Halletlerde, sipariş ettiği çeşitten yumurta çırpacağı olmadığını biliyordu, fakat Miss Knight'tan mümkün olduğu kadar uzunca bir zaman kurtulmak istediği için onu ana caddenin er» sonunda bulunan Halletler'a kadar yolluyordu.)

«Tabii bütün bunların hepsi sizi fazla yoracak olursa...» diye mırıldandı.

Miss Knight belirgin bir içtenlikte cevap verdi: «Ne ilgisi var, aksine memnun olurum.»

İşte Miss Knight bunun üzerine pencerenin önünde koltuğuna kurulmuş, huzur içinde gözlerini yummuş, dinlenen zayıf, yaşlı hanıma son bir defa baktıktan sonra, odadan çıktı.

Miss Marple, Miss Knight filesini, çantasını veya bir mendilini falan unutup ta (ki her şeyini orada burada unuttur ve üç, beş dakika sonra da hatırlayıp) dönüp geri gelebilir diye 'hemen gözlerini açtı, ayağa fırladı, örgüsünü bir kenara fırlattığı gibi kararlı adımlarla odayı geçti, hole çıktı. Derhal yazlık mantosunu askıdan aldı, holdeki bastonluktan da bir baston çıkardı, kalın 'keçe terliklerinin yerine ayağına alçak topuklu bir çift sağlam ayakkabı geçirdi. Sonra evin yan taraftaki kapısından dışarı çıktı.

Kendi kendine: «Miss Knight, caddenin nihayetine kadar gidip bütün istediklerimi alana kadar en azından bir yarım saat geçer,» diye düşündü. «En azından o kadar sürer... Şu saatte bütün mağazalar kalabalıktır. Yeni Şehirde oturanlar hep bu saatte alış verişe çıkarlar.»

Miss Marple, bir an Miss Knight'ın perdeler ipin Longdon mağazasına uğradığını düşündü. Onun hakkında yürüttüğü tahminler akıllara durgunluk verecek kadar başarılı olurdu. Miss Knight şu anda mutlaka: «Tabii, ben daha hazır olmadıklarını zaten biliyordum.

Yine de bir uğrayayım dedim, çünkü ihtiyar hanımefendi ısrarla perdeleri soruyor. Zavallı ihtiyarcıklar, artık hayattan o kadar az ümit edecek şeyleri kaldı ki. İnsan onların gönüllerini hoş etmeye bakmalı. Üstelik o kadar da tatlı bir hanım ki. Tabii, ihtiyarladığı için biraz şaşkınlığı var, ama başka ne beklenebilir 'ki bu yaşta?... Bütün organları körleniyor insanın. Ah, bakın, şuradaki kumaşa diyecek yok. Acaba başka rengi de var mı onun?» diye konuşmakla vakit geçiri-yordur.

'Bu şekilde hoş bir yirmi dakika geçecekti. Miss Knight sonunda mağazadan ayrıldığı zaman, baş tezgâhtar kıs kıs gülerek: «Miss Marple ihtiyarlıyormuş ha?» diye 'burun 'kıracaktı. «Gözlerimle görmeden dünyada inanmam. Miss Marple ne kadar yaşlanırsa yaşlansın, zehir gibidir. Ben daha onun bir gün olsun gözünden bir şey kaç-tığını görmedim.» Sonra tezgâhın önünde duran daracık pantolonlu ve sırtında branda bezinden bluz olan bir genç kadına gidecek, onun istediği üzerinde yengeçler bulunan plâstik banyo perdesini aramaya başlayacaktı.

Miss Marple, bir insanı geçmişte tanıdığı bir başkasıyla kıyaslarken duyduğu hazla, kendi kendine: «Evet, bana onu hatırlatıyor, Emily Waters'i hatırlatıyor,» dedi. «Aynen onun gibi kuş beyinli.» Acaba Emily ne olmuştu? Herhalde, pek bir şey olmamıştı hayatında. Bir defasında, bir papazla nişanlanmasına ramak kalmıştı, fakat senelerce süren ve anlayış içinde geçen bir nişanlılık devresinden sonra (iş suya düşmüştü. Miss Marple kendisine vaktiyle hem dadı-İrk, hem hemşirelik eden yardımcısını aklından çıkardı, etrafıyla ilgilenmeye başladı.

'Bahçeyi hızla geçmiş, yalnız gözünün ucuyla Laycock'un eski gülleri pek fazla budamış olduğunu görmüştü, ama yine de bu manzaranın keyfini kaçırmamasına izin vermedi. Şimdi kendi başına güzel bir gezintiye çıkmıştı. 'Hiçbir şeyin neşesini gölgelemesine müsaade etmeyecekti. Tatlı bir maceraya atılıyormuş gibi bir heyecan vardı içinde. Sağa saptı, papazın evinin bahçe kapısından girdi, öbür kapıdan çıktı. Bir zamanlar eski kapının bulunduğu yerde şimdi asfalt yola çıkan demir bir kapı vardı. O kapıdan çıkınca bir derenin üzerinden geçen minicik bir köprüye geliniyordu, o köprünün öbür yakasında bir zamanlar meranın bulunduğu yerde şimdi Yeni Şehir yükseliyordu.

Miss Marple, yeni bir dünya keşfine çıkan bir Columbus heyecanıyla köprüyü geçti, daracık patika üzerinden yola devam etti; dört dakika sonra Aubrey Close'a gelmişti.

Tabii, Miss Marple Yeni Şehir'i, onun hep isimlerinin sonunda Close kelimelerini taşıyan blok apartmanlarını, televizyon antenlerini, mavi, pembe, sarı ve yeşil boyalı kapıları ve pencereleriyle gayet düzgün bir şekilde inşâ edilmiş bahçeli evlerini Market Basing Yolun'dan görmüştü. Fakat Yeni Şehir kendisi için o güne 'kadar sadece harita üzerindeki bir şehir ne ifade etmişse aynen öyle kalmıştı. Yeni Şehre hiç gelmemiş, içinde dolaşmamıştı. Ve şimdi de nihayet o mahalleye ayak basmıştı, yerden mantar gibi 'biten bu cesur yeni dünyayı, her şeyiyle o güne kadar bildiği âlemin yabancısı bu dünyayı dikkatle inceliyordu. Yeni Şehir, çocukların oyuncak tuğlalarıyla inşâ edilmiş gelişmiş bir maketi andırıyordu. 'Miss Marple'a bir rüya âlemi gibi geliyordu orası...

İnsanları da bir rüya âleminin insanları gibiydi Yeni Şehir'in. Daracık pantolon giymiş genç kadınlar, sert bakışlı delikanlılar ve oğlanlar. İri göğüslü henüz on beş yaşında kızlar. Miss Marple bütün bunların gerçekten çok çirkin şeyler olduklarını düşünmekten kendini alamıyordu. Kendi başına bastonuna dayana dayana metin adımlarla yürürken kimse kendisine dikkat etmemişti. Aubrey Close yolundan çıkıp döndü, şimdi Darlington Close'daydı. Ağır ağır yürüyordu ve yürürken de bebek arabalarını süren annelerin, genç erkeklere seslenen kızların, ve birbirlerine korkunç kelimelerle hitap eden sert bakışlı meşin ceketlilerin aralarındaki konuşmaları dinliyordu. Anneler apartman kapılarının önüne çıkarak, her zamanki gibi, kendilerine yapmamaları tembih edilmiş şeylerle uğraşan çocuklarına sesleniyorlardı. Şu çocuklar da hiç değişmiyorlardı. Allaha şükretmek lâzımdı bunun için. Sonra Miss Marple gülümsemeğe ve alışılmış benzerlikleri seri halinde hafızasına kaydetmeğe başladı.

İşte bu kadın tıpkı Carry Edwards'u andırıyordu -şu esmeri de hık demiş, o Hooper'lerin kızının burnundan düşmüştü- Mary Hooper nasıl yuvasını kendi elleriyle yıktıysa şu esmerin de öylesine yıkacağından hiç şüphesi yoktu. Şu oğlanlar... esmer olanı tıpkı Edvard Leeke'ydi... Çılgınca şeyler söylüyordu, fakat zararsız bir insandı. Hattâ gerçekte kibar çocuktu... şu sarışını da Mrs. Bedwell'in Johs'unun tıpatıp kopyasıydı. İkisi de kibar çocuklardı. Gregory Binns'e benzeyen oğlanın pek sağlam bir ayakkabı olmayacağı belliydi. Muhakkak o da ötekininki gibi bir ananın çocuğuydu.

Bir köşeyi dönerek Walshingam Close'a saptı. Her saniye morali biraz daha düzelmeye başlamıştı.

Miss Marple, Yeni Şehri 'keşfetmek arzusu ile boyuna köşeler dönerek bir sokaktan ötekine saptığı için

nerede bulunduğunu şaşırmış gibiydi; tekrar o yeni mahallenin kenarına çıkmıştı. Şimdi Croinsbrook Close'daydı ki, bu mahallenin yarısı henüz «inşâ halindeydi. Hemen hemen yeni bittiği her halinden belli bir binanın birinci katındaki bir balkon penceresinde genç bir çift yan yana, ayakta duruyorlardı. Katla ilgili bazı konulardan bahsederlerken sesleri aşağıya Miss Marple'a kadar geliyordu.

«Gayet güzel bir yerde, kabul etmelisin, Harry.»

«Öbürü de 'bunun kadar güzeldi.»

«Ama bunun fazladan iki odası daha var.»

«İki oda demek fazladan iki odalık eşya masrafı demektir.»

«Ama, ben bunu beğendim.»

«Ona ne şüphe.»

«Ahh, hep keyfimi kaçırırsın. Annem ne dedi, unuttun mu?»

«Annen durmadan bir şeyler söyler, çenesi hep işler.»

«Rica ederim, annemin aleyhinde ileri geri konuşma. O olmasa ben ne olurum? İsteseydi senin başına çok daha büyük işler açabilirdi, bunu da bilesin. Seni mahkemeye bile verebilirdi.»

«Ah, bırak bu lâfları Allah aşkına, Lily.»

«Buradan tepelerin çok hoş bir manzarası var. İnsan bakınca ta...» Eğildi, vücudu sola doğru alabildiğine büküldü. «Buradan bakınca tâ su haznesine kadar her yer görülüyor...»

Genç kadın biraz daha eğildi, şimdi balkon kapısının eşiği üzerine konulmuş ve hiçbir yere çivilenmemiş serbest duran tahtaların üzerine bütün ağırlığıyla basmakta olduğunu farkında değildi. Sonra tahtalar ağırlığının altında ileri doğru kaydı, onu da beraber kaydırды. Dengesini bulmak için çırpınarak bir çılgılık attı.

«Harry...»

Genç adam hiç kımıldamadı... karısının bir, iki karış gerisinde duruyordu. Aksine geri geri çekildi.

Genç kadın elleriyle umutsuzca duvarı kavrayarak dengesini bulmayı başardı.

«Ooo!» Korkuyla nefesini saldı. «Neredeyse düşüyordum. Neden tutmadın beni?»

«O kadar âni oldu ki., Hem sonra toparlandın, gürültüye gerek yok.»

«Sen öyle bil. Düşmeme ramak kaldı, diyorum sana. Şu bluzumun önüne de *bek*, ne hale geldi.»¹

Miss Marple biraz daha yürüdü, sonra içinden gelen bir hisle aniden geri döndü.

Lily şimdi yola çıkmış, nişanlısı olacak genç adamın evin dış kapısını kilitlemesini bekliyordu.

Miss Marple doğruca genç kadına gitti, çabucak ona hafif sesle şunları söyledi:

«Ben sizin yerinizde olsam, şu delikanlıyla dünyada evlenmezdim, kızım. Siz başınız darda kalınca, bir tehlikeye girince güvenebileceğiniz birini istiyorsunuz. Böyle konuştuğum için beni bağışlayın, fakat şahsen bu hususta uyarılmanız gerektiğine inanıyorum...»

Sonra dönüp yoluna devam etti. Lily onun arkasından ağzı açık baka kalmıştı.

«Bu da ne biçim iş. Al...»

«Genç adam Lily'ye yaklaştı.

«Ne söyledi o kadın sana, Lily?»

Lily, konuşacak gibi oldu... sonra sustu.

«Gerçekten bilmek istiyorsan söyleyeyim... Çingene falcı beni nasıl uyardıysa, o da aynı şeyi yaptı.»

Sonra düşünceli bir edayla genç adamı süzdü.

Miss Marple bir an önce oradan uzaklaşmak için hızla bir köşeyi döndü ve birden yol ortasındaki bir taşa takılarak düştü.

Aynı anda yan taraftaki evlenin birinden bir kadın koşarak dışarı fırladı:

«Ah, hanımefendi, ne kötü düştünüz. İnşallah bir yerinize bir şey olmamıştır.»

Sonra aşırı bir sevgiyle Miss Marple'ı kucakladı, çekerek onu ayağa kaldırdı.

«Kırık mırık bir yeriniz yoktur umarım. İşte ayağa kalktık. Sinirleriniz herhalde bir hayli sarsılmış olmalı.»

Sesi gayet yüksek ve dostaneydi. Kırk yaşlarında kadar, kumral saçları kırışmaya başlamış ve mavi gözlüydü; Miss M'arple'in keskin bakışlarına normalden fazla parlak gelen bembeyaz dişlerle dolu ağızlı, tıknaz, tombulca bir kadındı.

«İçeri buyursanız da biraz oturup istirahat etseniz, iyi olurdu. Size bir fincan çay yaparım.»

Miss Marple kadına teşekkür etti. Sonra kendini onun arzusuna bıraktı, mavi boyalı bir kapıdan geçtiler, parlak 'kreton *örtülü koltuklar ve divanlarla dolu ufak bir odaya girdiler.

Kurtarıcısı onu yastıklarla dolu bir koltuğa oturtarak: «İşte geldik,» dedi. «Siz şurada sakın sakın oturun, ben çaydanlığı ocağa koyayım.»¹

Tombul kadın hızla odadan çıktı. Onun gidişinden sonra odaya oldukça derin bir sessizlik çökmüştü. Miss Marple derin bir nefes aldı. Hiçbir tarafı incinmemiş, berelenmemişti, ama düşüş kendisini hayli

sarsmıştı. Bir suçluluk hissiyle, şansı yardım ettiği takdirde Miss Knight'ın bu işten haberi bile olamayacağını düşündü. Kollarıyla bacaklarını hafif hareketlerle oynattı. Kırık mırık hiçbir şeyi yoktu. Eve kadar kazasız belâsız gidebilirse... Belki de, bir fincan çay içtikten sonra hiçbir şeyciği kalmayacaktı...

Ve daha bu düşünce zihninden çıkmadan çay geldi. Kurtarıcısı bir fincan çayı bir tepsi içinde getirdi, tepsinin üzerindeki ufak bir tabakta da şekerli dört tane bisküvi vardı.

«Buyurun bakalım.» Tepsiyi onun önündeki ufak bir masanın üzerine yerleştirdi. «Fincanınıza çayınızı koyayım mı? Şekeri bolca koysanız daha iyi edersiniz.»

«Şeker istemem, teşekkür ederim.»

«Ama şekere ihtiyacınız var. Şok geçirdiniz. Ben harpte Avrupa'da ambulanslarda çalıştım. Biraz bilirim. Şeker şoka birebir gelir.»

Kadın fincanın içine dört kesmeşeker koydu, sonra çayı hızla karıştırdı. «Şimdi söyle geriye yaslanın, biraz sonra hiçbir şeyiniz kalmayacak, eminim.»

Miss Marple kadının emirlerine boyun eğdi.

«Müşfik bir kadın,» diye düşündü. «Bana birini hatırlatıyor ama... acaba kimi?»

Gülümseyerek, «Bana çok iyi devrandınız,» dedi.

«Ah, böyle şeylerin lâfı bile olmaz. Ben herkesin yardımına koşan minicik bir iyilik meleğiyim. İnsanlara yardıma bayılırım.» Dış kapının kilidi gürültüyle açıldığı sırada pencereden dışarı baktı. «Ah, işte kocam da geldi. Arthur... Bir misafirimiz var.»

Evin holüne gitti, sonra yanında Arthur dediği kocasıyla döndü. Adamın hayli şaşkın bir hali vardı. Zayıf, solgun benizli ve çok ağır konuşan bir adamdı.

«Bu hanımefendi yolda düştü... tam 'bahçe kapımızın önünde. Ben de tabii onun üzerine kendisini içeri aldım.»

«Karınız son derece kibar bir hanım...»

«Heather böyle şeylerden, herkese yardım etmekten hoşlanır.» Sonra ona merakla baktı. «Bu taraflarda bir yerden mi geliyorsunuz?»

«Hayır, şöyle bir gezintiye çıkmıştım. St. Mary Mead'de oturuyorum. Hemen papazın evinin arka tarafında. İsmim Marple.»

Heather: «Öyle mi?» diye bağırdı. «Demek Miss Marple sizsiniz? Adınızı çok işittim. Şu cinayetleri işleyen sizsiniz ha?»

«Heather! Ne biçim bir söz bu?»

«Aman canım, ne demek istediğimi biliyorsun. Cinayetleri falan işleyen demek istemedim... cinayet suçlularını bulan yani. Öyle değil mi?»

Miss Marple bir, iki defa elinde olmadan bazı cinayet araştırmalarına isminin karışmış olduğunu mırıldandı.

«Bu kasabada bir takım cinayetler olmuş diye duydum. Geçen gece Bingo Kulübünde bahsediyorlardı. Biri Gossing Hall'da olmuş. Ben cinayet işlenmiş 'bir evi katiyen satın almam. Muhakkak perili falandır.»

«Cinayet Gossington Hall'da işlenmedi. Başka yerde işlenmiş, sonra ceset oraya getirilmiş.»

«Kütüphanede şömine önündeki halının üzerinde yatıyormuş. Öyle diyorlardı.»

Miss Marple başıyla onun sözlerini onayladı :

«Duydunuz mu? Belki de o cinayetin bir filmini bile çevirecekler. Belki de Marina Gregg, Gossington Hall'u sırf onun için satın aldı.»

«Evet. Marina Gregg'le kocası. Kocasının ismini unuttum... zannedersen ya bir prodüktör veyahut ta rejisör falan. Göbek adı Jason ama soyadını unuttum. Jason bilmem ne. Ama Marina Gregg gerçekten güzel bir kadın, öyle değil mi? Evet, son yıllarda pek film çevirmedi ama, uzun zamandır hasta yatıyordu. Fakat bana kalırsa yine de onun gibi ikinci bir artist daha yoktur. **Carmanella** filminde gördünüz mü onu? Ya **Aşkın Bedeli'nde**, ya **İskoçya Kraliçesi Mary'-de**? Artık eskisi gibi genç değil, fakat yaşadığı sürece daima yıldız bir artist olarak 'kalacak. Ben ona bayılırım. Çok eskiden beri hayranıyım. Çocukken rüyalarım girerdi. Hayatımda yaşadığım en heyecanlı gün de Bermuda'da St. Johns Ambulans Birliklerine yardım "için büyük bir revü temsil edildiği gündür. Revüyü açmaya Marina Gregg gelmişti. Ben heyecandan deli gibiydim. Sonra tam temsil günü kırk derece ateşle yatağa düşmeyeyim mi. Doktor, «Kesinlikle gidemezsiniz!» dedi. Ama dinler miyim? Sonra kendimi pek hasta da hissetmiyordum. Onun için kalktım, yüzüme rengimin solgunluğu belli olmasın diye 'bol bol makyaj yaptım, doğruca temsile gittim. Beni ona takdim ettiler, benimle üç dakika kadar konuştu. Sonra bana hatıra olarak imzasını verdi. Fevkalâde idi. O günü ömrüm oldukça unutmayacağım.»

Miss Marple kadına hayretle baktı.

Endişeyle: «İnşallah... sonradan hasta hasta yataktan kalkıp temsile gittiğiniz için... durumunuz kötüleşmemiştir?» dedi.

Heather Badcock bir kahkaha attı:

«Ne münasebet! Kendimi hayatımda hiçbir zaman o günkü kadar zinde hissetmedim. Bildiğim bir şey varsa, insan bir şeyi isteyince onu elde etmek için her tehlikeyi göze almalı. Ben daima alırım.»

Tekrar güldü. Mutlu .bir kahkahaydı bu.

Arthur Badcock hayran hayran konuştu: «Dünyada Heather'i durdurabilecek hiçbir şey yoktur Daima her istediğim elde eder.»

Miss Marple birdenbire hatırlayarak memnun bir baş ifadesiyle, «Alison Wilde,» diye mırıldandı.

Mr. Badcock: «Affedersiniz, bir şey mi dediniz?» diye sordu.

«Hayır. Tanıdığım birini hatırladım da.»

Heather ona soran bir şekilde baktı:

«Bana bir tanıdığımı hatırlattınız da ondan.»

«Öyle mi?. Umarım kibar bir hanımdır.»

Miss Marple ağır ağır: «Hakikaten çok kibar bir hanımdı,» dedi. «Müşfik, altın 'kalpli, zinde, sıhhatli ve bayat dolu.»

Heather: «Fakat aminim onun da kendine göre bir takım kusurları vardı,» dedi. «Benim vardır şahsen.»

«Alison bir şey hakkında fikir beyan ettiği zaman, o şeyi kendi açısından o 'kadar net bir şekilde görürdü ki, o şeyin başkalarına nasıl görünebileceğini veya ne etki yapabileceğini hiç düşünmezdi.»

Arthur Badcock karısına döndü: «Tıpkı senin şu yıkılmasına karar verilen gecekonduda oturdukları sırada evlerinden atılan aileyi evimize talisin gibi,» dedi. «Hepsini misafir etmiştik, sonra da giderken bütün gümüş çay takımlarımızı da götürmüşlerdi.»¹

«Ama Arthur... onları sokakta bırakamazdım. Doğru bir hareket olmazdı bu.»

Mr. Badcock, üzgün bir şekilde: «Kaşıklar da ata yadigârıydı.» dedi. «George devrinde yapılmıştı. Annemin büyük annesinden kalmaydı.»

«Ah, rica ederim o kaşıkları unut artık, Arthur. 'İkidedir hatırlatıyorsun hep.»

«Ben hiçbir şeyi kolay kolay unutamam, şekerim.»

Miss Marple adama dalgın dalgın baktı.

Miss Marple'ın kurtarıcısı, 'Heather yakın bir ilgiyle: «Peki, bana benzettiğiniz o tanıdığınız şimdi ne yapıyor?» diye sordu.

Miss Marple cevap vermeden önce, 'bir saniye duraladı, sonra konuştu:

«Alison Wilde mi?.. Ah... öldü »

Mrs. Bantry, «Memleketime döndüğüm için memnunum,» dedi. «Tabi, "buradan uzakta geçirdiğim senelerimin de kötü geçtiğini söyleyemem. Çünkü fevkalâde bir hayat yaşadım.»

Miss Marple dostunun sözlerini bir baş işaretleriyle onayladı, sonra onun uzattığı bir fincan çayı aldı.

Birkaç sene evvel kocası Albay Bantry öldüğü zaman, Mrs. Bantry Gossington Hall ile ona bağlı bir hayli geniş araziyi satmış, yalnız Doğu (Köşkü'nü kendi için bırakmıştı. Doğu Köşkü gayet sevimli, kuş yuvası "gibi, ufacık bir binaydı, ama birçok eksiklikleri olduğu için bir bahçıvan bile orada oturmayı reddetmişti. 'Mrs. Bantry o küçük (köşke modern hayatın gereği olan yenilikleri, en son model gömme* bir mutfak, ana su borularından yeni bir su tesisatı ilâve etmiş, elektrik getirtmiş ve modern bir de (banyo yaptırmıştı. Bütün bunlar bir hayli masraflı olmuştu, ama Gossington Hall'de yaşamaya devam etseydi, muhakkak ki, ona çok daha tuzluya oturacaktı. Ayrıca 'kimse tarafından rahatsız edilmeden kendi dünyasında yaşayabilmek için de önlem almış, evin etrafında çepeçevre ağaçlarla çevrili zarif bir de bahçe bıraktırmıştı. Onun içindir ki, «Hiç olmazsa içim rahat,» diyordu. «Gossington'a ne yaparlarsa yapsınlar şu ağaçlar sayesinde gözüm görmeyecek, üzülmeceğim.»

Mrs. Bantry son birkaç senesinin 'büyük bir kısmını uzaklarda seyahatle, dünyanın çeşitli bölgelerinde oturan çocuklarını ve torunlarını gezerek geçirmiş, arada bir de kendi evine çekilerek başını dinlemek ve rahat yaşamak fırsatını bulmuştu. Sattığı günden beri Gossington Hall da bir iki el değiştirmişti. Önceleri 'bir pansiyon şeklinde işletilmişse de tutmamıştı. Bunun üzerine dört kişi orasını ortaklaşa almış ve kabataslak dört ayrı daireye bölerek birlikte kullanmış, fakat neticede geçinemeyip kavga etmişlerdi. Nihayet Sağlık Bakanlığı ne olduğu da pek anlaşılmayan bir iş için orasını satın almış ve bir süre sonra Bakanlık da orasını kullanmaktan vazgeçmişti. Bakanlık binayı tekrar satmıştı., ve şimdi iki dostun sohbetlerine konu olan da bu son satışı..

Miss Marple: «Tabii, birçok dedikodular geldi kulağıma,» dedi.

Mrs. Bantry: «Tabi,» dedi, «Hattâ Charle Chaplin'le çocuklarının buraya gelip oturacakları bile söyleniyordu. Gelseydiler gerçekten çok hoş olurdu. Ne yazık ki, bu söylentilerde hiçbir gerçek payı yoktu. Sonunda Marina Gregg'le son kocasına kismetmiş.»

Miss Marple göğüs geçirdi: «Ne kadar sevimli bir kadındı» dedi. «Onun ilk filmlerini daima hatırlayacağım. O yakışıklı Joel Robertsle birlikte **Göçmen Kuşlar**'ı çevirmişti. Sonra o **İskoçya Kraliçesi Mary'ye** dair filmi. Tabii, pek hissi 'bir film, fakat **Hasat Sonu** filmini de çok beğenmişim. Ah şekerim, seneler geçti o filmlerin üzerinden.»

Mrs. Bantry: «Evet,» dedi. «Marina Gregg şimdi... ne dersin? Herhalde kırk, beşinde falan olmalı değil mi? Hattâ ellisinde?»

Miss Marple, Marina Gregg'in ellisine yakın olduğuna emindi.

«Son zamanlarda film falan çevirdi mi? Artık sinemaya eskisi kadar gitmiyorum da.»

Mrs. Bantry: «Yalnız ufak tefek bazı rollere çıkıyor, sanırım.» dedi. «Bir hayli zamandır yıldız rollerinde oynamadı. Önemli bir sinir krizi geçirmişti. Şu son boşanmasından sonra.»

Miss Marple: «Ne kadar da çok koca değiştiriyorlar,» dedi. «Herhalde bir hayli yorucu bir iş olmalı bu.»

Mrs. Bantry: «Ben yapamam bu işi,» dedi. «Birini sev, onunla evlen, onun huyuna suyuna alış, rahat bir hayat yaşamaya başla... sonra da onu bırak, bir yenisiyle aynı şeye yeniden başla. Düpedüz çılgınlık bu.»

Miss Marple, bir kart kız öksürüğüyle: «Hiç evlenmedim ki, Onun için bu konuda bir şey söyleyemem.» dedi. «Fakat biliyor musunuz, çok yazık.»

Mrs. Bantry, biraz da şüpheli bir şekilde: «Herhalde başka türlü davranmak ellerinde değil,» dedi. «Öyle bir hayat yaşamak zorundadırlar ki... Hayatlarının en gizli yönleri bile dünyanın gözleri önünde. Bütün dünya onlarla-a ilgileniyor. Onunla tanıştım,» diye ekledi. «Marina Gregg'le demek istiyorum. Kaliforniya'da iken.»

«Nasıl bir kadın?» Miss Marple bunu ilgiyle sormuştu.

Mrs. Bantry: «Çok sevimli,» diye cevap verdi. «Yapmacıksız. Son derece tabii ve hiçbir şımarıklığı yok. Öyle hareket etmeye alışmış. Ya hakkında duyduklarımız, o içkili partiler, eğlenceler... Sanırım zorunlu olduğu için karıştı onlara.»

Miss Marple: «Beş kere evlenmiş, değil mi?» diye sordu.

«En azından. İlk kocası basit biriydi. Sonra bir ecnebi prensle mi, Kontla mı ne evlendiydi, sonra da bir film yıldızıyla evlendi. Robert Truscott'tu zannederim, öyle değil mi üçüncü kocası? Büyük bir aşk olarak gazetelerde aylarca işlenmişti o konu. Fakat sadece dört yıl sürdü. Sonra da Marina piyes yazarı İsidore Wright ile evlendi. O evliliği çok ciddi ve sessiz sedasız olmuştu: Ondandır bir bebeği de oldu... senelerdir bir bebek dünyaya getirmeyi ister dururdu... batta bebeği olmuyor diye birkaç yetimi evlat edinmişti., neyse, bu seferki gerçektir. Kendi yavrusuydu. Sonra da, zannedersem, çocuğun aptal mı, sakat mı, ne olduğu meydana çıktı... işte Marina Gregg o müthiş sinir buhranına yavrusunun sakat olduğu anlaşıncaya kapıldı. 'Uyuşturucu maddeler falan almaya başladı. Ondandır sonra filmlerde oynamayı da bıraktı.»

Miss Marple: «Onun hakkında her şeyi biliyor gibisin,» dedi.

Mrs. Bantry: «Eh, tabii,» dedi. «Gossington'u aldığı zaman tabii ilgilendim. Marina Gregg şimdiki kocasıyla da iki sene evvel evlendi. Şimdi tamamen iyileşmiş diyorlar. Kocası zannedersem bir prodüktör... yoksa rejisör mü?.. Her zaman karıştırırım bu ikisini... Marina Gregg'e genç kızlığında aşık olmuş, ama o zamanlar ünlü bir kimse olmadığı için Marina ona yüz vermemiş. Fakat şimdi, sanırım çok meşhur bir filmci. İsmi neydi bakayım? Jason bilmem ne ama.. Jason Hudd, hayır, Rudd, tamam Rudd. Gossington'u almalarına sebep ise, yeni stüdyolara çok yakın olmasıymış. Yeni stüdyolar da Hellingforth'ta. Market Basing yolundan on kilometre uzaklıkta. Marina, Avusturya Kraliçesi Eliza bet'in hayatına ait bir film çevirmeye hazırlanmış, zannederim.»

Miss Marple: «Film yıldızlarının özel hayatları hakkında ne kadar çok bilgin var,» dedi. «Bütün bunları Kaliforniya'da mı öğrendin?»

Mrs. Bantry: «Hepsini değil, dedi. «Doğrusu bütün bunları kuaförümde saçlarımı yaptırırken okuduğum birbirinden ilginç dergilerde okudum. Yıldızların çoğunun isimlerini bile bilmem, ama Marina Gregg'le kocası Gossington'u aldıkları için, tabii yakından ilgilendim. Yine de bütün o yazılanların

yarısının bile doğru olduğunu sanmıyorum. Bir defa Marina'nın seks arzularının esiri bir manyak olduğuna inanmıyorum. Alkolik olduğuna da inanmıyorum, belki uyuşturucu maddeler kullanmakta olduğuna dair çıkarılan söylentiler bile doğru değil. Uzaklara gitmesinin de nedeni dinlenmek olabilir. Sinir krizleri geçirdiği de sanırım yalan olmalı... fakat yakında gelip bundan böyle St. Mary Mead'de oturacağı doğrudur.»

Miss Marple: «Haftaya geliyormuş diye duydum,» dedi.

«O kadar çabuk ha? Gossington'u. ayın yirmi üçünde St. John's Sağlık Derneği yardım için düzenlenen büyük bir balo dolayısıyla bir tertip heyetine bırakacak, Marina de, evde büyük değişti klikler yapmış galiba?»¹

Miss Marple: «<Ne yapmadılar ki,» dedi. «Evi yıkıp yemden inşa etseler çok, ama çok daha ucuza malolurdu onlara.»

«'Banyo falan yapmışlar, değil mi?»

«Hem de altı ayrı banyo yapmışlar. Ayrıca palmiyelerle süslü bir (bahçe. Büyük Bir yüzme havuzu da yaptırmışlar. Manzarayı seyretmek için gayet geniş pencereler açmışlar ve kocanın çalışma odasıyla kütüphaneyi de bozup ikisini bir tek büyük müzik salonu haline getirmişler.»

«'Arthur mezarında dönüyordur. Müzikten ne kadar nefret ederdi, bilirsin.» Durdu, sonra aniden: «Hiç Gossington'un perili olduğunu ima eden falan oluyor mu?»

Miss Marple «hayır» anlamında başını salladı.

Mrs. Bantry: «Yine de elin ağzı torba değil, söyler,» diye mırıldandı.

«'Kimse öyle bir şey söylemedi.» Miss Marple durakladı, sonra ekledi. «Halk budala değildir, bilirsin. Özellikle küçük kasabaların halkı..»

Mrs. Bantry ona dönerek. «Sen bu düşüncende eskiden beri ısrar edersin, Jane. Ve haksızın diyemeyeceğim.»

Sonra birdenbire gülümsedi:

«Marina Gregg, bana bir zamanlar gayet nazikâne, gayet kibarca. «Evinizde yabancıların oturduğunu görmek size acı vermeyecek mi?» diye sordu. Kendisine bunun beni zerre kadar incitmeyeceğini anlattım. Fakat bana pek inandığını sanmıyorum. Ama nihayet, sen de bilirsin, Jane, Gossington bizim yuvamız değildir. Bir defa orada (büyümüş değildik, çocukluğumuz orada geçmemiştik... bir evde önemli olan da odur. Hem sonra o ev çok büyüktü, dört uşak ve hizmetçiyle bile bakımı çok güçtü. Üstelik o merdivenleri...» Birdenbire durdu, merakla sordu: «Merdiven dedim de hatırıma geldi. Düşmüşsün diye duydum, nedir o hikâye öyle? O Knight olacak kadın sertti yalnız başına dışarı bırakmamalıydı.»

«O zavallılığın bir kabahati yok. Onu çarşıda bir sürü işe yollamıştım, sonra da kendim...»

«Yani onu kasten evden uzaklaştırdın, öyle mi? Anlıyorum. Neyse, yine de yapmamalıydın, Jane. Bu

yaşıta böyle şeylere kalkışmamalısn.»

«Ama nereden duydun benim düştüğümü kuzum?»

Mrs. Bantry sırtıttı:

«St. Mary Mead'de hiçbir sır saklı kalmaz. Bu sözü sen kendin bana kaç defa söylemişindir. Haberini Mrs. Meavy'den aldım.»

«Mrs. Meavy'den mi?» Miss Marple bakışlarını denizden tarafa çevirdi.

«Her gün benim evime hizmetçiliğe gelir. Kendi Yeni Şehir'de oturuyor.» Duraladı, sonra merakla sordu: «Ama sen Yeni Şehir'de ne arıyordun?»

«Nasıl bir yer, meraklanıp görmeye gittim. Daha doğrusu orada oturan *insanları* merak ettim.»

«Peki, nasıl buldun insanların?»

«Herkes gibi, başkaları gibi. Bu sözlerim hayâl kırıklığı mı yaratır, yoksa itimat mı verir, bilmiyorum.»

«Herhalde hayâl kırıklığına uğratar insanı.»

«Hayır. Bana kalırsa itimat verici bir söz bu. İnsan bu sayede... nasıl diyeyim... bazı tipleri tanıdığı insanlara benzetiyor... Bu sebeple de herhangi bir şey olduğu zaman... o şeyin nasıl ve ne sebepten ortaya çıktığını çok iyi anlıyor.»

«Bir şey olmaktan kastın cinayet falan değil mi?»

Miss Marple bir şok geçirmiş gibi baktı:

«Benim daima cinayetleri düşünmekte olduğum fikrine nereden kapılıyorsun, bilmiyorum.»

«Bu saçma, Jane. Neden açıkça konuşup bir cinayetler uzmanıyım demiyorsun da, lâfı dolaştırıyorsun?»

Miss Marple, heyecanla: «Öyle bir şey değilim de ondan,» diye cevap verdi. «Mesele sadece şundan ibaret; ben insan karakterini biraz bilirim... bütün hayatım boyunca köy denilebilecek kadar ufak bir kasabada yaşadıkdan sonra **nişanlan** tanımış olmak ta normal bir şeydir zannederim.»

Mrs. Bantry dalgın dalgın: «Birçok kimseler bu konuda seninle aynı fikirde olmayacak, burası kesin ama,» dedi. «Bu sözünde gerçeğin payı büyük. Yeğenin Raymond da burası için daima «Tam anlamıyla yerinde sayan bir kasaba,» derdi.»

Miss Marple, neşeyle: «Raymond bir tanedir,» dedi. Sonra ilâve etti: «Daima, herkese son derece iyi davranır. Bana bakması için Miss Knight'a da o para veriyor, biliyor musun?»

Miss 'Knight aklına gelince bambaşka şeyler düşünmeye başladı. Sonra kalktı: «Ben artık geri

dönsem iyi olur sanırım.»

«Buraya kadar herhalde yaya gelmedin, değil mi?»

«Tabii. İnen getirdi.»

Miss Marple'in bu garip cevabını arkadaşı gayet normal karşılamıştı. Çok geride kalmış günlerde, Mr. Inch iki fayton sahibiydi, bu faytonlar kasaba istasyonunda d^ima her treni karşılardı. Ayrıca kasabalı hanımlar çay partilerine gider gelir ve arada bir de kızlarını danslı partilere götürürlerken Inch'in arabalarını kiralarlardı. Güleç, kurnaz yüzlü Inch zamanla yaşlanmış ve yetmiş küsur yaşına geldikten sonra yerini oğluna -ki ona «genç Inch» diyorlardı- bırakmıştı. (Genç Inch o zamanlar kırk beşizdeydi. Buna rağmen, baba Inch oğlunu çok genç ve başıbozuk sayan kibar hanımları hâlâ kendi getirir götürürdü. Genç Inch zamana uymak için bir müddet sonra faytonları bırakıp yerine iki taksi almıştı. Fakat otomobillerle pek iş yapamamıştı ve çok gedmeden de taksilerini Mrs. Roberts adında birine satmıştı. Fakat yine Inch ismi kalmıştı. Telefon rehberinde taksiler hâlâ resmen Inch Taksi Servisi diye 'kayıtlıydı ve kasabanın yaşlı hanımları arabayla veya taksiyle gezilerden bahsederken hâlâ, «İnchle geldim, İnenle gittim» diye konuşurlardı.

Miss Knight, azarlıcasına: «Dr. Haydock sizi aradı,» dedi. «Kendisine Mrs. Bantry'ye çaya gitmiş olduğunuzu söyledim. Yarın tekrar arayacak.»

Miss Marple'in atkısını, mantosunu ve eldivenlerini çıkarmasına yardım etti.

Sonra «Şimdi de korkarım ki çok yorulduk,» dedi.

Miss Marple: «Sen belki yorulmuş olabilirsin,» diye cevap verdi, «Çen yorgun değilim.»

Miss Knight: «Gelin de şurada, şöminenin yakınında oturun, sıcacık,» dedi. «Şöyle bir fincan güzel kahveye ne dersiniz? Veya bir fincan çaya?»

Miss Marple ona teşekkür etti ve ufak 'bir kadeh 'konyak içeceğini söyledi. Miss Knight ona sert bir şekilde baktı:

«Doktor konyak 'içtiğinizi duysa ne der, bilmiyorum,» dedi. Buna rağmen gidip ona bir kadeh konyak getirdi.

Miss Marple: «Ne diyeceğini artık yarın geldiğinde mutlaka doktora sormayı unutmayalım.» dedi.

Ve ertesi sabah, Miss Knight, Dr. Haydock'u evin holünde karşıladı, onun kulağına heyecanlı heyecanlı bir şeyler fısıldadı.

Yaşlıca doktor, hava bir hayli soğuk olduğu için ellerini oğuşturarak içeriye girdi.

Miss Knight, neşeli: «Doktorumuz ziyaretimize geldi,» dedi.

Haydock içeriye girdi, eldivenlerini rastgele bir masanın üzerine attı. «Bayağı ısıyor ayaz bu sabah.»

Miss Marple: «Bir kadeh ik konyak alsanız belki iyi gelirdi,» dedi. «Ne derstiniz?»

«İçkiye başlamışsınız diye bir şeyler  alındı kulağıma. Şunu söylemek isterim ki, hiçbir zaman yalnız içmemelisiniz.»

Konyak ile kadehler Miss Marple'ın yanı başındaki ufak bir masanın  zeninde hazırdu bile. Miss Knight odadan  ıktı.

Dr. Haydock emektar bir dosttu. Artık pratisyenlikten çekilmiş gibiydi, ama arada bir eski müşterilerini ziyarete geliyordu.

Kadehindeki konyağı bitirirken: «Duyduğuma göre orada burada düş yormuşsunuz,» dedi. «Bu yaşta düşmek pek iyi neticeler vermez, biliyorsunuz. Sizi ikaz etmek isterim. Sonra Dr. Sanford'un çağırılmasını da istememişsiniz.»

Sanford, Dr. Haydock'un «beraber çalıştığı bir doktordu.

«Yine de Miss Knight sizin itirazınıza rağmen onu  ağdırtmış... tamamen haklı kadıncağız.»

«Fazla bir şeyim yoktu ki. Sadece bir iki yerimde çürük ve bere vardı, biraz da şok geçirmiştim. Bunu da Dr. Sanford söyledi. Siz gelene kadar pek   bekleyebilirdim.»

«Şimdi beni dinleyin, güzelim. Bir gün gelecek bende 'bu dünyadan g   edeceğim. Ve şunu açıkça ifade edeyim ki, Sanford benden daha kabiliyetli ve bilgili bir doktordur. Birinci sınıf bir ilim adamıdır.»

Miss Marple: «Genç doktorların hepsi birbirinin kopyası,» dedi. «Hemen tansiyona bakıyorlar, derdinizi tespit ediyorlar, ondan sonra da sarılı, kırmızılı, mavili avuç avuç hapı yutturuyorlar insana. Eczacılığın bakkallıktan farkı kalmadı artık.»

Haydock: «Mesele o değıl, yaşlanmak hoşumuza gitmiyor,» dedi. «Ben de gerçekten bu ihtiyarlıktan nefret ediyorum.»

Miss Marple: «Bana kıyasla siz delikanlımız,» dedi. «Buna rağmen, <ben yaşlanmaya hiç aldırmış etmiyorum.»

«Sizin il a değıl, başka şeylere ihtiyacınız var. Öyle değıl mi? Şöyle sinirlerinizi gevşetecek, çözecek bir şeye?»

Ayağı kalktı:

*Ben artık gideyim. Size verebileceğim en güzel reçete, şöyle nefis, karmaşık bir cinayet olacak.»

« ok ayıp vallahi.»

«Doğru ama, değıl mi? Yine de sıcak bir yaz gününde tereyağın üzerine konulan bir maydanoz yaprağının ne kadar derinliğe gömüleceğini hesaplamak bile sinirlerinizi biraz olsun yumuşatır, değıl mi?

Hep düşünürüm, acaba maydanoz ne kadar derine batar diye. Hey gidi Sherlock Holmes. Artık mazi oldu. Yine de unutulmayacağına eminim.»

Doktor gittikten sonra Miss Knight hızla içeri girdi:

«Gördünüz mü,» dedi, «şimdi keyfimiz çok daha yerinde. Doktor kuvvet şurubu falan verdi mi?»

«Kendime bir cinayet bulup onunla ilgilenmemi tavsiye etti.»

«Güzel bir dedektif hikâyesi mi?»

Miss Marple: «Hayır,» dedi. «Gerçek bir cinayet olayı.»

'Miss Knight: «Aman Allahım!» diye bağırdı. «Ama bu kadar sakın ve hareketsiz bir kasabada cinayet ne gezer.»

Miss Marple: «Cinayet,» dedi, «her yerde işlenebilir. Ve işlenir.»

Miss Knight: «Meselâ Yeni Şehir'de mi?» diye mırıldandı. «Deri ceketlilerin çoğu yanlarında sustalı taşıyorlar.»

Mrs. Bantry birkaç adım geri çekilerek aynada kendine baktı, şapkasını düzeltti. Şapka giymeye hiç de alışık değildi. Çekmecesinden en iyi deri eldivenlerini! alarak bahçeye çıktı.

Marine Gregg ile kocası Gossington Köşküne gelip yerleşmişlerdi. O gün öğleden sonra St. John Sağlık derneği yararına verilecek partinin son hazırlıklarını görüşmek üzere bir toplantı yapılacaktı. Gerçi Mrs. Bantry komitede değildi ama Marina Gregg ona da bir kart yollamış ve çaya davet etmişti. Hem de kartı kendi el yazısı ile yazmıştı.

Mrs. Bantry köşke doğru ilerlerken etrafına bakıyor ve kendi kendine, «Hakikaten masraftan 'kaçınmamışlar,» diye düşünüyordu. Kapıyı, her 'halinden İtalyan olduğu anlaşılan, bir uşak taçtı ve Mrs. Bantry'i eskiden Albay Bantry'nin kütüphanesi olan odaya götürdü. Daha önce Mrs. Marple'nin de

anlattığı gibi bu oda oturma odası ile birleştirilmişti. Yer parkeydi. Duvarlar ağaçtan oymalarla süslenmişti.

Odanın bir köşesinde kuyruklu bir piyano, bir köşesinde de en son model bir müzik dolabı vardı. Pencerenin önünde alçak bir masa önündeki koltuklardan birinde Marina Gregg oturuyor, onun arkasında da Mrs. Bantry'nin hayatında gördüğü erkeklerin en çirkini ayakta duruyordu.

Mrs. Bantry gelmeden birkaç dakika önce Marina Gregg heyecanlı ve tatlı bir sesle, «Burası tam bana göre, Jim.» demişti. «Şimdi tam aradığımı buldum. Huzur. Bir İngiliz köyünün huzuru. Kendimi yuvasına dönmüş bir kuş gibi mutlu hissediyorum. Burası benim gerçek yuvam olacak.»

Johnson Rudd bunları gülümseyerek dinlemişti. Karısının heyecanının ne kadar 'kısa ömürlü olduğunu biliyordu, fakat kim bilir, belki de Marina gerçekten aradığını bulmuştu.

«Fevkalâde, sevgilim», dedi. «Fevkalâde! Burayı beğendiğine memnun oldum.»

«Beğenmek ne demek? Buraya bayılıyorum. Ya sen, Jim? Sen beğenmiyor musun?»

«Tabii beğeniyorum, sevgilim. Burası çok güzel!» diye cevap veren Jim içinden, «İnşallah iki yıldan evvel bıkmaz,» diye düşündü.

Marina Gregg eski evsahibesini büyük bir nezaketle karşıladı. Hemen ayağa kalkarak yanına gitti, iki elini uzattı.

«Sizi tekrar gördüğüme ne kadar memnun oldum, tahmin edemezsiniz. Ne garip rastlantı değil mi? San Francisco'da tanıştığımız vakit bir gün gelip sizin köşkü satın alacağımız kimin aklına gelirdi?»

Mrs. Bantry: «Buraya yerleşmeniz hepimiz için büyük bir şeref,» diye cevap verdi.

Marina birden hatırlamış gibi sordu: «Kocamla tanışmıyorsunuz değil mi?»

«Mrs. Bantry size kocam Johnson'u takdim ederim.»

Mrs. Bantry, Johnson Rudd'a dikkatle baktı. İlk bakışta onun dünyada gördüğü erkeklerin en çirkini olduğuna karar vermişti; fakat bu fikrini yavaş yavaş değiştirmeye başlıyordu. Adamın çok garip, fakat cazibeli gözleri vardı. Tıpkı iki derin kuyu gibi... Burnu havaya kalkık, ağzı aşırı derecede büyüktü. Mrs. Bantry, «Acaba şu anda çok mu sinirli yoksa her zaman öyle mi görünüyor?» diye düşündü. Fakat konuştuğu zaman sesi son derece tatlı idi. Kalın ve gür 'bîr tosu vardı bu sesin.

«Kocalar zaten her vakit unutulur. Karım da ben de sizinle burada, aynı köyde yaşayacağımız için çok memnunuz. Ümit ederim ki, siz de bizim hakkımızda aynı şekilde düşünüyorsunuzdur.»

Mrs Bantry: «Sakin evi sattım diye üzülüyorum sanmayın,» dedi. «Zaten benim için hem çok büyük, hem de kullanışsızdı. Hem, şimdi vaktimin büyük bir kısmını çocuklarımla geçirmeyi tercih ediyorum.»

Marina Gregg sordu: «Çocuklarım mı dediniz? Çocuklarınız mı var?»

«Evet, iki kız, iki de oğlan. Hem de hepsi evli. Her biri dünyanın bir ucunda. Biri Kenya'da, biri Güney Afrika'da, biri Teksas'ta, biri de Londra'da.»

Marina Gregg, «Dört tane ha?» diye mırıldandı. «Dört çocuk! Peki ya torunlarınız?»

«Şimdilik sadece 9 tane. Büyükanne olmak ne kadar büyük bir zevk, bilseniz...»

Johnson Rudd, Mrs. Bantry'nin sözünü kesti:

«Galiba güneş gözünüze geliyor.»

Pencerenin yanına giderek perdeyi kapattı. Sonra Mrs Bantry'e dönerek: «Şimdi bize bu şirin köy hakkında bilgi verin bakalım. Sıcak bir çörek veya şu pastadan bir dilim almaz mıydınız? Görüyorsunuz, İngilizlerin çay âdetine hemen alıştık.»

Marina Gregg gülümsedi. Bir anda kocasının da birkaç dakika evvelki sinirli hali kaybolmuştu. Mrs Bantry, 'içinden, «Kocasını iyice âşık,» diye düşündü. Sonra yüksek sesle: «İnşallah buradan memnun kalırsınız,» dedi. «Uzun süre kalmayı düşünüyorsunuz, değil mi?»

Marina gözlerini hayretle açtı: «Tabii, burası artık bizim evimiz.» diye cevap verdi. «Herhalde iş icabı sık sık seyahat etmek zorunda kalacağız. Fakat her zaman buraya döneceğiz.»

Mrs Bantry gülümseyerek, «Ya,» diye cevap verdi. Sonra kendi kendine :«Sen öyle bir yere yerleşip kök salan tiplerden değilsin,» diye düşündü.

Gözleri bir an Johnson Rudd'a ilişti. O da gülümsüyordu. Fakat bu gülümseme daha ziyade acı bir tebessüme benziyordu. O da Mrs Bantry ile aynı fikirdeydi anlaşılan.

Bu sırada kapı açıldı, içeriye bir kadın girdi. «Barletts sizi telefondan istiyor, Johnson,» dedi.

«Söyle, daha sonra arasın.»

«Söyledim, fakat aceleymiş dediler.»

Johnson içini çekerek ayağa kalktı: «Seni Mrs 'Bantry ile tanıştırayım,» dedi. «Ella Zielinski, sekreterim.»

Marina: «Bir fincan çay içmez misin, Ella,» diye sordu.

«Sadece bir sandviç yerim. Çin çayından hiç hoşlanmıyorum.»

Ella Zielinski otuz beş yaşlarındaydı. Üzerinde iyi dikilmiş bir tayyör ile geniş yakalı bir bluz vardı. Kısa kesilmiş siyah saçları, geniş bir alnı ve kendinden emin bir hali vardı. Mrs. Bantry'e dönerek: «Duyduğuma göre bu köşk eskiden sizinmiş,» dedi. Sonra pencereden dışarıya bakarak ilâve etti: «Doğrusu manzara çok güzel.»

Marina Gregg: «Tipik bir İngiliz köyü. Değişik bir atmosfer,» diye söze karıştı.

Ella Zielinski: «Yakında köye benzeyen bir tarafı kalmayacak,» dedi. «Yeni Şehir gittikçe büyüyor.»

Bu sırada Johnson Rudd kapıyı aralayarak: «Sevgilim,» diye Marina'ya seslendi. «Seni rahatsız etmek istemezdim, fakat birkaç dakika gelir misin? Bir konuda senin fikrini soruyorlar.»

Marina Gregg: «Hiç rahat yok,» diye ayağa kalktı. «Özür dilerim, Mrs. Bantry. Herhalde birkaç dakikadan fazla sürmez.»

Marina Gregg odadan çıkar çıkmaz, Ella Zielinski, «Kuzum şu meşhur cinayet ne zaman oldu?» diye sordu.

«Bu evde cinayet falan olmadı.»

«Haydi canım, saklamayın. Cesedi tam şurada halının altında bulmuşlar değil mi?»

«Evet.» -

«Demek ki cinayet işlenmiş.»

Mrs Bantry başını salladı:

«Cinayet burada işlenmedi. Öldürülen kızın cesedini sonradan buraya getirmişler. Bizimle hiçbir ilgisi yoktu.»

«Herhalde o zaman buna inanmaları kolay olmamıştır. Peki, cesedi nasıl buldunuz?»

«Sabahleyin erkenden hizmetçi kız koşarak odamıza geldi. Kütüphanede bir ceset yattığını söyledi. Önce inanmadım, fakat sonra kocamı uyandırdım, birlikte aşağı indik.»

«Ve tabii ceset oradaydı. Ne kadar heyecanlı...» sonra Ella Zielinski, birden kapıya doğru baktı, sonra tekrar Mrs. Bantry'e döndü: «Lütfen, Marina Gregg'e bundan hiç bahsetmeyin,» dedi. «Böyle şeyler ona göre değil.»

«Ağzımı bile açmam. Zaten o kadar eski bir hikâye ki... Fakat nasıl olsa duymayacak mı?»

«Zannetmem. Etrafıyla pek 'ilgisi yoktur. Hem en ufak şeylere sinirlenir. Birkaç sene önce çok önemli bir rahatsızlık geçirdi. Biliyorsunuz, değil mi?»

Mrs. Bantry: «Görünüşe bakılırsa burasını çok seviyor,» dedi.

«Herhalde birkaç gün sürer», diyen Mrs. Zielinski düşünceli bir tavırla bir sandviç daha yedi. Sonra: «Johnson zamanımızın en iyi rejisörüdür,» dedi. «Çevirdiği son filmleri gördünüz mü?»

Mrs. Bantry filimlerin sadece baş artistleri ile ilgilenirdi. Mahcup bir tavırla: «Doğrusunu isterseniz isimleri birbirine karıştırıyorum,» diye cevap verdi.

Ella Zielinski onu duymamış gibi: «O kadar işinin arasında başında bir de Marina var,» diye ekledi. «Marina kolay idare edilir bir kadın değildir. Bazen son derece, hattâ aşırı bir şekilde hayatından

memnun ve mesut görünür. Sonra birden en ufak bir olayla her şey altüst olur.»

«Herhalde sinirli bir kişiliği var.»

«Sinirli de lâf mı? Bütün artistler öyle olur. Ama Marina Gregg bambaşka!» Mrs. Zielinski tabakta kalan son sandviçi de yedikten sonra, «Size bir anlatsam...» dedi.

5

Gossington Hall'un bahçesinde St. John Sağlık demeği yararına düzenlenen davet son derece kalabalıktı.. Giriş parasını ödeyip bahçeyi dolduranların sayısı gittikçe artıyordu. Davetin kalabalık oluşunun başlıca nedeni havanın çok güzel ve güneşli olmasıydı. Sonra herkes Gossington Köşkü'nün «Şu sinema artistlerinin» elinde ne hale gelmiş olduğunu merak ediyordu. Yeniden düzenlenen bahçeyi, yüzme havuzunu, soyunma odalarını, kış bahçesini görenlerin ağzı açık kalıyordu.

«Ne kadar güzel, değil mi?»

«kim bilir, kaç para harcadılar?»

«Burası bana geçen yaz gittiğimiz oteli hatırlattı.»

«Bana kalırsa bu kadar lükse izin verilmemeli. Yazık!»

«Şu renkli mermerleri görüyor musun?»

«Acaba bu daveti televizyonda gösterecekler mi?»

St. Mary Mead'in en yaşlı adamı, 96 yaşında olmakla övünen Mr. Samson bile romatizmalı bacaklarını sürüye sürüye davete gelmişti. Dudaklarını şapırdatarak, etrafındakilere, «Felâket!» diyordu. «Burada ne büyük felâketler olacak, görürsünüz. Böyle şeylerin sonu hiçbir zaman hayırlı olmaz.»

İsteyenler bir bağış daha yaparak köşke giriyor ve alt kattaki müzik odasını, salonu ve yemek odasını gezebiliyordu. Mrs. Bantry geç vakte kadar bahçede dolaştı. Büfe görevi yapan büyük çadır tıklım tıklım doluydu.

«İnşallah, çörekler yetişir,» diye düşündü. Tam bu sırada dalgalı saçlı, zayıf bir genç yanına geldi: «Mrs. Bantry, siz Mrs. Bantry misiniz?» diye sordu.

«Evet. Ben Mrs. Bantry'im.»

«Ben Haile Preston,» diyen genç adam Mrs. Bantry'nin elini sıkarak devam etti: «Johnson Rudd'un yanında çalışıyorum. Lütfen, ikinci kata gelir misiniz? Mr. ve Mrs. Rudd yakın dostlarını oraya davet ediyorlar.»

Mrs. Bantry adamı takip etti. Holde yukarı çıkan merdivenin önüne kırmızı bir kordon germişlerdi. Haile Preston kordonu kaldırıp Mrs. Bantry'nin geçmesi için yol açtı, sonra merdivenden yukarıya çıktılar.

Belediye Meclisi Üyesi Allcock ile eşi de birkaç basamak önde merdiveni çıkıyorlardı. Mrs. Allcock çok şişman olduğu için nefes nefeseydi. Marina Gregg ile Johnson Rudd merdiven başında konuklarını karşılıyorlardı.

Eskiden misafir yatak odası olan bir oda merdiven sahanlığı ile birleştirilmiş, o katta da geniş bir hol meydana getirilmişti. Uşak Guiseppe İçki dağıtıyordu. Üniformalı bir uşak da gelen 'konukların isimlerini yüksek sesle okuyordu.

Mr. ve Mrs. Allcock içkilerini almak için yerlerinden kalktıkları sırada Marina Gregg, Mrs. Bantry'e döndü: «Geldiğinize ne kadar sevindim bilemezsiniz,» dedi.

«Asıl ben davetinize teşekkür ederim. Benim için büyük bir şeref,» diyen Mrs. Bantry de çeşitli içkilerin doldurduğu masaya doğru yürüdü.

Haile Preston, Mrs. Bantry'e istediği Martiniyi verdikten sonra elindeki listeye baktı, isimleri yazılı kimselerin bir kısmını daha yukarıya getirmek üzere merdivenden indi.

Mrs. Bantry, «Her şey ne kadar güzel düzenlenmiş,» diye düşünüyordu. Şimdi Marina Gregg köyün rahibi ile konuşuyordu. Uzun boylu, narin yapılı bir adam olan rahibin şaşkın bir hali vardı. Kekeleyerek: «Davetinize çok teşekkür ederim,» diyordu. «Bizim evde televizyon yok ama... gençlerin sayesinde olup bitenler hakkında bilgi alıyorum,» diyen rahibin ne demek istediğini kimse anlamamıştı.

Mrs. Zielinski gülümseyerek rahibin eline bir bardak limonata tutuşturdu. O sırada Mr. ve Mrs. Badcock ta merdivenden çıkıyorlardı. Rahip, olanları görünce, Marina'ya: «Mr. Badcock, Sağlık derneğinin en faal üyesi ve yorulmak bilmeyen sekreteridir,» dedi. «Onsuz cemiyetimizin hali ne olurdu, bilmem.»

Marina: «Fevkalâde çalıştığınızdan eminim,» dedi.

Heather, neşeli *bir* tavırla: «Beni her halde tanımazsınız,» diye sordu. «Tabii, nasıl hatırlayacaksınız? Her gün yüzlerce insanla karşılaşıyorsunuz. Hem zaten sizinle yıllar önce tanışmıştık. Bermuda'-da. O zaman ben bir Sağlık Birliği ile orada bulunuyordum.»

Marina Gregg gülümseyerek, «Evet, evet,» dedi.

Mrs. Badcock: «O kadar iyi hatırlıyorum ki...» diye devam etti. «O zaman genç bir kızdım ve sizi göreceğimi için heyecandan nerede ise ölüyordum.»

Marina Gregg, gözleri merdivenlerden çıkan diğer misafirlerde olduğu halde, «Çok nâziksınız,» diye mırıldandı.

Heather, «Sizi fazla tutmak istemiyorum ama mutlaka anlatmam lâzım,» dedi. Mrs. Bantry, kendi kendine: «Zavallı Marina Gregg,» diye mırıldandı. «Allah sabır, versin.»

Heather hikâyesine inatla devam ediyordu:

«Kendimi o kadar iyi hissediyordum ki doktor ne derse desin...»

Bu sırada Mrs. Allcock, Mrs. Bantry'nin yanına gelerek bardağını gösterdi. «İçindeki votkaymış,» dedi. «Mr. Rudd denememi söyledi. Doğrusunu isterseniz pek hoşuma gitmedi.»

Heather Badcock sesini gittikçe yükseltiyordu.

«Kimseyi dinlemedim. Yüzüme bol bol makyaj yapıp oyuna gittim...»

Mrs. Bantry, Mrs. Alcock'a: «Beğenmedinizse bardağı bir masanın üzerine bırakın, uşağın elindeki tepsiden bir Martini alın,» dedi, sonra Heather Badcock'un son cümlesini dinlemek üzere ona doğru döndü.

«O gün ne kadar güzel ve zarif olduğunuzu hiç unutamıyorum.»

Marina Gregg'in gözlen merdivenin duvarına asılı bir tabloya dikildi. Yüzünde öyle bir ifade vardı ki, Mrs. Bantry: «Kadın bayılacak,» diye bir adım ilerledi. Acaba yüzündeki bu ifadenin sebebi neydi? Fakat Marina Gregg birden kendini topladı, sonra tatlı bir sesle: «Çok ilginç bir hikâye,» dedi. «Bir şey içmez misiniz, Mrs. Badcock? Johnson, bir kokteyl verir misiniz?»

«Yok, yok teşekkür ederim. Limonata veya portakal suyunu tercih ederim.»

Marina, «Katiyen olmaz!» diye ısrar etti. «Bugünün şerefine muhakkak bir şey içmelisiniz.»

Johnson, iki elinde birer kadehle, yanlarına geldi: «Şu Amerikan kokteyllerini bir tecrübe edin,» dedi. «Marina'nın en sevdiği içki budur,» diye de ilâve ettikten sonra kadehlerden birini karısına uzattı.

Marina: «Ben bu gün çok içtim, ama neyse,» diyerek kadehi aldı. Johnson öbür kadehi Heather

Badcock'a uzatırken Marina merdivenden çıkan diğer misafirlerle ilgilenmek üzere yanlarından uzaklaştı.

Mrs. Bantry, Mrs. Allcock'a: «Haydi, gidip banyoları görelim.» dedi.

«Ama ayıp olmaz mı?»

Mrs. Bantry: «Neden ayıp olsun?» dedi. Johnson Rudd'a dönerek: «Şu sizin yeni ve şahane banyolarınızı görmek istiyoruz,» dedi. «Bu kadınlık merakımızı hoş görür müsünüz?»

Johnson güldü: «Tabi'i, tabi, hiç durmayın,» dedi. «Hattâ isterseniz banyo bile yapabilirsiniz.»

Mrs. Bantry ve Mrs. Allcock, peşlerine takılan diğer iki kadın ile uzun koridorun iki yanındaki kapıları açıp kapayarak, «Ah!» ve «Of!» sesleri arasında dolaşmaya başladılar.

Mrs. Allcock: «Ben en çok pembe banyoyu beğendim,» dedi. Diğer kadınlardan biri: «Bana sorarsanız en güzeli duvarlarında yunus balığı resimleri olanı,» dedi.

«Ya o duşlar.»

Meraklarını iyice giderdikten sonra merdiven başına doğru ilerlediler.

Mrs. Bantry pencerelerden birinden bahçeye bakınca aşağıdaki kalabalığın arasında Mrs. Marple'ın gündelikçisi Chery ile kendi gündelikçisi Mrs. Meavy'nin neşeyle gülüşüp konuştuklarını gördü. Birden kulağına bir takım gürültüler geldi. Yanındaki kadınlardan t>iri, «Ne oluyor?» diye sordu. «Acaba ne var?»

Ella Zielinski bu sırada yanlarından hızla geçerek koridora açılan kapılardan birini zorladı. «Hay Allah! Tabii kilitli!»

Mrs. Bantry, Mrs. Zielinski'ye yaklaştı: «Bir şey mi var?» diye sordu.

«Misafirlerden biri hastalanmış.»

«Zavallı, acaba bir yardımım dokunabilir mi?»

«Her halde misafirler arasında bir doktor vardır.»

Mrs. Bantry: «Köyün doktorlarından hiçbirine rastlamadım,» dedi. «Ama, her halde bir doktor bulunur.»

Ella: «Johnson, doktora telefon ediyor,» dedi. «Ama kadıncağızın hali iyi değil.»

Mrs. Bantry: «Hastalanan kim?» diye sordu.

«İsmi galiba Mrs. Badcock.»

«Heather Badcock mu? Fakat biraz önce bir şeyciği yoktu.»

Mrs. Zielinski, sabırsızlıkla: «Bayılmış mı? Kalbi mi varmış, bilmiyorum. Siz onun eski bir hastalığı olup olmadığını biliyor musunuz?» dedi.

Mrs. Bantry: «Hakkında hiçbir şey bilmiyorum,» diye cevap verdi. «Benim zamanımda burada yoktu. Sanırım Yeni Şehir'de oturuyor.»

«Yeni Şehirde mi? Yani şu yeni yapılan evleri demek istiyorsunuz? Kocasının burada olup olmadığını bile bilmiyorum.»

Mrs. Bantry: «Kocasını az önce onunla beraberdi,» dedi.

Ella Zielinski bir banyo dairesine giderek: «Ona ne versem bilmem 'ki? Acaba eter versem olur mu?» diye sordu.

«Baygın mı?»

«Bana kalırsa daha da kötü.»

Mrs. Bantry: «Hastaya 'bir de ben bakayım,» dedi, sonra hızla merdivene doğru yürümeye başladı. Koridordan hole çıkarken Johnson Rudd'la karşılaştı. Mr. Rudd, Mrs. Bantry'e: «Ella'yi gördünüz mü?» diye sordu. «Ella Zielinsky'yi?»

«Banyolardan birinde ilâç arıyordu. Eter galiba.»

Johnson Rudd: «Artık ilâca gerek kalmadı,» dedi.

Sesinin tonu Mrs. Bantry'i ürkütmüştü.

«Çok mu fena? Durumu daha mı fenalaştı?»

«Zavallı kadın öldü.»

Mrs. Bantry şaşırmıştı. «Öldü ha?» diye mırıldandı. «Ama az önce bir şeyi yoktu.»

«Biliyorum... Hay Allah! Olacak iş mi İdi bu?»

Mrs. Knight kahvaltı tepsisini Mrs. Marple'in yatağının baş ucundaki masanın üzerine koyarken: «Bu sabah nasılsınız bakalım?» diye sordu. «Bakıyorum, perdeler açılmış bile.»

«Evet. Ben açtım perdeleri. Siz de benim yaşıma gelince sabah uykusunu unutacaksınız.»

Mrs. Knight: ««Yarım saat önce Mrs. Bantry telefon etti,» dedi. «Sizinle konuşmak istedi, fakat kendisine

kalkıp kahvaltınızı ettikten sonra aramasını söyledim. Sabahın o saatinde, daha bir fincan çayınızı içmeden sizi rahatsız edemezdim doğrusu.»

Mrs. Marple, sert bir sesle: «Bundan sonra arkadaşlarım telefon edince bana hemen haber verseniz daha iyi olur,» dedi.

«Özür dilerim. Arkadaşınızın sizi o saatte aramasını hiç doğru bulmadım. Hele bir yumurtanızla tereyağlı ekmeğinizi yiyin, çayınızı için, sonra konuşursunuz.»

Mrs. Marple, dalgın dalgın: «Yarım saat önce, yani saat 8 de mi aradı?» diye sordu. «Çok önemli bir şey olmasa Mrs. Bantry o saatte telefon etmezdi.»

«Peki, canım ama şimdi bunu kendinize dert etmeyin. Birazdan nasıl olsa sizi arayacak. İsterseniz ben hemen onu arıyayım.»

«Yok, yok, teşekkür ederim. Soğumadan kahvaltımı edeyim.»

Mrs. Knight: «İnşallah birşey unutmamışımdır,» dedi.

'Hakikaten tepside hiçbir şey eksik değildi. Küçük çaydanlığın içinde çay, tam üç dakika taşlanmış yumurta, en ufak bir yanığı olmayan kızarmış ekmeğe, küçük bir kavanozun içinde altın renginde bal ve tereyağı...

Doğrusu aslında Mrs. Knight bulunmaz bir hizmetçiydi. Mrs. Marple kahvaltısını büyük bir iştahla yedi. Tam bu sırada aşağıdan elektrik süpürgesinin gürültüsü ve o gürültüden daha da kuvvetli şarkı söyleyen bir kadın sesi gelmeye başladı. Cherry gelmişti. Kahvaltı tepsisini almak için tekrar Mrs. Marple'in odasına giren Mrs. Knight başını iki yana sallıyarak: «Şu kadın iş yaparken şarkı söylemese ne kadar iyi olacak.» dedi.

«Yaptığı hiç de doğru bir hareket değil. Hem saygısızlık da sayılır.»

Mrs. Marple, gülümseyerek: «Eminim ki saygı kelimesi Cherry'nin aklından bile geçmez,» dedi.

«Neden?»

Mrs. Knight: «Nerede eski gündelikçiler,» diye şikâyet etti.

«Tabii, zaman değişiyor. Bunu kabul etmek lâzım. Şimdi lütfen Mrs. Bantry'e telefon edip ne istediğini sorar mısınız?»

Mrs. Knight hemen dışarı fırladı. Birkaç dakika sonra kapı vuruldu, Cherry içeri girdi. Yüzü heyecandan kıpkırmızıydı. Lâcivert elbisesi üzerine plâstik bir -önlük takmıştı. Mrs. Marple: «Saçınız bu gün çok güzel.»

«Dün perma yaptırdım. Henüz çok kıvrıkcık ama birkaç günde düzelir. Olayı duydunuz mu diye sormaya geldim.»

«Hangi olayı?»

«Dün Gossington köşkünde olup bitenleri? Biliyorsunuz, dün orada St. John Sağlık Derneği yararına büyük bir davet vardı.»

Mrs. Marple başını sallıyarak:

«Peki, ne olmuş?» dedi.

«Tam davetin orta yerinde biri ölmüş. Kadının adı Badcock. Bize çok yakın oturuyor. Herhalde tanımazsınız.»

«Mrs. Badcock mu? Tanımaz olur muyum? Geçen gün düştüğümde beni kaldıran kadın. O kadar nâzikti ki.»

«Mrs. Badcock her zaman nâzikti. Hattâ bazılarına göre fazla nâzikti. Yalnız her işe burnunu sokmaktan hoşlanırdı. Neyse, zavallı kadıncağz birden oluvermiş.» :

«Peki, ama, sebebi ne?»

«Bilmem ki. St. John Sağlık Derneğinin sekreteri olduğu için eve davet etmişler. Evde belediye reisi falan da varmış. Duyduğuma göre bir kadeh içki içmiş, beş dakika sonra da fenalaşmış ve hemen oracıkta oluvermiş.»

Mrs. Marple: «Ne feci şey!» dedi. «Acaba kalbi mi vardı?»

«Dediklerine göre, hiçbir şeyi yokmuş. Belki de kalbi zayıftı ama kendisinin haberi yoktu. Yine de kadıncağzın ölüsünü evine yollamamışlar.»

Mrs. Marple şaşırdı:

«Nasıl evine yollamamışlar?»

«Cesedi canım... Doktor otopsi lâzım demiş. Ölümün sebebi belli değilmiş. Bana kalırsa bu işin içinde bir iş var.»

Mrs. Marple, «Yine ne demek istiyorsun?» diye sordu.

Cherry birkaç saniye düşündü: «Bilmem ama, yine de bu işin içinde bir iş var!» dedi.

«Kocasını kim bilir ne kadar üzgündür.»

«Sormayın, adamcağzın yüzü kireç gibi bembeyazdı.»

«Karısına çok düşkün müydü?»

«Onun dediğini yapar, kadının işlerine de fazla karışmazdı. Bu kötü bir şey değil, öyle değil mi? Belki de karısını sevmediği için değil, kılıbık olduğu için böyle hareket ediyordu.»

Cherry'nin sesinin tonundan kuşkulanan Mrs. Marole: <Sen galiba Mrs. Badcock'tan fazla hoşlanmazdın,» dedi.

«Onu iyi tanımıyorum ki. Yani tanımıyordum. Hoşlanmazdım da diyemem, ama hiçbir zaman anlaşılmıyacağım bir tipti. Her şeye karışırdı.»

«Yani meraklı ve her işe burnunu sokan bir kadındı bunu mu demek istiyorsun?»

«Hayır, aksine çok iyi kalpli bir kadındı. Daima herkese yardım etmek isterdi. Ama sadece kendi istediği tarzda. Hiç düşünmezdi. Acaba bu insan benim yaptığımı istiyor mu, beğeniyor mü diye düşünmezdi. Benim **ihhtiyar** bir teyzem vardı. O da tıpkı öyleydi. Her pazar tepsiler dolusu 'anasonlu çörek yapar, bütün akraba ve ahabalarına yollardı. Bir kere olsun acaba aralarında anasonlu çöreği sevmeyen var mı diye ne düşündü, ne de sordu. Halbuki bazı kimseler, meselâ ben, anason kokusuna dünyada tahammül edemem. İşte Heather Badcock da yardımlarını bu şekilde yapardı.

Miss Marple düşünceli bir şekilde: «Evet,» dedi. «Bende de aynı izlenimi bırakmıştı. Eskiden ona benzer birini tanırdım. Bu tipler farkında olmadan çok tehlikeli bir hayat sürerler.»

Cherry hayretle Mrs. Marple'in yüzüne baktı:

«Ne demek istediğinizi hiç anlıyamadım.»

Bu sırada Mrs. Knight her zamanki telâşlı haliyle içeri girdi.

«Mrs. Bantroy evde yok, nereye de gittiğini söylememiş.»

Mrs. Marple: «Herhalde buraya geliyordur. Ben hemen giyineyim,» diyerek yatağından kalktı.

Miss Marple pencerenin yanındaki koltuğına tam yerleşmişti ki, Mrs. Bantroy geldi. Nefes nefeseydi.

Odadan içeri girer girmez: «Sana anlatacak o kadar çok şeyim var ki, Jane.» dedi.

Miss Knight:

«Herhalde dünkü davet hakkında,» diye söze karıştı. «Ben de bir aralık uğradım. Aman ne kalabalıktı, ne kalabalıktı! Yazık ki, Marine Gregg'i göremedim.»

Masanın üzerindeki örtüyü dikkatle düzelttikten sonra: «Herhalde başbaşa kalmak istersiniz,» diyerek odadan çıktı.

«Galiba kadıncağızın bir şeyden haberi yok,» diyen Mrs. Bantroy arkadaşının yüzüne dikkatle bakarak: «Jane, herhalde olanları duymuşsundur.» dedi.

«Dünkü ölüm olayını mı demek istiyorsun?»

«Sen de her şeyi oturduğun yerden öğrenirsin hep. Bu işin sırrını bir türlü öğrenemedim.»

«Bunda şaşılacak bir şey yok ki. Herkes her olayı nasıl öğreniyorsa ben de öyle öğreniyorum. Biraz evvel bizim gündelikçi geldi, herşeyi anlattı. Her halde biraz sonra Miss Knight da haberi kasaptan alacaktır.»

«Peki, sen ne diyorsun bu işe?»

«Ne gibi yani?»

«Anlamamazlıktan gelmeye kalkma, Jane. Ne demek istediğimi pekâlâ biliyorsun. Ortada bir kadın var... Neydi adı...»

«Heather Badcock.»

«Evet, Heather Badcock. Davete neşe ve hayat dolu olarak geliyor. On beş dakika sonra bir koltuğa oturuyor. Kendini iyi hissetmediğini söylüyor ve oracıkta ölüyor. İşte bu konu hakkında ne düşündüğünü soruyorum.»

«Acele karar vermek doğru değil tabii. Bütün mesele şurada. Doktorlar ne diyor ölüm hakkında?»

«Otopsi yapılacaktı. İlk muayeneden sonra buna karar vermişler. Bu da onların ne düşündüklerini gösterir, değil mi? Hem iş bu kadarla da kalmıyor. Kadını muayene eden Dr. Sanford evine döner dönmez polise telefon etmiş. Bizim ihtiyar bahçıvan aynı zamanda Doktor Sanford'un bahçesinde de çalışıyor. Doktorun çalışma odasının penceresimin önündeki çiçekleri suluyormuş. Pencere aralıkmış. Telefonda neler konuştuğunu duymuş. Bahçıvan kızına, kızı postacıya, postacı da bana anlattı.»

Miss Marple gülümsedi:

«St. Mary Mead eskiden neyse yine o. Hiç değişmedi.»

Mrs. Bantry: «Tabii,» diye cevap verdi. «Fakat, hâlâ ne düşündüğünü söylemedin»

Miss Marple: «Tabii, insanın aklına ilk önce kocası geliyor,» dedi. «O da orada mıymış?»

«Evet, oradaymış. Sence bu bir intihar olamaz mı?»

Miss Marple: «İmkânsız» dedi. «O intihar edecek bir tip değildi.»

«Sen onu nereden tanıyorsun. Jane?»

«Yeni Şehir'e gezmeğe gittiğim gün tam onun evinin önünde düşmüştüm. Bana o kadar iyi davranmıştı ki.»

«Kocasını da gördün mü? Karısını zehirleyebilecek tiplerden mi?»

«Sanmıyorum, fakat kadın bana eskiden tanıdığım tiplerden birini hatırlatmıştı. Sana Alison Wilde'den hiç bahsetmiş miydin?»

«Hayır, nasıl bir insandı bu Alison Wilde?»

Miss Marple düşünceli bir sesle cevap verdi:

«Dünya ve insanlar hakkında en ufak bir fikri yoktu. Tamamen kendi içine kapanmış bir kadındı. Onun için bencil demek doğru olmaz. Aksine, çok iyi kalpli ve iyiliksever bir kadındı. Yalnız bir hatası vardı, hareketlerinin sonucunu hiç düşünmezdi.»

Miss Marple masanın üzerindeki çaydanlığı eline aldı. Arkadaşının fincanına doğru uzanarak: «Bir çay daha içmez misin?» diye sordu.

Mrs. Bantry: «Çok teşekkür ederim. Bir fincan daha alırım,» dedi.

İki arkadaş yeniden doldurdukları fincanları yudumlarlarken Mrs. Bantry o kendine has, meraklı haliyle tekrar konuştu:

«Dostum, bilirsin, senin fikirlerine çok güvenim vardır. Bana öyle gelir ki, herhangi bir olayda en sağlam fikir daima seninkidir.»

Miss Marple; «Biraz abartıyorsun. Beni şımartacaksın,» dedi.

«Hayır, hayır, alçakgönüllülüğün sırası değil şimdi. Ben sana güvenirim. Bu meseleye olan merakım da sonsuz, intihar ihtimâli sence gerçekten çok zayıf mı?»

«Çok zayıf değil, hiç yok bence. Kesinlikle intihar edebilecek bir tip değildi o kadın. Canlı, neşeli, hareketli ve hayat doluydu. İntihar edecek insanın bakışları bile başka türdür. Zaman zaman şöyle bir dalar. Sık sık kendi başına düşüncelere dalar o tip insanlar... Buna karşın o kadının etrafı ile meşgul olmaktan düşünecek *kadar vakti* bile yoktu. Çocuk gibi, hareketli bir kadındı.»

Mrs. Bantry: «Peki, ya kocası?» diye sordu.

«Kadını kocasının öldürmüş olması ihtimalini mi soruyorsun? Ben adamı gördüm. Onda da böyle bir şey yapabilecek bir tip yok.»

«Nasıl bir adam kocası?»

«Bilmem, pek öyle özelliği olan bir insan değil. Biraz ukalâ bir tip olduğu söylenebilir. Kendinden bahsetmekten fazla hoşlanıyor, fakat, hiçbir zaman kaba bir adam olduğu söylenemez. Kadınlara karşı çok nâzik olduğunu söylüyorlar. Yok, yok, dostum, o adam insan öldürecek bir tip değil.»

Mrs. Bantry elindeki fincanı masanın üzerine bıraktı. Bir sigara alarak yaktı. Dalgın bir tavırla bir iki nefes çektikten sonra ağır bir tonla konuştu:

«İnsanın akli almıyor doğrusu,» dedi. «Sağlıklı ve neşeli bir insan bir davete geliyor. Her halinden davetin ve hayatın tadını çıkarmaya kararlı olduğu belli **bir** insan. Gelip bir köşeye oturuyor. Sonra aradan on beş dakika kadar bir zaman ya geçiyor, ya geçmiyor, birden kendini iyi hissetmediğini söylüyor. Eh, bunda bir anormallik yok. Nihayet herkes yediği veya içtiği 'bir şeyden veya sadece fazla kalabalıktan rahatsız olabilir. Bunun için kadının şikâyeti fazla bir ilgi toplamıyor. Fakat birkaç dakika sonra kadıncağz ölüyor... İşte bu garip!»

«Evet, garip. Fakat insanlar da gariptir. Ne diyordum? Kadıncağыз kesinlikle kötü bir insan değildi, ama garip yanları olan bir kimseydi...

«Bak sana bir örnek vereyim. Bu aslında gerçək bir olay değıl, ama sana ne demek istediğimi daha iyi anlatır sanırım.

«Farzet ki, bir dükkâna gittin ve dükkân sahibinin oğlunun ahlaksız bir çocuk olduğunu biliyorsun. Oğlan oradayken, babasına, evinde bulunan bir mücevherden veya herhangi kıymetli bir eşyadan yüksek sesle bahsediyorsun. Sonra da gece sinemadan döndüğün zaman evde o bahsettiğın şeyi çalmaya gelmiş olan gençle karşılaşıyorsun. O da senin başına bir şey vurup kaçıyor.»

«Böyle bir olay herkesin başına gelebilir.»

«'Hayır, insanların hepsinde korunma içğüdüsü vardır. Bazı şeyleri, bazı anları ve bazı insanların yanında söylenen şeylerin tehlikeli olduğunu hissederler. İşte Alison Wilde ile Heather Badcock gibi tiplerde bu yoktur. Onlar sadece kendilerinin ne hissettiklerini ve ne yaptıklarını anlatırlar. Karşılarındaki kimsenin göstereceğı tepkiyi hiç düşünmezler.»

«Yani demek istiyorsun ki, Heather davette birinin hiç hoşuna gitmeyen bir şey görmüş veya söylemiş olabilir.»

«Evet, hem de söylediğı şeyin çok tehlikeli olduğunu hiç bilmeden. Yoksa onun öldürölmesi için ortada başka hiçbir neden göremiyorum.»

«Acaba birine şantaj mı yapıyordu?»

Miss Marple; «Buna 'imkân yok.» diye atıldı. «Çok iyi kalpli bir kadındı. Böyle birşey yapmasına bence imkân yok.» dedikten sonra birkaç saniye düşündü ve «Acaba?» diye mırıldandı.

«Acaba ne?»

«Düşünüyorum da... Acaba Mrs. Badcock başka birinin yerine yanlışlıkla öldürölmiş olmasın.»

Bu sırada oda kapısı açıldı, önden Dr. Haydock, arkasından da Miss Knight içeriye girdiler. Dr. Haydock iki kadına bakarak: «Duruma bakılırsa, hemen işe girişmişsiniz,» dedi. «Sizi kontrol için uğradım, Miss Marple, ama artık gerek kalmadı. Size önermiş olduğum tedaviye başlamışsınız bile»

Miss Marple ona göz kırparak: «Çok şakacısınız, Doktor,» diye cevap verdi.

«Yok, yok, beni kandırmaya çalışmayın dostum. Zaten köyde herkes cinayetten bahsediyor.»

«Soruşturma ne zaman başlayacakmış?»

«Öbür gün. Tabiî, siz o zamana kadar esrar perdesini yırtmış, katili bulmuş olursunuz. Neyse, ben burada fazla vakit kaybetmeyeyim. Görüyorum ki. yanaklarınız al al olmuş. Gözleriniz parlıyor. Hayatınızdan gayet memnunsunuz. Şimdilik Allahaismarladık.»

Doktor odadan çıktıktan sonra Mrs. Bantry: «Onu genç doktorların topuna değişmem,» dedi.

Miss Marple: «Ben de,» diye cevap verdi. «Hem de iyi bir dost. Bana kalırsa, bugün buraya gelmesinin özel bir sebebi olmalı. Bana, sanki, haydi şu meseleyi ele al, der gibi bir hali vardı.»

«Demek ki, doktorların düşüncesine göre ortada bir cinayet var.»

«Peki, şimdi hatırlamaya çalış bakalım. Sen oradaydın...»

Mrs. Bantry: «Hem de çok yakındaydım» diye atıldı.

«Harika. O halde çok şey görmüş olman lâzım. Bana herşeyi en baştan anlat bakalım.»

Mrs. Bantry, gülererek: «Demek Doktorun ricasını kabul ediyorsun,» dedi.

«Ricasını değil, önerisini. Ben Doktoru iyi tanırım. O boş yere hiçbir şey yapmaz ve hiçbir şey söylemez. Hem onun bir huyunu daha bilirim. Herşeyi dolambaçlı yollardan söylemeye bayılır. Bugün buraya gelmesinin tek nedeni benim cinayetle ilgilenmemi sağlamaktı.»

Mrs. Bantry: «Artık cinayet kelimesini rahatlıkla ve tereddütsüzce kullanmaya başladın» dedi.

«Aferin, gözünden kaçmadı!»

«Peki, bunun bir cinayet olduğundan emin misin?»

«Orası henüz kesin olarak belli değil. Ama diğer olasılıkları bir defa daha gözden geçirelim istersen...»

«Meselâ, intihar olasılığını.»

«Evet, intiharı gözden geçirelim.»

«Sence 'böyle bir şey olabilir mi?»

«Bence, daha evvel de söylediğim gibi, bu son derecede zayıf bir olasılık. Sebep ortada. Bir kere böyle büyük bir davet intihar için pek uygun bir yer değil. Sonra sen oradaydın ve kadının çok neşeli olduğunu söylüyorsun. Sonra... Bu oldukça önemli bir nokta... Kadın intihar edecek tiplerden değildi.»

«Belli olmaz ki... Kimin ne zaman ve neden intihar edeceği belli olmaz ki...»

«Bir yere kadar hakkın var, fakat bizim şu anda yaptığımız sadece çeşitli olasılıklar üzerinde durmaktan ve bunu yaparken de elimizdeki mantık ölçüleri kullanarak bunlara göre sonuçları değerlendirmek. Kimin ne yapacağı elbette belli olmaz. şu doğru, ama bir de insanların karakterlerinin kendine has özelliklen vardır.»

«şu halde, intiharin zayıf bir olasılık olduğunu kabul etmiş bulunuyoruz. Tabiî, bir düşünce payı bırakmak şartıyla. Tamam mı?»

«Tamam.»

«O halde, eğer öldürüldüyse, neden öldürüldü? Şimdi bunun üzerinde duralım.»

Mrs. Bantry: «Acaba birine şantaj mı yapıyordu?» diye hatırlattı.

«Evet, şantaj öldürmek ya da öldürülmek için yabana atılamayacak kadar önemli bir sebeptir. Fakat bunu ve o insanın karakterinin sınırları içinde düşünmemiz gerek. Heather acaba birine şantaj yapabilecek yapıda bir kadın mıydı?.. Bence, hayır, o kadın tam tersine çok iyi kalpli bir insandı.»

«Evet, bu düşüncede olduğunu daha evvel de söylemiştin.»

«Bu fikrimde ısrar ediyorum. Sebep ne olursa olsun, hiç kimseye şantaj yapabilecek insan değildi.»

Mrs. Bantry: «Ben de aynı fikirdeyim,» diye başını salladı. «Yalnız demin bir yanlışlıktan söz etmiştin.

«Ne yanlışlığı... Ha, hatırladım. Bir başkasının yerine yanlışlıkla öldürülmüş olması değil mi?... Bu da mümkün.» Miss Marple bir an düşündükten sonra devam etti: «Neyse şimdi bütün bunları bir tarafa bırakalım. Önce o gün orada olup bitenleri en ufak ayrıntısına kadar tesbit etmemiz lâzım. Sen orada olduğuna göre burada en büyük görev sana düşüyor. Herşeyi başından itibaren anlat bakalım.»

«Beni de bazı davetlilerle birlikte evin içinde verilen özel bir partiye çağırdılar.»

«Kim çağırdı?»

«Genç ve zayıf bir delikanlı. Marina Gregg'in sekreteriymiş. Beni bahçede buldu. Beraber eve girdik ve yukarı kata çıktık. Ev sahipleri merdiven başında bekliyorlardı. Ha, sahi, sen bilmiyorsun. Eskiden yatak odası olan odanın duvarını yıkıp holle birleştirmişler. Böylece üst katta geniş bir hol meydana gelmiş.»

«Anladım. Peki, ev sahibi dediklerin kimler?»

«Tabii, başta Marina Gregg. Gayet şık ve zarif bir elbise giymişti. Gelen konukları büyük bir nezaketle karşılıyordu. Sonra kocası ve yardımcısı Ella Zielinski. Konuk olarak da sekiz on çift vardı. Bazılarını ilk defa görüyordum. Her halde sinema ile ilgili kimselerdi. Rahip ve Dr. Sanford'un karısı da vardı. Dr. Sanford yukarıya çok sonra geldi Albay Clittering ve karısı, Polis müdürü, genç bir gazeteci, bir de elinde büyük bir fotoğraf makinesi ile durmadan resim çeken genç bir kız vardı.»

Miss Marple başını sallayarak: «Evet, devam et,» dedi.

«Heather Badcock ile kocası tam arkamdan geldiler. Manine Gregg benimle biraz konuştu, sonra Rahibe birkaç kelime söyledi. Biliyorsun, Heather Badcock, St. John Sağlık Derneğinin genel sekreteri-dir. Oradakilerden biri onun ne kadar çalışkan olduğundan bahsetti. Marina Gregg de onu tebrik etti. Sonra Heather Badcock bilmem kaç yıl evvel Marina Gregg ile nasıl tanıştığına dair uzun bir hikâyeye başladı. Doğrusunu istersen çok geveze ve karşısındakini yoran bir tipti. Sonra hiç düşünceli de değil. Devamlı, "Tabii, çok seneler geçti," dedi, durdu. Sinema artistleri yaşlanmakta olduklarının hatırlatılmasından hiç hoşlanırlar mı?»

Miss Marple göğüs geçirdi. «Mrs. Badcock böyle şeyleri düşünebilecek bir tip değildi,» dedi. «Neyse

sen devam et.»

«İşin garibi. Heather Badcock bunları anlatırken Marina Gregg gayet ilginç bir tavır takındı.»

«Yani sinirlendi mi?»

«Hayır, Heather'in söylediklerini duyduğundan bile emin değilim. Nihayet Heather Badcock, Marina Gregg'i görebilmek için hasta yatağından nasıl kalkmış olduğunu anlattıktan sonra garip bir sessizlik oldu. Marina Gregg gözlerini karşı duvardaki bir tabloya dikmiş, hareketsiz duruyordu. İşte yüzünü o zaman gördüm.»

«Kimin? Heather Badcock'un mu?»

«Hayır, Marina Gregg'in. Sanki söylenenlerin bir kelimesini bile duymamış gibi bir hali vardı. Gözlerini duvara dikmiş, öylece duruyordu. Yüzündeki ifadeyi sana anlatmama 'imkân yok.»

«Biraz gayret et, çünkü bu çok önemli olabilir.»

«Yüzü buz gibi donuktu. Sen Tennyson'un "Ayna birden boydan boya kırılıverdi, Lady Shalott felâket çöküyor diye bağırdı," dizelerini bilir misin?. Şimdi Tennyson'a birçokları gülüyor. Ama, Lady Shalott beni daima heyecanlandırır.»

Miss Marple: «Yani yüzünde buz gibi donuk bir ifade vardı.» diye tekrar etti. «Karşısındaki duvara gözünü dikmiş bakıyordu, öyle mi?.. Peki, duvarda ne vardı?»

«Bir tablo... Zannedersen İtalyan ressamı Bellini'nin Madonna'sının bir kopyası. Meryem Ana'nın, kucağında gülen bir çocukla resmi.»

«Marina Gregg'in yüzündeki o ifadeye o tablonun neden olabileceğini zannetmiyorum.»

«Tabii, hem de tabloyu ilk defa görmüyor ki.»

«O sırada merdivenlerden çıkmakta olan başka kimse var mıydı?»

«Tabii, vardı?»

«Kimlerdi hatırlayabilir misin?»

«Evet... Tabii... Dur bakayım... Galiba en önde Belediye Başkanı, onun arkasında karısı, sonra zayıf acayip sakallı ve uzun saçlı bir adam. Bir de bahsettiğim o fotoğrafçı kız. Kız merdivenin başında gelenlerin resimlerini çekiyordu. Başkaları da vardı ama isimlerini bilmiyorum.»

«Bundan fazla birşey çıkarabileceğimizi sanmıyorum. Peki, sonra ne oldu?»

«Jason Rudd, herhalde karısının kolunu filân çekmiş olmalı ki, Marina Gregg birden kendini toparladı, sonra tatlı bir tebessümle Mrs. Badcock'a iltifat etmeye başladı. Sonra Jason Rudd onlara içki ikram etti. Bir çeşit kokteyl. Karısı en çok o içkiyi severmiş. Bir kadeh karısına, bir kadeh de Heather

Badcock'a verdi.

«Çok ilginç. Sonra ne oldu?»

«Sonrasını bilmiyorum. Çünkü, ben birkaç hanımla birlikte banyoları görmeye gittim. Biraz sonra da o sekreter kız gelerek birinin hastalandığını haber verdi.»

7

İlk soruşturma kısa sürdü ve tabii beklenileni vermedi.

Öğrenilebilen şeyler, Heather Badcock'un kocasının anlattıkları, ve kadının dy-ethyldexyhbarbo-quindelorate adı verilen 'kuvvetli bir zehirden dört hap alarak ölmüş olduğundan ibaretti. Zehirin cinsi tesbit edilmiş olmasına rağmen kadının nasıl zehirlendiği ve bu hapların kendisine nasıl içildiği konusunda en ufak bir ip ucu ele geçmemişti.

Soruşturma iki hafta sonraya bırakılmıştı.

Soruşturmanın bitiminden birkaç dakika sonra polis Müfettişi Frank Cornish, Arthur Badcock'un yanına gelerek: «Sizinle biraz özel görüşebilir miyim?» diye sordu.

«Tabii, ne zaman isterseniz.»

«Otomobilim dışarıda. Beraber evinize gidersek daha rahat konuşabileceğimizi düşünmüştüm.»

«Hay hay. Tabii, evde daha rahat konuşabiliriz.» derken Mr. Badcock'un yüzü her zamankinden daha beyaz bir renk almıştı.

Evin önüne geldiklerinde Mr. Badcock cebinden anahtarlarını çıkarmaya çalışırken kapı kendiliğinden açıldı, eşikte bir kadın görüldü. Kadın birkaç adım geriledi. Utangaç bir hah" vardı.

Arthur Badcock, şaşkınlıkla: «Mart, burada ne arıyorsun?» diye sordu.

«Sana çay hazırlıyordum, Arthur. Yorulmuştundur diye düşündüm.»

«Çok teşekkür ederim,» dedikten sonra Arthur Badcock bir an duraladı. Sonra: «Müfettiş bey, bu hanım komşumuz Mrs. Bain.» dedi.

«Bu kadar büyük bir yanlışlığa inanmak çok güç. O gün karınızın neler yediğini hatırlıyor musunuz?»

«Durun bakayım, öğle yemeğinde...»

«Hayır, hayır... O kadar geriye gitmenize lüzum yok. Böyle fazla dozda alınmış bir zehir hemen etkisini gösterir. Karınız davette neler yedi, onu hatırlamaya çalışın, yeter.»

«Evvelâ bahçede büfe olarak kullanılan çadıra girerek birer fincan çayla birer pasta aldık. Çadırın içi o kadar kalabalıktı ki elimizdekileri hemen bitirip çıktık. Sonra o genç sekreter hanım geldi, Marina Gregg'in karımıla beni eve davet ettiğini söyledi. Karım buna çok memnun oldu. Zaten kaç gündür Marina Gregg'den başka bir şeyden bahsetmiyordu. Ne diyordum... O genç kadın bizi evin yukarı katında hol gibi bir yere çıkardı. Bizden başka oniki kişi kadar daha vardı. Marina Gregg bizi merdiven başında karşıladı. Kocasını da yanındaydı. Miss Gregg karıma iltifatlar etti. Karım da onunla vaktiyle Bermuda'da nasıl tanışmış olduğunu anlatmaya başladı. O zamana kadar her şey mükemmeldi diyebilirim.»

«Peki, sonra ne oldu?»

«Sonra Miss Gregg, bize, "Ne içersiniz?" diye sordu. Kocasını da Heather'e bir kokteyl verdi.»

«Siz ne içtiniz?»

«Likör.»

«Demek, içkilerinizi orada hep beraber içtiniz.»

«Hayır, yukarıya sürekli misafir gelmeye devam ediyordu. Biz de yeni gelenlere yer açmak için biraz ilerledik. O sırada karım bir tanıdığa rastladı. Onun elini sıkabilmek için kadehini bir ara masanın üzerine bıraktı. Bir süre sonra kadehini eline alırken biri koluna çarptı, içkiler yere döküldü.»

Müfettiş Cornish ilgiyle: «Ne dediniz?» diye sordu. «İçki döküldü ha?»

«Evet, hem karımın, hem de Marina Gregg'in elbisesi ıslandı. Marina Gregg hemen büyük bir nezaketle karıma elbisesini silmesi için bir mendil verdi. Sonra ona kendi içkisini uzatarak: «Buyrun, bunu için, ben daha hiç dokunmadım» dedi.

«Bundan emin misiniz? Marina Gregg kendi içkisini karınıza mı verdi?»

Arthur Badcock birkaç saniye düşündü ve, «Evet, eminim,» dedi. «Hem de çok eminim.»

«Karınız da içkiyi aidi, öyle mi?»

«Evvelâ itiraz etti. "Yok, yok! Siz için, ben başka alırım," dedi. Fakat Marina Gregg, gülerek, "Ben zaten çok içtim" diye ısrar etti. Karım da kadehdeki içkiyi birkaç yudumda içti. Sonra onunla biraz etrafı dolaşıp eşyalara, perdelerle filân bakmaya başladık. O sırada bir arkadaşım rastladım. Belediye meclisi üyelerinden Alcock'a. Onunla çene çalarken gözüm birden karıma ilişti. Heather bir sandalyeye oturmuştu. Yüzü de bir tuhaftı. Hemen yanına giderek, "Neyin var?" diye sordum. Biraz rahatsız olduğunu söyledi.»

«Nasıl bir rahatsızlık hissettiğini de söyledi mi?»

«Buna vakit kalmadı ki. Birden boşuk bir sesle yere yuvarlandı.»

Baş müfettiş Craddock sert bir hareketle başını kaldırarak sordu:

«St. Mary Mead mi dediniz?»

Emniyet müdür muavini, hayretle: «Evet, St. Mary Mead.» diye tekrar etti. «Neden, yoksa bir şey mi var?»

Müfettiş Craddock: «Hiçbir şey yok!» diye cevap verdi.

Muavin: «Oldukça küçük kasabaymış.» diye devam etti. «Fakat civarda geniş alanda inşaat varmış, Hellington film stüdyoları da köyün yakınındaymış.» Sonra merakla müfettişe baktı.

Müfettiş az evvel gösterdiği tepkiyi açıklamak zorunda kaldı.

«Orada oturan birini tanıyorum da. Yaşlı bir hanım. Belki de ölmüştür. Fakat eğer hayattaysa...»

Müdür muavini: «Evet, evet. Ne demek istediğinizi anlıyorum,» dedi. «Bu gibi işlerde yerel dedikoduların büyük yardımı olur, fakat olay hiç de o kadar basit değil.»

«Yerel polis teşkilâtı bizden yardım istedi mi?»

«Evet, 'baş komiserden gelen mektup burada. Onların düşüncesine göre, olay pek basit değil. O civarın en büyük malikânesi olan Gossington köşkünü meşhur sinema yıldızı, Marina Gregg satın almış. Kadın Hellington stüdyolarında yeni bir film çeviriyormuş. Köşkün bahçesinde bir hayır derneği yararına verilen bir davette o derneğin genel sekreteri birdenbire oluvermiş. Çalışkan, iyilik sever ve komşuları tarafından sevilen bir kadınmış.»

Emniyet Müdür Muavini sonra olayı kısaca anlattı. Sözünü bitirdikten sonra Dermott Craddock düşünceli bir tavırla: «Cinayet için çok garip bir yer seçmişler,» diye mırıldandı.

«Baş komiser de aynı düşüncede. Eğer biri Heather Badcock'u zehirlemek istiyor idiyse bunun için neden o yeri ve o günü seçsin? Bu işi yapmanın o kadar daha kolay yollar var ki... O kalabalığın içinde kadının içki 'kadehine zehir karıştırmak oldukça tehlikeli ve zor bir iş.»

«Zehirin içkiye karıştırılmış olduğunu kesin olarak tesbit etmişler mi?»

«Evet, bütün raporlar ve tahliller burada. Zehir doktorların o kullanmaya bayıldıkları uzun ve karışık isimli bir şey, fakat Amerika'da çok kullanılan bir ilâçmış. Az miktarda alınınca iyi bir sakinleştiriciymiş.»

«Reçetesiz satılıyor mu?»

«Hayır, bizde de kullanılıyor, fakat reçetesiz almak imkânsız.»

Dermott: «Evet, çok garip!» dedi. «Heather Badcock'un sinema ile herhangi bir ilgisi var mıymış?»

«Hayır.»

«Peki, davette yanında yakınlarından kimse var mıymış?»

«Kocas ı varmış?»

Dermott, düşünceli düşünceli: «Kocas ı ha..?» dedi.

«Evet, insan ın aklına ilk önce bu fikir geliyor. Fakat, St. Mary Mead'deki polis müfettişinin düşüncesine göre katil, kadın ın kocas ı değil. «Müfettişin adı Cornish'di galiba. Kadın ın kocas ının hayli sinirli ve huzursuz bir durumda olduğuna dikkat çekmesine rağmen gönderdiği raporda katilin o olmadığından emin olduğunu belirtiyor.»

«Herhalde benim oraya gitmemi istiyorsunuz, değil mi, efendim?»

«Evet, Dermott. Ne kadar çabuk gidersen o kadar iyi olur. Yanına kimî almak istersin?»

Dermott birkaç saniye düşündü:

«Tiddler'i, efendim,» dedi. «Çalışkandır. Hem de sinemaya düşkün. Onun bu yönünün bize yardımı olabilir.»

«Peki, öyleyse, şansınız 'açık olsun.»

Yüzü sevinç ve heyecandan kıpkırmızı olan Miss Marple: «Bu ne hoş sürpriz!» diye bağırdı. «Nas ılsın bakalım, delikanlı? Ama artık sana delikanlı diyemem, değil mi? Koskoca adam olmuşsun sen. Herhalde başmüfettişliğe de terfi etmişsindir.»

Dermott mütevaz ı bir tav ırla başını salladı.

Miss Marple: «Buraya niçin geldiğinizi sormaya gerek yok,» dedi. «Demek Scotland Yard, bizim küçük köyümüzdeki cinayetle ilgilenmeye tenezzül etti.»

«Evet. bu işi bize verdiler. Ben de gelir gelmez hemen merkeze koştum.»

Miss Marple, kekeleyerek: «Yani..?» dedi.

«Evet, teyzeciğim. Yani sana geldim demek istiyorum.»

Miss Marple: «Maalesef, eskisi gibi olup bitenlerin hepsinden haberim olamıyor,» diye şikâyet etti. «Dışarıya çok ender çıkabiliyorum.»

«Evet, ama çıktığınız gün de sokak ortasında düşüyorsunuz ve sizi yerden kaldırıp evine alan kadın da bu olaydan on gün sonra öldürülüyor.»

«Bütün bunları da nereden duyars ın, kim anlatır bilmem ki?»

«Bilmeniz lâzım. Vaktiyle bir köyde hiçbir şey gizli kalmaz diye bana öğüt veren siz değil miydiniz?

Ha... Unutmadan şunu da sorayım. O kadını görürgörmez bir gün bir cinayete kurban gideceğini anlamış mıydınız?»

Miss Marple: «Yok canım! Ne ilgisi var,» diye itiraz etti. «Bunu da nereden çıkardın?»

Dermott, şakacı bir sesle: «Meselâ, kocasının yüzünde gördüğün bir ifade sana yıllarca evvel tanıştığın ve sonradan karısını balkondan itip öldürmüş birini hatırlatmadı mı?» dedi.

«Hayır, dedim ya. Mr. Badcock'un böyle bir şey yapmayacağına eminim,» diyen Miss Marple, birkaç saniye duraladıktan sonra: «Yani, hiç sanmıyorum,» diye ekledi.

«Evet, fakat insanlar hiç belli olmadıklarına göre...» 'Miss Marple: «İlk günlerin acısı ve şaşkınlığı geçtikten sonra onun karısını pek fazla arayacağını zannetmiyorum,» diye mırıldandı.

«Neden, çok hükmeden bir kadın mıydı?»

«Yok, hayır. Fakat, nasıl anlatayım bilmem ki... Pek düşünceli bir kadın değildi, bence. Herhalde kocasının yemeklerini hazırlar, evi temiz tutar ve ona iyi bakardı, fakat onun ne düşündüğünü ve ne hissettiğini bilmek ihtiyacını duymuş olduğunu hiç sanmıyorum.

Bu tip kadınların kocaları çok yalnız 'bir hayat yaşarlar.»

Dermott: «Arthur Badcock sanki *şimdi* yalnız kalmadı mı?» diye sordu.

«Herhalde tekrar evlenir. Hem belki de çok yakında. Hem de maalesef aynı tip, yani kendisinden çok daha kuvvetli bir karakteri olan bir kadın ta evlenecek galiba.»

«Görünürlerde böyle bir aday mı var?»

«Bildiğime göre yok, fakat, o kadar az şey biliyorum ki.»

Dermott: «Hiç olmazsa fikrinizi söyleyin,» diye ısrar etti. «Düşünce bakımından kimsenin gerisinde kalabileceğinize inanamıyorum.»

Miss Marple: «Bence herşeyden önce gidip bir Mrs. Bantry'yi görmelisin,» dedi.

«Mrs. Bantry'yi mi? O da kim? Artist filân mı?»

«Hayır, Gossington malikânesinin eski sahibi. Şimdi malikânenin 'bahçesindeki küçük bir evde oturuyor. O gün o da davetteymiş.»

«Yaa, peki, bir şeyler görmüş mü bari?»

«Gördüklerini sana kendi anlatsa daha iyi olur. Belki önemsiz bulacaksın ama belli olmaz. Kendisine benim tarafımdan yollanmış olduğunu söyle. Ha... bir de "Lady Shalott'tan bahsetmesini rica et.»

«O da ne? "Lady Shalott" parola mı yoksa?»

«Hayır, fakat Mrs. Banttry'ye sana anlatmasını istediğim birşeyi hatırlatır.»

Dermott Craddock ayağa kalkarak: «Tekrar geleceğim,» dedi.

«'Beklerim. Bir gün vaktin olursa gel de beraber çay içelim. Tabii hâlâ çaydan hoşlanıyorsan. Çünkü, bazı gençler artık ağızlarına içkiden başka birşey koymuyorlar.»

«Ben o kadar genç değilim. Bir gün çaya gelirim. Karşılıklı dedikodu ederiz. Şimdilik Allaha-ısmarladık. Kendinize iyi bakın. Sokaklarda düşmeyin, olur mu?»

Dermott Craddock kimin tarafından ve niçin geldiğini söyleyince Mrs. Banttry çok şaşırdı. «Tanıştığımıza memnun oldum,» dedi. «Ben polis müfettişlerinin yanlarında daima üniformalı bir memurla gezdiklerini zannederdim.»

«Benim yanımda da bir tane vardı, ama şu anda başka bir işle ilgileniyor.»

Mrs. Banttry, merakla: «Herhalde soruşturma yapıyordur, değil mi?» diye sordu.

«Onun gibi bir şey.»

Mrs. Banttry misafirine oturma odasına doğru yol gösterirken: «Demek Jane Marple sizi bana gönderdi?» dedi. «Ben de tam vazolarımı yerleştiriyordum, fakat içindeki çiçekler bir türlü istediğim gibi durmuyor. Ya bir yana, yahut öbür yan'a devriliyorlar. Papatyaların dik durmasını istiyorum. Halbuki hep yana eğiliyorlar. Lâleler de aksine kazık gibi dimdik. İyi ki geldiniz. Benim için de bir değişiklik oldu. Zehirin kadına nasıl ve kimin tarafından verilmiş olduğu bulunamadı ama, herkes bunun bir Cinayet olduğu düşüncesinde. Siz de öyle düşünüyorsunuz, değil mi?»

«Siz o fikirde misiniz?»

«Bilmem ki... Kaza da olabilir, ama biz burada o olaydan hep cinayet diye bahsediyoruz.»

«Cinayeti kimin yapmış olabileceğinden de bahsediliyor mu?»

«İşin garibi, hayır. Çünkü o şeyi kimin yapmış olabileceğini kimse tahmin bile edemiyor.»

«Yani, o anda kimsenin o cinayeti işlemeye fırsat bulmasına olanak yoktu demek istiyorsunuz, değil mi?»

«Hayır, gerçi çok zor bir iş, ama olanaksız değil. Mesele kimin yapmak isteyebileceği.»

«Sizce Heather Badcock'u öldürmek isteyebilecek hiç kimse yok mu?»

«Bana sorarsanız, hayır. Ben o kadına hayır cemiyetlerinin toplantılarında sık sık rastlardım. Fazla heyecanlı, çok konuşan ve karşısındakini biraz yoran bir kadındı. Fakat bunun için insan öldürülmez ki, değil mi?»

Dermott: «Hemen hemen hiç parası da yok. Parası için de öldürülmüş olamaz,» diye mırıldandı. «Ondan

nefret eden kimseye de rastlamadım. Acaba şantaj yapmakta olduğu bini mi vardı?»

Mrs. Bantry: «Biç zannetmem,» diye cevap verdi. İyi v© namus kurallarına bağlı bir kadındı.»

«Kocasının başka bir kadınla ilgisi filân var mıydı?»

«Onu da pek zannetmem. Yine de, kocasını sadece bir defa gördüm.»

Dermott: «Geriye bir tek olasılık kalıyor,» dedi. «Heather Badcock'un bildiği bir şey vardı.»

«Bildiği bir şey mi?»

«Evet. Ve onun bunu bilmesi birisinin işine gelmiyordu.»

Mrs. Bantry: «Bana kalırsa Heather Badcock öyle bildiğim saklayabilecek tipte kadınlardan değildi,» dedi.

Dermott: «Demek buda uymadı,» dedi. «Şimdi izin verirseniz buraya gelişimin esas nedenini söyleyeyim. Son derece sevdiğim ve hürmet ettiğim Miss Marple bana «Lady Shalott'dan bahsetmenizi rica etti.»

«Haa... O konu mu?»

«Evet, lütfen anlatın. Ne olduğunu çok merak ediyorum.»

«Son günlerde Tennyson'un eserlerim okudunuz mu?»

«Eskiden okumuş olduğum bazılarını biraz hatırlarım.»

«Şu mısraları hatırlıyor musunuz?»

«Ağ havada uçtu ve yayıldı

Ayna boydan boya kırıldı

'Felâket üzerimize çöktü'

Diye Lady Shalott bağırdı.»

«Camelot'tan bir parça değil mi?»

«Evet, tam öyle hareket etti işte.»

«Affedersiniz anlayamadım. Kim hareket etti? Ne yaptı?»

«İşte onun yüzünde de tam Layd Shalott'un yüzündeki ifade vardı.»

«Kimin? Nasıl bir ifade vardı yüzünde?»

«Marina Gregg'in canım.»

«Demek Marina Gregg'in? Ne zaman?»

«Jane Marple size 'anlatmadı mı? Yazık, halbuki her şeyi o kadar iyi anlatır ki!»

Dermott Craddock sabırsızca: «Lütfen anlatır mısınız?» dedi.

«Ah, evet. Davetteydik. Marina Gregg ve kocası merdivenin başında gelen konukları karşıyorlardı. Heather Badcock ile kocası da tam 'benden sonra geldiler. Onun için çok yakınlarındaydım ve onları gayet iyi gördüm. Neyse belki de bütün bunlar benim kurduğum bir hayaldir. Fakat birinin öyle baktığını görünce insan 'hatırlamadan yapamıyor.»

«Ne gördünüz, lütfen tam olarak anlatın.»

«Mrs. Badcock, Miss Gregg'e uzun bir hikâye anlatmaya başladı. Yıllarca evvel onunla bir kere daha tanışmış, o zaman ne kadar heyecanlanmış, falan, filân. Ben de kendi kendime: «Şu meşhur insanlar ne kadar da zavallı, her zaman herkese karşı nâzik olmak, iltifat etmek zorundalar, diye düşünüyordum. Sonra baktım, Marina Gregg hiç de diğer meşhurlar gibi hareket etmiyor. Yani etrafındakilere ne iltifat ediyor, ne de gülümsüyor. Sadece sabit bir noktaya bakıyordu.»

«Mrs. Badcock'un yüzüne mi bakıyordu?»

«Hayır, Mrs. Badcock'u tamamen unutmuştu. Eminim, onun anlattıklarının 'bir kelimesini bile işitmiyordu. İnanmadığı korkunç bir şey görmüş gibi 'bir hali vardı.»

«Peki, ama nereye bakıyordu?»

«Bilmem ki.»

«Merdiven başındaydı dediniz değil mi?»

«Evet, Mrs. Badcock'un başının üzerinden, daha doğrusu omuzunun üzerinden ileriye bakıyordu.»

«Merdivenlerin ortasına doğru mu bakıyordu?»

«Hayır, tam ortaya diyemem. Biraz yana doğru bakıyordu.»

«Ve o sırada merdivenden yukarıya çıkanlar vardı, değil mi?»

«Evet, o sırada beş altı kişi merdivenlerden çıkmaktaydı.»

«Acaba onlardan birine mi bakıyordu?»

«Bilmiyorum, çünkü benim arkam da merdivenlere dönüktü. Ben Marina Gregg'in yüzünü görüyordum. Bence merdivenin duvarındaki resimlerden birine bakıyordu.»

«Fakat o evde bir süreden beri oturmakta olduğuna göre resimleri de gayet iyi bilmesi gerekmez mi?»

«Evet, haklısınız. Her halde merdivenden çıkanlardan birine bakıyordu. Ama hangisine, bilemiyorum.»

«O sırada merdivenden kimlerin çıkmakta olduğunu hatırlayabiliyor musunuz?»

«Bir kere yukarıya çıkanların arasında belediye başkanı ile karısının bulunduğundan ©minim. İşlerinde kırmızı saçlı bir gazeteci de vardı ama adını hatırlayamıyorum. Sonra esmer, uzun boylu ve iri yarı bir adam da vardı. Adamın yanında boyalı saçlı bir artist de vardı. Kadın kürk giymişti. Bir de o sırada emekli general Bransteple geldi. Ama onun yüzünden kimsenin başına bir felâket gelmesine imkân yok. Adamcağız iyice bunamış artık.»

«Başka kimse yak mıydı?»

«Belki başkaları da vardı, fakat ancak bu kadarını hatırlayabiliyorum. Sonra o sırada bir fotoğrafçı da resim çekiyordu. Fotoğrafçı Londra'dan geldiği belli olan bir genç kızdı. Uzun saçları ve hayli kocaman bir fotoğraf makinesi vardı.

«Demek sizce Marina Gregg'in yüzüne o garip ifadenin gelmesine bu insanlardan biri neden oldu, öyle mi?»

«Doğrusunu isterseniz, bilemiyorum. O zaman kadının o davranışı dikkatimi çekmişti, fakat üzerinde durmamıştım. Yanılmış da olabilirim. Belki bu tamamen benim hayâlimin ürünüdür. Belki de kadıncağızın birden karnı veya dişi ağrımış olabilir. Belki bir yerine iğne filân batmıştır. Fakat neden olursa olsun, yüzünde öyle bir ifade vardı ki farketmemeye ve unutmaya imkân yok.»

Dermott güldü.

«Gerçekçi düşündüğünüze sevindim, Mrs. Bantry. Belki dediğiniz gibi Miss Gregg'in yüzündeki ifadenin nedeni çok basit bir şeydir. Ancak yine de cinayeti saran esrar perdesini aralayacak bir ipucu verebilecek kadar önemli de olabilir.»

Müfettiş: «Tanıştığımıza memnun oldum,» derken kadın, «Ben çayı getireyim» dedikten sonra kaçır gibi mutfığa gitti.

Arthur Badcock: «Çok iyi bir kadındır,» dedi.

«Eskiden beri tanır mısınız?»

«Hayır, buraya taşındıktan sonra tanıştık.»

«Buraya geleli iki yıl oldu, değil mi?»

«Neredeyse üç yıl olacak, fakat Mrs. Bain geleli henüz altı ay oldu. Oğlu bu civarda bir fabrikada çalışıyor.»

Mrs. Bain bu sırada çay tepsiyle içeriye girdi. Kırk yaşlarında, uzun boylu ve simsiyah saçlı bir kadındı. Arthur'a ve Müfettişe çaylarını verdikten sonra evinde çok işi olduğunu söyleyerek ayrıldı.

Cornish kadının halinde garip bir ürkeklik, hattâ korku sezmişti. «Bu kadın hakkında bilgi toplamalıyım,» diye düşündü, Sonra yüksek sesle: «Hakikaten kibar bir kadın,» dedi, «Herhalde karınızın arkadaşıydı.»

«Hayır, karımla dostlukları komşuluktan ileri gitmezdi.»

«Yaaa..! Öyle mi? Şimdi sizden o davet ve karınız hakkında mümkün olduğu kadar geniş bilgi vermenizi rica ediyorum. Siz de büyük bir darbe yemiş bulunuyorsunuz, fakat, olayları acı da olsa . bir kere daha anlatmanız lâzım.»

«Acı da lâf mı? Karımın normal bir ölümle ölmediğinden eminim. Heather çok sağlıklı 'bir kadındı. Bir gün bile hasta olduğunu hatırlamam. Bir türlü olanlara inanamıyorum. Neydi o zehirin adı Oi...ethyl...»

«Ticarî adı Kalmo. Bir çeşit sakinleştirici. Depresyon veya sinir krizi geçirenlere verilir. Daha çok Amerika'da kullanılan bir ilâçtır. İnsana sürekli bir mutluluk ve sakinlik hissi veriyormuş. Tabii, doktorun önerdiği dozda alındığı takdirde. Karınız normal dozun dört mislini almış.»

Badcock hayretle bağırdı :

«Fakat karım ömründe hiç böyle bir ilâç kullanmadı ki! Zaten sinirli filân da değildi. Dünyanın en mutlu ve en sakin insanlarından biriydi.»

«Peki, doktoru ona böyle bir ilâç vermiş olamaz mı?»

«Hiç sanmıyorum. Buraya geldiğimiz gündenberi karım doktora ya bir, yahut da iki defa gitmiştir. Ben karımın o ilâcı yanlışlıkla içtiğinden eminim.»

9

Craddock sigara paketini Frank Cornish'e uzattı: «Demek hiç bir ipucu elde edemediniz?» dedi.

«Evet, kadının hiçbir düşmanı yok. Kimseyle kavga filân etmemiş. Kocasını ile de arası çok iyiymiş.»

«Başka bir kadın veya erkek olayı da yok mu?»

«Hayır, ortada bu çeşit bir skandala dair hiçbir iz yok. Öyle çekici sayılabilecek bir kadın değilmiş. Bir sürü hayır kuruluşlarında filân çalışmış. Oralarda ufak tefek kıskançlık olayları olmuş ama hepsi o kadarla kalmış.»

«Kocasının beğendiği kimse yok mu? Çalıştığı yerde filân?»

«Adam Biddle ve Russel adındaki bir inşaat şirketinde memur. Orada birisi şaşıl, öbürü de ellisini geçmiş iki sekreterden başka kadın yak. Yine de bana öyle geliyor ki, Arthur Badcock yakında tekrar evlenecek.»

Craddock merakla yerinde kıpırdadı:

Cornish: «Komşularından biri,» diye anlatmaya başladı. «Dul bir kadın. O gün soruşturmadan sonra Arthur Bradcock'un evine gittiğimde kadın oradaydı. Çay hazırlıyordu. Anlaşılan adamı kafese 'koymaya karar vermiş.»

«Ne biçim bir kadın?»

«Oldukça güzel. Genç değil, ama alımlı. Hayli esmer. Biraz İspanyolu andırıyor.»

«Adı ne?»

«Mrs. Bain. Dulmuş.»

«Kocas ne iş yaparmış?»

«Bilmiyorum. Yalnız oğlu yakındaki bir fabrikada çalışıyor. Sessiz ve namuslu bir kadına benziyor. Fakat bana onu eskiden bir yerden tanıyormuşum gibi geldi.» Cornish sonra saatine bakarak: «On ikiye on var,» dedi. «Saat tam on ikide Gossington köşkünde randevumuz var. Artık yola çıksak iyi olacak.»

Onları köşkün kapısında Haile Preston karşıladı. Hep birlikte cinayetin olduğu yere çıktılar. Yolda Haile sürekli olaydan dolayı kendisinin, Marina Gregg'in ve John Rudd'un ne kadar üzgün ve şaşkın olduklarını anlatıp duruyordu.

Merdiven başında onun bir anlık susmasından istifade eden Craddock: «Bir dakika,» dedi.

Haile Preston sözünün birden kesilmesinden hayli şaşkın bir şekilde; «Buyurun,» diye cevap verdi.

«Size bir soru sorabilir miyim?»

«Tabii, tabii, buyurun. İstedığınız kadar sorabilirsiniz.»

«Burada mı öldü?»

«Mrs. Badcock mu?»

«Evet, Mrs. Badcock. Burada mı öldü?»

«Evet, tam burada. Size oturduğu yeri de göstereyim.»

Haile Preston koridora doğru yürüdü, tahtadan yapılmış modern bir koltuğu gösterdi. «İşte burada oturuyordu,» dedi. «Biraz rahatsız olduğunu söyledi. Biri ilâç aramaya gitti. O da şuracıkta öldü.»

«Yaaa!...»

«Acaba son günlerde doktoruna muayene olmuş muydu? Kalbinde bir rahatsızlığı varsa...»

Dermott Craddock; «Kalbinde hiçbir şeyi yoktu,» diye Haile'in tekrar sözünü kesti. «Son derecede sağlıklı bir kadındı. Ölüm nedeni ticarî adı Kalmo olan bir ilâç. Normal dozun altı katını almış.»

Haile Preston: «O ilâcı bilirim,» dedi. «Ben de kullanırım.»

«öyle mi? Faydası oluyor mu bari?»

«Çok iyi bir ilâç. İnsanı hem sakinleştiriyor, hem de canlandırıyor. Tabii, fazla almamak şartıyla.»

«Acaba bu evde o ilâçtan çok bulunur mu?»

«Tabii, istediğiniz kadar. Herhalde bütün banyoların ilâç depolarında birer şişe vardır.»

«Bu da bizim işimizi daha zorlaştırıyor.»

«İlâcı denemek istemiş ve dozunu fazla kaçırmış olamaz mı?»

Craddock, Haile'ye ters ters baktı ve: «Peki, Marina Gregg ve Jason Rudd konuklarını nerede karşıladılar?» diye sordu.

«Tam burada,» diyerek Haile merdivenin başındaki bir noktaya giderek durdu. Craddock da onun yanına giderek karşıdaki duvara baktı. Duvarın tam karşısında İtalyan ressamın Madonna'sı kucağında çocukla duruyordu. Resim çok güzel bir kopya idi. Mavi elbiseli Meryem Ana kucağında İsa ile gülümsüyordu. Tablonun sağında ve solunda iki küçük pencere vardı.

Müfettiş Craddock: «Tabii, merdivenlerden de çıkanlar vardı, değil mi?» diye sordu.

«Evet, misafirler gruplar halinde geliyorlardı. Bazılarına ben, bazılarına da Ella Zielinski eşlik ediyordu.»¹

«Mrs. Badcock yukarıya çıkarken siz neredeydiniz?»

«Doğrusunu isterseniz, bir türlü hatırlayamıyorum. Elimde bir liste vardı. O listeye göre aşağıya iniyor, bir grup konuğu yukarıya çıkarıyor, içkilerini veriyor, sonra tekrar aşağıya iniyordum. Zaten Mrs. Badcock'u da tanımıyordum. Onun adı da benim listemde yoktu.»

«Ya Mrs. Bantry?»

«Ha, evet. Bu evin eski sahibi, değil mi? Şimdi hatırlıyorum. Galiba Mrs. Bantry, Mrs. Badcock ve kocası aynı zamanda geldiler.» Haile bir müddet düşündükten sonra devam etti: «Belediye başkanı da hemen onların arkasından gelmişti galiba. Boynunda kalın 'bir zincir vardı. Hanımı da mavi bir rob giymişti. Hepsini gayet iyi hatırlıyorum. *Onların* içkilerini ben vermedim, çünkü hemen aşağıya inmiştim.*

«Peki, kim verdi onlara içkilerini?»

«Bilmiyorum.»

«Peki, siz merdivenden aşağı inerken yukarıya kimler çıkıyordu?»

«Bir, iki gazeteci. Sonra iki fotoğrafçı. Bunlardan biri Londra-dan gelmiş bir genç kızdı. Elindeki kocaman fotoğraf makinesini tam Marina'ya çevirmişti. Durun bakayım, yanılmıyorsam, bir de Ardwick Fenn vardı galiba.»

«Kim bu Ardwick Fenn?»

Bu soru Haile Preston'u hayretler içinde bırakmıştı.

«Televizyon ve film dünyasının en ünlü yıldızlarından biri. Onun İngiltere'de olduğundan haberimiz yoktu.»

«Yani davete gelişi bir sürpriz oldu, öyle mi? Marina Gregg'in eski bir dostu muydu?»

«Evet, çok eskiden. Marina ikinci kocası ile evliyken ikisi çok iyi arkadaşmışlar, fakat Johnson Rudd'un onu tanıyıp tanımadığını bilmiyorum.»

Craddock, içkiler hakkında, o gün için tutulan garsonlar, hizmetçiler ve daha birçok şey hakkında çeşitli sorular sordu. Aldığı cevapların hemen hemen hepsi aynı noktada toplanıyordu. İkinci kattaki özel davette bulunan otuz kadar konuktan her hangi biri Heather Badcock'u zehirlemiş olabilirdi. Bu kimselerden herhangi biri de katilin bu hareketini rahatça görme imkânına sahipti.

Baş Müfettiş: «Bu hayli tehlikeli bir iş,» diye düşündü. Sonra: «Teşekkür ederim, Mr. Preston,» dedi. «Şimdi Marina Gregg ile konuşmak istiyorum.»

Haile olumsuz bir tavırla başını salladı.

«Çok üzgünüm ama, ne yazık ki olanak yok buna.»

Craddock'un kaşları kalktı: «Fakat...» dedi.

«Marina tamamen bitkin bir durumda. Şu anda özel doktoru yanında. Kendisini tedavi ediyor. Bir de rapor yazdı. Buyurun, işte burada.»

Craddock raporu okuduktan sonra: «Marina Gregg'i her zaman özel doktoru mu tedavi eder?» diye sordu.

«Biliyorsunuz, artistlerin genelde sinirleri bozuk olur. Onun için daima kendi bünyelerini çok iyi tanıyan bir doktoru seçerler. Maurice Gilchrist çok tanınmış bir doktordur. Uzun zamandan beri Marina Gregg'e o bakıyor. Herhalde duymuşsunuzdur. Marina Gregg son senelerde büyük hastalıklar geçirdi. Ancak geçen yıl kendine gelebildi. Acaba Mr. Rudd'la konuşmak istemez miydiniz?» diyen Haile saatine bakarak ekledi: «On dakikaya kadar stüdyodan döner.»

Craddock: «Teşekkür ederim, öyleyse bekliyeyim.» dedi. «Yalnız o zamana kadar Dr. Gilschrist ile görüşebilir miyim 'acaba?»

«Tabii, hemen çağırayım.»

Genç adam birkaç dakika sonra yanında Dr. Gilchrist ile döndü. Dr. Gilchrist, Craddock'un düşündüğünün aksine, iri yarı ve cana-yakın bir adamdı. Baş Müfettişin elini sıktıktan sonra onu koridorun ucunda rahat ve geniş bir yatak odasına götürdü. Burası her halde doktorun kendi yatak odasıydı. Dr. Gilchrist müfettişe bir koltuk gösterdikten sonra kendisi de oturdu.

Craddock, hemen:

«Yazdığınız rapora göre Miss Gregg hiçbir suale cevap verebilecek durumda değil. Nesi var, Doktor?» diye sordu.

Gilchrist hafifçe omuzlarını silkti:

«Sadece sinir bozukluğu. Şimdi kendisine birkaç sual sorsanız on beş dakika sonra bir sinir krizi geçirmeye başlar. Ben de buna izin veremem. Arzu ederseniz, bu meseleyi polis doktoruna da açıklayabilirim. Bu yüzden Miss Gregg ilk soruşturmada da bulunamamıştı.»

Craddock sordu :

«Peki, bu durum ne kadar devam eder?»

Dr. Gilchrist, Craddock'a baktı, gülümsedi:

«Bir doktor olarak size bu hususta kesin bir şey söyleyemem. Fakat özel düşüncemi soracak olursanız, önümüzdeki kırk sekiz saat İçerisinde Miss Greg suallerinize cevap verebilecek duruma gelecektir. Hattâ size sual sormak bile isteyecektir. Müfettiş Bey, sinema artistlerinin içinde yaşadıkları yorucu, sinir bozucu ve heyecanlı atmosferi tahmin edemezsiniz. Evet, gerçi her istediklerine 'kavuşurlar, para, lüks, şöhret, elbise, krem, ilâç, özel doktor, davetler, balolar ve daha bir sürü şey; fakat şöyle huzurlu bir hayat sürecektir mutlu olmalarına ve bir an için dahi rahat etmelerine imkân yok.»

Craddock:

«Evet, evet. Ne demek istediğinizi anlıyorum,» dedi.

Doktor ona doğru eğilerek devam etti:

«Sonra bir şey daha var. Sinema artistleri genelde kendilerine hiç güvenleri olmayan kimselerdir. İnanmazsanız Mr. Rudd'a sorun. Artistler, kendilerinden ve yeteneklerinden daima şüphe ederler. Et-
raflarındaki insanların daima, kendilerini, «Yapabilirsin, kuvvetlisin, iyisin, güzelsin» gibi kelimelerle desteklemelerini isterler. Bu da, tabii, onların sinirlerini büsbütün bozar.»

Craddock :

«Bütün bunlar hakikaten çok ilginç, fakat bana niçin anlatıyorsunuz?»

Dr. Gilchrist: «Marine Gregg'i anlamanızı istiyorum da ondan.» diye Craddock'un sözünü kesti.
«Her halde filimlerini görmüşsünüzdür.»

«Evet, gördüm. Fevkalâde iyi bir artist. Güzel, sempatik ve kişilik sahibi.»

«Hakkınız var, fakat seyircinin üzerinde bu duyguyu yaratabilmek için deli gibi çalışmış ve sinirlerini mahvetmiş. Sonra zavallı bir hayli acı da çekti. Bunda kendi de kabahatli ama tamamen değil. Evliliklerinin hepsi mutsuzlukla sona erdi. Bu sonuncusu hariç. Şimdi kendini çok seven, hem de senelerden beri sevmiş bir erkekle evli. Bu sevgi ona derin bir güven hissi veriyor. Onu adetâ koruyor. Bu ne kadar devam eder kimse bilemez. Marina Gregg öyle bir kadın ki, ya son derecede mutlu olduğuna, hayatını, erkeğini ve evini bulduğuna inanır, yahut da artık her şeyin bittiğine, hayatta yapayalnız kaldığına ve son derece mutsuz olduğuna. Bu iki noktanın arasını bulabilse herhalde çok rahat edecek, fakat, o zaman da dünya büyük bir sanatçı kaybedecek.»

Doktor sustu.

Dermott Craddock ona cevap vermedi. Maurice Gilchrist'in kendisine bunları neden anlattığını düşünüyordu. Adamın, karşısında •adetâ; «Haydi ban'a soru sor,» der gibi bir faali vardı.

Acaba bu soru neydi?

«Bu olay Miss Gregg'i herhalde bir hayli sarstı, değil mi?»

«Evet, hem de çok fazla.»

«Anormal denilecek kadar fazla mı?»

«Bu sorunun cevabı, soruluş sebebine göre değişir.»

«Evinde davet verdiği sırada işlenmiş bir cinayet onu herhalde üzmüştür, fakat üzülmesi için başka bir neden var mı?»

Doktor cevap vermedi.

Craddock :

«Düşündüklerinizi neden bana söylemek istemiyorsunuz?» diye **sanki**.

'Gilchrist: «Bilmiyorum, emin değilim de ondan,» dedi. Birkaç saniye kadar düşündükten sonra devam etti: «Biliyorsunuz, meslek sırrı ve doktorluk yemini diye bir şey vardır.»

«Marina Gregg size bir şey mi söyledi?»

«Yok, hayır.»

«Marina Gregg, o ölen kadını önceden tanıyor muymuş?»

«Yok canım, bu işin Heather Badcock ile ilgisi yok.»

«Peki, o Kalmo demlen ilâcı Marina Gregg kullanır mı?»

«Sabah akşam. Zaten 'bu evde o ilâcı kullanmayan yok ki.»

«Demek bana anlatmaya çalıştığınız şeyi söylemeyeceksiniz?»

«Bu hususta bir karar vermeye çalışıyorum. Benim de hastama karşı görevlerim var. Onun bana söylediği şeyleri sır olarak saklamak zorundayım. Fakat, bir taraftan da onu gelebilecek tehlikelere karşı korumak da görevim diye düşünüyorum.»

Craddock doktorun yüzüne baktı, onun devam etmesini bekledi.

Dr. Gilchrist, nihayet:

«Söylediklerimi polislerden başka kimseye anlatmamanızı rica ederim. Bilhassa bu evdekilere,» dedi.

Müfettiş: «Bu konuda hiçbir söz veremem,» dedi. «Ama ben de sizin söyleyeceklerinizi arkadaşlarımdan başkasının bilmemesini isterim.»

«Pekâlâ, öyleyse anlatayım. Aslında hiç önemli olmayabilir de. Kadınlar sinirleyken ve hastayken ne söylediklerini pek bilmezler.»

«Marina Gregg size ne söyledi?»

«O ölüm hâdisesinden sonra ağır bir sinir krizi geçirdi ve beni çağırttı. Kendisine bir yatıştırıcı vererek yatağına yatırdım. Sonra yanına oturdum. Elini tuttum ve her şeyin geçeceğini, sakin olmasını söyledim. Tam dalmak üzereyken, bana, «Doktor, beni zehirlemek istediler.» dedi.»

«öyle mi dedi? Sonra. . Ertesi gün ne oldu?»

«Sonra bir daha bundan bahsetmedi. Bir kere konuyu ben açmak istedim, fakat hemen soruyu geçiştirdi. Israr edince de; «Herhalde yanlışlıkla, veya şaşkınlıkla söylemişimdir! Zaten o sırada ne dediğimi bilecek durumda değilim,» dedi.»

«Fakat, size kalırsa bu sözleri söylediği zaman içtendi, öyle mi?»

«Evet, bana kalırsa sözlerinde içtendi. Tabii, bu muhakkak birinin Marina Gregg'i zehirlemek isterken Heather Badcock'u zehirlemiş olduğu ./anlamına gelmez. Olayın o yönünü aydınlatmak size düşer. Yalnız benim bildiğim Marina Gregg o akşam öldürülmek istenen kişinin kendisi olduğundan emindi.»*

Craddock, bir an düşündü. Sonra:

«Çek teşekkür ederim, Doktor,» dedi. «Bana söylediğiniz şeyler çok önemli. Marina Gregg'in sözlerini doğru olarak kabul edecek olursak kadının hayatı hâlâ tehlikede demektir.»

«Tamam, asıl olay bu. Ben de zaten bunu size o nedenle anlattım.»

«Bu işi kimin yapmak isteyebileceğine dair bir fikriniz var mı?»

«Hayır, hiçbir fikrim yok.»

Craddock ayağa kalktı.

«Doktor, size bir şey daha sormak istiyorum. Acaba Marina Gregg aynı şeyi kocasına da söyledi mi?»

Gilchrist başını salladı:

«Hayır, buna kesinlikle eminim. Kocasına hiçbir şey söylemedi.»

İki adamın bakışları 'bir an buluştu. Sonra, Doktor, «Artık bana ihtiyacınız yoksa hastamın yanına gideyim,» diyerek odadan çıktı.

10

Haile Preston :

«Jason Rudd stüdyodan döndü,» dedi. «Sizi onun yanına götür-reyim.»

Johnson Rudd'un çalışma ve oturma odası olarak kullandığı oda alt kattaydı. Basit döşenmiş odanın rahat bir görünüşü vardı. Oda sahibinin zevk ve kişiliğini belirtecek en ufak bir nitelik taşımıyordu. Yazı masasının başında oturmakta olan Rudd, Müfettiş içeri girince ayağa kalktı, ona doğru geldi.

Dermott:

«Bu odanın bu kadar basit döşenmiş olmasının nedenini şimdi anlıyorum» diye düşündü. «Adamın kişiliği o kadar kuvvetli ki, ne bir süse, ne de ona benzer bir şeye gerek kalmıyor.»

Mesleği Dermott Craddock'a **ilk** bakışta insanlar hakkında fikir edinmeyi öğretmişti. Fakat şimdi Rudd hakkında ancak o ne isterse o kadarını öğrenebileceğini de iyice anlamıştı.

«Sizi beklettiğim için özür dilerim. Müfettiş bey. Stüdyoda bir iş yüzünden geciktim. Size bir içki ikram edebilir miyim?»

«Teşekkür ederim, istemem.»

Johnson Rudd'un çirkin, fakat zekî yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi.

«Her halde bu evde içki içmenin tehlikeli bir hareket olduğunu düşünüyorsunuz.»

«Öyle bir şey aklımdan bile geçmemiştir.»

«Pekâlâ, Müfettiş bey. Size nasıl bir yardımım dokunabilir? Ne öğrenmek istiyorsunuz?»

«Mr. Haile Preston kendisine sorduğum bütün sualleri cevaplandırdı. Dr. Gilchrist ile de görüştüm. Eşinizin benimle konuşamayacak kadar halsiz olduğunu söyledi.»

«Marina çok hassas bir kadındır. Daha doğrusu, sinirlen çok zayıftır. Siz de kabul edersiniz ki, böyle bir cinayet, hele insanın kendi evinde olursa, müthiş sinir bozar. Karımın size söyleyebileceği her şeyi benden de öğrenebilirsiniz. Olay sırasında onun yanıdaydım. Zaten o benim kadar dikkatli de değildir.»

«Evvelâ şunu sormak istiyorum. Siz veya karınız Heather Badcock'u evvelce tanıyor muydunuz?»

Johnson Rudd başını salladı:

«Hayır, hattâ o kadını ölümünden beş dakika evveline kadar hiç görmemiştim bile diyebilirim.»

«Heather Badcock karınızı evvelce tanıdığını söylemiş, değil mi?»

«Evet, o gün davette Mrs. Badcock bize aşağı yukarı on iki, on üç yıl evvel karımla Bermuda'da bir davette nasıl tanışmış olduğunu anlatmaya başlamıştı. Gripten yatıyormuş, fakat Marina'yı görebilmek için hasta hasta yataktan kalkmış ve Marina'nın elini sıkmış. Tabii, takdir edersiniz ki, bu, karımın hayatında her gün olan hâdiselerden biri ve onun her elini sıkın ve her imza isteyen kimseyi hatırlamasına imkân yok. Marina'nın Mrs. Badcock'u kesinlikle hatırlamadığına eminim.»

«Bunu gayet iyi anlıyorum, fakat karınızın Mrs. Badcock ile konuştuğunu görenler, onun biraz dalgın ve düşünceli olduğunu söylediler. Siz de aynı fikirde misiniz?»

«Olabilir, Marina zayıf bünyeli bir kadındır. Günün sonuna doğru daima yorulmaya başlar. Hele o günkü gibi yorucu bir gün geçirmişse... Buma rağmen, ben o sırada onun dalgın olduğunu fark etmedim. Yok... durun bakayım... galiba hakkınız var. Şimdi hatırlıyorum. Onun koluna vurarak Mrs. Badcock'a cevap vermesi için uyarmıştım 'bir ara.»

«Acaba o anda dikkatim çeken başka bir şey mi olmuştu?»

«Olabilir, fakat dediğim gibi büyük bir olasılıkla yorgunluktandı.»

Dermott Craddock bir süre konuşmadı ve pencereden dışarısını seyretti. Sonra açık konuşmaya karar vererek: «Mr. Rudd, Heather Badcock'un zehirlenmesinin bir yanlışlık eseri olabileceğini hiç düşündünüz mü? Asıl öldürölmek istenen karınız olamaz mı?»

Bu sözleri uzun bir sessizlik izledi. Nihayet Johnson Rudd içini çekerek alçak sesle:

«Evet,» dedi. «Hakkınız var. Hattâ ben buna eminim.» Rudd'un bir ara gerilmiş bulunan yüz

hatlarının yerini şimdi rahat bir ifade almıştı.

«Buna teğmen ilk soruşturma sırasında Müfettiş Cornish'e bu düşüncenizden 'hiç bahsetmediniz, değil mi?»

«**Hayır**, hiç bahsetmedim.»

«Neden?»

«Bu sualinize, elimde yeterli derecede delil yoktu diyerek 'kolay bir cevap verebilirim. Bu arada Mrs. Badcock'u da hiç tanımadığım için onun da düşmanlarının olabileceğini düşündüğümü de söyleyebilirim. Fakat sizinle açık konuşacağım. Susmamın sebebi bunların hiçbirisi değil. Sadece karımın böyle korkunç bir ölümden nasıl bir rastlantı sonunda kurtulmuş olduğunu bilmesini istemedim.

«Açık konuştuğunuz için size teşekkür ederim, fakat buna karşın susmanızın nedenini hâlâ anlayamadım.»

«Bunu anlamanız için Marina'yı yakından tanımanız lâzım. Onun emniyet ve huzura son derecede çok ihtiyacı var. Maddî bakımdan çok başarılı olmuş. Hem para, hem de şöhret sahibi olmuş, fakat mutsuz bir hayat geçirmiş. Zaman zaman mutluluğu bulduğunu zannetmiş, fakat her seferinde hayâl kırıklığına uğramış. Hayatı ve olayları mantık çerçevesi içerisinde *ele* alması olanaksız. Bundan evvelki evliliklerinin hepsinde, tıpkı peri masallarında olduğu gibî eşsiz *bir* mutluluğa erişebileceğini sanmış.»

Rudd'un yüzünü yine alaycı bir tebessüm kapladı: «Evlilik bu değildir ki. 'İnsan hiçbir zaman tam anlamı ile mutlu olamaz. Fakat Marina her seferinde kendisinin şanssız olduğunu sanarak daima mutluluğu aradı, durdu. Aşk, saadet, emniyet ve şefkati aramaktan başka bir de dünyaya bir çocuk getirmek için sonsuz arzusu vardı. Bazı doktor'lara göre, çocuğunun olmaması bu arzusunun şiddetinden ileri geliyor. Onun için tanınmış bir doktor Marina'ya bir çocuğu evlât edinmesini, belki ondan sonra bir çocuk doğurabileceğini söylemişti. Bu öneriye uyarak Marine peşpeşine üç çocuğu evlâtlık edindi. Hakikaten bundan on bir yıl evvel de hâmile kaldı. O zaman ki sevincini tahmin edemezsiniz. Bilmem duydunuz mu? O iş de bir facia ile sona erdi. Doğan çocuk -hem de bir oğlan- anormaldi. Marina'ya ondan sonra büyük bir sinir krizi geldi. Uzun süre bir klinikte tedavi edildi. Sonra yavaş yavaş kendine gelmeye başladı. Benimle evlendikten sonra da onda hayata karşı yeniden bir ilgi doğdu. Orta tekrar iş vermeleri için film şirketleri ile mücadele ettim. Kimse onun sağlığının artistlikle bağdaşabileceğine inanmak istemiyordu. Sonunda mücadelede başarıya ulaştım. Bu arada bu köşkü de satın aldık ve filmi çevirmeye başladık. On beş gün öncesine kadar Marina ne kadar mutlu olduğunu, bu evi ne kadar sevdiğini, ve artık bütün üzüntülerini geride bıraktığını söylüyordu. Bütün sinir bozukluğu da geçmiş gibiydi.» Konuşmasının burasında Rudd'un sesinde acı bir ifade belirdi: «Tabii, o acı olaya kadar. Kadının gelip de bu evde ölmesi şart mıydı sanki? Her şeye rağmen Marina'nın Hayatının tehlikede olduğunu bilmesini istemedim. Bu, onun için belki de son bir şok olabilirdi.» Rudd, Müfettişin gözlerinin içine bakıp: «Şimdi susmamın nedenini anlıyor musunuz?» diyerek sözlerini bitirdi.

«Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Fakat izin verirsiniz bir şey hatırlatmak istiyorum. Karınız öldürülmek istendiyse hayatı hâlâ tehlikede sayılmaz mı? Onu zehirlemek isteyen kimse bir gün yediden harekete geçemez mi?»

«Tabii, olayın bu tarafını da düşündüm. Karımın hayatını korumak için gerekli her türlü önlemi aldım. Bundan eminim. Bütün mesele kendisinin tehlikede olduğunu bilmeden korunmasında.»

«Acaba hakikaten haberi yok mu?»

«Bundan eminim. Onun aklına böyle şeyler gelmez.»

«Sizin geldi ama.»

«O başka. Meselenin mantıkî olarak açıklaması bu olduğu için ben bu sonuca vardım. Karımın mantıkla pek ilgisi olmadığı için onun böyle bir şey düşünmesine ihtimâl vermiyorum.»

«Belki hakkınız var, fakat bu arada cevapsız kalan bir sürü soru daha var. Meselâ, sizin şüphelendiğiniz kimse var mı?» 1

«Bu sorunuza üzülerek cevap veremeyeceğim.»

«Yani şüphelendiğiniz kimse mi yok, yoksa cevap mı vermek istemiyorsunuz?»

«Kimseden şüphelenemiyorum. Kimsenin Marina'dan bu derece nefret edebileceğini 'bir türlü aklım almıyor. Buna rağmen olaylar bunun tersini kanıtlıyor.»

«Mrs. Badcock'un zehirlenmesinden birkaç dakika önce olup bitenleri bana bir defa anlatır mısınız?»

«Büyük bir sürahinin içinde evvelden hazırlanmış duran kokteylden iki kadeh doldurarak birini Marina'ya, birini de Mrs. Badcock'a verdim. Mrs. Badcock kadehindeki içkiyi ne yaptı, bilmiyorum. Biri ile konuşmak için yanımdan ayrılmıştı galiba. Karım kadehini elinde tutuyordu. O sırada Belediye reisi ile karısı bize doğru geldiler. Marina da henüz hiç içmediği içkisini yanımda duran bir masanın üzerine bıraktı ve onları karşıladı. Arkadan başka misafirler geldi. Aralarında yıllardan beri görmediğimiz eski bir arkadaşımız da vardı. Yeni gelenlere de içki ikram ettim.

«Her Halde bu sırada biri, karımın, masanın üzerinde durmakta olan içki kadehine zehir koymuş olmalı. Bunu kimseye sezdirmeden nasıl yapabildi, anlayamıyorum, çünkü o kalabalık içinde hiç de kolay bir iş değil. Yine de, böyle partilerde kalabalığa rağmen insanlar birbirlerinin ne yaptıklarının pek farkında olmazlar. Davetliler gruplar halinde sürekli geliyor ve evin içinde yapılan değişiklikleri görmek için her tarafa girip çıkıyorlardı. Yani etrafta devamlı hareket vardı. O gündenberi beynimi çatlatırcasına düşündüm fakat şüphe uyandıracak hiçbir hareket hatırlayamadığı.»

Rudd sustu, derin bir nefes aldı.

Dermott:

«Lütfen, devam eder misiniz?» dedi. «Hikâyenin geri kalan tarafı çok önemli.»

«Geri kalanını herhalde başkalarından da dinlemişsinizdir, sanırım.»

«Evet, ama bir kere de sizden dinlemek isterdim.»

«O halde anlatayım. Ben merdivenin basındaydım. Karım da masaya bıraktığı içki kadehini alıyordu. Birden Mrs. Badcock hafif bir çığlık attı. Biri koluna çarpmıştı. Elindeki içki kadehi yere düşerek paramparça olmuştu. Marina her iyi ev sahibinin yapacağı gibi hemen mendili ile Mrs. Badcock'un elbisesini sildi. Kendi elbisesinin eteği de biraz ıslanmıştı, fakat bunu hiç önemsemedi. Sonra elindeki içki kadehini Mrs. Badcock'a verdi. O buna karşı çıkınca Ben zaten çok içtim, diyerek kadehi onun eline tutuşturdu. Şundan eminim ki, o ilâç kadehe çok önce konmuştu. Çünkü Mrs. Badcock kadehi eline alır almaz içmeye başladı. Demek ki ilâç içkinin içine iyice karışmıştı. Sonra bildiğiniz gibi Mrs. Badcock beş dakika sonra öldü. İlâcı karımın kadehine koyan kişi yanlışlıkla bir başkasını öldürdüğünü görünce acaba ne hissetti?...»

«Bütün bunları o sırada mı düşündünüz?»

«Yok canım, ne ilgisi var. O sırada ben de herkes gibi kadıncağızın fenalık geçirmekte olduğunu ve sonra da bir kalp krizi neticesinde öldüğünü sanmıştım. Mrs. Badcock'un zehirlenerek öldüğü aklımın ucundan bile geçmedi. Kimin aklına gelebilirdi ki?...»

«Doğru, siz kimseden şüphelenmediğinizi söylüyorsunuz ama, ben buna pek inanmıyorum doğrusu.»

«İnanın, doğruyu söylüyorum.»»

«O halde olayı başka bir yönden inceleyelim. Karınıza kim kötülük etmek isteyebilir? Düşmanları var mı?»

«Düşmanı mı? Bu kelimeyi değerlendirmek o kadar güç ki. Benim ve karımın içinde yaşadığımız dünya bir kıskançlık ve kin dünyasıdır. Bizi çekemeyen, ve hakkımızda çeşitli dedikodular yapan insanlar her zaman bulunur. Buna rağmen, içlerinde düşmanlığı cinayet işleyebilecek kadar ileri götürebilecek birisinin bulunduğuna inanamıyorum.»

«Karınızın geçmişte üzdüğü veya kötülük ettiği bir kimse var mı?»

Rudd bu soruya hemen cevap vermedi. Bir müddet düşündükten sonra ağır ağır: «Çok düşündüm, fakat banmıyorum,» dedi.

Dermott:

«Eski bir aşk hikâyesi filân...» diye ısrar etti.

«Karımın hayatında aşk maceraları olmuştur, fakat hiçbir erkeğin onu kin ve nefretle hatırladığını zannetmiyorum.»»

«Ya kadınlar? Miss Gregg'den nefret eden bir kadın olamaz mı?»

«Tabii, kadınlar belli olmaz, ama böyle biri hiç aklıma gelmiyor.»»

«Karınızın ölümünden maddî açıdan kim faydalanabilir?»»

«Kocasını ve mirasçısını olarak ben. Bir de çevirdiği filmde onun yerini alabilecek olan artist, fakat bu da

olmaz, çünkü Marina'ya bir şey olsaydı filmin çevrilmesinden vazgeçerdik.»

Dermott:

«Evet, bunlar şimdilik fazla ayrıntı,» dedi.

«Hayatının tehlikede olduğuna dair Marina'ya bir şey söylemeyeceğinize söz veriyorsunuz, değil mi?»

«Ben de zaten sizinle bu konuyu konuşmak istiyorum. Ne kadar büyük bir sorumluluk altına girmekte olduğunu biliyor musunuz? Karınız hâlen hasta ve tedavi altında olduğuna göre, birkaç gün daha bekleyebiliriz, fakat durumu eninde sonunda kendisine söylememiz gerekiyor. Şimdi sizden bir ricam var. O günkü davette yukarı katta 'bulunanların bir listesini mümkün olduğu kadar eksiksiz yazabilir misiniz? Tabii, hatırlayabildiklerinizi... Bir de o sırada merdiveni çıkmakta olanları.»

«Ne gerekiyorsa yaparım, fakat bunu Ella Zielinski'ye sorsanız daha iyi ederdiniz. Onun belleği benimkinden çok daha kuvvetlidir. Sonra onda davetlilerin bir listesi de var. Kendisiyle görüşmek isterseniz...»

«Evet, Miss Ella Zielinski ile görüşmeyi çok arzu ederdim.»

11

Ella Zielinski kalın siyah çerçeveli gözlüklerinin ardından Dermott Craddock'u inceleyerek yazı masasının çekmecesinden daktilo ile yazılmış bir kâğıt çıkardı. Müfettişe uzattı.

«Listenin tamam olduğunu sanıyorum, fakat buna rağmen bazı isimler atlanmış olabilir. Ayrıca, listede yazılı misafirlerden bazıları olay sırasında 'henüz gelmemiş olabilirler. Veya olaydan önce gitmiş olmaları da mümkün.»

Dermott:

«Listeyi çok çabuk hazırladınız,» dedi.

«İşim bu.»

«Hem de mükemmel hazırlanmış.»

«Teşekkür ederim.»

«Çalışma tarzınızdan işinizin ehli olduğunuz belli.»

«Bir sekreterin hazırladığı listeler temiz yazılmış olmalı.»

«Sizin buradaki asıl vazifeniz ne? Film stüdyoları ile ev arasında bir çeşit bağlantı memuru

musunuz?»

«Hayır, benim stüdyolarla hiçbir bağlantım yoktur. Tabii, telefon konuşmaları, haberleşme gibi şeyler dışında. Benim vazifem Mrs. Gregg'in randevuları ve çalışma zamanlarını düzenlemek, biraz da ev işlerini idare etmektir.

«İşinizden memnun musunuz?»

«Ücret çok iyi. İş de tatsız sayılmaz. Buna rağmen, burada bir cinayet gibi ilginç bir olayla karşılaşacağımı aklımdan bile geçirmemiştım. Kuzum, siz bunun bir cinayet olduğuna emin misiniz?»

«Bir insan tehlikeli bir ilâcın normal dozunun altı mislini başka nasıl almış olabilir?»

«Bir kaza veya yanlışlık olamaz mı?» «Sizce 'böyle bir kaza nasıl olmuş olabilir?»

«Tahrifin edebileceğinizden çok daha kolayca... Bu evin her tarafı ilâç doludur. Sonra artistler de genelde yanlarına çeşitli ilâçlar taşımak alışkanlığındadır. Bu kimselerin aynı zamanda son derece dalgın oldukları da düşünülecek olursa böyle bir yanlışlığın ne kadar kolaylıkla yapılabileceği ortaya çıkar. Meselâ, konuklardan birinin canı sakinleştirici 'bir ilâç almak istemiş olabilir. Çantasından veya cebinden ilâç şişesini çıkarıp dalgınlıkla kadehine normalden fazla ilâç koymuş ötebilir. Sonra kadehi masanın üzerine 'bırakıp gitmiştir. Bir başka kadıncağız da kadehi kendi kadehi sanıp içer. Bu olmayacak bir şey değil ki.»

«Bütün 'bu olasılıkların üzerinde durup iyice incelemedik mi zannediyorsunuz?»

«Hayır, incelediğimize eminim, fakat olayın başka türlü olabileceğini de aklım almıyor. Bir yığın insan ve masaların üzerinde bir yığın içki kadehi vardı. İnsan bazen kendisinin sanıp bir başkasının kadehini alıp içebilir.»

«Demek size göre Heather Badcock kasten zehirlenmedi. Sadece yanlışlıkla bir başkasının kadehini alıp içti ve öldü.» , «Evet, bence en akla yakın olanı bu.»

«Yalnız, Marina Gregg'in ona kendi kadehini vermiş olduğunu unutuyorsunuz.»

«Hayır, bence Marina Gregg, ona kendisinin sandığı kadehi verdi. Siz henüz Marina ile tanışmadınız, değil mi? Göreceksiniz, çok dalgın bir kadındır. Başkasının kadehini kolayca alıp kendisinin sanarak içebilir.»

«Miss Gregg Kalmo kullanır mı?»

«Tabii, hepimiz kullanırız.»

«Siz de mi, Miss Zielinski?»

«Bazen ben de kullanırım. Bu gibi ilâçlar çok yaygındır, bilirsiniz.»

Dermott:

«Evet,» dedi. «Miss Gregg ile görüşebilseydim çok iyi olacaktı. Duyduğuma göre rahatsızmış.»

«Sinir ve şımarıklıktan başka bir şey değil. Marina her olayı feci bir dram haline sokar zaten.»

«Siz ise tam aksine, değil mi, Miss Zielinski?»

«Etrafınızda herkes sürekli bir telâş ve heyecan içinde olursa siz de normal olarak bunun tam tersine davranmaya gayret edersiniz, değil mi?»

«Demek bu gibi trajik olaylar karşısında soğukkanlılığınızı korumayı öğrenmiş bulunuyorsunuz, bununla da övünüyorsunuz.»

«Belki de iyi bir şey değil ama, 'başka türlü hareket etsem ben de onlar gibi yarı deli olurum herhalde.»

«Marina Gregg idaresi zor bir patron mudur?»

Dermott Craddock, bu soruyu kişisel olmasına rağmen özellikle sormuştu. Ella Zielinski dönüp te, «Bunun cinayetle ne ilgisi var?» dese, «Evet haklısınız, hiçbir ilgisi yok,» demek zorunda kalacaktı. Buna rağmen, soruyu sönmüştü. Çünkü içinden bir his ona Ella Zielinski'nin Marina hakkındaki fikirlerini açıklamaktan hoşlanacağını söylemişti.

Ella Zielinski:

«Marina Gregg büyük bir sanatçıdır. Onun yanında çalışmak benim için büyük bir şeref,» dedi. «Fakat onun hakkındaki kişisel fikrimi soracak olursanız, söyleyeyim. Şımarığın tekidir.»

«Yaaa?...»

«Onun hayatında hiçbir zaman karar, normallik diye bir şey yoktur. Anlıyor musunuz? Her şeyi, her hareketi anormal ve aşırıdır. Ya son derecede neşe'li ve mutlu, yahut da son derecede sinirli ve mutsuzdur. Dakikası dakikasına uymaz. Sinirlenmemesi için bir yığın konudan yanında bahsedilmesi yasaktır.»

«Örneğin?»

«Örneğin, sinir bozukluğu ile ve çocuklarla ilgili bir şey.»

«Çocuklarla mı?»

«Evet, çevresinde çocuk gördüğü zaman veya başkalarının çocukları olduğundan bahsedilince çok üzülür. Kendisinin artık bir daha çocuk doğurmasına imkân yok. Dünyaya getirmiş olduğu tek çocuk da anormal doğmuş.»

«Evet, bunu ben de duydum. Çok üzücü bir olay, fakat bu kadar yıl geçtiği halde hâlâ unutamamış olması garip.»

«Unutmasına imkân yok ki... Durmadan onu düşünüyor.»

«Peki, bu konuda Mr. Rudd ne düşünüyor?»

«Çocuğun babası Mr. Rudd değil ki. Miss Gregg o zaman İsidor Wright ile evliymiş.»

«Mr. İsidor Wright nerede şimdi?»

«Florida'da oturuyor. Yeniden evlendi.»

«Peki, size göre Marina Gregg'in düşmanları var mı?»

«Hayır, benim bildiğim kimse yok. Tabii, onu kıskananlar, çekemeyenler çok ama...»

«Çekindiği veya korktuğu bir kimse var mı?»

«Korktuğu mu? Marina mı? Neden korksun?»

Dermott:

«Bilmem,» diyerek davetlilerin listesini aldı, ayağa kalktı:

«Çok teşekkür ederim, Miss Zielinski. Gerekirse sizi tekrar rahatsız edebilirim, değil mi?»

«Tabii, hepimiz elimizden gelen yardımı yapmaya hazırız.»

«Söyle bakalım, Tom. Neler öğrendin?»

Tom birkaç kere yutkundu, sonra elini cebine atarak sığara paketini çıkardı. Dedektif yardımcısının çok yorgun olduğu halinden anlaşılıyordu.

«Aslına bakarsan pek fazla bir şey öğrenemedim.»

«Stüdyoya gittin mi?»

«Evet, günüm hemen hemen orada geçti. Ortada ne bir dedikodu, ne de bir söylenti dolaşıyor. Herkes işiyle ilgili. Yalnız herkesin merak ettiği şey Marina Gregg'in tekrar ne zaman işine başlayabileceği. Kadın galiba bundan evvel bir, iki filmi yarıda bırakmış. Şimdi aynı şey tekrar başlarına gelecek diye herkesin ödü kopuyor.»

Baş Müfettiş Dermott Craddock sordu:

«Stüdyodakiler Marina Gregg'i seviyorlar mı?»

«Bana sorarsan, hayır. Buna rağmen onun sanatına ve güzelliğine hayran olanlar çok. Kocasını da ona körkütük aşık olmuş.»

«Rudd hakkında ne düşünüyorlar?»

«Herkes onun yaptığı her filmi başarıya ulaştıran iyi bir rejisör ve iyi bir prodüktör olduğunu kabul ediyor.»

«Başka bir kadınla, örneğin bir artistle filân alâkası olduğuna dair bir şey işitmedin mi?»

«Hiç kimse böyle bir şeyi imâ bile etmedi. Senin aklına neden geldi bu?»

«Hiç... Düşünüyorum da... Marina Gregg, zehirin kendi kadehine konduğuna, yani asıl öldürülmek istenilen kimsenin kendi olduğundan emin.»

«Yok canım! Peki bu düşüncesi doğru mu?»

«Bana kalırsa kadın haklı. İşin taşıl mühim tarafı şu. Bu fikrini kocasına değil, sadece doktoruna açmış. Belki de bunu kocasının yaptığını sanıyordur. Doktorun durumu da bir garipti.»

«İyi ama stüdyoda Mr. Rudd hakkında hiçbir dedikodu duymadım.»

«Marina'nın ilgilendiği başka bir erkek var mıymış?»

«Hayır, söylendiğine göre o da kocasına son derecede bağlıymış.»¹

«Geçmiş nasıl?»

«Sinema dergilerinin yazdıklarından fazla bir şey yok.»

«Acaba Miss Marple sinema dergisi okur mu?»

«O kilisenin yanındaki evde oturan yaşlı kadın mı?»

«Evet.»

«Herkes onun çok zeki bir kadın olduğunu söylüyor. Dediklerine göre, bu köyde olup biten her şeyden haberi olurmuş. Belki artistler hakkında fazla bilgisi yoktur, fakat Mrs. Badcock ve kocası hakkında her şeyi biliyordur.»

«Eskiden olsa evet, fakat burası artık bir hayli büyümüş. Hele o Yeni Şehir yapıldıktan sonra...»

Tidler:

«Ben daha ziyade sinema artistleri arasında dolaştığım için yerel dedikodulara ait fazla bir şey bilmiyorum tabu,» dedi.

«İyi ama onlar hakkında da fazla bir şey öğrenememişsin. Örneğin, Marina Gregg'in geçmişi hakkında kimse bir şey söylemedi mi?»

«İlk kocası komisyoncuymuş. Basit ve kendi halinde bir adammış. Marina ondan çabuk bıkmış. Onu sepetledikten sonra Avrupalı bir Kont veya Prensle evlenmiş. Bu evlilik de kısa sürmüş. Üç numaralı kocası sinema artistlerinden Robert Trescott. Başlangıçta ikisi de birbirlerine delicesine âşık olmuşlar.

Adam karısından ayrılmak için epey uğraşmış, fakat sonunda başarmış ve Marina ile evlenmişler.»

«Sonra ne olmuş?»

«Galiba bu sefer de adam, kadından bıkmış. Marina buna ilk başlarda çok üzölmüş, fakat bir iki yıl sonra kendine yeni bir âşık bulmuş. Bir oyun yazarı.»

Dermott:

«Ne hayat!» dedi. «Neyse, bu günlük bu kadar yeter. Varın sabah erkenden işe başlamamız lâzım.»

«Ne gibi?»

«Her şeyden önce şu konukların listesinde bulunan isimleri bir gözden geçirmemiz lâzım. Aradığımız kişiyi bu listede bulacağımızı sanıyorum.»

«Onun, kim olabileceğine dair bir fikriniz var mı?»

«Hayır, tabii. Eğer 'bu Rudd değilse, kesinlikle listedeki isimlerden biridir. Sonra Miss Marple^a gidip buranın yerlileri hakkında da bilgi toplamam lâzım.»

12

Miss Marple kendi bildiği şekilde araştırmaya devam ediyordu.

«Çok teşekkür ederim, Mrs. Jameson. Hakikaten çok teşekkür ederim. Size ne kadar minnettarım, anlatamam.»

«Bir şey değil, Miss Marple. Size bir hizmette bulunabildiğim için çok memnunum. Sanırım son sayıları istiyorsunuz, değil mi?»

«Hayır, aksine, eski sayılar olursa tercih ederim.»

«Öyleyse buyurun. Durun, hepsini birden taşıyamazsınız. Size göre hayli ağır olacak. Jeny, saç yıkaman bittiyse şu dergileri Miss Marple'in evine kadar götürüver.»

Mrs. Jameson, yıllardan beri köyün berberliğini yapıyordu. Müşterilerinin çoğu da orta yaşlı ve saç biçimlerinden hiçbir değişiklik istemeyen kadınlardı. Bu müşterilerinin bir türlü istedikleri biçimi almayan saçlarına rağmen Mrs. Jameson elinden geleni yaparak onları memnun etmeye çalışır ve her türlü nazlarına, kaprislerine boyun eğdi.

Ertesi sabah Cherry elinde elektrik süpürgesiyle oturma odasına girdiği zaman masanın üzerindeki dergi yığınına görünce: «Hay «Allah!» diye bağırdı. «Bunlar da nereden çıktı?»

Miss Marple, sakın bir sesle:

«Sinema dünyası hakkında biraz bilgi toplamaya çalışıyorum,» diye cevap verdi, sonra elindeki «Sinema Haberleri» adındaki dergiye bırakarak masanın üzerinden «Artistler Arasında» yi aldı.

«Aslında çok ilginç şeyler. Bana birçok olayları Hatırlatıyor.»

«Bu büyük ilginize sebep ne?»

«Bu günlerde yün öremiyorum. Gözlerim hayli zayıfladı. Bunları da okumak çok güç ama, lup kullanıyorum.»

Cherry 'hanımına hayretle baktı:

«Sizi bir türlü anlıyamıyorum,» dedi. «Her gün yeni bir şeye merak sarıyorsunuz.»

«Bu merakım yeni sayılmaz ki. Ben insanların yaşayışları ve karakterleri ile her zaman ilgilendim. Sinema artistleri de senin, benim gibi insanlar.»

Cherry, güldü:

«Doğrusu *ben* kendimde sinema artistlerine benzer hiçbir şey bulamıyorum,» dedi. «Keşke olsa. Sizi bu dergileri okumaya iten neden her !halde Marina Gregg ile kocasının köyümüze yerleşmesi oldu.»

«Evet... Bir de geçen günkü ölüm olayı.»¹

«Mrs. Badcock'un ölümü mü?... Zavallı kadının şansı yokmuş.»

«Sizin mahallede bu iş için ne diyorlar? Sen ve arkadaşların bu olay hakkında ne düşünüyorsunuz?»

Cherry:

«Her halde öldürülmüş olmalı,» dedi. «Heather Badcock intihar edecek kadınlardan değildi.»

«Mrs. Badcock'u iyi tanır mıydın?»

«Hayır,. sadece selâmlaşırdık. Hepsi o kadar. Doğrusunu isterseniz her şeye burnunu sokan bir kadındı. Normalden fazla enerjikti. Herkesi şu toplantıya veya bu derneğe davet eder, dururdu. O davranışları ile kocasını bile bıktırmıştı.»

«Buna rağmen, görünüşe bakılırsa hiçbir düşmanı yok.»

«Evet, insanların canını sıkardı tama, onu kimin ve neden öldürdüğünü bir türlü tahmin edemiyorum. Tabii, kadını kocası da öldürmüş olabilir, ama adam o kadar uyuşuk ve pısırık bir tip ki... Fakat, kimbilir, belki de içinden pazarlıklı adamın biridir. Hem o gün köşkün bahçesindeki davette, yani cinayetten biraz evvel adam bir hayli sinirliymiş. Hoş, bu basit bir dedikoduda olabilir ya. Bana sorarsanız, 'adam şimdi her zamankinden rahat ve mutlu. Yüzüne biraz kan geldi.»

«Yaa... Demek öyle?»

Cherry :

«Kimse Arthur Badcock'un katil olduğunu ileri sürmüyor,» diye devam etti. «Fakat katil o değilse kim olabilir? Bence her halde bir kaza oldu. İçki şişelerinin arasına 'bir ilâç şişesi karışmış olabilir.»

Miss Marple:

«Kaza ha?...» diye mırıldandı. «Akla en uygun gelen şey de bu. Birinin Heather Badcock'u kasten öldürmek isteyeceğine 'bir türlü inanamıyorum. Bence bu olayın başka bir izahı olmalı.»

Sonra yaşlı kadın dergilerin arasından birini 'alarak karıştırmaya başladı.

Bunun üzerine, Cherry de elektrik süpürgesini alarak yukarı kata çıktı.

Miss Marple elindeki dergiyi okumaya o kadar dalmıştı ki, bahçeye açılan pencereden içeri girip yanına kadar gelen Dermott Craddock'u fark etmedi bile. Ancak Baş Müfettişin başının gölgesi elindeki mecmuanın sayfelerinin üzerine düşünce başını kaldırıp baktı.

Dermott Craddock dudaklarında yaygın bir tebessümle: «Çok işiniz var galiba?» dedi.

«Hoş geldin, Dermott. Seni gördüğüme çok sevindim. Bir fincan kahve, veya bir kadeh likör içer misin?»

«Teşekkür ederim. Likörü tercih ederim, fakat süz yerinizden kalkmayın. Ben kendim söylerim.»

Müfettiş Craddock birkaç dakika sonra odaya döndü, Miss Marple'in kendisine gösterdiği koltuğa yerleştikten sonra: «Söyleyin bakalım, bu dergiler size ilham veriyor mu?» diye sordu.

Miss Marple :

«Bilirsin, ben kolay kolay kızmam,» diye cevap verdi. «Fakat bunları okurken sinirimden patlayacak hale geliyorum.»

«Sinema artistlerinin yaşadıkları hayata mı kıızıyorsunuz?»

«Yok canım! İnsanın o durumda o kadar çok parayla başka türlü yaşamına olanak var mı? Beni kızdıran dergilerin sinema artistlerini anlatış tarzları. Belki eski kafalı diyeceksin ama, bence, kimsenin özel hayatı hakkında bu kadar geniş kapsamlı yazılar yazıl-mamalı. Ayıp, şimdi her halde içinden, «Madem öyle, bu saçma şeyleri neden okuyorsun?» diyorsundur. Ama ne yapayım her şeyi en ince ayrıntısına kadar incelemek istiyorum. Eskisi kadar dışarı çıkamadığım için bunu oturduğum yerde yapmak zorundayım.»

Dermott Craddock:

«İşte ben de bunu bildiğim için size bir sürü haber getirdim,» dedi. «Bakın, elimde bir liste var. O

gün evin üst katındaki davette Heather Badcock ile beraber bulunan misafirlerin isimleri.»

«Yorgun görünüyorsun Dermott. Neden?»

«Neden bilmem ki? Galiba sinema dünyasına ait insanların ağzından lâf almak ve onlarla konuşmak galiba özel bir iş. Şimdi size yaptıklarımın aklımda kalanları anlatayım. Ella Zielinski Marina'yı sinirli ve idaresi güç bir kadın olarak tanımlıyor. Onunla sanki gizliden gizliye alay eder gibi bir hali de var. Ella'ya göre, Marina her olayı bir facia haline getirmek için elinden geleni yapıyormuş. Hattâ 'bunu söylerken Ella Zielinski'ye: «Yani tamamen sizin tersiniz değil mi?» diye sordum. O iftihar eder gibi bir tavır takınarak dudaklarında hafif ve alaylı bir gülümseme ile bana: «Tabii, öyleyim. İnsan etrafındaki I eri hep telâş ve heyecan içinde görünce havayı biraz olsun değiştirebilmek için onların tersine hareket etmeye çalışıyor. Kendimi kontrol etmezsem ben de onlar gibi yarı deli olurum,» diye cevap verdi.»

«Yaa... demek sekreter bu şekilde hareket etti.»

«Evet, hattâ 'Yani korkunç ve tüyler ürpertici olaylar karşısında bile aldırmamak ve kılınızı kıpırdatmamak kararındasınız, öyle mi?' diye sorduğum soruyu şeytanî bir gülümseme ile, «Evet», diye cevaplandırdı. 'Marina Gregg hakkında her şeyi öğrenmek istiyordum. Onun için biraz daha ağzını ararım. Onun büyük bir sanatçı olduğunu söyledi, fakat sonunda kötülemekten de kendim alamadı «Uğursuzun biridir, bu kadının sağı, solu yoktur. Hiçbir şeyde karar bilmez. Ya çok mutludur, yahut da mutsuz. Ya somurtur, yahut da çılgınca neşelidir. Saniyesi saniyesine uymaz» dedi. Ella'ya göre, Marina'nın bir daha çocuğu olamazmış. Sonra o anormal doğan çocuk da Mr. Rudd'dan değilmiş. Çocuk, şimdi başka 'birisiyle evli olan ve Florida'da oturan Mr. Isidore Wright adındaki birisindenmiş. Sonra Marina Gregg kimseden de korkmazmış.»

«Yaaa!... Öyle mi? Peki, Dermott başka neler öğrendin?»

«Elimdeki listeyi Miss Zielinski hazırladı. Biz bu listede suçsuz olduklarından çok emin olduğumuz bazı kimseleri çizdik. Meselâ, Belediye başkanı ile karısı gibi. Bu arada kadının kocasının adını silmedik. Hatırladığıma göre, bu gibi olaylarda siz de daima kocalardan şüphe ederdiniz.»

Miss Marple çekingen bir tavırla:

«Fakat çok zaman bu şüphelerimde haklı çıkmışımıdır,» dedi.

«Yalnız sen kimin kocasından bahsediyorsun?»

Dermott, Miss Marple'in yüzüne dikkatle bakarak sordu:

«Sizce hangisi?»

Bu defa Miss Marple Dermott'a gözlerini dikerek sordu:

«Johnson Rudd mu?» "

«Hah!... Dernek siz de benim fikrimdesiniz. Ben, katilin Arthur Badcock olduğunu hiç zannetmiyorum. Bence asıl öldürölmek istenen kimse Mrs. Badcock değil, Marina Gregg'di.»

«Evet, olayın tek akla yakın izahı bu.»

«Demek <bu noktada da anlaştık. Şimdi ben size o gün davette kimlerin olduğunu ve neler söylediklerini anlatacağım. Amcam eskiden bu köyde sizin ve ahbablarınızın her Salı günü toplandıklarınızı söylerdi. Bu toplantılarda yemekten sonra herkes kendi başından geçen bir olayı anlatır ve sonunu söylemezmiş, fakat siz her defasında hikâyenin sonunu ne kadar değişik olursa olsun doğru tahmin edermişsiniz. Şimdi ben de sizden bu olayın esrarını tahminlerle çözmenizi rica ediyorum.»

«Bana çok iltifat ediyorsun. Yalnız evvelâ benim sana sormak istediğim bir soru var. Marina Gregg'in çocukları nerede?»

«Çocukları mı?... Sadece bir çocuğu var, o da anormal olduğu için Amerika'da bir sinir hastanesinde.»

«Hayır, onu sormuyorum. Şu dergilerden birinde okuduğuma göre, üç çocuğu evlât edinmiş. Bunlardan ikisi erkek, biri de kız. Bu çocuklara ne olmuş?»

Dermott:

«Bu soruyu sormanız çok garip,» dedi. «Çünkü ben de kendi kendime aynı şeyi merak etmeye başlamıştım. Marina Gregg herhalde onlara belirli bir para veriyordur.»

Miss Marple düşünceli bir şekilde mırıldandı:

«Demek onlardan bıkınca ellerine bir miktar para verip başından savmış. Hem de başlangıçta onları o kadar lüks bir hayata alıştırdıktan sonra, değil mi?»

«Bilmem, herhalde öyle olacak.»

Miss Marple:

«Çocuklar bu gibi şeyler karşısında çok hassas olurlar,» diye devam etti. «Böyle birdenbire terkedilmiş olmak onların üzerinde herhalde çok kötü bir tesir bırakmıştır. Ne para, ne okullar, ne de başarı, bu 'İstenmemek' duygusunu yok edebilir.»-

Dermott Craddock:

«Bu çocukların nerede olduklarını öğrenmek lâzım,» diye mırıldandı. «Şimdi herhalde bir hayli büyümüşlerdir. Artık şu benim listemi de bir gözden geçirmek ister misiniz?»

«Sana 'bir faydam dokunacağını' sanmıyorum. O insanların birçoğunu tanımam herhalde.»

«Zararı yok, ben size gereken açıklamayı yaparım. Şimdi başlı-yalım. Rudd, Marina Gregg'in kocası. Herkes onun karışma âşık olduğunu söylüyor. Nedense, bu gibi olaylarda kocalar daima zan altında kalırlar.»

«Her zaman da değil.»

«Rudd, ayrıca asıl öldürölmek istenen şahsın karısı olduğunu saklamak için büyük çaba sarfetti. Polise, ilk soruşturma sırasında böyle 'bir şeyin lafını bile etmemiş. Bizleri o kadar saf mı zannediyor ne? Galiba karısının meseleyi duyup telâşlanmasını istememiş.»

«Marina kolay paniğe kapılabilecek 'bir kadın mı?»

«Evet, son derece sinirli bir kadın. Sık sık sinir krizleri geçirir-miş.»

«Bu, onun korkak bir kadın olduğunu göstermek için yeterli değil ki.»

Craddock, Miss Marple'in sözlerini ortaylarcasına »başını sallayarak: «Hem eğer asıl öldürölmek istenen kimsenin kendisi olduğunu biliyorsa belki de katilin kim olabileceğı hakkında bir fikri veya hiç olmazsa bir şüphesi vardır,» dedi.

«Yani kadın olayın iç yüzünü biliyor ve bunun ortaya çıkmasını istemiyor mu demek istiyorsun?»

«Bunu sadece bir olasılık olarak ileriye sürdüm. Kimbilir, belki de işin içinde kocasının bilmesini istemediğı bir olay vardır.» ,

Miss Marple düşünceli bir tavırla: «Evet bu, üzerinde düşünölmeye *değer* 'bir nokta,» diye cevap verdi.

«İşte size davette bulunanlardan birkaç isim daha. Sekreter Ella Zielinski. Son derece becerikli, başarılı ve işine bağılı bir genç kadın.»

«Marina Gregg'in kocasına âşık mı?»

«Bana kalırsa yüzde yüz öyle, fakat siz bu soruyu neden sordunuz?»

«Genelde öyledir de ondan. Böylece Miss Zielinski'nin Marina Gregg'den neden hoşlanmadığı da ortada.»

«O Kaide, sekreterin katil olması mümkün.»

Miss Marple:

«Dünya üzerinde patronlarına âşık yüzlerce, hattâ binlerce sekreter vardır, fakat bunların pek azı işi, cinayeti göze alacak kadar ileri götürür,» diye karşı çıktı.

Müfettiş Craddock:

«Evet, ama, her şeyi göz önünde tutmamız gerekiyor,» dedi. «Sonra listede iki mahallî fotoğrafçı ile Londra'dan gelmiş bir foto muhabiri ve iki de gazeteci var. Her biri hakkında araştırmayı derinleştireceğiz. Biliyorsunuzdur herhalde, Marina'nın ikinci veya üçüncü kocası evvelce evliymiş. Adam Marina'ya âşık olunca karısı büyük olaylar yaratmış. Bir türlü boşanmak istememiş. Fakat, aradan on iki yıl geçtikten sonra bu kadının gelip Marina'yı zehirlemeye kalkması hayli uzak *bir* olasılık. Bir de Ardwick Fenn

adında bir adam var. Eskiden Marina ile çok sıkı fıkı dostmuş, fakat yıllardan beri birbirlerini görmemişler. Birdenbire davete geliverince herkes çok şaşırmış. Onu Amerika'da sanıyorlarmış.

«Marina o adamı görünce herhalde şaşırmıştır.»

«Olabilir.»

«Şaşırmış... hattâ belki de korkmuştur.»

Craddock:

«Felâket .üzerimize çöktü,» diye mırıldandı. «Belki de o dehşet ve 'korku dolu bakışlar ondan ileri gelmişti. Sonra Rudd'un sekreteri var. Haile Preston. Çok konuşuyor, fakat onun bir şey görmediğine ve bilmediğine eminim. Bütün bunlardan bir netice çıkarabiliyor musunuz?»

Miss Marple:

«Hepsi kıymetli bilgiler ve ortaya birçok olasılık çıkarıyor. Fakat her şeye rağmen ben çocuklar hakkında bilgi edinmek istiyorum,» dedi.

Müfettiş Craddock meraklı nazarlarla Miss Marple'a baktı: «Sizin aklınızda bir şey var galiba,» dedi. «Pekâlâ, çocuklar hakkında bulabildiğim bütün bilgiyi toplayacağım.»

13

Müfettiş Cornish içini çekerek:

«'Katil herhalde bizim belediye başkanı değildir, değil mi?» diye sordu.

Dermott Craddock: «Onun olmasını çok isterdin, değil mi?» diyerek güldü.

«Her geçen yıl ensesi biraz daha kalınlaşan, göbeği biraz daha şişen hırsızın biri olduğunu herkes »biliyor, fakat ispat etmenin İmkânı yok. Bütün bunlar yetişmiyormuş gibi bir de kendini beğenmiş hali var ki insanı çileden çıkarıyor.»

«Bir yolunu bulup herifi deliğe tıkamıyor musun?»

«Buna hemen hemen imkân yok gibi. Herif her işini kanunun gölgesinde beceriyor.»

«Onun böyle bir cinayetle ilgili olduğunu düşünmek bile hoş bir şey, fakat, bana kalırsa bunu aklından çıkarmadan başka yol yok Frank.»

«Biliyorum. O da konukların listesinde ama katil olması olasılığı ne yazık ki çok zayıf. Listede başka kimler var?»

İki polis de önlerindeki kâğıda baktılar. Listede daha sekiz isim vardı.

Craddock:

«Bu listenin tamam olduğundan eminiz, değil mi?» diye sordu. Sesinde hafif bir merak vardı.

«Ben, listenin tamam olduğuna yüzde yüz emmim. Mrs. Bantry'nin arkasından Rahip, onun arkasından da Heather Badcock ile kocası gelmiş. Sonra Belediye reisi ile karısı, gazeteci McNeil, Lower Farm'dan Joshua Grice ve karısı, Ardwick Fenn, Amerikalı Miss Lola Brewster, o da Amerikalı bir sinema yıldızı... Haa, bir de gelenlerin resmini çeken bir kız varmış. Marina'nın yüzüne o dehşet ve korku dolu ifadeyi verenin kim olduğunu anlamak için o 'kızın çekmiş olduğu resimleri bir gözden geçirmeli. Maalesef Belediye başkanı ile karısını şüpheliler listesinden siliyoruz. Grice ile karısını da silmemiz lâzım. Çünkü bütün hayatlarını bu köyde geçirmiş, kendi halinde kimseler. Yerel gazetecileri de silelim. Sonra fotoğrafçı kız geliyor. Davete ilk gelenlerden biri olduğu için Marina'nın onu gördükten sonra bu kadar sonra hayret ve dehşete düşmemesi lâzım. Onun için onu da siliyorum. Geriye kimler kaldı?»

Craddock, hafif bir gülümsemeyle: «Amerikalılar,» dedi.

«Tamam!»

Craddock:

«Şimdilik üzerlerinde en çok şüphe toplayanlar onlar. Bunu kabul ediyorum. Hiç beklenmedik bir anda gelmişler. Ardwick Fenn vaktiyle Marina'nın sevgilisiymiş. Yıllardan beri birbirlerini görmemişler. Lola Brewster de eskiden Marina'nın üçüncü kocası ile evliymiş. Adam ondan boşanıp Marina ile evlenmiş. Duyduğuma göre, bu boşanma da pek kolay olmamış.»

Cornish:

«Ben olsam bu kadını şüpheliler listesinin başına koyarım,» dedi.

«Sahi mi?... Aradan on beş yıl geçmiş ve 'bu zaman içinde iki defa evlenip boşanmış. Böyle bir şey yapar mı?»

Cornish bunun üzerine kadınların ne yapacaklarının hiçbir zaman kestirilemeyeceğine örnekler vererek uzun bir konuşma yaptı. Buna rağmen Dermott, bu olasılığın hayli zayıf olduğunu ileri sürünce de: «Hiç olmazsa, katilin iki yabancından biri olduğunu da kabul etmiyor musun?» diye sordu.

«Olabilir, fakat bu iş de bana pek akla yakın görünmüyor. Ya o gün için geçici olarak tutulmuş olan garson ve hizmetçiler?»

«Hepsini inceledim. Büfeyi bu civarın tanınmış- bir lokantası hazırlamış. Evde her şeyi uşak Guiseppe idare etmiş. Ona yardımcı olarak da stüdyonun kantininde çalışan iki garson kız çağırılmış. Hepsini tanıyorum.»

«Demek 'iş i yine benim üzerime yıkıyorsun. Ben evvelâ gidip şu muhabir delikanlı ile bir konuşayım. Belki iş e yarar bir şey görmüştür. Oradan da Londra'ya giderim.»

«Londra'da ne işin var?»

«Orada Ardwick Fenn, Lola Brewster ve o fotoğrafçı kızla... Dur bakayım adı neydi? Ha evet, Margot Bence ile görüşeceğim.»

Cornish başını sallayarak: «Bence Lola Brewster aradığınız kişinin ta kendisi,» dedi. Sonra merakla Craddock'un yüzüne 'baktı ve sordu: «Galiba siz aynı fikirde değilsiniz.»¹

«Oradaki engelleri düşünüyorum da.»

«Ne gibi engeller?»

«Kimse görmeden Marina Gregg'in bardağına zehir koymaktaki güçlükleri. Hele Lola Brewster gibi tanınmış bir 'artist için bu çok zor. Böyle bir davette herkesin gözü onda olur.»

Cornish: «Doğru,» diye mırıldandı.

«Fakat, meselâ bu uşak Guiseppe için de o kadar zor değil. Zaten durmadan içki dağıtıyor, kadehleri doldurup topluyordu. bu arada istediği kadehe birkaç tablet Kalmoyu kolayca atabilirdi.»

Craddock:

«Şimdilik ortada buna inanmak için hiçbir neden yok,» dedi. «Fakat, kimbilir, belki de adam Marina'ya karşı bilmediğimiz bir sebepten ötürü kînî vardı. Şimdi bütün mesele Marina Gregg'in ve kocasının kimden veya kimlerden şüphelendiklerini öğrenmek. Kesinlikle şüphelendikleri biri olacak, ama bir türlü söylemek istemiyorlar. Neden söylemek istemediklerini de bilmiyorum henüz. Daha önümüzde yapılacak çok iş var... Çok...» diyen Craddock birkaç saniye düşündükten sonra devam etti:

«Eğer Marina Gregg'in yüzünü kaplayan o donuk ifade bir rastlantıdan ibaret, yani cinayetle ilgili değilse, o zaman daha birçok kimseden kolayca şüphelenilebilir . Meselâ, Ella Zielinski'den. O da sürekli misafirlerin Arasında dolaşıyor, onlara içki ikram ediyordu. Aynı şey Hailes Preston için de geçerli. Bu ikisinden biri Marina Gregg'i ortadan kaldırmak isteseydi bunun için en gürel fırsat geçen günkü davet gibi kalabalık bir yerdir.»

«Peki, başka şüpheli yok mu?»

«Tabii, kocası var.»

Cornish, hafif bir tebessümle: «Hep dönüp dolaşıp kocalara geliyoruz,» dedi. «Ası! öldürülmek istenen şahsın Marina Gregg olduğunu öğreninceye kadar Marina Gregg'den şüphelendik. Şimdi de ortaya kocası Rudd çıktı. Halbuki görünüşe bakılacak olursa adam karısına âşık.»

«Evet, görünüşe bakılacak olursa öyle, fakat dış görünüşlerin insanları daima aldattığını unutma.»

«Marina'dan bıkmışsa bile ondan ayrılmak dururken neden öldürmeye kalkışın?»

Dermott:

«Doğru ama bu meselenin bizim bilmediğimiz tarafları da olabilir.»

«Peki, kim yapmış olabilir?»

«Yukarıda bulunanlardan biri. Örneğin, uşak Guiseppe'yi ele alalım. Sürekli ortalıkta dolaşüyor ve kadehlere içki dolduruyordu. Onun için bir kadehe birkaç Kalmo tableti atmak işten bile değildi.»

«Guiseppe mi?» Frank Cornish yerinden fırladı: «Yani katil Guiseppe olabilir mi demek istiyorsun?»

«Guiseppe'in katil olması için ortada henüz bir sebep yok, fakat bir sebep bulunabilir. Onun olduğu kadar ortalıkta hizmet eden, diğer hizmetçilerden biri de bunu yapmış olabilir. Hattâ sırf bu işi yapmak için özellikle o gün oraya hizmetçi veya uşak olarak girmiş biri de olabilir katil.»

«Yani sence olay böyle mi gelişti?»

Craddock düşünceli bir sesle cevap verdi:

«Olay hakkında hiçbir şey bilmiyoruz ki bir tahmin yürütebilelim. Marina Gregg veya kocasının ağzından istediğimiz 'bilgiyi alıncaya kadar da bir şey öğrenebileceğimizi sanmıyorum. Onlar katilin kim olduğunu kesinlikle biliyorlar. Hiç olmazsa şüphelendikleri bir kimse vardır. Fakat konuşmaktan kaçınıyorlar. Neden 'konuşmak istemediklerini de bilmiyoruz. Onun için daha önümüzde hayli çetin ve uzun bir yol var.»

Craddock bir an düşündü ve devam etti:

«Şu dehşet dolu bakışı tamamen bir rastlantı olarak kabul edecek olursak bu işi kolaylıkla yapabilecek durumda bazı kimseler daha olduğunu göreceğiz. Örneğin, sekreter kız, Ella Zielinski. O da bardaklarla misafirlere ikramda bulunuyordu. Kimse de ona dikkat etmiyordu. Aynı şey o çok konuşan genç için de geçerli. Adı neydi onun? Ha... Hailey, Hailey Preston. Değil mi? Her ikisi için de bu işi yapmak hayli kolaydı. Ayrıca onlardan her hangi biri Marina Gregg'den kurtulmak istemiş olsa bunu yapmak için en uygun yer kalabalık bir yerdir.»

Tam bu sırada telefon çaldı.

Cornish cevap verdi: «Alo, evet, burası.»

Bir süre dinledikten sonra Dermott'a döndü: «Miss Marina Gregg şimdi kendisini çok daha iyi hissediyormuş.» dedi. «Sizinle hemen konuşmaya hazır mı?»

Dermott: «Öyleyse fikrini değiştirmeden hemen gideyim,» diyerek yerinden fırladı.

Dermott Craddock'u Gossington köşkünde Ella Zielinski karşıladı. Genç sekreter her zamanki gibi sade ve temiz giyinmişti. Her hareketi ölçülüydü.

Ella:

«Miss Gregg sizi bekliyor,» dedi.

Dermott ona ilgiyle baktı. Bu kadının şahsiyeti Craddock'un kafasında hâlâ bütün esrarını koruyordu. «Tam bir pokerci yüzü,» diye düşündü. Kendisine sorulan bütün sorulara büyük bir rahatlık ve soğukkanlılıkla cevap vermişti. Buna karşın kızın bütün bildiklerini ve düşündüklerini söylemediği kesindi. Craddock onun, patronu Rudd'a âşık olduğuna emindi. Bu hemen hemen bütün sekreterlerin yakalandıkları bir hastalıktı. Hep, patronlarına âşık olurlardı. Bu belki hiçbir şey açıklamazdı, fakat her olasılık göz önüne alındığı zaman kalabalık içinde bu işi bu kadar rahatlıkla yapabilecek onun kadar soğukkanlı bir kimse bulamıyordu. Bu kız Marina Gregg'i öldürmek istemiş olabilirdi. Bunu belki kocasına olan aşkından, belki de Marina'ya olan nefretinden yapmıştı. O kalabalık içinde Marina'nın kadehine birkaç tableti atabilecek kadar soğukkanlı bir kadın olduğu ortadaydı. Belki de bütün bu işler onun başının altından çıkmış, fakat bir rastlantı sonunda arzusuna erişememişti. Bu yüzden de zavallı Heather Badcock ölmüştü.

Craddock bütün bunların tamamen varsayımdan ibaret olduğunu ve belki de yanılmış olabileceğini düşünerek yüksek sesle: «Size bir şey sormak istiyorum, Miss Zielinski,» dedi. «Davetteki büfeyi yerel bir lokanta Hazırlamış. Öyle mi?»

«Evet.»

«Neden bilhassa o lokanta seçildi?»

«Mr. Rudd, köye karşı bir incelik göstermek için başka yerden bir lokantaya büfeyi hazırlamak işini vermek istemedi. Yoksa genelde bütün davetlerimizin büfeleri Londra'daki bir lokanta tarafından hazırlanır.»

Dermott genç kızın yüzüne dikkatle baktı. Göz kapakları kıpkırmızıydı. «Acaba ağlamaktan mı?» diye düşündü. Halbuki hiç de kolay kolay ağlayabilecek bir kadına benzemiyordu. Miss Zielinski o anda sanki onun düşüncelerini gözlerinden okumuş gibi cebinden mendilini çıkardı, burnunu sildi.

Craddock:

«Soğuk aldınız galiba?» diye sordu.

«Hayır, saman nezlesi. Bu mevsimde daim-a yakalanırım. Bir nevi alerji.»

Bir zil sesi duyuldu. Dadada iki. telefon vardı. Biri yazı masasının üzerinde, diğeri de köşedeki bir masada. Zil sesî ikinci telefonda gelmişti. Ella köşeye gidip telefonu aldı:

«Evet, dedi. «Evet, burada. Biraz evvel geldi. Şimdi yukarıya getiriyorum.» Sonra Craddock'a döndü: «Miss Gregg sizinle görüşmeye hazır,» dedi, sonra Müfettişin önüne geçerek odadan çıktı.

Marina Gregg, Craddock'u birinci katta, yatak odasının yanındaki özel oturma odasında kabul etti. Dermott karşısında hasta ve yorgun bir kadın bulacağını sanıyordu, fakat Marina Gregg her ne kadar bir kanepeye uzanmış yatıyorsa da sesi kuvvetli, gözleri pırıl pırıldı.

Yüzünde pek az makyaj olmasına rağmen yaşını hiç göstermiyordu Craddock, karşısındaki kadının hatlarının inceliği bakışlarının tatlılığı, kusursuz yüzünün bir kısmını örten saçlarının dökülüşü ve eşsiz çekiciliği karşısında hayranlık duymaktan kendini alamadı.

Marina Gregg, tatlı bir tebessümle: «Baş Müfettiş Dermott Craddock değil mi?» diye sordu. «Sizi bu güne kadar kabul edemediğim için özür dilerim. O feci hâdiseden sonra bir türlü kendime gelemedim. Bu kadar çocukça hareket ettiğim için de şimdi kendimden utanıyorum. Daha metin olmam gerekirdi.»

«Üzölmüş olmanız gayet tabii bir şey.»

Marina:

«Üzölmeyen var mı?» dedi. «Bu olayın bana başkalarından fazla etki etmesi için hiçbir sebep yok.»

«Bundan emin misiniz?»

Marina bir süre Craddock'un yüzüne baktı sonra, «Çok zekisiniz,» dedi. «Evet... Doğru... Üzölmem ve sinirlerimin bir hayli bozulması için bir neden vardı.» Uzun ve biçimli parmaklarını kanepenin kumaşı üzerinde 'bir müddet gezdirdi. Dermott onun bu hareketi filmlerinde sık sık tekrarladığını hatırladı.

Marina, sanki Dermott'un yüzüne bakmaktan utanıyormuş gibi gözlerini yerden kaldırmadan: «Ben korkağın biriyim,» dedi. «Biri beni öldürmek istedi. Halbuki ben ölmek istemiyorum.»

«Neden birinin sizi öldürmek istediğini düşünüyorsunuz?»

Marina bir süre düşündükten sonra gözlerini Craddock'un gözlerine dikti: «Çünkü, ilâç benim kadehime, benim içkime konulmuştu. Zavallı kadın da bir yanlışlığa, daha doğrusu bir rastlantıya kurban gitti. Bu ne kadar korkunç bir şey, düşünün bir kere... Sonra...»

«Evet, Miss Gregg. Sonra?»

Marina'nın endişeli bir hali vardı.

Dermott: «Sizi öldürmek istediklerine dair elinizde başka kanıtlar var mı?» diye ısrar etti.

Marina başını salladı.

«Ne gibi kanıtlar?»

Marina cevap vermeden bir müddet düşündü. Sonra «Kocam size her şeyi anlatmamı söyledi,» dedi.

«Demek kocanızla bu meseleyi konuştunuz?»

«Evet, evvelâ ona da bir şey söylemek istemedim. Fakat Dr. Gilchrist meseleyi Rudd'a söylememin şart olduğunu imâ etti. Ben de düşündüm ve doktora hak verdim.»

Yüzünde acı bir gülümseme ile Marina devam etti:

«Zaten kocamın aklına ilk gelen şey de bu olmuş. Beni korkutmamak için bundan bahsetmemiş. Zavallı, beni, bunu farketmeyecek kadar akılsız sanmış.»

Marina tekrar bir an hareketsiz durdu, sonra sert bir hareketle masanın üzerinde duran çantasına uzandı». İçinden bir kağıt parçası çıkararak Dermott'a uzattı.

Kâğıdın üzerinde daktilo ile yazılmış bir tek satır vardı: «GELECEK SEFER KURTULAMAYACAĞIN.»

Craddock sert bir sesle: «Bunu ne zaman aldınız?» diye sordu.

«Banyodan çıktığımda bu sabah tuvalet masamın üzerinde buldum.»

«Demek ki evin içinden biri...»

«Yok... Hayır... Evden birisi olması şart değil. Biri odamın balkonuna tırmanıp açık pencereden içeriye girip bırakmış da olabilir. Herhalde beni korkutmak istediler, ama işin garibi, korkmadım. Yalnız çok kızdım ve hemen gelmeniz için size haber yolladım.»

Craddock gülümsedi:

«Yani, bu kâğıdı gönderen kimsenin hiç istemediği bir şey yaptınız. Peki, daha evvel buna benzer mektuplar aldığınız oldu mu?»

Marina gene tereddüt etti, sonra hafif bir sesle, «Evet,» dedi.

«Diğer mektuplar hakkında bana biraz bilgi verebilir misiniz?»

«Birincisi üç hafta evvel elime geçti. O zaman buraya yeni yerleşmiştik. Bir gün stüdyoda dinlenmek üzere odama girdiğimde masamın üzerinde bir kâğıt buldum. Üzerinde büyük harflerle «ÖLMEYE HAZIRLAN» diye yazıyordu. Hiç aldırış etmedim. Sinema artistlerinden nefret eden, onların yaşamlarını hiç beğenmeyen tutucu bir deli tarafından yazılmıştır diye düşündüm ve üzerinde durmadım.»

«Kâğıdı ne yaptınız?»

«Yırtıp çöp sepetine attım.»

«Bunları kimseye anlattınız mı?»

Marina başını salladı:

«Hayır, hiç kimseye anlatmadım. İlk defa olarak size anlatıyorum.»

«Peki, başka mektup almadınız mı?»

«Aldım. O davet günü bahçıvanlardan biri bir zarf getirerek, «Bir bey bunu size yolladı. Cevabını bekliyor» dedi. Hemen zarfı açtım, içinden çıkan kâğıdın üzerinde: «BU GÜN SON GÜNÜNÜZ OLACAK» yazılıydı. Önce, kâğıdı elimde buruşturarak «Verilecek cevabım yok,» dedim. Sonra uzaklaşmakta olan bahçıvanı geri çağırarak; mektubu veren adamı tarif etmesini söyledim. Gözlüklü ve kısa boylu biriymiş. Bisikletle gelmiş. Bahçıvan tekrar bahçe kapısına çıktığı zaman adamı orada görememiş. Adam gitmiş.

Ben o mektuba rağmen ortada önemli bir tehlike olduğuna inanmadım. Birinin benimle alay etmekte olduğunu sandım.»

«O kâğıt sizde mi?»

«Bilmiyorum. Hatırladığıma göre mektubu o gün üzerimde olan ipekli mantomun cebine koymuştum. Şimdi ortada yok. Herhalde düşürmüş falan olmalıyım.»

«Bu mektupların kimin tarafından yollanmış olabileceği hakkında da hiçbir fikriniz yok mu. Miss Gregg?»

Marina gözlerini iri iri açtı. Yüzünü masum bir ifade kapladı.

Craddock: «Tamamen sahte, fakat bu ifade yüzüne çok yakışıyor,» diye düşündü.

Marina:

«Nereden bilebilirim?» dedi. «Hiçbir fikrim yok.»

«Buna inanamıyorum, Miss Gregg.»

«Emin olun, bilmiyorum. Size yemin ederim ki, en ufak bir tahminde bile bulunamıyorum.»

«Nasıl olur, Miss Gregg? Çok tanınmış ve şöhretli bir insansınız. Hem mesleğinizde, hem de özel hayatınızda birçok erkek size âşık oldu. Sizinle evlenmek istediler. Birçok kadın da sizi kıskandı. Sonra birçok erkek aşklarına karşılık görmedikleri için size kızdılar. Bu kadar insanın arasında şüphelendiğiniz bir veya birkaç kişi olmamasına bence olanak yok.»

Tam bu sırada kapı açıldı, Rudd içeriye girdi.

Marina, yardım ister gibi bir tavırla, ellerini kocasına uzatarak: «Sevgilim,» dedi. «Mr. Craddock o kâğıtları kimin yazdığını bildiğimi öne sürüyor. Ama sen de biliyorsun ki onları kimin yazdığına dair hiçbir fikrim yok. Ne sen, ne de ben kimseden şüphelenmiyoruz. Değil mi?»

Craddock: «Adeta yalvarıyor,» diye düşündü. «Acaba kocası bir şeyler söyler diye mi korkuyordu Marina Gregg?»

Rudd her zamankinden fazla yorgun görünüyordu. Karısının yanına giderek ellerini avuçlarının içine aldı. Sonra Craddock'a döndü: "Emin olun, Müfettiş bey,» dedi. «Ne karımın, ne de benim bu mektuplarla ilgili olarak şüphelendiğimiz hiç kimse yok.»

«Demek hiç düşmanınız yok? Bu ne mutluluk...»

Craddock'un sesinde acı ve alaycı bir ifade vardı.

Rejisör Rudd hafifçe kızarmıştı:

«Düşman mı? Bu kelimeyle ne demek istediğinizi açıklarmısınız Müfettiş bey? Çünkü kelimenin

anlamı hayli geniş. Bu düşman kelimesinden bizi kıskananları mı, çekemeyenleri mi, yoksa sevmeyenleri mi kastediyorsunuz? Ellerine fırsat geçse mutluluğumuzu bozmak, bizi üzme ve işlerimize engel olmak isteyen yüzlerce insan olduğundan eminim. Yalnız bununla karımın kadehine zehir koymak arasında büyük fark olduğunu sanıyorum.»

Craddock, sabırsız bir sesle:

«Karınızla konuşurken mektupların kimin tarafından yazılmış olabileceğini bilmediğini, hattâ en ufak bir tahminde bile bulunamayacağını söyledi. Yalnız şurası kesin ki, kadehe biri, kim olursa olsun biri, zehir koydu.»

Rudd:

«Ben hiçbir şey görmedim,» diye mırıldandı.

Marina: «Ben de,» diye ekledi: «Yani... demek istiyorum ki... Eğer birini kadehe bir şey koyarken görsem elime bile almazdım. Değil mi?»

Craddock, nazik bir şekilde: «Size inanmak zorundayım, fakat bildiğiniz kadarını söylemediğinizi düşünmemek de elimden gelmiyor,» dedi.

Marina: «Hayır!... Doğru değil!» diye itiraz etti. «Doğru olmadığını söylesene, Rudd.»

Rudd: «Size yemin ederim ki, ben bu işte ipin ucunu tam anlamı ile kaybetmiş durumdayım, işin içinde kayboldum sanki. Her şey o kadar garip ki ş»aka olduğuna inanasım geliyor. Bütün 'bu olanlar, sonu kötü bitmiş bir şaka gibi geliyor bana.» Sesinde soran bir ifade vardı. Bir süre bekledi. Sonra: «Hayır, anlaşılan siz bu fikirde değilsiniz,» dedi.

Dermott Craddock: «Size sormak istediğim bir şey daha var,» dedi. «Mr. ve Mrs. Badcock'un davete geldiği zamanı herhalde hatırlıyorsunuzdur. Rahipten hemen sonra gelmişler. Miss Gregg, onları siz karşılamışsınız. Ellerini sıkımışsınız. Yalnız o sırada size takmakta olan birinin söylediğine göre Mrs. Badcock'u karşıladıktan ve hatırını sorduktan az sonra yüzünüzü son derece durgun ve donuk bir ifade kaplamış. Sanki bir şeyden korkmuş gibi t>ir durumunuz varmış. Sizi korkutan bir şey görmüş gibiymişsiniz.»

Marina, telâşla:

«Ne ilgisi var!» dedi. «Ne saçma şey! Neden korkabilirim ki?»

Dermott Craddock, sabırla: «işte biz de bunu öğrenmek istiyoruz.» diye cevap verdi. «Sizin o halinizi gören kimse fikrinde çok ısrar ediyor.»

«Kim görmüş? Ne gördüğünü söyledi?»

«Merdivene doğru bakıyormuşsunuz. O sırada merdivenden **çıkmakta** olan misafirler şunlarmış. Mr. Grice ve karısı, bir gazete muhabiri, Mr. Ardwick Fenn ve Miss Lola Brewster. Acaba sizi o kadar şaşırtan bu son iki kişiden biri miydi, Miss Gregg?»

«Size ne şaşırdım, ne de korktum diyorum.»

Marina Gregg bu sözleri sanki haykırır gibi söylemişti.

Craddock sakın sakın devam etti:

«Fakat Mrs. Bradcock'un söylediklerini dinlemiyormuşsunuz. Aklınız 'başka yerdeymiş. Gördüğünüz bir şeye hayret ve dehşet içinde 'bakmakta olduğunuz için ona cevap bile vermemişsiniz.»

Miss Gregg kendine hâkim oldu. Sesine inandırıcı ve tatlı bir ton vererek sakın görünmeye çalışan b.r insanın sesiyle konuşmaya başladı:

«Size bunu kolayca açıklayabilirim. Sinema ile biraz ilginiz olsa hemen anlardınız. İnsan bazen çok iyi ezberlediği bir rolü robot gibi ne söylediğinin farkında olmadan oynar. Sonra birden piyesin veya filmin hangi sahnesinde olduğunu ve ne söylemesi, ne yapması lazım geldiğini unutuverir. Davette o sırada bana da aynı şey oldu. Misafirlere karşı çok nâzik davranmak, onların her biriyle birkaç kelime olsun konuşmak istiyordum. Tabii, konuştuğum şeyler havadan, sudan ve birbirine benzemeyen konulardı. İltifatlar, teşekkürler, gene iltifatlar, gene teşekkürler vesaire vesaire... Bu sırada Mrs. Badcock bana uzun uzun bir şeyler anlatmaya çalışırken kendimi çok yorgun ve bitkin hissettim. Ağzımı bile açacak halim yoktu. O anda o kadar kendimden geçmişim ki, zavallı kadının bana anlattıklarının bir kelimesini bile duymadım.»

Dermott Craddock:

«Bunun sadece bir yorgunluktan ileri gelmiş olduğunda inat ediyor musunuz?» diye sordu.

«Evet. Yalnız bana neden bir türlü inanmak istemediğinizi anlayamıyorum.»

Craddock. Rudd'a döndü:

«Mr. Rudd, zannedersem siz, amacımı karınızdan daha iyi anlayacaksınız. Ben sadece onun emniyetini düşünüyorum. Karınızı öldürmek için bîr deneme yapılmış ve kendisine tehdit mektupları gönderilmiş. Davet günü burada olan ve belki hâlâ da evin içinde olan birisi, hattâ sizinle her gün karşı karşıya olabilecek biri, onu öldürmeyi denedi. Bu kimse kim olursa olsun herhalde tam aklı başında sayılamaz. Tehdit mektupları belki bir şey ifade etmeyebilir. Tehdit altında olan kimseler çok yaşar derler, fakat bunları gönderen kim olursa olsun artık bununla kalmayacaktır. Bunu da Miss Gregg'in kadehine zehir koyarak bir defa ispat etti. Aynı şeyi bir kere daha tekrarlayacağını anlamıyor musunuz? Kesinlikle tekrar harekete geçecektir. Karınızın hayatını ancak bana bütün bildiklerinizi anlatırsanız, elinizdeki bütün delilleri verirseniz, aklınızdaki bütün endişeleri söylerseniz emniyet altına almayı başarabilirim. Katilin 3<im olduğunu bildiğinizi iddia etmiyorum. Sadece şüphelendiğiniz kişi veya 'kişiler olduğunu tahmin ettiğimi söylüyorum. Bunu da sizin hayatınızın emniyeti için istiyorum. Ne olur, bana doğruyu söyleyemez misiniz?»

Rudd başını ağır ağır karısına çevirerek: «Müfettiş beyin söylediklerini duydun, Marina,» dedi. «Belki de benim bilmediğim bir şeyler biliyordur. Öyleyse ne olur, çocukluğu bırak. Herhangi bir kimse hakkında ufak da olsa bir şüphen varsa hiç çekinmeden söyle.»

«Yemin ederim ki yok. Neden bana inanmıyorsunuz?»

Dermott: «Ö gün sizi korkutan kimdi?» diye sorusunu yeniledi.

«Kimseden korkmadım.»

«Beni dinleyin, Miss Gregg. O gün merdivenlerden çıkan misafirlerin arasında sizin uzun zamandan beri görmediğiniz iki kişi vardı. Mr. Ardwick Fenn ve Miss Lola Brewster. Onları gördüğünüz zaman hiç heyecanlanmadınız mı? Onların geleceklerini bilmiyordunuz, değil mi?»

Rudd: «Onların İngiltere'de olduklarından bile haberimiz yoktu,» dedi.

Marina: «Ben de onları görünce çok memnun oldum,» diye ekledi.

«Miss Lola Brewster'i görünce memnun mu oldunuz?»

Marina, Müfettiş Craddock'a endişe ile bakarak: «Şey... Yani...» dedi, ve sustu.

Craddock sözüne devam etti:

«Sanırım Lola Brewster vaktiyle üçüncü kocanız olan **Robert** Truscott ile evliymiş. Değil mi?»

«Evet, doğru.»

«Kocasını onu sizinle evlenmek için boşamıştı. Değil mi?»

«Evet, ama bu herkesin bildiği bir şey. Siz keşfettiniz sanmayın. O zaman ufak tefek bazı tatsız olaylar olmuştu ama sonunda herşey tatlıya bağlandı.»

«Miss Brewster sizi hiç tehdit etmiş miydi?»

«Ne diyeyim, bitmem ki... Bir bakıma, evet. Fakat biz kadınlar kendi aramızda böyle şeyleri pek ciddiye almayız. Bir davetteydik. Lola da bir hayli içmişti. Bana bir sürü lâf etti. Belki o sırada eline bir tabanca geçirse beni vururdu. Şansım varmış ki, elinde tabanca yoktu. Bütün bunlar yıllarca geride kaldı. Bu çeşit hisler bu kadar uzun sürmez ki. Öyle değil mi, Rudd?»

Rudd: «Ben de aynı düşüncedeyim,» dedi. «Hem Mr. Craddock emin olun ki, Miss Brewster'in o *gün* karımın içki kadehine ilâç koymasına olanak yoktu. Ben onun yanından hemen hemen hiç ayrılmadım. Hem aradan bu kadar *zaman* geçtikten sonra birdenbire Lola'nın intikam hislerinin kabardığına ve İngiltere'ye, bilhassa evimize karımın kadehine zehir koymak için gelmiş olmasına inanmama imkân yok. Dünyada bu kadar saçma bir şey olamaz.»

Craddock:

«Evet, belki de haklısınız,» diye mırıldandı.

«Belki değil, kesinlikte.»

«Ya diğerkonuşunuz Ardwick Fenn?»

Rudd cevap vermeden birkaç saniye düşündü. Sonra ağır ağır:

«Kendisi çok eski bir dostumuzdur,» dedi. «Yıllardan beri görüşmemiştik. Ara sıra mektuplaşırdık. Amerika'nın en tanınmış televizyon artistlerinden birisidir.»

Craddock, Marina'ya dönerek: «Mr. Fenn sizin de eski bir dostunuz muydu?» diye sordu.

Marina, «Evet,» diye cevap verdi. Sesi biraz titriyordu. «Ardwick, yani, Mr. Fenn benim de çok eski ve sevdiğim bir arkadaşımıdır. Eğer onu görerek korktuğumu veya telâşlandığımı sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Ondan korkmam için ne gibi bir neden olabilir? Benim çok eski ve iyi bir arkadaşımıdır. İnsan eski bir dostunu görünce korkar mı? Onu birden karşımda görmek benim için çok hoş bir sürpriz oldu.» Marina'nın sesine ve yüzüne Craddock'a sanki meydan okur gibi bir anlam gelmişti.

Craddock, sakın bir sesle: «Çok teşekkür ederim, Miss Gregg,» dedi. «Eğer bir gün bana güvenip bütün bildiklerinizi söylemeye karar verirsiniz hiç vakit kaybetmemenizi tavsiye ederim. Çünkü kaybedecek hiç vaktiniz yok.»

14

Mrs. Bantry sabahın erken saatlerinden beri -bahçede çiçek tarhlarını çapalıyordu. Eğilip doğrulmaktan arkası ve bacakları ağrımişti. Nefes nefese doğrularak başını kaldırdı, çitin öbür tarafına baktı. Yolun karşı kaldırımındaki otobüs durağının yanındaki telefon kulübesinden o esmer, siyah saçlı sekreter kız çıkıyordu. Mrs. Bantry, kendi kendine: «Acaba şu kızcağızın ismi neydi?» diye düşündü. «B harfi ile mi yoksa R ile mi başlıyordu?»

Birden: «Hah buldum! Zielinski,» dedi.

Bu sırada Ella Zielinski bahçe kapısından içeriye girmiş, köşke giden yolda hızlı hızlı ilerliyordu.

Mrs. Bantry:

«Günaydın, Miss Zielinski,» diye seslendi.

Ella birden sıçradı. Ürkek hâli Mrs. Bantry'yi hayli şaşırmıştı.

«Günaydın,» diye cevap verdi. «Telefon etmeye gelmişim de... Bizim hatlarda bu gün bir bozukluk var.»

Bu cevap Mrs. Bantry'yi büsbütün şaşırtmıştı. Ella Zielinski acaba neden kendisine bilgi vermek gereğini duymuştu?

Mrs. Bantry: «Vah, vah,» dedi. «Çok üzüldüm. Ne zaman ihtiyacınız olursa gelip bizim evden telefon edebilirsiniz.»

«Çok teşekkür ede...»

Şiddetli bir aksırık Ella'nın sözünü bitirmesini önledi.

Mrs. Bantry:

«Galiba sizde saman nezlesi var,» dedi. «Hiç karbonatla sodayı denediniz mi?»

«Teşekkür ederim. Evde iyi bir ilâcım var. Şimdilik Allahaismarladık.»

Ella bir kere daha aksırdı, sonra hızlı adımlarla yoluna devam etti.

Mrs. Bantry genç kadının arkasından baktı. Sonra kendi kendine, «Her şeye burnunu sokmasını seven kadınlardan değildir ama,» mırıldandı. Birkaç dakika tereddüt ettikten sonra şeytana ye-i anlatmak ister gibi bir hareket yaptı. Bir defalık herşeye burnunu sokan bir kadın olacaktı. Ne vardı bunda? Telefonun bulunduğu odaya girdi. Ahizeyi eline alarak Gossington köşkünün numarasını çevirdi.

Karşı taraftan genç bir erkek sesi cevap verdi:

«Gossington Köşkü. Buyurun?» .

«Ben Mrs. Bantry.»

«Günaydın, Mrs. Bantry. Ben Haile Preston. Sizinle davette tanışmıştık. <Bir emriniz mi var?»

«Teşekkür ederim. Size bir yardımım dokunabileceğini sanmıştım. Telefonunuzda bir bozukluk varsa...»

«Telefonumuzda mı? Hiçbir şey yok. Neden sordunuz?»

Mrs. Bantry:

«Her halde bir yanlışlık oldu,» dedi. «Son günlerde kulaklarım «o kadar zayıfladı ki, söylenenleri hep yanlış 'anlıyorum.»

Telefonu kapadıktan sonra birkaç dakika bekledi, sonra başka bir numara çevirdi.

«Jane, sen misin? Ben Dolly.»

«Evet, benim, Dolly. Hayrola?»

«Sana garip bir olayı anlatmak istiyorum. O esmer sekreter kız, az evvel karşımızdaki telefon kulübesinden bir yere telefon etti. Köşke dönerken beni görünce durup uzun uzun Gossington Köşkünün telefonlarının 'bozuk olduğunu, ve onun için o telefonu kullanmak zorunda kaldığını söyledi. Halbuki şimdi ben telefon ettim, köşkün hatlarında hiçbir şey yokmuş.»

Mrs. Bantry durdu, karşısındakinin cevap vermesini bekledi.

Miss. Marple düşünceli bir sesle: «Çok enteresan, ama çok enteresan,» dedi.

«Acaba kız neden "böyle hareket etti dersin?»

«•Herhalde telefonca konuşacağı şeyleri köşktekilerin duymalarım istemiyordu.»

«Tamam, ben de aynı fikirdeyim.»

"Bunun da bir sürü sebepleri olabilir değil mi?"

«Tabii.»

Miss Marple, tekrar: «Çok enteresan!» diye mırıldandı.

Dermott Craddock muhabir Donald McNeil'in gevezeliklerini uzun zamandır dinliyor, fakat bir türlü konuşmayı istediği konuya getirmeyi başaramıyordu. Nihayet açık konuşmaya karar verdi: «Mr. McNeil, biraz da o cinayet günü neler gördüğünüzü anlatsanız,» dedi. «Peki, ama bildiklerimin hepsini polise anlattım. Olayı düşündükçe elimde olmayarak kendi 'kendimden utanıyorum. Düşünün bir kere. Ben, bu köyde haberim olmadan bir kuşun bile uçamayacağını ileri süren ben, o gün cinayetin işlendiği yerde olayım, her şey burnumun dibinde olsun d'a benim hiçbir şeyden haberim olmasın. Bu dayanılır gibi değil. Hatırladığım ilk şey bir sandalyenin üzerine oturmuş, sancıdan kıvranan zavallı kadının hali. Zaten ondan sonra her şey beş dakikanın içinde oldu. Allah kahretsın! Nasıl oldu da bir şeyin farkına varmadım. Yalnız size bir şey söyleyeyim mi, Müfettiş bey? O zehirin kadehe zavallı Mrs. Badcock'ı öldürmek için konulmuş olduğuna kimse beni inandıramaz. Gerçi çok fazla konuşan, her-şeye burnunu sokan bir kadındı ama bunun için kimse öldürülmez. Zaten kadıncağızın şimdiye kadar kimseye bir zararının dokunduğunu da işitmedim. 'Başka kadınlar gibi dedikodu bile yapmazdı. Yalnız, kendisinden bahsederdi.»

Craddock: «Peki, Marina Gregg'i öldürmek isteyen biri olabilir mi?»

McNeil: «Gelelim, şu meşhur Marina Gregg'e.» diye yeniden söze başladı. «Eminim ki o kadını öldürmek isteyebilecek pek çok kimse vardır. Aşk, kıskançlık, gibi bir sürü neden yüzünden onu öldürmek isteyenler kesinlikle vardır. Ama kim öldürmeye kalkar? Bana sorarsanız delinin biri. İşte bildiklerim bunlar. Size göre yeterli mi?» «Öğrenmek istediğim birkaç nokta daha var. Duyduğuma göre siz o gün davete Rahip ve Belediye başkanı ile aynı zamanda gelmişsiniz, öyle mi?»

«Evet, fakat bu, o gün yukarıya ilk çıkışım değildi.» «Öyle mi? Bunu bilmiyordum.»

«Tabii, o gün durmadan etrafı dolaşıyordum. Yanımda bir de fotoğrafçı vardı. Bir ara yukarıya çıktım. Etrafa baktım. Sonra tekrar bahçeye indim. Bir süre kalabalığın arasında dolaştım. Belediye başkanının bahçe kapısından içeriye girerken resmini çektim. Sonra tekrar yukarıya çıktım. Canım bir kadeh içki içmek istemişti. Davette içkinin «bolluğuna da diyecek yoktu hani.»

«Peki, o ikinci çıkışınızda merdivenlerde sizden -başka kimler vardı? Hatırlayabiliyor musunuz?»

«Londra'dan gelen Margot vardı. Bilmem tanır mısınız? Fotoğrafçıdır.»

«Kendisini iyi tanır mısınız?»

«Pek tanımam. Bazen rastlarım. Çok zeki bir kızdır. Hayli meşhur da oldu. Bütün davetlere, gala gecelerine çağırılır. Davet, balo, düğün, opera gibi yerlerde ona her zaman rastlayabilirsiniz. Merdiven

başında kendine iyi bir yer bulmuş, gelenlerin resimlerini çekiyordu. Benim tam önümde de Lola Brewster vardı. İlk görüşte tanıyamadım. Saçlarını kızıla boyamış. Yanında da esmer, iriyarı bir Amerikalı vardı. Onun kim olduğunu bilmiyorum, ama herhalde önemli biriydi.»

«Merdivenlerden çıkarken Marina Gregg'in yüzüne baktınız mı?»

«Tabii.»

«Yüzünün ifadesinde size değişik gelen bir şey var mıydı? Örneğin, bir şeyden korkmuş gibi?»

«Bakın, bunu sormanıza çok hayret ettim işte! Bir ara Marina Gregg bayılacakmış gibi geldi bana.»

Craddock:

«Ya!» diye mırıldandı. «Teşekkür ederim. Bana söylemek istediğiniz başka bir şey var mı?»

McNeil! müfettişe yapma bir hayretle baktı:

«Ne gibi bir şey?»

Craddock: «Size pek güvenim yok,» dedi.

«Yoksa kadının beni görüp de mi korktuğunu zannediyorsunuz? Sakın ilk Kocas *ben* olmayayım?»

Dermott gülümsedi:

«O ilk kocasından boşandığı zaman sen çocuk yuvasındaydın. Neyse, acele etmem lâzım. Trene yetişeceğim. Şimdilik Allahısmarladık.»

Craddock'un Scotland Yard'daki masasının üzerinde birçok mektup ve evrak birikmişti. Onları şöyle bir gözden geçirdikten sonra başını çevirmeden arkasındaki memura seslendi:

«Lola 'Brewster nerede oturuyor?»

«Savoy otelinde, efendim. 1800 numaralı odada. Kendisine sizin görüşmek İstediğinizi haber verdim. Sizi bekliyor.» «Ya Ardwick Fenn?»

«O da Dorchester otelinde. Birinci kat, 190 numarada.»

«Pekâlâ.»

Masasındaki evrak yığınının birkaç telgrafı seçerek tekrar okudu ve cebine soktu. Sonra: «Miss Marple duysa çok şaşırırdı,» diye mırıldandı.

Bürosundan çıkarak Savoy Oteline doğru yürümeğe başladı.

Lola Brewster, Craddock'u son derecede lüks otel odasında aşırı bir nezaketle karşıladı. Eski resimlerine nazaran biraz kilo almış görünmesine rağmen hâlâ cazibeli bir kadındı. Görünüş itibariyle ince ve nazık yapılı olan Marina Gregg'in tam tersi bir tipti. Karşılıklı nezaket kelimelerinden sonra Lola Brewster kızıl saçlarını eliyle geriye itti, dudaklarını seksi bir tavırla büktü. Mavi boyalı kirpiklerini koyu kahverengi gözlerinin üzerinde kırıştırtarak:

«Her halde bana köydeki polisten daha korkunç sorular sormaya geldiniz» dedi.

«Ümit ederim ki benim sorul-arım sizi üzmez, Miss Brewster.»

«Üzücü ve korkunç şeylerden bahsedeceğimizden eminim. Yalnız ben size hemen şunu söyleyeyim. Bu ölüm hâdisesi kesinlikle bir yanlışlık sonucu oldu.»

«Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz?»

«Tabii, Marina gibi tatlı bir kadını kim zehirlemek isteyebilir? Dünyada onu sevmeyen yoktur.»

«Siz de onu sevenlerden biri misiniz?»

«Ben Marina'yı eskiden beri severim.»

«Benden hiçbir şey saklamanıza lüzum yok, Miss Brewster. Aşağı yukarı on, on bir yıl evvel aranızda tatsız bir olay geçmedi mi?»

Lola Brewster, eliyle, «Aldırma,» der gibi bir hareket yaptı:

«Ha... O mu? O günlerde sinirlerim pek bozulmuştu. Roy ile? de durmadan kavga ediyorduk. Marina, Roy'a, yani o zamanki kocama, âşık oldu ve sonunda onu 'baştan çıkardı.»

«Bu olay sizi herhalde çok üzmüş olmalı.» i

«Doğrusunu isterseniz ilk başlarda çok üzüldüğümü zannetmiştim. Şimdi anlıyorum ki, Roy'dan ayrılmam benim için bir şans eseriymiş. Ben asıl çocukları düşünüyordum. Daha Marina ortaya çıkmadan da Roy'la anlaşmamızın zor olduğunu anlamıştım, fakat yuvamı bozmak istemiyordum. Herhalde duymuşsunuzdur. Ondan ayrılır ayrılmaz Eddie Groves'la evlendim. Aslında onu uzun zamandan* beri de seviyordum.»

«Fakat birçokları Mr. Roy'dan ayrılmanın sizi çok üzmüş olduğunu söylüyorlar.»

Lola: «İnsanlara dedikodu gerekiyor,» diyerek omuzlarını silkti.

«**Fakat** siz bu yüzden bir gün Marina Gregg'i tehdit bile etmişsiniz. Hatta ona, «Seni vuracağım» demişsiniz.»

«Siz herkesin her söylediğine inanır mısınız? Lâf olsun diye söylemiş olabilirim. Benim birini öldürebilmeme imkân var mı?»

«Fakat bu olaydan birkaç yıl sonra Eddie Groves'u bir tabanca-ile vurmaya kalkmışsınız. Değil mi?»

«Evet, fakat o gün şiddetli bir kavga etmiştik. Beni çok sinirlendirdi. Kendime hâkim olamadım.»

«Miss Brewster, çok güvendiğim kaynaklara göre siz Marina Gregg hakkında o tarihlerde şu sözleri kullanmışsınız.» Craddock cebinden not defterini çıkararak okumaya başladı: «O kadın, bunu onur? yanma bırakacağımı sanmasın. Onu şimdi vuramazsam bile uygun bir fırsat elime geçene kadar bekleyeceğim. Aradan on yıl geçse bile yine intikamımı alacağım.»

Lola, gülerek: «Sahi bütün bunları ben mi söylemişim?» diye sordu.

«Tabii, siz söylemişsiniz, Miss Brewster. Bundan hiç şüphemiz olmasın.»

Lola, Craddock'un sesindeki sertliğe aldırmayarak gülmeye devam etti:

«İnsan kızdığı zaman çok şey söyler. Düşünün bir kere. Demek tam on dört sene bekledikten sonra İngiltere'ye geleceğim. Marina'nın evindeki bir davete gideceğim ve hemen beş dakika içinde? onun kadehine zehir koyacağım. Bu biraz komik olmuyor mu?»

Dermott Craddock *da* böyle bir şeye imkân olmadığından emindi, ama fikrini açıklamak istemedi.

«Miss Brewster, size şunu anlatmak istiyorum. Vaktiyle Marina Gregg'i tehdit etmişsiniz. O gün de Marina Gregg'in merdivenlerden çıkan birini görünce korku ve dehşet içinde donakaldığını herkes söylüyor. İnsanın aklına onu korkutanın siz olduğunuz gelmesi normal bir şey değil mi?»

«Hiç de değil. Marina beni görünce o kadar çok sevindi ki *hemen* boynuma sarıldı ve ne kadar memnun olduğunu defalarca söyledi.»

«Evet, aslında siz artistler bir büyük aile gibisiniz.»

«Buraya gelişinizden beri yaptığınız en başarılı tahmin bu.»

«Peki, katilin kim olabileceği hakkında hiçbir fikriniz yok mu? Bir tahminde bulunarak bize biraz yardım edemez misiniz?»

«Size evvelce de söylemiştim. Marina'yı öldürmek isteyebilecek bir kimseyi düşünemiyorum bile! Onu herkes sever. Hele şimdiki kocası Rudd onu körkütük âşık. Doğrusunu isterseniz, ona herkesin duyduğu bu hayranlığın nedenini de pek anlıyamıyorum. Söz aramızda. Marina budalanın biridir. Her zaman sağlığı ile ilgilenir. Hemen hemen her gün hastadır veya bir yerinden şikâyeti vardır. Beş dakikada bir fikir değiştirir. Yanındaki erkeğe bir cehennem hayatı yaşatır. Buna rağmen, Marina onlara tatlı tatlı gülümser. Onlara ne kadar iyi ve sevecen olduklarını söyler. Erkekler de onun ağzının içine bakmaya devam ederler. Yok... yok... Müfettiş bey, siz bu fikri kafanızdan atın. Kimse Marina'yı öldürmek istemez.»

«Evet ama, siz de biliyorsunuz ki, biri öldürmek istedi.»

«Bana sorarsanız katilin öldürmek istediği kimse Marina değil, ölen kadındı. Bence cinayet ancak

para için işlenir. Kadın herhalde çok zengindi.*

«Mrs. Badcock mu? Beş parası yoktu.»

«Öyleyse muhakkak başka bir sebebi vardır. Her neyse, ben sizin yerinizde olsam Marina'yı hiç merak etmezdim. Orta hiçbir zaman zarar gelmez.»

«Öyle mi? Halbuki bende hiç de sizin söylediğiniz kadar şanslı ve mutlu bir kadın izlenimi yaratmadı.»

«Her şeyden şikâyet eder de ondan. Hele çocuğunun olmaması ve sonu kötü biten aşk maceraları.»

«Eskiden birkaç çocuğu evlât edinmiş. Öyle mi?»

«Bunu ben de duymuştum. Bunda da fazla başarılı olamadığını sanırım. Marina böyle zamansız bir şeyler yapar, sonra da yaptığına pişman olurdu.»

«Nerede o çocuklar şimdi?»

«Hiç bilmiyorum. Herhalde Marina herşeyden olduğu gibi onlardan da bıkıp başından def etmiştir.»

Dermott Craddock:

«Anlıyorum,» diye mırıldandı.

Ardwick Fenn, Dorchester Otelindeki 190 numaralı odada bekliyordu. Müfettiş Craddock'u kapıda karşıladı, elindeki karta bakarak: «Buyurun Mr. Craddock,» dedi. «Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim?»

«Size 'birkaç soru sormak istiyorum. İnşallah rahatsız etmiyorum.»

«Ne ilgisi var, buyurun. Herhalde o St. Mary Mead köyündeki cinayet hakkında değil mi?»

«Evet, Gossington Köşkündeki cinayet hakkında.»

«O kadar büyük ve çirkin bir evi Rudd ile Marina neden satın aldılar, bir türlü anlayamıyorum. Herhalde Marina'nın garip kaprislerinden biri olmalı.»

Marina Gregg'i iyi tanır mısınız, Mr. Fenn?»

Ardwick Fenn omuzlarını kaldırdı.

«Bu sorunuza nasıl cevap vereceğimi bilemiyorum. Onu yıllardan beri tanırım, fakat bazen uzun süre birbirimizi görmediğimiz olur. Gazetelerde okuduğuma göre, o zavallı kadıncağızın ölümü de bir rastlantı eseriymiş. İlaç Marina'nın kadehine konmuş. Öyle değil mi?»

«Evet, -Mrs. Badcock'un içkisi dökülmüş. Marina Gregg de ona kendi kadehini vermiş.»

«Tuhaf şey! 'Marina'yı kim öldürmek istemiş olabilir? Lynette Brown da davette olmadığına göre...»

«Lynette Brown mı? O da kim?»

Ardwick Fenn gülümsedi:

«Marina Gregg şimdi çevirmekte olduğu filmi bırakıp kontratım feshedecek olursa rolünü ona verecekler.»

«Miss Brown'ın bu yüzden Marina Gregg'i öldürmeye kalkması biraz ağır bir suçlama değil mi?»

«Siz hırslı bir kadının neler yapabileceğini bilmiyorsunuz galiba? Yine de, katil belki de Marina'yı öldürmek değil, sadece korkutmak istemiş de olabilir. Yahut belki de bütün bunlar bir yanlışlık sonucudur.»

«Demek siz böyle düşünüyorsunuz?»

«Yok, hayır. Sadece lâf olsun diye söyledim. Bu konuda hiçbir fikrim yok.»

«Marina Gregg sizi görünce şaşırdı mı?»

«Hem de ne şaşırmak! Beni merdivenlerden çıkarken görünce gözlerine inanamadı. Buna rağmen yine de çok nazik karşıladı.»

«Onu uzun zamandan beri görmemiş miydiniz?»

«Dört, beş yıldır görüşmemiştik.»

«Zannedersem Miss Gregg ile aranızda eskiden oldukça yakın bir dostluk varmış. Değil mi?»

«Bununla neyi ima ediyorsunuz, Müfettiş bey?»

Ardwick Fenn'in sesinin tonu değişmiş, sert ve sinirli bir şekil almıştı. Dermott Craddock, içinden, «Bu adamın düşmanlığı herhalde müthiş bir şey olur,» diye düşündü.

Ardwick Fenn: «Ne demek istediğinizi açıkça söylerseniz daha iyi olur,» diye ısrar etti.

«Ben de aynı fikirdeyim, Mr. Fenn. Marina Gregg'in o gün davette bulunan herkesle geçmişteki bağları hakkında soruşturma yapıyorum. Sizin de bir zamanlar Marina Gregg'e çılgınca âşık olduğunuzu bilmeyen yok.»

Fenn yine omuz silkti. «Kavak yeli gibi gelip geçti. Herkesin başından böyle olaylar geçer.»

«Dediklerine göre, Miss Gregg önce size ümit vermiş, sonra birdenbire sizden yüz çevirmiş. Bu da sizi çok kızdırmış.»

«Hep söylendiğine göre, denildiğine göre, deyip duruyorsunuz. Bütün bunları o saçma dergilerden okudunuz herhalde?»

«Hayır, aksine, bu bilgiler bana akli başında, ne söylediğini bilen ve kafası işleyen kimseler tarafından verildi.»

Ardwick Fenn başını arkaya attı. Bir boğa yılanını andıran gırtlacağı iyice meydana çıktı. Sonra rahatlamış bir ses tonu ile mırıldandı.

«Evet, bir vakitler ona karşı büyük bir ilgim vardı. Çok güzel ve çekici bir kadındı. Hâlâ da öyle. Yine de, kendisini tehdit etmiş olduğumu ileri sürmek biraz ileri gitmek olur. Sevgili Müfettiş bey, "bu iddia benim pek hoşuma gitmedi.»

«Zannedersen bir kere Marina'yı çevirmeye başladığı bir filmden kovdurmak için gücünüzü kullanmışsınız, değil mi?»

Fenn omuzlarını silkti:

«O role zaten hiç uymuyordu. Bu yetmiyormuş gibi filmin rejisörü ile de geçinemiyordu. Filme ben de para koymuştum. Tabii, paramın havaya uçmasını istemezdim. Size yemin ederim ki, onu rolünden attırmaya çalışmam sadece bir iş adamı düşüncesi ile yapılmış bir hareketti.»

«Bununla 'beraber, Marina Gregg o hareketinizin altında başka nedenler aramış olabilir, değil mi?»

«Tabii... Tabii, hareketimin mutlaka kendisi ile ilgili özel hislerden İleri gelmiş olduğunu düşünmüş olabilir.»

«Arkadaşlarına sizden korktuğunu da söylemiş, değil mi?»

«Öyle mi? Bundan haberim yoktu. Ne çocukluk... Herhalde bu, onun için yeni bir heyecan konusu olmuştur.»

«Sizden korkması için bir neden olmadığını mı düşünüyorsunuz?»

«Tabii, öyle düşünüyorum. Özel sorunlarımı İş konusunun dışında tutmayı daima bilmiş bir insanımdır. Biri gider, biri gelir. Kadın konusunda her zaman bu prensibe uygun hareket etmişimdir. Kadınların benim hayatımda hiçbir zaman fazla önemi olmadı.»

«Doğrusu mükemmel *bir* hayat felsefesi bu, Mr. Fenn.»

«Ben de öyle buluyorum.»

«Sinema dünyası hakkında geniş bilginiz var, değil mi?»

«Sinema dünyasından para kazanıyorum.»

«Bu yüzden orada olup bitenlerle İlgilenmeniz de pek doğal, değil mi?»

«öyle olması gerekmez mi?»

«Fikirleriniz gerçekten ilginç. Görüşlerinize de büyük kıymet veriyorum. Bana soracağım önemli bir sorunun cevabını verebilir misiniz?»

«Evet.»

«Sinema dünyasında Marina Gregg'i öldürmeye kalkacak kadar ona kin besleyen bir insan düşünebiliyor musunuz?»

«Belki de bir düzine insan akla gelebilir. Yalnız düşündüğünü Uygulamaya kalkarak onu öldürmeye kalkacak kadar bu işi İleriye götürebilecek hiç kimse düşünemiyorum. Yalnız ölümünden memnun olacak kimseler vardır herhalde.»

«O gün oradaydınız. Kendisini gördünüz, konuştunuz. O kısa zamanda etrafınızda bulunan insanların arasında Marina Gregg'i zehirleyebilecek bir kimse hatırlayabiliyor musunuz?»

«Bu soruya cevap vermek çok güç.»

«Yani bu soruya verilebilecek bir cevabınız var da söyleyip söylememeye karar vermesi mi güç demek istiyorsunuz?»

«Hayır, sadece bu soruya verecek hiçbir cevabım yok demek istiyorum. Ve... Sevgili Müfettiş bey, benden alabileceğiniz bütün bilgi bu kadardır.»

15

Dermott Craddock not defterine yazmış olduğu son isme ve adrese baktı. İki defa telefon etmiş, fakat cevap veren olmamıştı. Bir kere daha denedi. Yine cevap çıkmayınca kalkıp oraya kadar gitmeye karar verdi.

Margot Bence'in stüdyosu şehrin göbeğindeydi. Binanın giriş kapısının yanına asılmış büyük bir doktor tabelâsının altındaki küçük bir tabelâ da Margot Bence adı yazılıydı.

Craddock binaya girerek merdivenleri çıkmaya başladı. Birinci kata geldiği zaman 'büyük bir tabela ile karşılaştı. Tabelânın üzerinde: «**Margot Bence - Portre Fotoğrafçısı - Lütfen giriniz**» yazılıydı.

Craddock kapıdan içeri girdi. Girdiği holde eşya olarak 'bir şey yoktu. Orta yerde kararsız bir halde bir süre bekledi. Sonra geldiğinin duyulması için yüksek sesle öksürdü. Yine ses seda çıkmayınca, «Kimse yok mu burada?» diye seslendi.

Bunun üzerine, yandaki kapıdan soluk yüzlü bir adam çıktı. Genç adamın tavırları bir hayli garipti.

«Kusuruma bakmayın, şekerim,» dedi. Geldiğinizi duymadım. Aklıma yepyeni bir fikir gelmişti. Onu deniyordum.»

Craddock kendisine yol gösteren gencin peşinden yan odaya girdi. Bu oda beklenmedik derecede büyüktü. Fotoğraf atölyesi olduğu her tarafından belliydi. Etrafta bir sürü fotoğraf makineleri, projektörler ve paravanalar vardı.

Genç adam:

«Ne kadar dağınık, değil mi?» dedi. «Ben etrafı dağınıktan çalışmam. Buyurun emrinizi bekliyorum.»

«Margot Bence ile görüşmek istiyorum.»

«Ya?... Margot'yu istiyorsunuz demek. Ne yazık, şimdi dışarı çıktı. Biraz evvel gelseydiniz bulacaktınız. Bir moda dergisi için fotoğraf çekmeye gitti. Ama yine suç sizde. Gelmeden evvel bir telefon etseydiniz. Margot'un bu günlerde çok işi var.»

«Telefon ettim. Daha doğrusu etmeye çalıştım. Cevap veren olmadı.»

Genç adam: «Ah, öyle ya,» dedi. «Telefonun fişini prizden çıkarmıştık. Şimdi hatırladım. Çalışırken ikide birde telefon çalınca rahatsız oluyoruz da.»

Kazağını çekiştirerek devam etti:

«Peki, size benim bir yardımım dokunamaz mı? İş için randevu mu isteyecektiniz? Zaten Margot'un işlerinin bir çoğuna ben bakarım. Fotoğraf mı çekirmek istiyordunuz?»

Craddock cebinden kartvizitini çıkarıp genç adama uzattı: «Hayır, istediğim bambaşka bir şeydi,» dedi.

«Ah, ne kadar enteresan... Demek Scotland Yardadansınız? Dört büyük şeften birisiniz, herhalde. Yoksa beş büyük şef miydi? Bu günlerde de ne kadar çok polisiye olay var, değil mi? Peki, Margot'yu ne yapacaksınız. Yoksa tevkif mi edeceksiniz onu?»

«Kendisine bir, iki soru soracaktım. Hepsi bu kadar.»

«Margot'ya ne soru sorabilirsiniz ki? Sakın onun açık saçık fotoğraflar filân çektiğini sanmayın. Herhalde hakkımızda size bu gibi yalanlar uyduran olmamıştır. Margot hakkında eğer böyle bir şey söylenmişse, emin olun, yalandır. Margot tam bir artisttir. Çıplak resim de çeker ama bunların hiçbir müstehcen yanı yoktur. Tamamen artistiktir hepsi...»

«Miss Bence ile neden görüşmek istediğimi size kısaca anlatayım. Kendisi bundan kısa bir süre önce St. Mary Mead adlı **'bir tatil** köyünde işlenmiş olan cinayete tanık olmuştu.»

«Hay Allah!... Tamam, tamam! Benim de haberim Var o işten. Margot oradan döndüğü zaman herşeyi anlatmıştı. Bir partide olmuştu bu cinayet, değil mi? Yahut ona benzer bir davette. Neyse... Fakat, siz Margot ile bu konuda daha önce de konuşmamış mıydınız?»

«Ne de olsa sonradan insanın aklına soracağı bazı şeyler geliyor. Cinayetin esrarı hâlâ çözülemedi.»

«Yani soruşturma hâlâ devam ediyor, öyle mi? Anlıyorum, anlıyorum. Cinayet soruşturmaları hiçbir zaman bir noktaya saplanıp kalmaz. Sonuna kadar takip edilir.»

«Evet, öyledir...»

«Gelelim bizim, Margot'ya... Acaba kendisini bulmak ister mîydinîz?»

«Bana Miss Bence'yi bulmak için yardım ederseniz çok memnun olurum.»

«Şu anda Hampstead'da bir evin önünde olması lâzım. Otomobillim kapıda. İsterseniz sizi hemen oraya götürebilirim.»

«Çok nâziksınız, Mr...»

«Jethroe.»

Genç adam, «Adım John Jethroe,» diye tekrarladı.

Merdivenlerden aşağıya inerlerken Dermott sordu:

«Miss Bence neden sokakta çalışıyor?»

«Biliyorsunuz, artık stüdyolarda çekilen fotoğrafların modası geçti. Gerçek bir dekor aranıyor. Bir evin önünde, kaldırım kenarında, kırdı, falan, filân... Genç, zayıf, fakat güzel vücutlu bir kız, başında geniş siyah bir hasır şapka, üzerinde pembe bir tafta elbise ile poz veriyor... Anlıyorsunuz, değil mi?»

Genç adamın otomobiliyle Hampstead'ın yan sokaklarından birine vardıkları zaman Dermott, az evvel anlatılan sahnenin bir eşini gördü. Bir takım manken kızlar rengârenk elbiselerin içinde Margot Bence'in kamerasının karşısında poz vermeye çalışıyorlardı. Margot da kalın ve otoriter bir sesle tıpkı bir rejisör gibi onlara bağırıp çağırıyor, durmadan emirler veriyordu.

«Allah aşkına Jane, biraz dik dur. Sağ bacağını hafif kır. Kazık gibi duruyorsun. Gül... Biraz daha iyi şimdi. Olmadı, olmadı! Şimdi fazla kendini fazla arkaya verdin. Kaşını kaldır... Dur... Tamam... Bitmedi, bitmedi. Bir tane daha çekeceğiz. Şimdi sağ elini kalçana koy. Evet, öyle. Çantayı da sol eline al. Güzel... Hiç bozma!... Dikkat!... Tamam! Şimdi sırtını dön. Evet, evet. Sırtını biraz daha dön...»

Güzel manken kız:

«Kuzum,» dedi. «Neden hep sırtımı çekiyorsunuz? Önden niçin çekmiyorsunuz?»

Margot Bence:

«Nefis bir sırtın var da ondan, şekerim. Çok güzel bir sırtın var,» diye cevap verdi.

Bu sırada Mr. Jethroe: «Merhaba, Margot,» diye seslendi.

Margot onlara doğru döndü.

«Sen misin? Ne işin var burada?»

«Seninle görüşmek isteyen birini getirdim. Scotland Yard'dan müfettiş Craddock.»

Margot bakışlarını Craddock'a çevirdi. Craddock, kızın soru dolu bakışlarını üzerinde hissetti, fakat

bu bakışlarda hiç endişe yoktu. Bir polis tarafından arandığı zaman herkes bu kadar meraklanırdı.

Margot Bence zayıf bir kızdı, fakat yine de çekici ve sevimli bir hali vardı. Simsiyah dalgalı saçları yüzünün bir yanına düşüyordu. -Dağınık, 'hattâ biraz da pis denilebilecek bir hali vardı. Artistlere has bir dağınıklık ve pislikti bu. Bunun yanı sıra kuvvetli bir şahsiyeti olduğu da açıkça görülüyordu.

Margot Bence bir süre 'baktıktan sonra kaşlarını kaldırarak: «Buyurun Mr. Craddock,» dedi. «Size ne gibi bir yardımım dokunabilir?»

Craddock:

«Nasılsınız, Miss Bence,» dedi ve kısa bir duraklamadan sonra «St. Mary Mead köyündeki o feci olaya şahit olanlardan biri olduğunuz ortada. O olay hakkında size bazı şeyler soracaktım. Tabi, sorularıma cevap vermek nezaketini gösterirseniz?» dedi.

Kız cevap vermedi. Craddock devam etti:

«Hatırladığıma göre o davete fotoğraf çekmek için gitmiştiniz, -değil mi?»»

Kız başıyla onayladı:

«Evet, o günü çok iyi hatırlıyorum, fakat sizi ne orada, ne de" daha sonra görmüş olduğumu hatırlamıyorum. Başka bir detektif vardı değil mi? Adı neydi... Hatırlayacağım...»

Craddock: «Cornish,» dedi.

«Evet, detektif Cornish vardı.»

«Biz bu mesele ile sonradan ilgilenmeye başladık.»

«Scotland Yard'dansınız değil mi?»

«Evet.»

«Demek yerel polis İşin içinden çıkamayınca siz olaya el koydunuz?»

«Hayır, bizim el koymamız diye bir şey söz konusu değil. Böyle olaylarda soruşturmanın kimin tarafından yapılacağına yine yerel polis karar verir.»

«Demek, sizi onlar davet etti. Neden?»

«Bazı olaylar onların boyutlarının dışına çıkar. Yurt, hattâ dünya çapında bir konu olabilir.»

«Demek, St. Mary Mead polisi o cinayetin yerel sınırlarının dışına çıktığı sonucuna vardı... Yani uluslararası bir olay olduğuna karar verdi...»

«Böyle demek bilmem doğru olur mu? Bence Deniz aşırı demek -daha yerinde olacak...»

«Gazeteler de bunu imâ ediyorlar zaten. Yani katilin aslında o zavallı kadını değil de, Marina Gregg'i öldürmek istediğini ileri sürüyorlar. 6u gerçek mi, yoksa stüdyonun Marina için giriştiği yeni bir reklâm kampanyasının bir bölümü mü?»

«Korkarım ki, bu işin reklâmla filân hiçbir ilgisi yok. Keşke öyle olsa.»

«Pekâlâ, benden öğrenmek istediğiniz şey ne? Scotland Yard'a gelmem lâzım mı?»

«Hayır, buna gerek yok. İstersen-iz stüdyonuza gidip orada konuşabiliriz.»

«Olur. Otomobilim şu sokağın içerisinde.»

Margot ile Craddock otomobile doğru yürürlerken Jethroe arkalarından seslendi:

«Güle güle, Margot. Ben gelmesem daha iyi olur. Herhalde Müfettiş beyle konuşacak bir sürü gizli şeyiniz olacak.»

Yol boyunca Margot bir kelime bile konuşmadı. Otomobili park edip stüdyoya girdikten sonra Craddock'a eliyle bir koltuk gösterdi, sigara ikram etti. Sonra yerdeki yastıklardan birinin üzerine de kendisi oturdu: «Şimdi başlayabiliriz,» dedi.

«O gün davette resim çekiyormuşsunuz, öyle mi?»

«Evet.»

«Özel olarak mı davet edilmiştiniz?»

«Evet. Bu çeşit davetlere genelde çağırılırım.»

«Tam merdivenin başında duruyormuşsunuz?»

«Evet, zamanımın büyük bir 'bölümünü orada geçirdim. Çok güzel bir yer tutmuştum. Oradan hem merdivenleri çıkan davetlilerin* hem de davetlileri karşılayan Marina'nın resimlerini çekebiliyordum.»

«Olduğunuz yerden Marina'yı çok iyi görebiliyordunuz herhalde?»

«Evet, gayet iyi görebiliyordum.»

«Ya kocası Rudd'u?»

«O Marina Gregg gibi aynı yerde durmuyordu. Konuklar arasında durmadan dolaşıyor, herkesi birbiriyle tanıştırap içki ikram ediyordu. O ölen kadın, Mrs. Baddeley'i ise hiç görmedim.»

«Ölen kadının adı Badcock'dur, Baddeley değil.»

«Neyse, Badcock'un konuklardan hangisi olduğunu bilmiyordum.»

«Belediye başkanının davete gelişini hatırlıyor musunuz?»

«Tabii, tören elbiselerini giymişti. Zinciri de boynundaydı. Marina Gregg onu karşılarırken ve bir de merdivenlerden çıkarken resimlerini çektim.»

«O halde Mrs. Badcock ile kocasını da hatırlamanız lâzım. Belediye başkanının hemen arkasından gelmişler.»

Genç kız başını salladı:

«Hatırlayamadım. Özgünüm...»

«Ardwick Fenn adında birini tanıyor musunuz?»

«Tanımaz olur muyum? Meşhur bir sinema ve televizyon aktörüdür.»

«Onun da resmini çektiniz mi?»

«Evet, Lola Brewster ile birlikte merdivenlerden çıkarken çektim.»

«Onlar da belediye başkanından biraz sonra gelmişler.»

Margot birkaç saniye düşündükten sonra: «Evet, sanırım öyle olacak,» dedi.

«Peki, İşte tam o sırada Marina Gregg'in yüzündeki ifadenin birdenbire hastalandığı kanısı uyandıracak şekilde değiştiğini farkettiler mi?»

Margot 'Bence yanındaki kutudan bir sigara aldı. Yaktı, derin bir nefes çektikten sonra: «Bunu neden sordunuz?» dedi.

«Çünkü bu sorunun cevabı benim için çok mühim... Tabii, güvenilir bir kimse cevap verdiği takdirde.»

«Benim cevabımın güvenilir bir cevap olabileceğini nereden biliyorsunuz?»

«Öyle olması gerek. Çünkü siz, mesleğiniz gereği, insanların yüzlerindeki ifadeleri çok dikkatle incelemeye alışık olmalısınız. Çünkü yüzdeki belirli bir ifadenin resmini çekebilmek için (bu şarttır.»

«Başkaları böyle bir şey farketmişler mi?»

«Evet, hem de birçok kimse, fakat hiç birinin tarifi ötekine uymuyor.»

«Diğerleri bu ifadeyi nasıl açıkladılar?»

«Biri Marina'nın birden rahatsızlandığını söyledi.»

Margot Bence: «Hayır,» der gibi başını salladı.

Dermott Craddock devam etti:

«Biri Marina Gregg'in yüzündeki ifadenin birden taşlaştığını söyledi.

«Taşlaştığını mı?»

«Bu ifade sizin gördüğünüze uyuyor mu?»

«Bilmem... Belki...»

«Biri de Marina'nın o andaki durumunu anlatmak için Tennyson'-un şu dizelerini söyledi: «Ayna boydan boya çatladı, Lady Shalott 'Felâket!' diye haykırdı.»

«Orada ayna yoktu, ama olsaydı mutlaka çatlardı,» diyen Margot Bence hemen ayağa kalkıp, «Durun, size bir şey göstereyim.» dedi.

Margot odanın öbür ucundaki bir perdenin arkasında kayboldu. Perdenin ardından genç kızın sabırsız mırıltıları geliyordu:

«Ne cehenneme gitti? insan burada hiçbir aradığını zamanında bulamıyor...»

Biraz sonra: «Tamam! buldum,» diyerek elinde parlak bir resimle perdenin arkasından çıktı. Getirdiği resim Marina Gregg'in çok: yakından çekilmiş güzel bir pozuydu. Resimde Marina, bir kadının elini sıkıyordu, fakat kadının yüzüne bakmıyordu. Gözleri sol tarafta bir noktaya dikilmişti. Yüzünde ne korku, ne şaşkınlık, ne üzüntü-¹ vardı. Tamamen ifadesizdi.

Resimdeki kadında sanki gördüğü şey veya insan o derece büyük bir heyecan yaratmıştı ki, bu heyecanı ifade etmekten dahi âciz kalmıştı. Craddock buna benzer bir ifadeyi evvelce bir defa bir adamın yüzünde görmüş olduğunu hatırladı. Adam birkaç saniye sonra bir tabanca kurşunu ile can vermişti...

Margot: «İşinize yaradı mı?» diye sordu.

Craddock, içini çekti: «Evet, teşekkür ederim,» dedi. «Biliyor musunuz? Ortada bir sürü şahit olunca insan hangisine güveneceğini bilemiyor. Kimin lüzumsuz konuşup kimin badiğinden az söylediğini kestirmek »hayli güç bir iş. Fakat bu resim her şeyi o kadar açık ifade ediyor ki... Görmek istediğim şeyi bu resimde tamamen gördüm. Bu bende kalabilir mi?»

«Tabii, bende nasıl olsa negatifi var.»

«Bu resmi basına vermediniz, değil mi?»

«Hayır.»

«Buna hayret ettim. Son derece ilginç bir poz. Resmi iyi bir fiyat verecek bir gazete veya dergi her halde bulunurdu.»

«Alacağım para ne olursa olsun bunu yapamazdım. Bir insanın ruhuna, istemeyerek de olsa, bu kadar derinlemesine girmiş olmak» yüzünden para kazanmak düşüncesi beni rahatsız etti.»

«Marina Gregg'i önceden tanır mıydınız?»

«Hayır.»

«Siz Amerikalısınız, değil mi?»

«İngiltere'de doğdum. Amerika'da büyüdüm. Tahsilimi de orada yaptım. Buraya üç yıl evvel geldim.»

Dermott Craddock başını salladı. Ona Amerika'da okuduğu gördüğü okullar ve çalıştığı yerler hakkında hiçbir şey sormadı. Bütün bu soracaklarının cevapları şimdi Scotland Yard'daki masasının üzerinde kendisini bekliyordu. Karşısındaki kız da açık konuşan bir insana benziyordu.

«Fotoğrafçılık stajınızı nerede yaptınız?» diye sordu.

«Reingarden stüdyolarında. Bir müddet Andrew Quilp'in yanında çalıştım. Ondan çok şey öğrendim.»

«Reingarden stüdyoları ve Andrew Quilp» isimleri birden Dermott'un kafasında şimşek gibi çakmıştı. İsimler belleğinde geniş bir pencere açmıştı.

«Seven Springs'de oturdunuz, değil mi?»

Margot sinirlenir gibi oldu:

«Hakkımda pek çok şey biliyorsunuz galiba? Yoksa soruşturma mı yaptınız?»

«Amerika'da çok tanınmış bir fotoğrafçısınız, Miss Bence. Hakkınızda birçok makaleler yazıldı. İngiltere'ye neden geldiniz?»

Genç kız omuzlarını silkti:

«Değişiklikten hoşlanırım. H&M dediğim gibi, doğduğum yer burası. Amerika'ya çocuk yaştayken gitmiştim.»

«Amerika'ya gittiğiniz zaman herhalde çok küçüktünüz?»

«Eğer sizi ilgilendiriyorsa, söyleyeyim. Beş yaşındaydım.»

«Tabii, ilgilendiriyor, Miss Bence. Hattâ anlattıklarınızdan biraz daha fazlasını anlatmanızı bile bekliyorum.»

Kızın yüzü birden sert bir ifade aldı. Karşısındaki adama şüpheli şekilde bakarak: «Ne demek istiyorsunuz?» diye sordu.

Dermott Craddock kızın yüzüne baktı. Reingarden stüdyoları, Andrew Quilp ve şehrin ismi kendisini bu kumarı oynamaya zorluyordu. Birden ihtiyar Miss Marple'ı ardında hissetti. Açık konuşmaya karar verdi:

«Bana^ kalırsa Marina Gregg'i tabi ki iyi tanıyorsunuz.»

Margot güldü:

«Hayal gücünüz çok kuvvetli. Onu tanıdığımı nasıl kanıtlarsınız?»

«Hiç de hayal kurduğumu sanmıyorum. Sonra bu söylediğim biraz zaman ve çalışmayla kanıtlanabilir. Biliyorsunuz, değil mi? Haydi, gerçeği itiraf edin, Miss Bence. Siz Marina Gregg'in evlât edindiği çocuklardan birisiniz, değil mi?»

Craddock, «İnşallah tahminim doğrudur. Kız da kendiliğinden itiraf eder. Çünkü elimde hiçbir delil yok,» diye düşünürken Margot derin bir nefes aldı, ve dişlerinin arasından, «Allanın belâsı!» diye mırıldandı.

Kızın bu hali Craddock'u bir an ürkütmüştü. Önceki haliyle o kadar büyük bir zıtlık vardı ki.

Margot siyah saçlarını başının arkasına atarak ayağa kalktı:

«Peki, peki, doğru. Evet, Marina Gregg beni beraberinde Amerika'ya götürdü. Annemin benden başka yedi çocuğu daha vardı. Londra'nın fakir mahallelerinden birinde bir eski evde yaşıyorduk. Annem bir gün yüzlerce kadının sinema yıldızlarına ve tanınmış zenginlere yazdığı gibi Marina Gregg'e bir mektup yazarak çocuklarından birini evlât edinmesi için yalvarmış. Marina Gregg'in de kabul edeceği tutmuş.»

Dermott Craddock:

«Sizden başka iki çocuğu daha evlât edinmiş. Değil mi?» .diye sordu. «Çeşitli zamanlarda, değişik yerlerden üç çocuk evlât edinmiş.»

«Evet, ben, Rod, ve Angus. Angus benden büyüktü. Rod ise henüz bebek denilecek kadardı. Marina bize çok iyi bir hayat sağladı. Her istediğimiz oluyordu.» Margot'un sesi alaycı bir ton almaya başlamasına rağmen titremektedir. «Her şeyimiz vardı. Elbise, otomobil, lüks, dadılar, mektepler... Marina da anne rolü oynuyordu. Fedakar anne pozunda resimler çektirip durmadan gazetelere gönderiyordu.»

Dermott Craddock:

«İyi ama Marina Gregg aslında hakikaten çocuk istiyordu,» dedi. «Bunun yapmacık olduğunu hiç sanmıyorum.»

«Evet, haklısınız. Marina çocuk istiyordu, fakat bizi değil. Biz onun için oynamak istediği harika anne rolünde sadece birer figürandık. İzzy de onun bu arzusuna ses çıkarmıyordu. Her halde bir bildiği vardı.»

«İzzy dediğiniz İsidore Wright, değil mi?»

«Evet, Marina'nın üçüncü mü, yoksa dördüncü kocası mıydı pek iyi bilmîyorum. Çok iyi bir adamdı. Zannederseniz Marina'yı Çok iyi anlıyordu.. Bizi de düşünürdü. Bize karşı çok iyiydi, fakat hiçbir zaman babamızmış gibi hareket etmeye kalkışmadı. Bize karşı babalık hisleri duyamıyordu herhalde. Onu sadece yazılan ilgilendiriyordu. Son kitaplarından bazılarını okudum. Biraz atak ve açık yazılmış, **fakat** çok iyi eserler. İleride halkın onun büyük bir yazar olduğunu kabul edeceğinden eminim.»

«Peki, bu ne zamana kadar sürdü?»

«Marina hâmile olduğunu anlayıncaya kadar.»

«Peki, sonra?»

Margot'un dudaklarında acı bir gülümseme belirdi:

«Sonra... Artık bizim işimiz bitmişti. Bize ihtiyacı kalmamıştı Yok, sakın bizi beş parasız ortada bıraktı sanmayın. Hepimizin geleceğini sağlama aldı. Okuyabilmemiz ve hayata atılabilmemiz için hepimizin hesabına 'bankaya para yatırdı. Bizi bir ailenin yanına yerleştirdi. Hiç kimse onun bize karşı kötü hareket ettiğini iddia edemez. Her şeye rağmen bizi hiçbir zaman sevememişti. Bütün istediği kendi doğuracağı bir çocuktur.»

Craddock, tatlı bir sesle: «Hiçbir kadın bunun için kınanamaz,» dedi.

«Ben onu kendi çocuğunu istediği için tenkit etmiyorum. Fakat ya biz? Bizi ailelerimizden, çevremizden koparıp aldıktan sonra birer paçavra gibi ortada bırakmasına ne dersiniz?»

«Görüyorum, hâlâ Marina'yı affetmemişsiniz.»

«Yanıyorsunuz. Ben onu çoktan affettim. Yalnız o günleri yeniden hatırlayarak sinirlendim. O zamanlar hepimiz Marina'ya kızmıştık.»

«Üçünüz de mi?»

«Hayır, belki Rod değil. Rod hiçbir şeye aldırılmaz. Hem zaten o sırada çok küçüktü. Fakat Angus da benimle aynı şeyleri hissetti. Hattâ bir gün bana «Büyüyünce Marina'nın çocuğunu öldüreceğim» demişti.»

«Demek Marina'nın bir çocuk beklediğini biliyordunuz?»

«Tabii. Herkes biliyordu. Sonra olanları da biliyorsunuzdur herhalde. Marina anormal ve aptal bir çocuk dünyaya getirdi. Oh olsun! **Hak** etmişti bu cezayı! Doğan çocuğun anormal olmasına rağmen Marina bizi geri istemedi.»

«Ondan çok nefret ediyorsunuz değil mi?»

«Neden etmeyeyim? Bana bir insanın başka bir insana yapabileceği en büyük kötülüğü yaptı. İnsanın sevildiğine ve istendiğine inandıktan sonra 'her şeyin yalan olduğunu anlaması ne demektir?» «Peki, öbür iki çocuk, yani Rod ile Angus ne oldu?» «bilmem, birbirimizin izini kaybettik. Sanırım Rod Amerika'da çiftçilik yapıyor. Angus'un nerede olduğunu ise hiç bilmiyorum.» «Acaba Marina'ya karşı olan kini devam ediyor mudur?» «Sanmam, böyle hisler uzun sürmez. Onu son gördüğümde sahne hayatına atılmayı düşündüğünü söylüyordu. Öyle yapıp yapmadığını da bilmiyorum.»

«Marina Gregg o davet günü sizi görünce şaşırdı mı? Yoksa sizi memnun etmek için özellikle mi çağırtmıştı?»

«O mu?» Margot alaycı bir tavırla dudaklarını büktü: «Onun benim orada olduğumdan haberi bile yoktu. Kendisini ben görmek istemiştım. Onun için bazı tanıdıklarımın aracılığıyla kendimi oraya davet ettirdim. Onu son haliyle görmek istiyordum.» Genç kız sustu. Masanın örtüsünü parmaklarıyla buruşturarak bir müddet düşündükten sonra devam etti: «Marina beni tanımadı bile. Buna ne dersiniz, Müfettiş bey? Tam dört yıl yanında yaşadım. Beş yaşımdan dokuz yaşına kadar. Buna rağmen, gördüğü zaman beni tanımadı bile.»

«Çocuklar çok değişir. Ben de geçenlerde birkaç yıldır görmediğim bir yeğenime rastladım. Yanıma gelip konuşmasa az kalsın tanımayacaktım.»

«Bunları, beni teselli etmek için söylüyorsunuz, değil mi? Ama biç gereği yok. Umurumda değil. Yok canım, söyleyeyim. Beni tanıyamadığına çok üzüldüm. Hem de çok. Marina'da insanı büyüleyen, kendisine bağlayan bir sihir vardır. Ondan nefret etseniz de seversiniz.»

«Peki, kendinizi tanıtmadınız mı?»

«Hayır, ölsem de böyle bir şey yapmam.»

«Onu zehirlemek istediniz mi, Miss Bence?»

Birden havası değişen Margot gülerek ayağa kalktı:

«Çok garip sorular soruyorsunuz. İşiniz gereği olduğunu biliyorum. Ama, yine de garibime gidiyor. Hayır, size yemin ederim ki onu ben öldürmedim.»

«Size bunu sormadım, Miss Bence. Marina Gregg hâlâ hayatta.»

Genç kız huzursuz bir şekilde kımıldadı:

«Evet, ama daha ne kadar yaşayabilir?»

Dermott merakla sordu:

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Biri Marina'yı öldürmek istedi ye başarılı olamadı. Yarın aynı kişi yeniden harekete geçebilir... Bu defa 'belki... Kimbilir...»

«Bütün önlemler alınacak.»

«Bundan eminim. Sevgili kocası onu koruyacak ve ona hiçbir zarar gelmemesini sağlayacak, değil mi?»

Craddock, genç kızın titreyen bir sesle söylediklerini dikkatle dinliyordu.

Margot kısa bir sessizlikten sonra, birden: «Demin size sorduğum soru o değildi demekle ne demek istediniz?» diye sordu.

«Biraz evvel size «Marina'yı öldürmek istediniz mi?» diye sormuştum. Siz de bana: «Hayır, onu

öldürmedim!» diye cevap verdiniz. Marina'nın şimdilik hayatta olduğunu hepimiz biliyoruz. Ama onun yerine başka biri öldü.»

«Yani Marina'nın kadehine zehir koyarak öbür kadının ölümüne benim mi sebep olduğumu söylemek istiyorsunuz, Müfettiş bey? Şundan emin olun ki, ben ne Marina'nın kadehine zehir koydum, ne de Mrs. Badcock'u öldürdüm.»

«Fakat belki bunu kimin yaptığını biliyorsunuz?»

«Müfettiş bey, size garanti veririm ki o konuda hiçbir şey bilmiyorum.»

«Belki bir fikriniz vardır?»

Margot güldü:

«İş fikre kalacak olduktan sonra ondan bol bir şey yok. Birçok kimse olabilir. Meselâ, o siyah saçlı robot tavırlı sekreter kız, sık giyinmiş Haile Preston, hizmetçiler, uşaklar, masör, berber, stüdyodan biri... Onun yerini almak isteyen biri...» Bir süre susarak Dermott'un yüzüne dikkatle baktı. Sonra: «Heyecanlanmayın, Müfettiş bey,» dedi. «Sadece şaka yapmak istedim. Birinin Marina'nın kanına susadığı muhakkak, fakat bunun kim olabileceği hakkında en ufak bir fikrim dahi yok.»

16

Mrs. Baker, Yeni Şehir'deki evinde hem yemek hazırlıyor, her de kocası ile konuşuyordu. İri yapılı, yakışıklı bir adam olan Jim Baker de masanın başında oturmuş, bir maketin parçalarını takmaya çalışıyordu.

Cherry, siyah dalgalı saçlarını savurarak: «Komşular,» dedi. «Komşu değil mi, hepsi birbirlerine benziyor.» Hırçın bir hareketle tavanın içindekileri iki ayrı tabağa boşalttı. Tabağın daha doluşum masanın başında bütün dikkatini elindeki küçük otomobil modeline vermiş olan kocasının önüne koydu, sonra: «Karışık et,» dedi.

Jim başını kaldırıp baktı.

«Karışık et ha? Ne o, bu gün doğum günüm mü? Bu ziyafetin sebebi ne?»

Cherry: «İyi gıda alman gerek,» dedi. İnce kırmızı çizgili bey* önlüğü ona çok yakışmıştı.

Jim Baker güldü: «Doktor mu söyledi yoksa?» diye sordu.

«Hayır, Miss Marple söyledi.»

Cherry masaya oturarak konuşmaya devam etti:

«Doğrusunu istersen asıl beslenmeye ihtiyacı olan o. O Miss Knight denilen cadı, kadıncağıza adamakıllı bir yemek bile vermiyor. Her gün patates püresi, çorba, muhallebi... Bunlar yetmiyormuş gibî bütün gün de durmadan konuşuyor. Kadıncağzın başını şişirmekten ve aç bırakmaktan başka bir işe yaradığı yok.»

«Herhalde Miss Marple'ın perhiz yapması gerekiyor.»

«Miss Marple hasta filân değil ki. Senin benim kadar sağlıklı. Sadece yaşlandı, o kadar.»

«Miss Marple niçin beni iyi beslemeni söyledi acaba? Hani geçenlerde onun banyosundaki tefi tamir etmiştim. O gün beni zayıf mı buldu yoksa? Sana bir şey söylemiş olmalı herhalde.»

Cherry güldü:

«Bilmiyor musun, Miss Marple ne dedi? «Çok yakışıklı bir kocan var. Hem de çok yakışıklı. Şu romanlarda adı geçen, dergilerde resimleri görülen yakışıklı adamlar gibi» dedi.»

«Herhalde sende tersini iddiaya kalkışmamışımdır.»

«Yok canım! Eh, fena değildir, dedim.»

«Fena değil ha?... İnsan kocasından böyle mi söz eder?»

«Sonra Miss Marple dedi ki, «Kızım kocana çok iyi bakman lâzım. Dikkat et, ona elinden geldiği kadar iyi yemekler hazırla. Akşamdan bir konserve açıp adamın önüne koymayasın. Erkeklerin iyi gıda almaları gerekir.»

«Duydun mu, duydun mu? Yaşasın Miss Marple.»

«Sonra kocana iyi bak kızım, daima taze şeyler pişir. O yeni çıkan hazır yemekleri evine sokma, dedi.»

«Zaten sen pek hazır yemek almazsın ki.»

«Bundan sonra benim pişirdiklerimi beğendiğin müddetçe hiç hazır bir şey almayacağım. Yalnız şu maketlerle uğraşmaktan önüne konan yemeğin farkına varmıyorsun. Sakın şu maketi de yeğeninin doğum günü için aldığını söyleyeyim deme. Yaparken eğlendiğin için aldın onu.»

«Galiba hakkın var.»

«Biraz müzik ister misin? Geçen gün konuştuğumuz yeni plâğı aldın mı?»

«Evet aldım. Çaykovski'nin plâğı değil miydi?»

Cherry yüzünü buruşturdu:

«Kimbilir komşular yine ne diyecekler?»

«Onlardan da hiç rahat yok ki. Ne zaman plâk çalsak veya televizyonu biraz fazlaca açsak hemen

duvarları vurmaya başlıyorlar. Onların kedileri, köpekleri bizi hiç rahatsız etmiyormuş gibi.»

«Jim, sana bir şey söyleyeyim mi? Ben bu mahalleden bıktım. Eski evimiz eskiydi ama, hiç olmazsa hürdük. Sonra o tarafın insanları buradakiler gibi dedikoducu ve züppe de değillerdi. Canım sıkıldığı zaman iki lâf edecek birini burabiliyordum. Burası öyle değil ki. Herkesin işi birbirini çekiştirmek... Birbirlerine tepeden bakmak.»

Cherry birkaç saniye düşündükten sonra: «Sen buradan hoşlanıyor musun, Jim?» diye sordu.

«Eh, işim fena değil. Apartman da hiç olmazsa yeni. Yalnız biraz daha büyük olsa daha iyi olacaktı.»

«Apartmana ilk önce ben de bayılmıştım. Hele mutfakla banyoya hayran olmuşum. Fakat şimdi emin değilim burayı sevdiğimden. Daha doğrusu buranın insanlarını sevmiyorum. Tabii, hepsi de fena değil. Aralarında iyi olanlar da var. Hem sana söylemiş miydim? Lilly Price nişanlısından ayrılmış. Sebebi ne, biliyor musun? Hani geçenlerde o satın almak istedikleri yeni eve bakmaya gitmişlerdi ya, Lilly'nin başı dönmüş. Az daha balkondan aşağıya düşüyormuş. Harry ise onu kurtarmak için yerinden bile kıpırdamamış. Öylece kazık gibi durup seyretmiş.»

Jim:

«Ayrıldıklarına memnun oldum,» dedi. «Harry ona göre bir adam değildi. Serserinin biridir.»

Cherry: «Bence de Lilly doğru hareket etti,» diye devam etti. «Bir adamdan gebe kaldı diye bir kadının itle de onu evlenmeye zorlaması hiç doğru bir şey değil. Zaten Harry onunla evlenmeyi hiç istemiyordu, bitiyorsun. Hem sağlam bir ayakkabı da değildi. Sonra biliyor musun? Miss Marple de Lilly'ye onun kötü bir adam olduğunu söylemiş.»

«Miss Marple mi? Lilly'yi nereden tanıyor?»

«Ha evet, Lilly ile Harry evi gezdikleri gün Miss Marple da oralarda dolaşıyormuş. Hani Miss Marple'ın düşüp de o zavallı Mrs. Badcock'un onu evine aldığı gün. Jim acaba Arthur Badcock komşusu esmer kadınla evlenecek mi dersin?»

«Arthur Badcock mu? Cherry, bunu da nereden çıkarıyorsun? Adamın karısı öleli daha bir ay olmadı. Neler düşünüyorsun Allah açkına? Siz kadınlar ne kadar dedikoducusunuz. Hem Arthur Badcock'un sinirleri çok bozukmuş. Biri ona bir kelime söyleyecek olsa hemen yerinden sıçırıyormuş.»

«Acaba neden? Ben karısının ölümüne o kadar üzüleceğini düşünmezdim. Ya *sen*?»

Jim:

«Masanın bu tarafını biraz temizler misin?» diyerek komşuları hakkında karısının söyledikleriyle hiç ilgilenmediğini belirtir, «Benim maketi biraz daha yayabilmek için yere ihtiyacım var,» dedi.

Cherry içini çekerek: «Bana öyle geliyor ki, senin ilgini çekmek için insanın bir gemi veya uçak maketi olması lâzım.»

Tabakları bir tepsiye doldurarak mutfağa taşıdı. Sonra bulaşıkları ertesi güne bırakmaya karar vererek omuzuna bir ceket attı ve evden çıkarken omuzunun üzerinden, kocasına: «Ben Gladdy Dixon'a kadar gidiyorum,» diye seslendi. «Onun modellerine bir bakmak istiyorum.»

Jim:

«Pekâlâ, benden de selâm söyle,» diyerek başını elindeki makete eğdi.

Cherry yan komşusunun aralık duran kapısından içeriye geçerken bir göz attıktan sonra köşeyi döndü, arkadaşının evinin önünde durdu. Kapı açıktı. Cherry kapıya vurduktan sonra hole girerek seslendi:

«Gladdy, evde misin?»

Mrs. Dixon mutfağın kapısından başını uzatarak: «Sen misin, Cherry,» dedi. «Gladdy yukarıda. Odasında dikiş dikiyor.»

«Teşekkür ederim, ben çıkarım.»

Cherry yukarı katta kırmızı yanaklı, yusyuvarlak yüzlü, tombul bir kız olan Gladdy'nin dikiş dikmekte olduğu yatak odasına girdi. Gladdy odasında yere diz çökmüş, bir elbise patronunu yere serdiği bir kumaşın üzerine yerleştirmeye çalışıyordu. «Merhaba, Cherry,» dedi. «Bak, dün ne güzel bir kumaş buldum. Hem bir parça kalmış. Çok ucuza aldım. O senin beğendiğin önu fiyonglu modeli yapacağım.»

«Herhalde çok şık bir şey olacak.»

Gladdy nefes nefese ayağa kalktı. «Eğilmekten mideme ağrı girdi,» dedi.

«Yemekten sonra bu kadar eğilmesen iyi ederdin.»

Gladdy:

«Biraz zayıflayabilsem iyi olacak,» diyerek yatağın kenarına oturdu.

Cherry: «Stüdyoda yeni bir şey var mı diye sordu. Gladdy film stüdyosunun kantininde çalışıyordu.

«Önemli bir şey yok. Yalnız Marina Gregg o olaydan sonra ilk defa olarak stüdyoya geldi. Etrafı birbirine kattı.»

«Neden?»

«Kahvesinin tadını beğenmemiş. 'Bilirsin, sabahları saat on birde bir kahve servisi yaparız. Fincanındaki kahveden bir yudum aldı ve: «Bunun içerisinde bir şey var,» diye tutturdu. Halbuki herhangi bir şeyin olmasına imkân yoktu tabii. Kantinden kahveyi büyük bir çaydanlıkta getirip fincanlara orada dolduruyoruz. Marina Gregg'in kahvesi ayrı pişmiyor ki. Tabii, onun kahvesi ötekilerden ayrı olarak kıymetli bir porselen fincana konuyor, ama içindeki kahve aynı.»

Cherry: «Herhalde sinirleri bozuktur da ondan,» dedi. «Sonra ne oldu?»

«Hiç. Mr. Rudd herkesi sakinleştirdi. O adamda bu gibi işler için yaratılmış sanki. Sonra karısının fincanını aldı, içindeki kahveyi musluğa boşalttı.»

Cherry: «Ne kadar yanlış bir iş,» diye mırıldandı.

«Neden?»

«Tabii, çünkü eğer kahvenin içinde gerçekten bir şey varsa bile artık bunu anlamaya imkân yok.»

Gladdy, telâşla: «Sahi, Cherry, acaba gerçekten bir şey var mıydı dersin?» diye sordu.

Cherry omuzlarını silkerek: «O davet günü içki kadehinin içine zehir koymadılar mı?» dedi. «Belki de bu ikinci denemeydi.»

Gladdy sapsarı oldu.

«Ben bu işi hiç beğenmedim, Cherry,» diye mırıldandı. Herhalde zavallı kadının korkunç bir düşmanı var. İşittiğine göre son zamanlarda gene bir sürü tehdit mektubu almış. Sonra geçen günkü olay da var...»

«Geçen günkü olay da ne?»

«Stüdyoda oldu. Sahnede filim gereği bir odanın köşesinde mermerden yapılmış bir büst duruyordu. Sahne bir Avusturya sarayının bir köşesini gösteriyordu. Büst Avusturya prenslerinden birinin-miş. Adı ShotBrown mu ne. Her taraf tablolar, mermer heykeller ve büstlerle dolu. Bu heykel de yüksekçe bir sehpanın üzerinde duruyordu. Geçen gün paldır küldür düştü. Hem de filim çevrilirken Marina'nın oturması gereken büyük koltuğun üzerine. Allah'tan o sırada Marina sahnede yoktu. Sonra baktılar, biri büstün üzerinde durmakta olduğu sehpanın yerini değiştirmiş. Ayaklarından birisini de keserek hafifçe kısaltmış. Herhalde sehpanın dengesi bozulsun diye yapmış olacak. Mr. Rudd bu olayı karısına duyurmadı ama, kendisi ne kadar kızdı, ne kadar üzüldü bilemezsin.»

İki kız birbirlerine baktılar.

Cherry: «Bir bakıma çok heyecanlı,» dedi, sonra «Ama... Bir bakıma da değil,» diye mırıldandı.

Gladdy: «Galiba kantindeki işimi bırakacağım,» dedi.

«Neden? Sem zehirlemek veya başına mermer bir heykel düşürmek isteyen yok ki.»

«Hayır, ama her zaman öldürülmek istenen kimse ölmüyor ki. Heather Badcock gibi bu defa da bir başkası ölebilir.»

«Haklısın.»

Gladdy birkaç saniye sustuktan sonra: «Biliyor musun?» dedi. «Çok düşündüm. O cinayetin işlendiği

davet günü *ben* de köşkteydim. Servise yardım etmek için çağırmışlardı. O sırada onların hayli yakınındaydım.»

«Heather öldüğü sırada mı?»

«Hayır. İçkisi döküldüğü sırada. Hepsi elbisesinin üzerine döküldü. Hem de ne güzel elbiseydi. Mavi taftadan. Yepyeni bir elbiseydi. Muhakkak elbiseyi o davet için bilhassa yaptırmıştı, fakat çok garip...»

«Garip olan ne?»

«O zaman önem vermedim, ama şimdi düşündükçe daha çok garibime gidiyor.»

«Allah aşkına, bilmece sorar gibi konuşacağına neyin garip olduğunu söylesene.»

«Eminim ki, içkiyi elbisesine bilerek döktü.»

«Yepyeni elbisenin üzerine mi? Yok canım sen de. İnanmam.»

Gladdy: «Acaba Arthur Badcock karısının üzerindeki o mavi elbiseyi ne yapacak?» diye sordu. «O elbise güzelce temizlenebilir. İçki lekesi çıkmasa bile eteği o kadar boldu ki o parça kesilip çıkarılabilir. Acaba Arthur Badcock'a o elbiseyi satın almak istediğimi söylesem çok mu ayıp olur?»

Cherry:

«Yok canım,» diye itiraz etti. «O elbiseyi giymekten çekinmez misin?»

«Neden?»

«Yani... Ne bileyim? Zavallı Heather onu giydiği gün...»

Gladdy bir an durakladı, sonra: «Bak, bunu hiç düşünmemiştim,» dedi. Sonra yüzünü bir gülümseme kapladı. «Ne olacak canım, ilk defa elden düşme bir elbise alıyor değilim ki... Hem Yengine de bayılmışım. Sonra kullanılmış olarak aldığımız elbiselerin çoğunun sahipleri ölmemiş mi ki...»

Cherry:

«Fakat bu aynı şey değil,» diye itiraz etti.

«Sen de biraz fazla hisli olmuşsun. O kadar güzel bir elbiseyi bir daha nereden ele geçirebilirim. Hem de herhalde çok pahalı bir kumaştan. Rengine de bayılmışım. O garip olaya gelince, yarın işe giderken köşke uğrayıp Mr. Guiseppe ile görüşeceğim.»

«Mr. Guiseppe dediğin şu İtalyan uşak mı?»

«Evet, çok yakışıklı adam. Ama bir de sinirli ki görme. Köşke çalışmaya gittiğimiz zaman biz kızları devamlı azarlar durur.» Gladdy anlamlı bir şekilde devam etti. «Ama onun sözlerine hiçbirimiz aldırış etmiyoruz. Neyse... Yarın ona uğrayıp gördüğümü anlatır ve ne yapmam gerektiğini sorarım.»

Cherry. «Bence senin söyleyecek bir şeyin yok. Sen oraya gitmek, onunla konuşmak için sebep arıyorsun,» dedi. «Dikkat et, kızım. Yabancılardan insana hayır gelmez. Adamın memleketinde belki de karısı, çocukları vardır.»

Gladdy romantik bir tavırla içini çekti.

Cherry arkadaşının ablak ve sivilceli yüzüne bakarak fazla söz söylemeye gerek olmadığına karar verdi. Mr. Guisseppe herhalde biraz güzelce kadınlar için zararlı olabilirdi.

Dr. Haydock:

«Ya... Demek ördüklerinizi söküyorsunuz?» diye Miss Marple'ın kucağındaki sökülmüş yün yığınınına baktı.

«Siz bana örgü öremediğim zaman ördüklerimi sökmeyi önermiştiniz Doktor.»

«Anlaşılan bu önerimi tam olarak tutuyorsunuz.»

«Örgünün başında bir hata yapmışım. Bütün iş berbat oldu. Onun için söküp yeni baştan örmekten başka çare bulamadım. Bu karmakarışık modele de neden başladım, bilmiyorum.»

«Sizin için zor bir şey olabileceğini düşünemiyorum. Her şeyin altından kalkarsınız.»

«Bence artık gözlerim iyi görmediğinden karışık modelleri örmeye kalkışmamam lâzım.» ,

«Karışık olmayan işler,de sizin için çok sıkıcı olur. Neyse, önerimi dinlediğiniz için koltuklarım kabardı.»

«Aman, Doktor. Ben sizin önerilerinizi her zaman tutmaz mıyım?»

Dr. Haydock:

«İşinize geldiği zaman evet,» diye cevap verdi. «Hem şu yün sökmeyi bırakın da bana cinayeti çözüp çözmediğinizi anlatın bakalım.»

Miss Marple, içini çekerek: «Galiba artık eskisi kadar yeteneğim kalmadı,» dedi.

«Saçma. Eminim ki olayı çoktan çözmüşsünüzdür.» «Tabii, bazı sonuçlara, hem de kesin sonuçlara vardım.» Dr. Haydock: «Ne gibi?» diye sordu.

«O içki kadehine zehir evvelden sürülmüşse, ki bu nasıl yapılabilir bir türlü çıkaramıyorum...»

Doktor: «Belki de katil zehiri bir damlalık içinde hazır vaziyette tutuyordu,» diye atıldı.

Miss Marple mutlu bir sesle: «Çok iyi bir nokta düşündünüz,» dedi. «Yalnız katilin zehiri bardağa koyduğunu hiç kimsenin görememesi çok garip, değil mi?»

«Bütün cinayetlerde katiller işlerini kimseye göstermeden yapmaya çalışmazlar mı?»

«Evet ama, ne kadar olsa...»

'Doktor: «Katil bu tehlikeyi göze almış olacak. Herhalde çok şanslı bir günündeydi,» dedi.

«Evet, haklısınız. Ben de bu olasılığı tamamen bir kenara atmış değilim. Yalnız hesap ettim. O gün salonda on sekiz veya yirmi kişi varmış. Bu kadar insandan hiç olmazsa biri bir şeyler görmüş olmalı.»

Haydock başını salladı:

«Doğru söylüyorsunuz, fakat anlaşılan kimse görmemiş.» Miss Marple: «Ben pek emin değilim,» dedi. «Ne demek istediğinizi anlayamadım.»

«Bence üç olasılık var. En âz bir kişinin olup bitenleri görmüş olduğunu kabul ediyorum. Yirmi kişide bir kişi. Herhalde haklıyım.» «Bence olayı olasılık hesaplarıyla çözmeye çalışıyorsunuz. Fakat bu işte kafanızı matematikle doldururdanız bir neticeye varabileceğinizi hiç sanmıyorum. Bu düşünme tarzı sizi bir hayli yoracağı için hastalanacağınızı da şimdiden haber vereyim.»

Miss Marple: «Matematikle filân ilgim yok,» dedi. «Sadece olayın nasıl olabileceğini düşünmeye çalışıyorum.»

Dr. Haydock, düşünceli bir şekilde: «Evet,» dedi. «Bu konuda ne kadar usta olduğunuzu bilirim.»

«Şimdi yirmi kişiden en az birinin olayı gördüğünü kabul edelim.»

«Doktor: «Kabul,» dedi. «Şimdi bu üç olasılığı anlatın bakalım.»

«Birincisi olayı gören şahıs olanları anlayamamıştır. Yani o insan herhalde pek zeki sayılacak bir kimse değildi. Yani gözleri ile gördüğü şeyi beyni ile bağdaştıramayan biri. Bu gibi insanlara «Marina'nın kadehine bir şey koyan birini gördün mü?» diye sorulacak olsa, «Yok, hayır,» diye cevap verir, fakat, «Marina'nın kadehinin üzerinde elini dolaştıran birini gördün mü?» diye soracak olsanız. «Tabii, gördüm,» der.»

Haydock, gülererek: «Pekâlâ, kabul,» dedi. «Diyelim ki, o gün orada bu kadar aptal biri vardı ve gördüğü halde olanları anlayamadı. Gelelim ikinci olasılığa.»

«İkincisi biraz daha zayıf, ama ben bunun da olabileceğini sanıyorum. Zehiri koyan kişi bardağı tutması normal olan biri olabilir.»

«Bir dakika. Şunu daha açık anlatın, lütfen.»

«Biliyorsunuz Eskiden herkesin önünde ilâç içmek, burun silmek kadar ayıp sayılan bir hareketti. Şimdi öyle mi ya? Dikkat ettim, bazı davetlerde konuklar bir değil, birkaç şişe ilâç getirip yediklerine, içtiklerine karıştırıyorlar. Kimi sinir için, kimi vitamin olarak kimi mide rahatsızlığı için... Herkes bir sürü ilâç alıyor. Yani demek istiyorum ki, o gün davette herhangi bir kimse elindeki kadehe herkesin gözünün önünde ve hiç saklamadan bir ilâç damlatmış olsa etrafındakilere bu hareket hiç de anormal gelmezdi. Ne demek istediğimi anlatabildim mi?»

Dr. Haydock: «Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Hayli ilginç... Yani sizce...» dedi. Bir an durduktan sonra: «Sonucu sizin ağzınızdan duymak istiyorum, lütfen siz söyleyin,» diye rica etti.

«Yani demek istiyorum ki, katil Marina Gregg'in masaya bıraktığı kadehin yanına kendi kadehini koyup sonra onun kadehini kendisininmiş gibi almış olsa ve elindeki kadehe cebinden çıkardığı bir ilâcı herkesin gözünün önünde damlatsa, sonra masaya bırakıp tekrar kendi kadehini almış olsa, bunun kimse farkına bile varmış olamaz.»

«Ama katil, etrafındakilerin sonradan bu hareketini hatırlayabileceklerini hesaba katmaz mı?»

«Hayli riskli bir iş olduğunu kabul ediyorum, fakat bu katilin de büyük tehlikeleri göze alabilecek çapta biri olduğundan eminim.»

Doktor: «Birinci olasılık olayı görenin budala biri olması, ikincisi katilin tehlikeli bir oyunu göze alabilecek kadar cesur biri olması,» dedi ve devam etti. «Ya üçüncüsü?»

«Üçüncü olasılık da şu... Olup bitenleri biri gördü ve dilini tutmayı tercih ediyor.»

Dr. Haydock kaşlarını çatarak sordu: «İyi ama neden dilini tutsun? Yoksa şantaj yapmak için mi? Öyle ise...»

Miss Marple: «Öyle ise,» diye doktorun lâfına devam etti: «Bu onun için çok tehlikeli olabilir.»

Doktor kucağında sökülmüş yün yığını ile oturmakta olan ihtiyar kadına baktı. «Evet, haklısınız,» dedi. «Düşünceniz en son olasılığın diğerlerinden daha kuvvetli olduğu şeklinde mi?» diye sordu.

Miss Marple boynunu büktü: «Bilmem,» dedi. «Henüz elimde bu fikri kuvvetlendirecek kadar delil yok. Tabii, bu yakınlarda birisi daha öldürülürse o zaman iş değişir.»

«Sizce bu yakınlarda bir cinayet daha mı olacak?»

«İnşallah olmaz. Ama korkarım ki dileklerimiz boşa çıkacak. Doktor. Bence mutlaka bir cinayet daha olacak.»

Ella telefon kulübesinden çıkarken kendi kendine gülümsüyordu.

«Craddock gibi on polis müfettişine bedelim,» diye düşündü. Telefonun öbür ucundakinin sesini kısarak: «Seni gördüm...» dediği zaman yüzünün alacağı şekli ve duyduğu korkuyu düşünerek derin bir zevk duydu.

Dudaklarının uçlarında zalim kıvrımlar ortaya çıktı. Kendisinin bu halini gören bir psikoloji öğrencisi muhakkak ki ilgi ile seyrederdi. Kendisini hiçbir zaman şu son birkaç günde olduğu kadar kuvvetli hissetmemişti. Elinde kuvvet vardı. Eline geçirdiği bu kuvvetin kendisini ne kadar sarhoş

ettiğinin kendi bile farkında değildi...

Eski bahçıvan kulübesinin önünden geçti. Mrs. Bantry her zamanki gibi bahçede çalışıyordu .Kadın çömeldiği yerden doğrulup ona e! salladı.

Ella; «Ne Allanın belâsı kadın!» diye düşündü. «Hiç bahçede olmadığı zaman yok, mudur?» Sonra yolda ilerlerken Mrs. Bantry'nin bakışlarıyla kendisini takip ettiğini hissetti.

Aklına bir ata sözü gelmişti:

«Çekirge bîr sıçrar, iki sıçrar...»

Sonra birden silkindi: «Saçma,» diye mırıldandı. Hakikaten saçmaydı. Telefonda o kelimeleri fısıldayanın kendi olduğunu kim bilebilirdi?

Aksırdı...

«Şu saman nezlesinin de Allah belâsını versin,» diye mırıldandı.

Bürosuna girdiği zaman Mr. Rudd pencerenin" önünde ayakta duruyordu.

Rudd, Ella'ya doğru hafifçe döndü: «Neredeydin?» diye sordu. «Her tarafta arattım seni.»

Ella: «Bahçıvanla konuşmam gerekiyordu,» dedi. «Her taraf...» diye sözüne devam ederken Rudd'un yüzünü görünce sözünü yarıda kesti: «Ne var? Ne oldu?» diye heyecanla sordu.

Mr. Rudd'un gözleri her zamankinden daha derine geçmişti. Yüzündeki o neşe tamamen kaybolmuştu. Büyük bir sıkıntısı olduğu belliydi. Ella, onun sıkıntılı hallerini önceleri de görmüştü, fakat onun hiç böyle olduğunu görmemişti. Tekrar: «Ne oldu?» diye sordu.

Rudd ona, elinde tutmakta olduğu bir kâğıt parçasını uzattı:

«Hani geçenlerde, Marina, kahvesinin tadında bir gariplik olduğunu ileri sürmüştü ya. İşte o tahlilin neticesi.»

«Kahveyi tahlile mi gönderdin? İyi ama kahveyi döktüğünü gözlerimle gördüm. Nasıl olur?»

Rudd'un kocaman ağzını çevreleyen dudakları kıvrılarak gülümser gibi bir şekil aldı.

«Beni o kadar beceriksiz mi zannettin Ella? Hepsini döker gibi yaptım ama bir kısmını dökmeyerek tahlile yolladım.»

Ella elindeki kâğıda baktı: «Arsenik ha?» diye hayretle bağırdı.

«Evet, arsenik.»

«Demek Marina bu kahvenin tadı bir tuhaf dediği zaman haklıymış.»

«Hayır, haklı değildi, çünkü arseniğin tadı yoktur. Fakat herhalde iç güdüsüyle kahvenin içinde bir şey olduğunu hissetmiş olacak ki içmedi.»

«Biz de onun bu hareketini kapris sanmıştık.»

«Kaprisli, ama onun yerinde kim olsa böyle olurdu. Bir kadın hemen hemen yanı başında öldü... Her gün tehdit mektupları alıyor... Her gün yeni bir tehlike atlatıyor... Hep birbiri üstüne... Bu gün yeni bir şey olmadı değil mi?»

Ella başını salladı.

«Hayır. Acaba o mektupları kim getiriyor? Ama herhalde zor bir iş olmasa gerek. Eve o kadar girip çıkan var ki... Sonra bütün pencereler de açık.»

«Yani eve kimseyi sokmayalım, pencereleri de *bu* sıcak havada sımsıkı kapalı mı tutalım demek/istiyorsun? Hem bahçede bir nöbetçi de var.»

«Evet, hem Marina'yı da daha fazla korkutmak doğru değil. Zaten büyük korku içinde.»

«Tehdit mektuplarına aldırdığım yok, Ella, fakat arsenik...»

Ella, Johnson Rudd'u teselli etmek için: «Hiç olmazsa bu evde onun yemeklerine kimse bir şey karıştırmaz,» dedi. «Hizmetçi *ve* uşakların hepsi güvenilir insanlar.»

«Öyle mi sanıyorsun Ella?»

«Böyle bir şey yapan olsa bile görülür. Yabancı hiç kimse...»

«Para için insanlar her şeyi yapar, Ella.»

«Evet, ama, cinayet değil.»

«Onu bile yapan olur. Yaptıkları işin bir cinayet olduğunu bilmeden yapabilirler... Örneğin, hizmetçiler...»

«Ben hizmetçilerin hepsinden eminim.»

«Veya Guiseppe... İş para meselesine gelince benim Guiseppe¹-ye fazla güvenim yoktur... Evet, uzun zamandır yanımızda, fakat...»-

«Kendine bu şekilde işkence etmen şart mı, Johnson?»

Rudd kendini yığılır gibi bir koltuğa bıraktı. Uzun kolları dizlerinin arasından sarkıyordu. «Yumuşak bir sesle: «Ne yapmalı?» diye mırıldandı. «Allahım, ne yapmalı?»

Ella hiçbir şey söylemeden oturmuş, onu seyrediyordu.

Rudd bir müddet sustu. Sonra «Burada çok mutluydu,» dedi. Ella ile değil sanki kendi kendine

konusuyordu. Dizlerinin arasından ayaklarının dibindeki halıya bakıyordu. Başını kaldıracak olsa Ella'nın yüzünde göreceği ifade kendisi için büyük bir sürpriz olacaktı.

«Burada çok mutluydu,» diye tekrar mırıldandı. «Buraya mutlu olacağını ümit ederek gelmişti. Ve mutluydu da. O gün de öyle olduğunu söylemişti. O Mrs... Neydi o kadının adı?»

«Bantry.»

«Evet, Mrs. Bantry çaya geldiği gün de huzur ve mutluluğu burada bulduğunu söylemişti. Burada yerleşince güven içinde olacağını düşünüyordu. Allahım, ne emniyetli yermiş!...»

«Sonsuz huzur ve mutluluk demek?» Ella'nın sesinde hafif bir alaylardı. «Tıpkı peri masallarındaki gibi...»

«Hiç olmazsa Marina 'buna kendini inandırmıştı.»

«Fakat sen inanmıyordun değil mi, Rudd?»

Rudd gülümsedi: «Haklısın, inanmıyordum. Ama hiç olmazsa bir, iki, belki de üç sene için onun rahat ve huzur içinde olacağını düşünmeye başlamıştım. Burada bambaşka bir kadın olabilirdi. Burası ona kendine olan güvenini tekrar kazandırabilirdi. Marina mutlu olduğu zaman küçük bir çocuk gibidir. Böyle mi olmalıydı?»

Ella sinirli adımlarla odanın ortasında, bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. «İnsanların böyle şeylere dayanabilmesi gerekir,» dedi

«Hepimizin başına gelebilir. Hayat bu. Kuvvetli olmak gerekiyor. Bazılarının kuvvetlidir, bazıları zayıf. O zayıf olanlardan.»

Ella üst üste birkaç kere aksırdı:

Rudd: «Nezlen yine mi azdı?» diye sordu.

«Evet... Bak, söylemeyi unuttum. Guiseppe Londra'ya gitmiş. Haberin var mıydı?»

Rudd hayretle sordu: Londra'ya mı? Neden?»

Ailesi ile ilgili bir şey galiba. Soho'da akrabaları varmış. Onlardan biri ağır hastaymış. Acele çağırtmışlar. Marina'dan izin istemiş, o da kabul etmiş. Bana bir gün izin vermemi söyledi. Ben de izin verdim. Bu gece dönecek. Sence bir sakınca yok değil mi?»

Rudd: «Hayır, hiçbir sakınca yok,» diye cevap verdi. Ayağa kalkmış, odayı bir duvardan bir duvara adımlıyordu. «Onu buradan alıp götürebilseydim,» diye mırıldandı. «Şimdi... Hemen...»

«Filmi yarıda mı bırakacaksın? Düşün ki...»

Rudd sesini yükseltti:

«Marina'dan »başka »hiçbir şeyi düşünmüyorum. Anlamıyor musun?» diye bağırdı. «Marina tehlikede! Başka bir şey düşünemiyorum.»

Ella bir kere daha aksırdıktan sonra: «Gidip ilâcımı alayım,» dedi ve ayağa kalktı.

Odadan çıkıp kendi yatak odasına gitti. Kulaklarında hep aynı kelime çın çın ötüyordu.

Marina... Marina... Marina... Daima, Marina...

İçinde bir öfke kabardı. Banyoya gidip ilâcını aldı, burun deliklerine damlattı.

Tehlikenin farkına varmış, fakat bir saniye geç kalmıştı... Her zaman kullandığı ilâçtaki garip koku beyninde bir alarm çanı gibi çınladı... Fakat iş işten geçmişti artık...

13

Frank Cornish telefonu yerine koydu. »Miss Brewster bugün Londra'da yokmuş,» diye bildirdi. Craddock: «Şu anda Londra dışında mı yani?» diye sordu. «Acaba o...»

«Henüz hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Ona karşı bir delil yok,, ama yine de bilemem. Peki, ya Ardwick Fenn?»

«O da yerinde yok. Ona da gelir gelmez size telefon etmesi için not bıraktım. Büyük Fotoğrafçı Margot Bence ise bir iş için sipariş alıp şehir dışına gitmiş. O çıtkırıldım ortağı da nerede olduğunu bilmiyor... veya bana öyle dedi. Uşak da Londra'ya geldi.»

Craddock, dalgın dalgın: «Acaba doğru mu?» dedi. «Uşak bir daha geri dönmek üzere kaçtı gibime geliyor. Biri, bir akrabasının ölümünü ileri sürüp bir yerden uzaklaştı mı ben daima şüphe ederim. Neden bu gün öyle birden Londra'ya gitmek için acele etmiş acaba?»

«Damlalığa siyanürü köşkten ayrılmadan evvel koymuş olabilir.» «Onu kim olsa »koyabilirdi.»

«Fakat bana göre şüpheler uşağın üzerinde toplanıyor. Dışarıdan birinin yapmış olması pek akla yakın değil.»

«Aksine çok daha yakın. Hareketlerini ustalıkla plânlayan biri ! pekâlâ bu işi yapabilirdi. Arabayla köşke gidersen, arabayı köşkün bahçesindeki ara yollardan birine sokup parkeder ve herkes yemek salonunda toplanana 'kadar bekleyebilir, sonra da bir pencereden köşke girerek üst kata çıkabilirsin... Köşkün etrafı ağaçlarla çevrili, onların içinden kimseye görünmeden bir pencere dibine kadar gidilebilir.»

«Çok tehlikeli bu ama.»

«Bu katilin tehlikeden korktuğu yok, biliyorsun. Bu, ilk baştan-beri hepimizin bildiği bir şey.»

«Köşkün etrafında sürekli bir adamımız nöbet tutuyor.»

«Biliyorum. Fakat bir adam yeterli değilmiş demek. İş sadece o imzasız tehdit mektupları olduğu sürece durumda telâşlanmak için hiçbir neden görmedim. Marina Gregg'e gelince, o hakikaten dikkatle koruma altında. Ondan başka birinin tehlikede olabileceği de aklımın ucundan geçmedi.»

«Ben ise...»

Telefon çalmaya başladı. Cornish ahizeyi kaldırdı.

«Dorcterter'den arıyorlar, efendim. Mr. Ardwick Fenn telefonda.»

Kulaklığı Craddock'a uzattı.

«Mr. Fenn'le mi görüşüyorum. Ben Craddock.»

«Ah, evet. Beni aramışsınız sanırım. Sabahtan beri yerimde yoktum.»

«Size çok kötü bir haber vereceğim. Mr. Fenn, Miss Zielinski bu sabah öldü... Ölüm sebebi de siyanür zehirlenmesi.»

«Ne diyorsunuz? Ne kadar şaşırdım bilemezsiniz. Bir kaza falan mı oldu? Yoksa başka bir şey mi?»

«Kaza falan değil. Devamlı olarak kullandığı bir damlalığın içine sıvı halde siyanür konulmuş.»

«Yaaa! 'Evet, anlıyorum...' Kısa bir duraklama oldu öbür uğta. «Yalnız bu feci olaydan sonra beni neden aramak gereğini duydunuz acaba, sorabilir miyim?»

«Siz Miss Zielinski'yi tanırdınız da ondan, Mr. Fenn.»

«Tabii tanırdım. Onu senelerdir tanırdım. Fakat pek içli dışlı değildik.»

«Belki bu konuda bize bir yardımınız olur diye *aradık*.»

«Ne şekilde bir yardımım olabilir ki?»

«Onun ne sebeple öldürölmüş olabileceği konusunda bize bir ipucu veya bir fikir verebilir misiniz? Miss Zielinski bu ölkede yabancıydı. Kendisinin dostları, iş arkadaşları ve hayatının çeşitli bölümleri ile nasıl şartlar içinde yaşamış olduğu hakkında bilgimiz çok az.»

«Bu konuda size geniş bilgi verebilecek tek kişi olarak Johnson Rudd'u önerebilirim.»

«Orası kesin. Biz de öyle yaptık. Fakat belki onun bilmeyipte sizin bilebileceğiniz ve işimize yarayabilecek bir nokta vardır ümidiyle sizi aradık.»

«Korkarım ki, size ümit ettiğiniz cinsten bir şey söyleyemeyeceğim. Ella Zielinski hakkında hemen hiç bilgi sahibi değilim. **Bildiğim** tek şey, kendisinin çok güçlü olduğu ve işinde de başarı gösterdiği.

«Demek bize yapılacak hiçbir öneriniz yok?»

Craddock olumsuz bir cevap almaya hazırlanmıştı, fakat Ardwick Fenn'in öyle bir cevap vermediğini hayretle gördü. Tersine öbür uça bir sessizlik oldu. Craddock, hattın öbür ucunda Ardwick Fenn'in kesik kesik soluduğunu duyuyordu.

«Dinliyor musunuz, Müfettiş bey?»

«Evet, Mr. Fenn. Dinliyorum.»

«Size bir şey söylemeye karar verdim, belki bir yardımı dokunabilir. Anlatacaklarımı duyunca, bu olayı bu güne kadar neden kendime saklamış ve kimseye açmamış olduğumu anlayacaksınız. Fakat bana öyle geliyor ki, belki bunu size söylemem akıllıca bir davranış olmayacak. Olay şu: İki gün kadar evvel biri telefon etti. Tanımadığım **bir** ses bana fısıltıyla bir şeyler söyledi. Ve o ses bana... Dediklerini aynen tekrarlıyorum şöyle dedi: «Sizi gördüm... sizi bardağın içine hapları koyarken gördüm... Yaptığınız işi kimse görmedi, kimse fark etmedi sanıyordunuz, değil mi? Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar... Çok yakında nasıl hareket etmeniz gerekeceğini tekrar bildireceğim,» dedi.

«Şaşılacak bir şey değil mi, Mr. Craddock? Size yemin ederim ki, bu suçlama tamamen asılsızdı. Ben kimsenin bardağına veya kadehine hap koymadım. Böyle bir iddiası olan varsa çıksın ortaya. Bu suçlama tamamen asılsız. Fakat şimdi Miss Zielinski'nin şantaja kalkmış olduğu açıkça meydana çıkıyor, değil mi?»

«Telefondaki ses onun sesi miydi?»

«Fısıltı halinde olduğu için tanınması pek güçtü. Ama sesin Ella Zielinski'ye ait olduğunu derhal anladım.»

«Nasıl anladınız?»

«Telefon eden kişi kulaklığı yerine yerleştirmeden evvel aksır-dı. Miss Zielinski'nin de saman nezlesine yakalanmış olduğunu bildiğim için o sonuca varmakta gecikmedim.»

«Peki, sizce bu suçlamadan gaye neydi?»

«Bana kalırsa Miss Zielinski ilk denemede yanlış yere telefon etti. Sonradan yaptığı diğer denemelerde daha başarılı oldu gibime geliyor. Şantaj da çok tehlikeli bir oyun olabilir.»

Craddock kendini toparladı:

«Bu açıklamanızdan dolayı size çok teşekkür ederim. Mr. Fenn. Yalnızca bir formalite gereği olarak bu gün sabahdan beri neler yaptığınızı tam olarak öğrenmek isterim.»

«Tabii. Şoförüm neler yaptığının raporunu size dakikası dakikasına verebilir.»

Craddock telefonu kapattı, sonra Fenn'in söylediklerini Cornish'e tekrarladı. Cornish, hayretinden bir

ıslık çaldı.

«Bu durumda ya Fenn'i şüpheliler listesinden tamamen çıkarmak gerekiyor. Ya da...»

«Ya da adam bize gayet akıllıca blöf yapıyor. Bu da olabilir. Çünkü onda öyle sağlam bir sinir var ki, böyle bir blöf yapabilir. Ella Zielinski, Fenn'den neden şüphelendiğini bir yere yazıp bıraktıysa, o zaman <bu adamın böyle boğayı boynuzundan yakalayıp kendi aleyhindeki şüphelen açık açık bize bildirmesi ve Ella Zielinski'nin kendisine bir şantaj hazırlandığını açıklaması gerçekten akıllıca bir blöf olur. İtiraf ederim.»

«Peki, ya adam Ella Zielinski öldüğü sırada başka bir yerde bulunduğunu ileri sürerse?»

Craddock :

«Biz ne numaralar gördük bu meslekte,» dedi. «Fenn de sıkıya geldi mi paçasını kurtarmak için avuç dolusu para dökerek kendine yalancı şahitler bulmuş olabilir.»

Guiseppe, Gossington'a döndüğünde vakit gece yarısını geçiyordu. St. Mary Mead'e giden son ara treni hareket etmiş olduğu için Much Benham'dan bir taksiye bindi.

Keyfine diyecek yoktu. Köşkün bahçe kapısı önüne geldiğinde indi, taksinin parasını ödedi, sonra köşke doğru yoldan değil de, ağaçlar içinden kestirmeden yürümeye başladı. Evin arka kapısını kendi anahtarlarıyla açtı. Ev çok karanlık ve derin bir sessizlik içindeydi. Guiseppe kapıyı kapayıp içeriden sürgüledi. Geniş yatak odası ile banyosunun bulunduğu üst kattaki lüks daire sine çıkmak üzere merdiven başına döndüğü anda bir hava akımının farkına vardı. Belki de bir yerde bir pencere falan açık kalmıştı. Onu bulup kapamaya kalkışmadı. Gülümseyerek üst kata çıktı ve anahtarını daire sinin kilidine soktu. Kapısını daima kilitli tutardı. Anahtarı kilitte çevirip kapıyı iterek açtığı anda birdenbire sırtına sert bir halka gömüldü. Bir ses: «Eller yukarı!» dedi, «Sakın bağırayım deme!»

Guiseppe hemen ellerini havaya kaldırdı. Hiçbir şeyi şansa bırakmıyordu. Gerçekte de şansa bırakılacak hiçbir şeyi yoktu.

Uşağın beline gömülen tabancanın tetiği çekildi... bir kere... iki kere...

Guiseppe yüzükoyun devrildi...

Bianca başını yastıktan kaldırıp kulak kabarttı.

Bir silâh sesi mi duymuştu?... Silâh sesi olduğuna yüzde yüz emindi... Birkaç dakika kulak kabartmaya devam etti. Sonra yanılmış olduğuna karar vererek başını yastığa koydu, tekrar gözlerini yumdu.

Miss Knight:

«Çok korkunç bir şey bu!» dedi. Elindeki paketleri bırakarak derin derin soludu.

Miss Marple: «Bir şey mi oldu?» diye sordu.

«Bu haberi size kesinlikle söylemek istemezdim, şekerim, vallahi istemezdim,» dedi. «Çünkü sizde bir şok tesiri yapabilir.»

Miss Marple: «Sen söylemezsen, herhalde söyleyecek biri bulunur,» dedi.

Miss Knight: «Bakın, orası doğru,» dedi. «Evet, çok doğru. Herkes durmadan konuşuyormuş, öyle diyorlar. Bu çok yerinde bir söz. Ben hiçbir zaman, duyduğum hiçbir şeyi başkalarına anlatmam. Çok dikkatliyimdir böyle konularda.»

Miss Marple:

«Çok önemli bir şey olduğunu söylüyordun,» dedi.

Miss Knight:

«Ne kadar şaşırdım bilemezsiniz,» dedi. «Beni ne hale soktu, bilemezsiniz. Şu pencereden gelen hava cereyanının size dokunmadığına emin misiniz, şekerim?»

Miss Marple: «Biraz temiz hava almak istedim,» dedi.

Miss Knight, sertçe: «Ama kendinizi üşütmemek de şart, değil mi?» dedi. «Ne yapacağımızı size söyleyeyim. Ben hemen gidip size nefis 'bir çılbr yapacağım. Herhalde hoşunuza gider, değil mi?»

Miss Marple: «Çılbr hoşuma gider mi, bilmem,» dedi. «O çılbrı sen yersen çok hoşuma gider, ama sen çılbr sever misin, bilmem.»

Miss Knight sanki hanımını kınarcasına parmağını salladı:

«Aşkolsun, aşkolsun vallahi,» dedi. «O kadar şakacısınız ki.»

Miss Marple: «Ama az önce söylemeye hazırlandığın şeyi hâlâ söylemedin,» diye hatırlattı.

Miss Knight: «Üzülmenizi istemiyorum da ondan,» dedi. «Sonra vereceğim haberin sinirlerinizi bozmasına da kesinlikle izin vermemelisiniz, çünkü olayın bizimle ne yakından, ne uzaktan hiçbir ilgisi yok. O Amerikan gangsterlerini falan düşünecek olursak bu olayda **şaşılacak** en ufak bir şey yok.»

Miss Marple: «Anlaşılan biri daha öldürüldü, onu mu demek istiyorsun?» dedi.

«Ah, ne kadar da zekisiniz, şekerim. Böyle şeyler de nereden aklınıza gelir, anlayamıyorum.»

Miss Marple, dalgın dalgın: «Doğrusunu söylemek gerekirse, yeni bir cinayet bekliyordum,» dedi.

Miss Knight: «Ah, öyle mi?» diye bağırdı.

Miss Marple:

«Her olayda daima görgü tanıkları bulunur,» dedi. «Yalnız bu görgü tanıklarının görmüş oldukları şeyin önemini kavrayabilmeleri daima üç, dört gün sürer. Bu sefer kim öldürüldü?»

«İtalyan uşak. Dün gece vurmuşlar.»

Miss Marple, yine düşünceli: «Anlıyorum,» dedi. «Evet, onun olması çok akla yakın, ama onun gördüğü şeyin önemini çok daha önce anlayacağını sanırdım, yanılmışım.»

Miss Knight kendini tutamadı:

«Sahi mi söylüyorsunuz?» diye bağırdı. «Sanki her şeyi önceden biliyormuş gibi konuşuyorsunuz. Ama ne diye öldürsünler adamcağızı. Bir sebep var mı ki?»

Miss Marple, düşünceli: «Bana kalırsa birine- şantaj yapmaya kalkıştı, onun için öldürdüler,» dedi.

«Söylediklerine göre, dün Londra'ya gitmiş.»

Miss Marple: «Öyle mi,» dedi, «bak, bu çok ilginç. Üstelik de insanın aklına 'bir sürü olasılıklar getiriyor.»

Miss Knight besleyici bir takım yemekler hazırlamak için mutfağa gitti. Miss Marple bir müddet oturduğu yerde, sessiz, derin düşüncelere daldı, nihayet onu daldığı düşüncelerden elektrikli süpürge'nin sesi uzaklaştırdı. Bu sese, Cherry'nin o günlerde en moda olan «Ben Sana Dedim, Sen Bana Dedin» şarkısını söyleyen sesi de eşlik ediyordu.

Miss Knight mutfak kapısından hemen başını uzattı:

«Fazla gürültü oluyor, Cherry, biraz daha sessiz ol,» dedi. «Herhalde biricik Miss Marple'ımızı rahatsız etmek istemezsin, değil mi?»

Bu kadar düşüncesiz olmamalıyız.»

Tekrar mutfak kapısını kapattığı sırada Cherry kendi kendine, mırıldandı: «Bana Cherry diye ön adıyla seslenmek hakkını sana kim verdi, cadaloz?» Sonra Cherry daha kısık bir sesle şarkısına devam ederken elektrik süpürgesi de çalışmaya başladı. Miss Marple çok tiz ve berrak bir sesle seslendi:

«Cherry, bir dakika 'buraya gelsene.»

Cherry elektrikli süpürgeyi durdurdu, konuk odasının kapısını açtı.

«Şarkı söylüyordum ama inanın sizi rahatsız etmek için değil, Miss Marple.»

Miss Marple.»

«Senin sesin o korkunç elektrikli süpürge uğultusundan çok daha Tatlı,» dedi. «Fakat insanın zamana kendini uydurması lâzım, bunu da biliyorum. Siz gençlere eski tip süpürgeyle faraş kullanmanızı önermeye kalkışmaktan hiçbir şey çıkmaz, onun için dururta razı olmak gerekiyor.»

Cherry biraz da hayretle: «Ne, yani bir elimde süpürge, bir elimde faraş yerlere diz çökerek mi temizlik yapayım?» dedi.

Miss Marple:

«Tabii hiç işitilmemiş bir şey bu, biliyorum,» dedi. «İçeri gel, kapıyı da kapa. Seni çağırdım, çünkü biraz konuşmamız lâzım.»

Cherry onun söylediğini yaptı, sonra gözlerinde soru dolu bakışlarla Miss Marple'in yanına geldi.

Miss Marple:

«Fazla zamanımız yok,» dedi. «O koca... Miss Knight demek istedim... neredeyse kimbilir ne biçim bir yumurtalı yiyeceklerle içeri gelir.»

Cherry, cesaret verici bir sesle:

«Yumurta mumurta ama herhalde size iyi gelecektir,» dedi. «Size enerji vereceğine eminim.»

Miss Marple:

«Gossington Köşkü'ndeki uşağın dün gece vurularak öldürüldüğünü duydun mu?» dedi.

Cherry: «Ne, o herifi mi vurmuşlar?» dedi.

«Evet. İsmi de Guiseppe imiş zannederim.»

Cherry: «Hayır,» dedi, «bu haberi duymadım. Yalnız Mr. Rudd'un sekreterinin dün bir kalp krizi geçirmiş olduğunu duydum ve biri de kadının ölmüş olduğunu söyledi... Ama herhalde basit bir dedikodu olsa gerek. Uşak haberini size kim verdi?»

«Miss Knight söyledi.»

Cherry:

«Ben buraya gelmeden önce kimseyi görüp konuşmadığım için duymadım haberi,» dedi. «Bu haber herhalde yeni duyulmuş olmalı.» Sonra merakla: «Temizlemişler mi?» diye sordu.

Miss Marple:

«Söylenti öyle,» dedi. «Artık doğru mu, yalan mı, bilmiyorum.»

Cherry: «Burası konuşmak için çok güzel bir yer,» dedi. «Merak ediyorum, acaba Gladys onu görmeye gitti mi, gitmedi mi?» Bu şort sözleri bir hayli dalgın bir tavırla söylemişti.

«Gladys mi?»

«Ah, Gladys arkadaşımıdır. Benim evimden birkaç ev ötede oturur. Film stüdyolarının kantininde çalışır.»

«Giuseppe'den sana o mu bahsetti?»

«Kendisine garip gelen bazı şeyler olmuş, bu konuda ne düşündüğünü Giuseppe'ye soracaktı. Fakat bana sorarsanız o olay sadece bir bahane derim... Gladys ondan hoşlanıyordu. Tabii, Giuseppe gayet yakışıklı bir erkek ve İtalyanların da bir başka özellikleri var... yine de dikkatli olması için kendisini uyardım. İtalyanlar ne biçim insanlardır, bilirsiniz.»

Miss Marple:

«Giuseppe dün Londra'ya gitmiş,» dedi «ve anladığıma göre, köşke ancak gece geç vakit dönmüş.»

«Acaba Gladys Londra'ya gitmeden evvel Giuseppe'yi görmeyi başardı mı?»

«Onu neden görmek istiyordu, Cherry?»

Cherry: «Kendisine çok garip gelen bir şey dikkatini çekmiş olduğu için,» diye cevap verdi.

Miss Marple soran bakışlarını ona dikti. Kasabanın Gladysleri için çok garip» kelimesinin ne anlama geldiğini çok iyi bilirdi.

Cherry: «Gladys köşkte verilen davette yardımcı olarak çalışanlardan biriydi,» dedi. «Şu bayram günü verilen davette. Biliyorsunuz, şu Mrs. Badcock hapı yuttuğu gün.»

«Evet?» Miss Marple her zamankinden daha dikkatle dinliyordu; şimdi koku almış bir av köpeğinin bir tavşan deliğine bakışı gibi Cherry'ye bakıyordu.

«Gladys'e çok garip gelen bir şey olmuş, onun için endişeliydi. »

«Peki, neden polise gidip aklına takılan o şeyi onlara anlatmamış!»

Cherry:

«İlk anda o şeyin pek bir önemi olduğuna inanmamış, onun için» diye açıkladı. «Yine de önce bir kere - Mr. Giuseppe'ye sormanın daha iyi olacağını söylüyordu.»

«O gün gördüğü şey neymiş Gladys'in?»

Cherry:

«Bana kalırsa, söylediği şey pek saçma geldi,» dedi. «Acaba beni başından savmak için mi uyduruyor diye merak bile ettim... Belki de Mr. Giuseppe'ye gidip danışacağı şey, bana anlattığından çok daha başka bir şeydi.»

«Ne dedi, onu söyle?» Miss Marple bütün merakına rağmen yine de sabırla soruyor, olayı tam olarak öğrenmek istiyordu.

Cherry'in kaşları çatıldı:

«Gladys, Mrs. Badcock ile içtiği kokteylden bahsediyordu. O zehirli kokteyli içtiği sırada onun çok yakınında bir yerdeymiş. Mrs. Badcock kendi dökmüş içkiyi. Öyle dedi.»

«Ne yapmış Mrs. Badcock?»

«Kokteyli elbisesinin önünden aşağıya kendi döküp üstünü berbat etmiş.»

«Yani beceriksizcesine hareket ederek mi?»

«Hayır, beceriksizlik yüzünden değil. Gladys onun kokteyl elbisesinin üzerine kasten, bile bile döktüğünü söyledi. Yani, demek İstiyorum ki, bu işe ne tarafından bakılırsa bakılsın, çak anlamlı, pek mantıklı» gelmiyor insana, değil mi?»

Miss Marple şaşalamıştı. Başını sallayarak :«Evet,» dedi, «hiç de mantıklı gelmiyor. Akıl erecek bir tarafı yok bunun.»

Cherry:

«Üstelik o gün partiye gelirken giymiş olduğu elbise de yeni bir elbiseydi,» dedi. «Zaten konu da oradan açıldı ya. Gladys o lekeli elbiseyi kendisi için satın alıp alamayacağını merak ediyordu. O lekenin elbiseden çıkarılabileceğine inanıyordu. Fakat Mr. Badcock'a gidip de ondan elbiseyi satın almaya kalkışabilecek kadar cesareti yok. Gladys usta bir terzidir ve Mrs. Badcock'un o feci olay günü giyip de üzerine içki döktüğü elbise kumaşını da çok beğenmiş. Kral mavisi sunî tafta bir kumaşmış. Gladys kokteylin döktüğü kısımda kumaşın temizlenmesine imkân olmasa bile, o kısmı çıkarıp bir pli ile kumaşın lekesini kapatabileceğine inanıyor. Çünkü elbisenin lekelenen **etek** kısmı **zaten** pliliymiş.»

Miss Marple o elbise ve terzilik konusu üzerinde bir süre düşündü, sonra konuyu kafasından attı.

«Ama yine de arkadaşın Gladys'in senden bir şeyler gizlediğini sanıyorsun, öyle mi?»

«Vallahi, aklıma öyle bir şey geldi, çünkü gördüklerinin hepsinin bu kadar olduğuna inanmıyorum... Heather Badcock ne diye kokteyli kasten yeni elbisesinin üzerinden aşağı döksün?... Hem sonra bu konuda Mr. Giuseppe'ye sorulacak her hangi bir şey olabilir mi, ona da aklım ermiyor. Sizin eriyor mu?»

Miss Marple:

«Hayır, ermiyor,» dedi. Göğüs geçirdi. «Fakat **insanın** akli ermediği zaman olay daima ilginç bir özellik taşıyor demektir,» diye de ekledi. «İnsan bir şeyin ne anlama geldiğini anlayamıyorsa o zaman o şeye mutlaka yanlış bir taraftan bakıyor demektir. Tabii, insan eksik bilgi aldıysa o zaman iş değişir. Ki 'büyük ihtimalle burada da durum böyle.» Tekrar göğüs geçirdi. «İçinde ilk şüphe uyandırdığı anda polise gidip haber vermemiş olması çok yazık.»*

Kapı açıldı, Miss Knight, elinde uzun bir sürahiyle içeriye girdi. Sürahinin üst kısmında güzel görünüşlü soluk sarı bir köpük vardı.

«İşte getirdim, şekerim,» dedi. «Buyurun. Nefis bir yumurtalı ilâç. Bundan çok hoşlanacaksınız, eminim.»

Ufak bir masa çekti, sonra onu hanımının yan tarafına yerleştirdi. Sonra dönüp Cherry'ye bir **baktı**. Soğuk bir tavırla: «Elektrikli süpürge koridorda çok biçimsiz bir yerde ve çok 'biçimsiz bir durumda bırakılmış,» dedi. «Neredeyse takılıp yüzükoyun kapaklanacaktım. Bir kazaya sebep olabilir.»

Cherry: «Hiç merak etme,» dedi. «Hemen işimin başına dönüyorum.» Odadan çıktı.

Miss Knight:

«Şu Mrs. Baker de dayanılır gibi değil, vallahi,» dedi. «Sabahtan akşama kadar mutlaka her şeyi birkaç kere kendisine söylemek gerekiyor. Sen elektrikli süpürgeyi aklına esen yerde odanın ortasında, koridorun ortasında bırak, sonra da kafanı dinlemek istediğin¹ zaman gelsin burnunun dibinde çene çalsın, olur şey değil.»

Miss Marple:

«Onu buraya be* çağırdım,» dedi. «Kendisiyle konuşmak istedim.»

Miss Knight: «Öyleyse inşallah kendisine yatakların nasıl yapılması gerektiğini de söylemişsinizdir.» dedi. «Dün gece yatağınızı çevirmeye geldiğim zaman ne kadar şaşırdım, bilemezsiniz. Bütün yatağı yeni baştan yapmam gerekti.»

Miss Marple: «Çok teşekkür ederim,» dedi.

Miss Knight: «Ah, ben başkalarına yardım etmek zorunda kaldım diye hiçbir zaman sinirlenmem,» dedi. «Ve onun içindir ki, burada bulunuyorum, öyle değil mi? İnsan yakın dostu olan kimseleri mümkün olduğu kadar rahat ettirmek, onları elinden geldiği kadar mutlu etmek için ne gerekiyorsa yapmalı. Ah, şekerim,» diye ekledi, «Yine örgünüzün büyük bir kısmını sokmuşsunuz.»

Miss Marple arkasına yaslanacak gözlerini kapadı: «Ben biraz istirahat edeceğim,» dedi. «Sürahiyi şuraya koy... teşekkür ederim. Ve çok rica ederim, hiç olmazsa üç saat buraya gelme ve beni rahatsız etme.»

Miss 'Knight: «Kesinlikle etmem, şekerim,» dedi. Mrs. Baker'e de gürültü yapmamasını tembih edeyim.»

Sonra kararlı bir tavırla odadan dışarı çıktı.

Yakışıklı genç Amerikalı etrafına soran nazarlarla bakmıyordu.

Yeni Şehir'in birbirine benzeyen sokakları ve evleri kendisini şaşırtmıştı. Yolunu kaybetmişti.

Sonra görünürlerde gözüne ilişen tek insan olan ak saçlı ve pembe yanaklı yaşlıca bir hanıma sordu:

«Affedersiniz, .madam, Blenheim Close ne tarafta, bana söyleyebilir misiniz?»

Yaşlıca hanım bir an genci yukarıdan aşağı dikkatle inceledi. Genç adam kadının sağır olup olmadığını merakla düşünmeye ve sorusunu 'b;r kere daha ve yüksek sesle tekrarlamaya hazırlanıyordu ki, yaşlıca hanım yanıtladı:

«Şu yolu takip edin, sağa sapıp, sonra sola dönün, tekrar sağdan ikinci sokağa girin, doğruca o yoldan devam edin. Hangi numarayı istiyorsunuz?»

«16 Numarayı.» Genç adam elindeki bir ufak kâğıt parçasının üzerinde yazılı adrese tekrar baktı: «Gladys Dixon'u arıyorum.»

Yaşlıca hanım: «Tamam,» dedi. «Fakat sanırım şu anda Hellingforth Stüdyolarında çalışıyor. Kantinde. Kendisini görmek istiyorsanız orada bulabilirsiniz.»

Genç adam: «Bu sabah işe gelmedi,» dedi. «Kendisini bulup Gossington Köşkü'ne çağırmak istiyorum. Çünkü bu gün köşte yardımcıya çok ihtiyacımız var.»

Yaşlı hanım: «Tabii,» dedi. «Haklısınız. Dün gece de uşağı vurdular, değil mi?»

Bu cevap genç adamı bayağı sarsmıştı.

«Galiba bu kasabada haberler çok çabuk yayılıyor etrafa,» dedi.

Yaşlıca hanım:

«Ona hiç şüphe yok,» dedi. «Mr. Rudd'un sekreteri de dün başka bir krizle öldü, sanırım.» Başını salladı. «Müthiş bir şey doğrusu. Çok müthiş! Ne günlere kaldık. Dünyanın sonu mu geldi, nedir?»

O gün bu ayak üstü konuşmadan az sonra Bleenheim Close sokağı, 16 numaraya başka bir konuk daha geldi. Bu konuk da Detektif Çavuş Tom Tiddler'den başkası değildi.

Çavuş Tiddler'in parlak sarı boyalı kapıyı hızla vuruşu üzerine, kapı, on altı yaşlarında bir kız tarafından açıldı. Kızın uzun keçeleşmiş suçları vardı, üzerine de portakal rengi hır süveterle, çok dar siyah bir pantolon giymişti.

«Miss Gladys Dixon burada mı oturuyor?»

«Gladys'i mi arıyorsunuz? Şansınız yok. evde değil.» «Peki, nerede? Geceyi bir yerde mi geçirdi?» «Hayır. Uzaklara gitti. Tatil gibi bir izne çıktı.» «Nereye gitti?»

Kız: «Orasını kargalar bilir,» dedi.

Tom Tiddler kıza en kibar haliyle gülümsedi. «İçeri girebilir miyim? Annen evde mi?»

«Annem evde yok, işe gitti. Saat yedi buçuktan önce de gelmez. Fakat o da bu sorduğunuz konularda size benim söylediklerimden fazlasını söyleyemem. Gladys uzaklarda bir tatil geçirmeye gitti.» «Ya, anlıyorum. Ne zaman gitti?»

«Bu sabah. Birdenbire oldu. Bedava bir seyahate çıkmak fırsatını ele geçirmiş olduğunu söyledi, hemen toparlanıp gitti.»

«Bana gittiği yerin adresini vermekten çekinmezsiniz herhalde?» Sarı saçlı kız «Hayır» anlamına başını salladı. «Adresi falan yok bende gittiği yerin, Gladys nerede kalacağını öğrenir öğrenmez bize bir mektupta adresini bildirecek. Fakat bildireceğini hiç sanmıyorum,» diye de ekledi. «Geçen yaz Newquay'e gitmişti, bize bir kartpostal olsun yollamadı. Öyle bir gariptir, hem sonra, annelerin çocuklarını neden öyle merak ettiklerini de bir türlü anlayamadığını söyler durur. »

«Onun bu tatilinin masraflarını başka biri mi karşılıyor?»

Kız: «Herhalde öyle olmalı,» dedi. «Şu dakikada büyük para sıkıntısı çekiyor. Geçen hafta indirimli satışlara gitmişti. Kendine, bir, iki parça öteberi almak için.»

«Ve sen de onun seyahat masraflarını kimin karşıladığını şey... ona bu seyahat için kimin para verdiğini bilmiyorsun, öyle mi?»

Sarı saçlı kızın yüzü birdenbire aydınlandı:

«Ah, bakın, öyle kötü kötü şeyler düşünmeyin. Bizim Gladys'imiz o biçim bir kadın değildir. Gladys'le flörtü Ağustosta tatili geçirmek için aynı yere gittiler, ama bunda hiçbir kötü şey yoktu. Gladys gittiği zaman bütün masraflarını kendi cebinden öder. Onun için hakkında öyle olur olmaz şeyler düşünmeyin, beyim.»

Tiddler, kuzu gibi, kesinlikle Gladys hakkında aklından kötü bir şey geçirmediğini söyledi, fakat Gladys gittiği yerden bir kartpostal yolladığı takdirde onun adresini öğrenmek isterdi. Bunu genç kıza söyledi.

Sonra çeşitli soruşturmalarının sonuçlarıyla birlikte karakola döndü. Stüdyoları gezerek Gladys Dixon'un o gün sabahleyin iş yerine telefon etmiş ve bir hafta kadar işe gelemeyeceğini bildirmiş olduğunu öğrenmişti. Bundan daha başka şeyler de öğrenmişti.

«Bugünlerde stüdyoda patırtının ardı arkası kesilmiyor,» dedi. «Marina Gregg hemen her Allahın günü histeri krizleri geçiriyormuş. Kendisine verilen bir kahve fincanının içinde zehir varmış deniliyor. Tadına bakmış, çok acıymış. Sinirleri perişan vaziyette. Kahve fincanını kocası elinden almış, sonra içindeki kahveyi lavaboya dökmüş, sonra da olur olmaz yere, gürültü etmemesini söylemiş ona.»

Craddock: «Sonra?» dedi. Tiddler'in anlattıklarının daha arkası olduğu belliydi.

'Fakat **ortalıkta** dolaşan söylentilere göre, Mr. Rudd o gün karısının zehirli olduğundan şüphelendiği kahvenin tamamını dökmemiş. Fincanın içinde biraz kahve bırakmış ve onu tahlil ettirmiş. Kahvede zehir bulunduğu anlaşılmış.»

Craddock: «Bu bana hiçte mantıki görünmüyor,» dedi. «Bu olayda Mr. Rudd'un bilgisine müracaat etmem gerekiyor.»

Johnson Rudd sinirli ve patlamak üzereydi.

«Rica ederim, Mr. Müfettiş Craddock,» dedi, «Ben sadece yapmam gereken bir şeyi yaptım.»

«Mr. Rudd, eşinize verilen kahvenin içinde bir yabancı madde bulunduğundan şüphelendiyseniz onu tahlil için getirip bize teslim etmekle çok daha iyi bir iş yapmış olurdunuz.»i

«Olayın esası şu ki, kahvenin içinde zehir falan olabileceği aklımın ucundan dahi geçmedi.»

«Hem de karınızın kahvenin tadında bir gariplik olduğunda ısrar etmesine rağmen, öyle mi?»

«Ah, o mu?» Rudd'un yüzünde acı bir gülümseme belirdi. «O. Mrs. Badcock'un ziyafette öldüğü gündenberi karım ne yese veya içse, hepsinin tadının kendisine bir garip geldiğini söylüyor. Birbirini izleyen ölümler, sonra da tehdit mektupları falan...»

«Yine tehdit mektupları gelmeye devam ediyor mu?»

«iki tane daha aldık. Birini, şuradaki pencereden içeriye atmışlar, öteki de posta kutumuza atılmış. Buyurun, görmek isteyeceğinizi düşündüm.»

Craddock baktı. Mektupların ikisi de, o ilk tehdit mektubu gibi gazetelerden kesilip yan yana getirilmiş harflerle yazılmıştı. Mektubun birinde şunlar yazılıydı.

Çok az vaktin kaldı. Kendini hazırla.

Öbür mektubun üzerine kaba bir kuru kafa ile çapraz iki kemik resmi yapılmıştı, resmin altında da şu satır okunuyordu:

Bu senin, Marina.

Craddock'un kaşları hayretle kalktı.

«Çok çocukça şeyler bunlar,» dedi.

«Yani sizce bir tehlike işareti değil mi demek istiyorsunuz?» Craddock: «Tam **tersine**,» dedi. «Katiller genellikle çocuk zekâsıyla düşünürler. Bunları gönderen hakkında en ufak bir fikriniz bile yok, değil mi, Mr. Rudd?»

Rudd: «Zerre kadar fikrim yok,» dedi. «Bene bütün bunlar korkunç bir seks gibi geliyor, o kadar işte. Bana öyle geldi ki, belki de...»

«Devam edin. Mr. Rudd?»

«Belki de... belki de ziyafet günü ölümle sonuçlanan zehirleme olayından heyecana gelen biri, kasabalı biri yazıyor bunları. Sanatçılara artistlere kini olan biri olabilir. Büyük şehirlerin dışında taşrada artistlere çok kötü gözle bakılan yerler vardır.»

«Yani siz Miss Gregg'in gerçekte tehdit edilmekte olduğuna inanmıyorsunuz, onu mu demek istiyorsunuz? Peki, ya o zehirli kahve hikâyesine ne diyelim?»

Rudd, biraz da öfkeyle: «O olayı da nereden duydunuz, bir türlü anlayamıyorum,» dedi.

Craddock başını salladı:

«Olup biten her şeyin dedikodusu oluyor etrafta» dedi. «Böyle şeyler er geç duyulur. Fakat sizin ilk başta bize gelmeniz gerekirdi. Kahveyi tahlil ettirip içinde zehir bulunduğunu haber aldıktan sonra bile bize gelip durumu bildirmediğiniz, öyle değil mi?»

Rudd: «Evet,» dedi. «Bildirmedim. Fakat benim başka dertlerim Vardı. Evvelâ, o zavallı Ella'cığın ölümü. Sonra da Giuseppe'nin öldürülmesi. Müfettiş Craddock, karımı ne zaman buradan alıp uzaklara götürebilirim? Çünkü yarı çılgın durumda daha şimdiden.»

«Durumunuzu anlıyorum. Fakat eşinizin ve sizin bulunmanız gereken ilk soruşturmalara kadar beklemeniz gerekir.»

«Onun hayatının hâlâ tehlikede olduğuna inanıyor musunuz?»

«İnşallah değildir. Her türlü önlem alınacak...»

«Her türlü önlem ha! Lâf! Ben bu sözleri daha evvel de duymuştum. Onu buradan alıp uzaklaştırmalıyım. Craddock. Uzaklaştırmalıyım...»

Marina yatak odasında bir şezlonga uzanmış, gözleri kapalıydı. Yorgunluktan ve sinirden beti benzi kül gibiydi.

Kocası yanı başında durarak bir dakika ayakta ona baktı. Marina'nın gözleri açıldı.

«Gelen Craddock muydu?»

«Evet.»

«Ne istiyor? Ella için mi gelmiş?»

«Ella... ve Giuseppe için.»

Marina'nın kaşları çatıldı.

«Giuseppe için mi? Kim vurmuş, buldular mı?»

«Henüz bulamadılar.»

«Bu korkunç bir rüya, Allahım..! Müfettiş bizim buradan uzaklaşmamıza izin verdi mi?»

«Hayır... henüz zaman var diyor.»

«Neden gidemeyelim ama? Buradan uzaklaşmamız gerek. Böyle bir günden ötekine elim kolum bağlı bir vaziyette birinin çıkıp beni öldürmesini bekleyerek yaşamayacağımı, buna dayanamayacağımı kendisine anlatamadın mı? İnanılır şey değil bu.»

«Her türlü önlem alınacak.»

«Bu sözü daha evvel de söylemişlerdi. Ella'nın öldürülmesini önleyebildiler mi? Veya Giuseppe'nin? Sonunda beni de öldürecekler, anlamıyor musun?... O gün stüdyoda içtiğim kahvenin içinde bir şey vardı. Vardı, yüzde yüz eminim... Ah, onu lavaboya dökmeseydin anlaşılacaktı içinde zehir olduğu. O kahveyi dökmeyip saklamış olsaydık onu tahlil ettirebilirdik. O zaman içine ne konulmuş olduğunu öğrenebilirdik...»

«Onu bilmek seni rahata kavuşturur muydu?»

Marina Gregg, göz bebekleri alabildiğine incelmış, hayretle kocasının a baktı.

«Ne demek istiyorsun? Birinin beni zehirlemeye çalıştığını polis kesinlikle bilse mutlaka buradan ayrılmanıza uzaklara gitmemize izin verir, bizi burada zorla alıkoymaya çalışmazlardı.»

«Bu da yüzde yüz değil.»

«Ama bu böyle devam edemez. Ben dayanamam... dayanamam buna ben... Bana yardım etmelisin, Rudd. Bir şeyler yapmalısın. Çok korkuyorum. Ne müthiş korkular içindeyim, bilemezsin... Benim burada bir düşmanım var. Ve bu düşman kim, bilemiyorum... Herhangi biri olabilir... etrafımdakilerden hepsi olabilir. Stüdyoda... veya burada, bu evin içinde bu düşman. Biri benden nefret ediyor... ama neye...? neye...?.. Biri benim ölümümü istiyor... Ama kim? Kim bu ölümümü isteyen? Onun... Ella olduğuna... emindim... hemen hemen yüzde yüz emindim. Halbuki o da...»

«Ella ha?» Rudd hayretler içindeydi. «Ama neden şüphe ettin ondan?»

«Çünkü benden nefret ediyordu... ah, evet, ediyordu. Erkekler böyle şeylerin hiç farkına varmazlar mı? Ella sana delicesine âşıktı. Sen ise bu aşkın farkında bile değildin.- Ama düşmanım Ella olamaz, çünkü Ella öldü. Ah, Rudd, Rudd... yalvarırım, bana yardım et... beni al götür buradan uzaklara... bırak, emniyette olacağım bir yere gideyim... emniyette olacağım bir yere...»

Oturduğu şezlongdan ayağa fırladı, çabucak odanın içinde ellerini oğuşturarak 'bir aşağı, bir yukarı gidip gelmeye başladı.

Rudd rejisör gözüyle, ondaki bu heyecan dolu, bu acı dolu hareketleri büyük bir hayranlıkla seyrediyordu. Bu hareketleri unutmamalıyım! diyordu. Meselâ, Hedda Gabler'i filme alırken bu sahneyi aynen kullanabilirdi. Sonra, ani bir şokla, seyretmekte olduğu kadının karısı olduğunu hatırladı.

Hemen yanına giderek kollarını onun vücuduna doladı.

«Merak etme, Marina... herşey yoluna girecek. Seni ben koruyacağım.»

«Bu korkunç, bu ölüm dolu evden çıkıp uzaklaşmalıyız... hem de derhal. 'Bu evden nefret ediyorum..! nefret ediyorum bu evden!»

«Beni dinle, şekerim, buradan hemen gidemeyiz.»

«Niçin gidemeyelim? Niçin?»

Rudd: «Çünkü,» dedi, «ölüm olayları bir takım karışık durumlar yaratır... sonra düşünülmesi gereken daha başka bir şey de var. Buradan kaçmanın bir faydası olacak mı sanıyorsun?»

«Tabii, olacak. Benden nefret eden bu kişiden uzaklaşmış, kaçmış olacağız.»

«Senden gerçekten bu derece nefret eden biri varsa, o kişi kolayca peşine düşüp seni izleyebilir.»

«Yani., yani... *ben* hiçbir zaman bu düşmanımdan kaçıp kurtulamayacak mıyım? Bir daha hiçbir zaman güven içinde yaşayamayacak mıyım?»

«Sevgilim... bu kadar endişe etmene gerek yok... yakında her şey yoluna girecek. Ben sana bakacağım. Seni koruyacağım. Seni her tehlikeden uzak tutacağım.»

Marina Gregg kocasına sıkı sıkıya sarıldı.

«Sahi mi, Rudd? Hiçbir şey olmasın diye koruyacak mısın beni?»

Vücudunu kocasının vücuduna yasladı, Johnson Rudd eşini gayet yavaş bir hareketle şezlonga yatırdı.

Marina Gregg, yattığı yerde, «Ah, ben bir korkağım,» diye mırıldanıyordu. «Korkağım... bunu yapanın kim olduğunu... ve bana neden düşman olduğunu bilseydim?... bana haplarımı getir. Rudd... sarı haplarımı... kahverengileri değil. Sinirlerimi yatıştıracak bir ilâca ihtiyacım var».

«Allahını seversen aklına estikçe hap almaya kalkışma. Marina.»

«Peki... peki... Bazen ne kadar hap alsam faydasını görmüyorum...» Başını kaldırarak kocasının yüzüne baktı.

Sonra gülümsedi, zarif, nefis bir gülümsemeydi bu.

«Beni koruyacaksın, değil mi, Rudd? Beni koruyacağına yemin et...»

Johnson Rudd:

«Seni daima koruyacağım,» dedi. «Son nefesini verene kadar.»

Marina Gregg'in gözlen fal taşı gibi açıldı.

«O sözü., o sözü söylerken., sesinin tonu o kadar garipti ki...» «Öyle mi? Ne vardı sesimin tonunda?»

«Açıklayamam şimdi. Tıpkı... tıpkı son derece acıklı bir şeye kahkahalarla gülen bir palyaço gibiydin...»

21

Müfettiş Craddock ertesi gün Miss Marple'i görmeye geldiğinde yorgun ve ümitsizdi.

Miss Marple:

«Otur, rahatna bak,» dedi. «Çok sıkıntıda olduğun belli.»

Müfettiş Craddock; «Yenilgiyi bir türlü hazmedemiyorum,» diyerek kendini bir koltuğa bıraktı. «Yirmi dört saatte iki cinayet işlendi. Demek mesleğimde sandığımdan da daha beceriksiz bir adammışım. Bana biraz ekmek ve tereyağla birlikte çay verebilir misin, Jane Teyze? Senin teselline o kadar ihtiyacım var ki.»

Miss Marple sevimli bir tavırla göz kırptı.

«Böyle konuşmanın ve ümitsizliğe kapılmanın hiç faydası yok, oğlum. Hem bence senin ihtiyacın olan şey tereyağlı ekmekle çay değil. Hayal kırıklığına uğrayan erkeklerin çaydan daha kuvvetli bir içkiye ihtiyaçları vardır.»

Miss Marple, her zamanki gibi, "Erkekler" kelimesini kullanırken garip bir varlıktan bahsediyormuş gibi bir tavır takınmıştı. «Sana güze! bir viski ile biraz soda tavsiye ederim,» dedi.

«Sahi mi, Jane Teyze? Bak bunu reddedemem.»

Miss Marple, ayağa kalkarak? «Ve onu ben sana elimle vereceğim,» dedi.

«Yok, bu olmaz! Bırak, ben alırım. Yahut adı neydi o hanımın?...»

Miss Marple:

«Miss Knight'in buraya girmesini herhalde benim gibi sen de istemezsin,» dedi. «Yirmi dakikadan önce buraya gelmez. Böylece biz de rahat rahat biraz konuşacak zaman bulmuş oluruz.'Pencereden girmekle akıllılık ettin. Misafirim olduğundan da haberi olmadığı için rahat rahat oturup konuşabiliriz.»

Miss Marple bir köşeye giderek duvara gömülü dolaptan bir şişe viski ile bir şişe soda ve bir de bardak aldı.

Craddock:

«Sen sürprizlerle dolu bir kadınsın, Teyze,» dedi. «Senin odanın köşesindeki dolapta içki sakladığın aklımdan bile geçmedi. Sakın sen de gizli gizli içmeyesin?»

Miss Marple:

«Yok canım!» diye güven veren bir ses tonuyla itiraz etti. «Tabii, içki düşmanı değilim. İnsanın bir şeye çok canı sıkıldığı, veya kaza filân gibi bir şey geçirdiği zaman bir kadeh kuvvetli içkinin faydalı olduğunu kimse inkâr edemez. İçki bu gibi zamanlarda paha biçilmez bir ilâç yerine geçer. Tabii, insanın bir erkek misafiri gelebileceğini düşünerek de bir şişe içki bulundurması lâzım. Al bakalım,» diyerek mutlu bir şekilde şişelerle bardağı masanın üzerine bıraktı. Hem artık biraz evvelki gibi saçmalıklara da lüzum yok. Otur içkini iç de rahatına bak.»

«Sizin zamanınızın kadınları herhalde kocalarını çok rahat ettirirlerdi.»

«Eminim, sen de günün birinde ne kadar güç olursa olsun aradığın gibi bir kadın bulup evleneceksin delikanlı. Herhalde kendine göre tahsilli, terbiyeli bir kız bulacaksın.»

«Bir erkeğin tahsilden evvel aradığı çok daha başka şeyler var ki, onların başında da karısının onun ne zaman bir kadeh içkiye ihtiyacı olduğunu anlayıp vermesi geliyor.»

Miss Marple'in dudaklarında tatlı bir gülümseme belirdi.

«Anlat bakalım. Şimdi bana bütün olanları, daha doğrusu anlatmayı doğru bulduğun her şeyi anlat.»

«Sanırım sen de benim bildiğim kadarını biliyorsun. Sakın katil şu senin gardiyanmış gibi hareket eden Miss Knight olmasın?»

Miss Marple şaşırdı:

«Miss Knight neden böyle bir şey yapmış olabilir.»

Dermott, gülerek; «Bu cinayetleri onun yapmış olması en uzak ihtimallerden biri de ondan,» diye cevap verdi. «Tutuklamak için ondan daha uygun bir kimse bulamadım. Hem de, senin de buna itirazın olmaz sanırım.»

Miss Marple, neşeyle:

«Hiç itirazım olmaz,» dedi. «Dermott, oğlum, sana ve birçoklarına her zaman söyledim. Cinayetler daima en umulmadık kimselerin başının altından çıkar. Bunu unutma. İlk bakışta daima koca veya kadın başta gelen şüphelilerdendir.»

«Yani Rudd'u mu demek istiyorsun?» Craddock başını iki yana salladı. «Adam Marina Gregg'i çılgınca seviyor.»

Miss, Marple; «Ben genel olarak konuşuyorum,» dedi. «Evvelâ, Mrs. Badcock öldürüldü. Hepimiz

bunu kimin yapmış olabileceğini düşündük ve ilk aklımıza gelen şey kocası oldu. Bu olasılığı araştırdık. Sonra olayda esas hedefin Marina Gregg olduğuna karar verdik. O zaman da aklımıza ilk gelen şüpheli şahıs kocası oldu. Çünkü kocaların karılarından kurtulmak istedikleri çok rastlanan olaylardandır. Yalnız bu arzu sadece bir arzu olarak kalır ve uygulamaya konmaz. Buna rağmen, Rudd'un bütün kalbiyle karısına bağlı olduğu hususunda ben de seninle aynı fikirdeyim. Belki de çok iyi rol yapıyor, fakat, 'ben buna fazla ihtimal vermiyorum. Sonra karısından »kurtulmak için böyle bir şeye başvurmasına da sebep göremiyorum. Marina'dan ayrılıp başka biriyle evlenmek isteyecek olsa bunu kolaylıkla yapabilir. Çünkü anladığıma göre, boşanıp evlenmek sinema artistleri için çok kolay bir şey. Karısını öldürmekle maddi bakımdan faydalanmayı beklediği de düşünülemez. Fakir bir adam değil. Kendi mesleğinde başarılı ve tanınmış bir kimse. Karısını öldürmek istemesi için bir sebep bulmak güç, hem de çok güç...»

Craddock:

«Evet,» diye cevap verdi. «Hem bu sizin için ayrıca daha güç bir mesele olmalı. Çünkü sinema dünyası hakkında yeterli derecede bilginiz yok. Skandalları ve dedikoduları bilemezsiniz.»

'Miss Marple, alaycı bir tavırla gülümseyerek; «Senin tahmin ettiğinden daha fazlasını bildiğime eminim,» dedi. «Sinema Dünyası, Sinema Dedikoduları, Perde gibi dergileri hep gözden geçirdim.»

Dermott Craddock kendini tutamayarak bir kahkaha attı.

«Seni oturmuş sinema dergilerini okurken gözümün önüne getirince kendimi tutamadım, Teyze, özür dilerim,» dedi.

Miss Marple ciddî durumunu hiç bozmadan devam etti:

«Dergileri çok ilgi çekici buldum. Yazılar iyi yazılmamıştı diyebilirim, fakat benim gençlik günlerimden beri hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu görmek beni hayrete düşürdü. Bütün dergiler dedikodu ve skandallarla dolu. Hepsinin sayfalarını kimin kime aşık olduğuna, veya 'kimlerin kimlerle gizli gizli seviştiklerine dair haberler dolduruyor. Emin ol, sinema dünyasının da şu bizim küçük St. Mary Mead'den hiç farkı yok. Yeni Şehir de öyle. Bence dünyanın her yeri bir. Yani insanlar her yerde aynılar demek istiyorum. İnsan Marina Gregg'i bir defa öldürmeyi denedikten sonra tehdit mektupları gönderecek ve onu birkaç defa daha öldürmeye kalkışacak kadar kimin öldürmek isteyeceğini düşündüğü zaman bu kimsenin biraz...»

Craddock; «Evet, bu kimsenin kim ve nasıl biri olabileceğini kestirebilmek hayli güç bir şey,» diye mırıldandı.

Miss Marple, düşüncen bir şekilde: «Ben böyle birini eskiden tanımıştım,» diyerek sözüne devam etti. «İhtiyar Mrs. Pike'in ikinci oğlu Alfred dışarıdan bakıldığı zaman normal ve akıllı başında bir çocuğa benzerdi. Fakat sonunda bu çocuğun garip bir ruha sahip olduğu ortaya çıktı. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Etrafı için hayli tehlikeliymiş. Çocuk şimdi gayet iyi ve hayatından memnun, fakat Fairways Akıl Hastanesinde yatıyor. Oradaki doktorlar kendisini gayet iyi anlıyorlar ve çok nâdir ve ilginç bir hasta olduğu için ona büyük özen gösteriyorlar. Tabii, bu durumdan çocuk çok memnun. Kendini diğer hastaların arasında önemli bir kişi olarak görüyor. Evet, bu herkesin memnun olduğu bir şekilde sona erdi, fakat iş bu duruma gelinceye kadar çocuğun annesi kaç kere ölümle burun buruna geldi.»

Craddock, kafasında, Mrs. Pike'in ikinci oğlu ile Marina Gregg'in köşkündeki kişiler arasında bir ilişki kurmaya çalışıyordu.

Miss Marple devam etti:

«Şu İtalyan uşak öldürüldüğü gün, sanırım Londra'ya gitmiş. Londra'da ne yaptığını bilen var mı? Tabii, bunu söylemende bir sakınca varsa söyleme.»

Craddock, ağır ağır; «Uşak Londra'ya saat onbir buçukta varmış. Londra'da ne yaptığını saat ikiye çeyrek kala bir bankaya uğrayarak hesabına 500 sterlin yatırana kadar kimse bilmiyor. Şunu da söyleyeyim ki, Londra'ya gitmeden evvel akrabalarından birinin ağır hasta olduğuna dair uydurmuş bulunduğu hikâyenin de aslı yok. O gün akrabalarının hiçbirine uğramamış.

Miss Marple başını salladı.

«Beş yüz sterlin, hayli büyük bir para değil mi? Bence bu ilerde almayı tasarladığı büyük paraların ilk taksidiydi. Sen aynı fikirde değil misin?»

«Öyle görünüyor.»

«Bu *para* herhalde tehdit ettiği adamın yanında hazır bulunan paraydı. Öyle görünüyor. Uşak ya bu parayla tatmin edilmiş göründü veya onu ilerde alacağı paraların ilk taksidi olarak kabul etti. Bu durumda Marina Gregg'i öldürmek isteyen kişinin fazla paralı bir kimse olmadığı meydana çıkmış oluyor. Diğer taraftan, bu kişinin stüdyoda hizmetçi, uşak veya işçi olarak çalışanlardan biri olmadığı da ortaya çıkıyor. Uşağın onunla temasa geçmesi için Londra'ya kadar gittiğine bakılacak olursa o şahsın bu yakınlarda oturan biri olmaması gerekir. O halde Londra'da bulunan kimselerin durumunu gözden geçirelim.»

«Tamam, Londra'da Ardwick Fenn, Lola Brewster ve Margot Bence var. Her üçü de partideydiler. Herhangi birisi de saat onbir buçuk ile ikiye çeyrek kala arasında Giuseppe ile Londra'da evvelden kararlaştırılan bir yerde buluşmuş olabilir. Bu saatler içinde Fenn bürosunda yoktu. Lola Brewster de alışverişe çıkacağını söyleyerek otelden ayrılmıştı. Margot Bence de stüdyosunda yoktu. Hem...»

Miss Marple; «Evet, bana söylemek istediğin bir şey mi var?» diye sordu.

«Bana çocukları sormuştunuz. Şu Marina Gregg'in hâmile olduğunu anlayıncaya kadar evlât edinmiş olduğu çocukları.»

«Evet, sormuştum...»

Craddock, Miss Marple'a Margot Bence ve diğer çocuklar hakkında bütün öğrendiklerini bir bir anlattı.

Miss Marple; «Margot Bence, ha.» diye mırıldandı. «Bu işin çocuklarla ilgili bir olay olduğunu başından beri hissetmiştim.»

«Aradan bunca zaman geçtikten sonra çocuklardan birinin Marina Gregg'e hâlâ kin besleyebileceklerine ben inanamıyorum.»

«Evet, evet, haklısın Dermott, yalnız 'acaba sen çocuklar hakkında yeterli bilgiye sahip misin? Kendi çocukluğunu düşün. Çocukken sana küçük bir şeyin vermiş olduğu ve hâlâ hatırladıkça aynı acıyı duyduğun bir olay hatırlamıyor musun? Büyük yazar Richard Hughes tarafından çocuklar hakkında yazılmış çok güzel bir kitap vardır. Kitabın adını hatırlayamıyorum ama şiddetli bir tayfunu şahit olmuş iki çocuktan bahsediyordu. Tamam... Kitabın adı «Jamaika'da Tayfun» du. Çocukların tayfun hakkında tek hatırladıkları kedilerinin evin içinde oradan oraya savruluşundan ibaretti. Hatırladıkları sadece bu olaydı. Geçirdikleri bütün korku, bütün heyecan ve yaşadıkları facia sadece kedinin evin içinde savruluşuna bağlanmıştı.»

Craddock, düşünceli bir tavırla: «Bunu hatırlatman çok tuhaf oldu,» dedi.

«Neden? Yoksa sana bir şey mi hatırlattım?»

«Annemin öldüğü günü hatırladım. Beş yaşındaydım galiba. Mutfakta kaymaklı pasta yiyordum. Kaymaklı pasta en sevdiğim şeydi. O sırada hizmetçilerden 'biri gelip, dadıma. "Ne müthiş değil mi..? Feci bir kaza oldu ve Mrs. Craddock öldü"..», dedi. Annemin ölümünü ne zaman düşünsem şimdi o sahne gözümün önüne gelir, bilir misin?»

«Ne?»

«İçi kaymaklı pasta dolu bir tabak, ve o tabaktaki pastaya donuk nazarlarla bakan ben. Pastanın üzerindeki kaymağın manzarası hala bu günmüş gibi gözümün önündedir. O *zaman* ne ağlamış, ne de bir şey söylemişim. Pasta tabağından gözlerimi ayıramadan donmuş kalmıştım. Büyülenmiş gibi pastaya bakıyordum. Biliyor musun, Teyze, bu gün bile bir pasta hanede veya herhangi bir yerde kaymaklı bir pasta görsem annemin öldüğü gün duyduğum o korku, dehşet ve ümitsizlik beni bir anda sarıverir. Bazen bu duygunun neden ileri geldiğini bile hatırlayamıyorum. Sonra düşününce buluyorum. Bendeki bu duygu sana çok mu saçma göründü?»

Miss Marple: «Hayır,» diye cevap verdi. «Bence gayet normal bir şey. Ayrıca bana bir fikir vermiş olması bakımından da çok ilginç»

Bu sırada kapı açıldı, elinde çay tepsisi ile Miss Knight içeriye girdi.

«Vay, vay! Demek bir misafirimiz de varmış? Ne güzel! Nasılsınız, Müfettiş Craddock. Size de bir fincan getireyim.»

Craddock; «Zahmet etmeyin,» dedi. «Ben içki içiyorum.»

Dışarıya çıkmakta olan Miss Knight kapının arasından başını uzatarak Craddock'a: «Acaba, biraz gelebilir misiniz?» dedi.

Dermott hole çıktı. Miss Knight önünde yürüyerek yemek odasına girdi ve kapıyı kapattı.

Miss Knight; «Dikkatli olacaksınız, değil mi?» diye sordu.

«Dikkatli mi? Ne bakımdan, Miss Knight?»

«Bizim ihtiyar sevgilimiz hakkında. Biliyorsunuz, cinayetlerle uğraşmaktan son derecede zevk alır. Fakat bu gibi heyecanlı şeyler ona zararlı olabilir. Heyecanlanmamalı, ve kötü rüyalar görmemeli. Hayli yaşlı ve sıhhati bozuk bir kadın oldu artık. Sakin bir hayat yaşaması gerek. Bunu sağlamak için de elimizden geleni yapıyoruz. Onun vaktini katillerden, gangsterlerden ve cinayetlerden bahsederek geçirmesinin hiç de iyi olmayacağı kanısındayım.»

Dermott, Miss Knight'a gülümseyerek baktı; «Hiç sanmıyorum,»dedi. «Yani sizin veya benim cinayetler hakkında anlatabileceğimiz herhangi bir şeyin Miss Marple'i heyecanlandırabileceğini hiç sanmıyorum. Eminim ki, Miss Knight, Miss Marple en 'kanlı cinayetleri bile bir polis olduğum halde benden bile daha soğuk kanlılıkla ve olağan işmiş gibi karşılamayı bilir.»

Craddock sözünü bitirir bitirmez hemen yemek odasından çıkarak oturma odasına yürüdü. Miss Knight da sinirli bir tavırla ellerini oğuşturarak onu takip etti.

Miss Knight çay içtikleri sırada ısrarla siyasetten ve mümkün olduğu kadar neşeli şeylerden bahsetti. Çaylar bittikten sonra da tepsiyle birlikte dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapadığı zaman Miss Marple derin bir nefes alarak: «Sonunda rahata kavuştuk,» dedi. «İnşallah bir gün şu kadını öldürmem. Şimdi dinle, Dermott. Bilmek istediğim bazı şeyler var.»

«Buyurun. Nedir onlar?»

«Davet günü olan şeyleri yeniden bir daha dikkatle gözden geçirmek istiyorum. Mrs. Bantry geldikten az sonra da Rahip geldi. Onlardan sonra Mrs. ve Mr. Badcock yukarıya çıktılar O sırada Belediye başkanı ile karısı, Ardwick Fenn, Lola Brewster, bir gazeteci merdivenlerden çıkıyorlardı. Bir de merdivenin başında şu Margot Bence adındaki fotoğrafçı kız vardı. Söylediğine göre, kız merdivenin başında bir yer tutmuş ve çıkanların resimlerini çekiyordu. Kızın çektiği resimleri gördün mü?»

«Evet, birini de görmeniz için size getirdim.»

Craddock cebinden bir fotoğraf çıkararak uzattı. Miss Marple resmi dikkatle incelemeye başladı. Resimde Marina Gregg, biraz gerisinde ve yanında kocası Rudd, karısı Marina Gregg'in elini tutmuş olarak ona bir şeyler anlatırken biraz sıkılmış bir pozda öbür elini yüzüne götürmüş olan Arthur Badcock görülmektedir. Resimde Marina'nın o sırada Mrs. Badcock'a bakmadığı açık bir şekilde görülmüyordu. Marina, Mrs. Badcock'un omuzunun üzerinden sanki doğrudan doğruya objektife veya hafif soldaki bir noktaya bakıyormuş gibiydi.

Miss Marple; «Çok enteresan,» dedi. «Yüzündeki ifadenin nasıl olduğu bana tarif edilmişti. Donuk bir ifade olduğunu söylemişlerdi. Bu tarif bu bakışa tamamen uyuyor. Evet, felâket haber veren bir yüz. Hattâ felâket haber vermekten çok gördüğü şey karşısında felce uğramış bir yüzün ifadesi. Sen de aynı fikirde değil misin? Ben bu ifadeye tam olarak korku adı veremedim. Sen ne dersin? Tabii, korku da insanı bu hale getirebilir, insanı felce uğratabilir fakat ben bunun korkudan ileri geldiğini sanmıyorum. Bence bu, korkudan çok şaşkınlıktan ortaya çıkan bir şokun ifadesi. Dermott, evlâdım, notların yanıdaysa bana o sırada Heather Badcock'un Marina Gregg'e neler anlatmakta olduğunu söyleyiver. Ne anlattığını tabii aşağı yukarı ben de biliyorum, fakat kelimeleri tam olarak duymak istiyorum. Sanırım sende birçok kimselerin ifadelerinden alınmış olarak o notlar vardır.»

Dermott başını sallayarak: «Evet,» dedi. «Bir bakayım. Arkadaşınız Mrs. Bantry, sonra Rudd ve

zannedersem Arthur Badcock'un ifadelerinde Heather Badcock'un o sırada anlattıkları kelime kelime yazılı olacak. Sizin de söylediğiniz gibi kullanılan kelimelerde ufak farkların bulunmasına rağmen hepsi aşağı yukarı aynı şeyler anlattılar.»

«Biliyorum. Benim de istediğim bu kişilerin kullandıkları kelimelerdeki farklar zaten. Bence bunun bize bir' hayli yardımı olacak.»

«Bunun bize nasıl bir yardımı dokunacağını anlayamadım ama mademki, istiyorsunuz, söyleyeyim. İçlerinde en kesin konuşan, arkadaşınız Mrs. Bantry oldu. Bir dakika, notlarımın bir kısmı yanımda.»

Craddock iç cebinden küçük bir not defteri çıkararak gözden geçirdi.

«Burada tam olarak kelimeler yok fakat kaba olarak bir not almışım. İfadelerden anlaşıldığına göre, Mrs. Badcock çok neşeli ve kendinden emin görünmekteydi. Konuşurken şöyle bir şey söylemiş: «Bunun benim için ne kadar önemli olduğunu anlatamam. Tabii, siz hatırlayamazsınız, fakat yıllarca evvel Bermuda'da... Su çiçeğinden yatmakta olduğum halde yataktan kalktım ve sizi görmeye gittim. Siz de bana imzalı bir resminizi verdiniz. Bu benim hayatımda unutamadığım ve en çok iftihar ettiğim günlerimden biri oldu.»

Miss Marple: «Anlıyorum,» dedi. «Mrs. Badcock yerden bahsetmiş, fakat, tarih hakkında bir şey söylememiş, değil mi?»

«Evet.»

«Bu olayı Rudd nasıl anlattı?»

«Mr. Rudd mu? O Mrs. Badcock'un, karısına, nezle olduğu halde Marina'yı görebilmek için yataktan kalkmış ve imzalı fotoğrafını da hala saklamakta olduğunu anlattığını söyledi. Onun anlattığı sizin arkadaşınızın anlattığının kısaltılmışıydı, fakat önemli hiçbir değişiklik yoktu.

«Peki, o zaman ve yerden bahsetmedi mi?"

«Hayır, bahsettiğini hatırlamıyorum. Sanırım on yıl evvel diye bir şey söylemiş olacak.»

«Peki, ya Mr. Badcock?»

«Mr. Badcock, Heather'in, Miss Gregg'in büyük bir hayranı olduğundan, onunla tanışacağından ötürü çok heyecan duyduğundan ve tanıştığı sırada da Miss Gregg'e bir zamanlar hasta olduğu halde nasıl yataktan kalkarak kendisini, görmeye gittiğinden ve kendisi ile tanışarak imzalı fotoğrafını almış olduğunu anlattığını söyledi. Mr. Badcock'un bunu anlatırken olaya hiç önem vermemesi beni hayrete düşürmüştü.»

j

Miss Marple:

«Anlıyorum,» dedi. «Anlıyorum ..»

Craddock: «Anladığınız nedir?» diye sordu.

«Henüz tam anlamak istediğim gibi anlamış değilim, fakat bana öyle geliyor ki, Mrs. Badcock'un yeni elbisesini kasten neden berbat etmek istediğini anlayabilsem...»

«Kim? Mrs. Badcock mu?»

«Evet. Bana da hayli garip görünüyor... Anlaması çok güç bir şey... Tabii... Hay Allah, ne budalaymışım meğer...»

Bu sırada Miss Knight odanın kapısını açtı, içeriye girerken elektriği yaktı.

Miss Marple:

«Evet,» dedi. «Çok hakkınız var, Miss Knight. Bizim de ihtiyacımız olan buydu. Biraz ışık. Size göre odada ışık yandı mı her şey aydınlık sayılıyor.»

Başbaşa konuşmanın sona erdiğini hissederek Craddock ayağa kalktı.

Craddock: «Şimdi yalnız bir şey kalıyor. Sizi, çocukluğunuzdan katan hangi anının rahatsız etmekte olduğu,» dedi.

«Belki siz alay edeceksiniz ama şu anda çocukluğumda evimizde bir çeşit sekreter gibi çalışmakta olan bir kızı hatırladım. Kızın işlerinden biri de telefonlara cevap vermek ve not almaktı. Bu işi de hiç beceremiyordu. Söylenilenlerin anlamını genel" olarak doğru kaydediyordu, fakat bazen o kadar acayip kelimeler kullanıyordu ki, tuttuğu notlardan bir şey anlamaya imkân olmuyordu. Bunun başlıca sebebi, gramer bilmemesiydi, sanırım. Bir defasında, hiç unutmam, Mr. Burroughs adında biri telefon ederek yıkılan bir çit hakkında Mr. Elvaston'u görmeye gittiğini, fakat yıkılan çiti tamir etmenin, onun işi olmadığını söylemişti. Adam çitin kendi arazisinde olmadığını ileri sürdüğü için Mr. Burroughs meselenin üzerinde fazla durmadan önce bunun doğru olup olmadığını soruyordu. Kız öyle bir not almıştı ki, ortalık birbirine girdi. Tuttuğu nottan söylenilenin hemen tamamen tersi anlaşıyordu.»

Miss Knight söze karışmış olmak için: «Her halde çok zaman önce olmuş bir olay,» dedi.

Miss Marple: «Evet, olayın üzerinden çok uzun zaman geçti, fakat, o zamandan beri insan karakterinde hiçbir şey değişmedi. Aynı şekilde yapılan yanlışlar o zamandan bu zamana kadar süregeliyor. Hay Allah, şu kızın Bournemouth'da emniyette olmasına çok seviniyorum.»

Dermott: «Kız mı? Ne kızı?» diye sordu.

«Şu elbise diken kız. O gün gidip Giuseppe'yi görmüştü. Adı neydi?... Gladys bir şeydi, ama unuttum.»

«Gladys Dixon olmasın?»

«Evet, evet o.»

«Kız şimdi Bournemouth'da mı? Bunu da nereden biliyorsunuz?»

Miss Marple: «Biliyorum,» diye cevap verdi. «Çünkü onu oraya *ben* yolladım.»

Dermott hayretle gözlerini açarak: «Ne?» dedi. «Peki, ama neden? Niçin?»

«Onu çağırttım ve kendisine biraz para vererek dinlenmek için bir yere gitmesini ve eve bile mektup yazmamasını söyledim.»

«Peki ama, neden yaptınız bunu?»

Miss Marple: «Çünkü onun da öldürülmesini istemiyordum da ondan,» dedi, sonra Dermott'a hafifçe göz kırptı.

22

Miss Knight ertesi sabah Miss Marple'in kahvaltı tepsisini getirdi, masaya bıraktıktan sonra: «Leydi Conway'den o kadar tatlı bir mektup aldım ki,» dedi. «Herhalde size ondan bahsettiğimi hatırlarsınız. Zavallı biraz... Biraz hafızası zayıfladı zavallının. Bazen en yakın akrabalarını bile tanıyamayıp yanından kovduğu oluyormuş.»

Miss Marple: «Benim bildiğim, buna hafıza zayıflığı demezler,» diye cevap verdi. «Bu düpedüz bunaklık.»

Miss Knight:

«Hayır, hayır,» diyerek itiraz etti. «Onun için böyle söylemeni? doğru mu ya? Kışı Liandudno'daki Belgrave otelinde geçirecekmiş. Çok güzel bir yazlık oteldir. Nefis manzarası vardır. Çamlarla kaplı büyük terasını hiç unutamıyorum. Benim de kendisiyle beraber kışı orada geçirmemi çok istiyor.»

Miss Marple birden yatağında dimdik doğruldu:

«Fakat, lütfen,» dedi. «Eğer sizi istiyorlarsa... size ihtiyaçları varsa, ve siz de gitmek istiyorsanız...»

Miss Knight: «Hayır, hayır, böyle bir şey olamaz,» dedi. «Böyle bir şey yapamam. Sonra Mr. Raymond West ne der bana? Buraya gelmeden evvel benden devamlı olarak yanınızda kalacağıma dair söz almıştı. Sözümünden dönmek aklımdan bile geçmez. Mektuptan sadece iş olsun diye bahsettim.» Sonra Miss Marple'in yanına gelerek omuzuna vurdu, devam etti:

«Hayır, hayır, yalnız kalmayacaksınız. Hiç merak etmeyin. Ben hep yanınızda olacağım ve sizin mutlu ve rahat olmanız için de elimden geleni yapacağım.»

Miss Knight lâfını bitirir bitirmez dışarı **çıktı**. Miss Marple kızgın bir şekilde yatağından kalktı. Masanın üzerindeki kahvaltı tepsisine şöyle bir baktıktan sonra hiçbir şey yememeğe karar vermiş bir

insanın ifadesiyle ahizeyi eline alarak hızla numaraları çevirdi.

«Dr. Haydock ile mi konuşuyorum?»

«Evet, benim.»

«Ben Jane Marple.»

«Neyiniz var? Hasta filân mısınız?»

Miss Marple: «Hayır, yalnız en kısa zamanda sizinle görüşmem gerek,» diye cevap verdi.

Dr. Haydock odaya girdiği zaman Miss Marple'i yatakta kendisini bekler buldu.

«Neyiniz var? Bana çok iyi görünüyorsunuz?»

Miss Marple, ciddi bir şekilde: «Ben de sizi bunun için görmek istedim ya,» diye cevap verdi. «Yani size çok sağlıklı olduğumu söylemek için.»

«Bu kadar senelik meslek hayatımda hiçbir hastamın beni çok iyi olduğunu söylemek için evine çağırdığına rastlamamıştım.»

«Kendimi gayet iyi hissediyorum. Kuvvetim de yerinde. Bana bakmak için evde birinin bulunmasına artık hiç gerek yok. Her sabah gelip ev işlerini yapacak biri oldukça devamlı olarak evde başka birinin daha kalmasına hiç gerek yok.»

«Bence bu düşünce hatalı. Bu evde yalnız başınıza kalmanızı hiç doğru bulmam.»

Miss Marple, kızgın bir ifade ile: «Galiba siz de eski kefalı ihtiyarlara benzemeye başladınız,» dedi.

«Bana isim takmayın. Yaşınıza göre çok sağlıklı ve dinç bir kadınsınız, bunu kabul ediyorum. Yalnız son zamanlarda geçirdiğiniz bronşit sizi biraz sarstı, o kadar. Buna rağmen sizin yaşınızda bir insan için yalnız başına bir evde yaşamak çok tehlikeli bir şey olur. Bir gece merdivenden düşecek olursanız veya banyoda ayağınız kaysa, orada ertesi güne kadar kalırsınız ve bundan kimsenin haberi olmaz.»

«Kaza gelecek olduktan sonra her zaman gelir. Örneğin, bu gece Miss Knight da merdivenden düşebilir ve ben de onun çığılığına koşarken ayağım takılıp üzerine düşebilirim.»

Dr. Haydock: «Uydurduğunuz hikayeyi kendiniz de beğenmediniz ya,» diye cevap verdi. «Yaşlı bir kadınsınız ve bakılmaya ihtiyacınız var. Eğer bu kadından hoşlanmıyorsanız, değiştirin. Başka birisini bulun.»

«O kadar kolay bir iş değil bu.»

«Eski hizmetçilerinizden birini bulun. Sevdiğiniz ve önceden yanınızda çalışmış birini. Şu kart tavuk sizi sinirlendiriyor, görüyorum. Benim de sinirime dokunuyor. Herhalde tanıdığınız, bildiğiniz eski bir adamınız vardır. Yeğeninizin de buna bir itirazı olacağım hiç sanmıyorum.»

«Tabii, Raymond çok iyi bir insandır. Benim hiçbir isteğime karşı çıkmaz. Fakat iyi birini bulmak gerçekten kolay 'bir iş değil. Şimdiki gençler kendi hayatlarını yaşamak istiyorlar. Yaşlı hizmetçilerimden de hiçbiri 'halen sağ değil.»

Doktor ayağa kalktı: «Evet, burada fazla kalmama gerek yok,» dedi. «Siz bence artık tam sıhhatlisiniz. Sizi muayeneye bile gerek görmüyorum. Şimdilik Allahasımarladık. Gidip biraz da doktorluk yapalım. Bir sürü hasta var. Sekiz, on tane su çiçeği, bir düzineden fazla soğuk algınlığı ve daha bir yığın mevsim hastası. Gidip onlar» dolaşmam lâzım,» diyerek dışarı çıktı.

Dr. Haydock çıktıktan sonra Miss Marple derin bir düşünceye daldı... Doktorun söylediği herşeyi düşünüyordu... Neydi o?.. Görmesi lâzım gelen hastalar... Her zamanki mevsim hastalıkları... Mevsim hastalıkları mı? Miss Marple âni bir hareketle yorganını üzerinden atıp yataktan fırladı, hemen telefona koşup Mrs. Bantry'yi aradı.

«Doll, ben Jane. Sana bir şey sormak istiyordum. Beni dinle. Senin Müfettiş Craddock'a Heather Badcock'un Marina Gregg'e hasta hasta yataktan kalkıp onu görmeye gittiğini anlatırken su çiçeği olduğunu söylediğini anlattığın doğru mu?»

«Aşağı yukarı öyle bir şey.»

«Su çiçeği mi dedin?»

«Galiba öyle. O sırada Mrs. Alcock bana votkadan bahsettiği için ben de tam olarak işitememiştim doğrusu.»

«Sakın öksürük filân demiş olmasın?»

«Öksürük mü?» Mrs. Bantry bir an durdu, sonra: «Kafiyen,» dedi. «Öksürükten yatmakta olsa yüzünü pudra ile örtmesine ne gerek vardı.»

«Anladım. Yani fazla makyaj yapmış olmasından-ötürü su çiçeğinden yatmakta olduğundan eminsin?»

«Yani, makyaja pek düşkün bir tip değildi. O bakımdan... Belki de su çiçeği değildi de kızamıktı. Kim bilir?»

«Bunu sırf sen vaktiyle kızamık geçirmekte olduğundan bir düğüne gidememiş olduğun için söyledin. Hakikaten hiçbir işe yaramıyorsun Dolly.»

Miss 'Marple, Mrs. Bantry'nin cevabını yanda keserek telefonu hırsla kapadı. Miss Marple'in, «Giriniz,» sözü üzerine Cherry içeri girdi.

«Kahvaltı tepsinizi almaya geldim. Bir şey mi oldu, Miss Marple? Bana biraz canınız sıkılmış gibi geliyor.»

Miss Marple; «Kendimi çok yalnız ve kimsesiz hissediyorum,» diye cevap verdi.

Cherry kahvaltı tepsisini kaldırırken: «Merak etmeyin, Miss Marple,» dedi. «Hiç de yalnız değilsiniz.

Burada sizin hakkınızda söylenenleri bilmiyorsunuz. Bütün köy sizi seviyor. Yeni Şehirde bile artık sizi tanımayan yok. Başardığınız işler dillerde dolaşüyor. Kimse sizin onun kafanıza soktuğu gibi ihtiyar ve kimsesiz olduğunuz düşüncesinde değil.»

«O mu?»

Cherry, başıyla kapıyı işaret etti: «Şu Miss Knight'a ne olur mağlûp olmayın. Durmadan ihtiyar ve hasta olduğunuzu iddia edip duruyor. Onu yalancı çıkarın. Hiçbir şeyiniz yok. Sapasağlamsınız işte.»

Miss Marple: «Miss Knight çok iyi bir insandır,» dedi, sonra sanki kendini de inandırmak istiyormuş gibi, aynı kelimeleri bir daha tekrarladı.

Cherry:

«Evet,» dedi. «Kedi de yavrusunu şefkatinden yer.»

Miss Marple: «Evet, hepimizin kendine göre dertleri ver,» diyerek içini çekti. «Hangimiz kusursuzuz ki?»

Cherry: «Hakkınız var. Benim de komşumla başım dertte,» dedi. Onlarla biraz daha kapı komşu oturacak olsak, elimden cinayet çıkacakmış gibi geliyor. Daima dedikodu eden ve sızlanıp duran asık suratlının biri. Jimo da bıktı onlardan. Dün akşam güze! bir kavga etti. Sadece plâk dinliyoruz diye. Klâsik müzikten, hem de Bach'dan da şikâyet edilmez ya.»

«Bach'ın parçalarını çalmanıza mı karşı çıkıyor?»

«Evet, pikabı biraz fazla açmışız diye duvarlara vurmaya, avaz avaz bağırmaya başladı.»

«Peki, o kadar yüksek sesle çalmanız da şart mı?»

«Jim öyle seviyor. Fazla açılmadıkça paremin bütün varyasyonlarını takip edemediğini söylüyor.»

«Evet, ama ne de olsa sevmeyeni rahatsız eder.»

Cherry:

«Hep şu yeni modern inşaatlar yüzünden,» diye şikâyet etti. «Duvarlar kâğıt gibi. Bir evde öksürülse öbüründe duyuluyor. Zaten bu yeni tip evlerden oldum olası hoşlanmam. Ama Jim istedi diye orayı tutmaya razı olmuştum. Şimdi o da pişman.»

Miss Marple, gülümseyerek: «Sen hakikaten çok karakter sahibi bir kızmışsın, Cherry,» dedi.

«Sahi mi?» Cherry memnuniyetinden hafifçe kızardı. Sonra «Acaba?» dedi. Bir an duraladıktan sonra elindeki tepsiyi bırakarak Miss Marple'ın yanına gitti.

«Acaba bizim için büyük bir iyilikte bulunabilir misiniz diye düşünüyordum, Miss Marple?» dedi. «Eğer olmaz ise sadece «Hayır» deyin, ikimiz de unutalım lütfen.»

«İstediğin 'bir şey mi var?»

«Evet, acaba mutfağın üzerinde boş duran odaları bize verebilirsiniz? Zaten çoktan beri kullanılmıyor.»

«Hayır, kullanılmıyor.»

«Eskiden bahçıvan ile karısı oturuyorlarmış galiba. Biz... Yani Jim'le ikimiz... Acaba o odaları bize verebilir miydiniz diye düşündük. Yani gelip burada oturabilir miyiz?»

Miss Marple hiçbir hareket yapmadan Cherry'ye bakıyordu. «Fakat Yeni Şehirdeki o yepyeni, güzelim evinizi nasıl bırakacaksınız?»

«İkimiz de bıktık oradan. Odaları bize verirseniz yeni gibi yaparız. Hem ne kadar yüksek sesle plâk çal sak duymazsınız bile.»

«Bu söylediklerin gerçekten doğru mu, Cherry? Yani ciddi mi söylüyorsun?»

«Tabii ciddi söylüyorum. Bu konuyu Jim'le beraber birkaç defa konuştuk. Yalnız bir türlü size söylemeye cesaret edemedim. Dün geceki olaydan sonra artık mecbur kaldım. Hem Jim sizin tamir ve marangozluk gibi ufak tefek işlerinize de yarıya bilir. Ben de size herhalde Miss Knight'den daha iyi bakarım. Biraz savruk olduğumu düşündüğünüzü biliyorum, ama gitgide elim işe daha yatkın olmaya başladı. Hem artık bazı yemekleri de pişirebiliyorum. Dün gece bir Böf Straganof pişirdim. Jim hayret etti. Çok da kolaymış meğer.»

Miss Marple, karşısındaki genç kadını dikkatle süzüyordu.

Cherry vahşi bir kedi gibiydi. Her tarafından hayat ve mutluluk **fıskırıyordu**.

Miss Marple düşünüyordu: Cherry bu evin işine alışmıştı. Hem de kendiliğinden gelmek istiyordu. Yani buraya gelişi onun için yapılmış bir fedakârlık olmayacaktı. Sonra şahsiyet sahibi ve terbiyeli bir kızdı. Sıcak kanlı, canlı ve her şeyle ilgilenen bir yapısı vardı.

Bu sırada, Cherry: «Tabii, Miss Knight'ın işine engel olmak **istemem**,» dedi.

Miss Marple kararını vermişti: «Miss Knight için merak etme. O zaten Leydi Conwey adında birine gidecek. Yalnız oturup bazı noktaları halletmemiz lâzım, Cherry. Evvelâ söyle bakalım, hakikaten burada oturmak istiyor musun?»

«Bizim için buradan daha uygun bir yer olamaz. Bize her bakımdan güvenebilirsiniz. İsterseniz elektrik süpürgesini bile kullanmam. Bütün temizliği süpürge ve bezle yaparım.»

Cherry'nin bu teklifi karşısında Miss Marple yüksek sesle bir kakhaha attı.

Cherry hemen tepsiyi eline aldı: «Artık bir an evvel işe koyulmam lâzım,» dedi. «Zaten bu sabah biraz geç kaldım. Arthur Badcock hakkında söylenenleri duydum da...»

«Arthur Badcock mu? Ne olmuş?»

«Duymadınız mı? Karakola götürmüşler. Bir polis gelmiş ve bir konu hakkında görüşmek üzere karakoldan istendiğini söylemiş. Tabii, bunun ne demek olduğunu anladınız. Hep öyle çağırırlar.»

«Ne zaman olmuş bu?»

«Bu sabah. Galiba adam bir zamanlar Marina Gregg'le evliymiş.»

Miss Marple: «Ne?» diye bağırarak yatağında doğruldu. «Arthur Badcock bir zamanlar Marina Gregg ile mi evliymiş?»

«Evet, duyduğum bu. Galiba Marina Gregg meşhur olmadan evvel Mr. Badcock ile evliymiş. Birkaç sene evli kalmışlar. Sonra kadın bir güzellik müsabakasında birinci gelip artist olunca boşanmışlar. Amerika'da ne kadar kolay boşanıldığını biliyorsunuz. Arthur Badcock karısının kendisinden ayrılmasına karşı çıkmamış ve adını değiştirerek gelip İngiltere'ye yerleşmiş.»

Miss Marple: «Yok, hayır,» dedi. «Böyle şey olmaz. Acaba ne yapsam?» Cherry'ye başıyla bir işaret yaptı: «Cherry tepsiyi al götür ve bana hemen Miss Knight'i yolla. Kalkıyorum.»

Cherry dışarıya çıkar çıkmaz Miss Marple hemen yataktan fırladı, giyinmeye başladı. Elbiselerinin düğmelerini iliklerken ellerinin titrediğini görerek heyecanlanmış olduğundan kendisine kızdığı sırada Miss Knight içeriye girdi.

«Beni mi istediniz? Cherry...»

Miss Marple sözünü keserek: «Bana İnch'i çağırın,» dedi.

Miss Knight hayretle: «Affedersiniz, anlamadım,» dedi.

«İnch dedim. Hemen telefon edip İnch'i çağırın.»

«Evet, anladım. Taksi istiyorsunuz. Fakat, adı Roberts değil miydi?»

Miss Marple: «Bana göre onun adı İnch'dir ve daima öyle kalacak,» diye cevap verdi. «Çağırın. Hemen gelsin.»

«Gezmeye mi çıkmak istiyorsunuz?»

«Bir şey sormayın ve hemen İnch'i çağırın. Lütfen, biraz çabuk olun.»

Miss Knight, Miss Marple'a şüpheli bir şekilde baktı, istemeye istemeye onun dediğini yapmak için telefon etti.

«İyisiniz değil mi, Miss Marple?» diye soran Miss Knight'a Miss Marple: «Evet, iyiyim. Hem de şu anda çok iyiyim. Yer çekimi bile bana tesir etmiyor sanki. Çoktan beri kendimi bu kadar iyi hissetmemiştim,» diye cevap verdi.

«Sakin Mrs. Baker sizi sinirlendirecek bir şey söylemiş olmasın?»

«Sinirli filân değilim, Miss Knight. Hem size bilhassa çok iyi olduğumu söylüyorum. Sadece budalalık ettiğim için kendime biraz kızgınım. Hepsi o kadar. Fakat, Dr. Haydock bana o fikri verince... Acaba doğru mu hatırlıyorum diye düşünüyorum. Şu benim tıp kitabım nerede?»

Miss Marple, Miss Knight'i eliyle bir kenara iterek acele adımlarla merdivenlerden aşağıya indi. İsteddiği kitabı oturma odasının rafında buldu. Kitabı açıp içindekiler bölümünü incelemeye başladı. Bir taraftan da mırıldanıyordu. Nihayet kendi kendine konuşuyormuş gibi, «Evet, sayfa 210,» dedi. Kitabın 210'uncu sayfasını açtı. Bir süre okudu, sonra memnun bir tavırla kitabı yerine koyduktan sonra kendi kendine: «Çok ilginç,» diye mırıldandı. «Çok garip, bunun kimsenin aklına gelebileceğini hiç sanmıyorum. İki olay bir araya gelinceye kadar benim de aklıma gelmemiştir.»

Sonra o sahneyi yeni baştan gözünün önünde canlandırdı...

Başını salladı ve dudaklarının arasından: «Ne olur, biri olsaydı.» sözcükleri döküldü.

Birden düşünürken gözleri büyüdü. Evet, biri vardı... Fakat, acaba... Acaba bir işe yarayabilir miydi?.. Rahibe fazla güvenmek doğru olmazdı. Bir dediği bir dediğine uymayan bir adamdı...

«Ne olursa olsun,» diye mırıldanarak telefona gitti, bir numara çevirdi.

«Günaydın, sayın Rahip. Ben Miss Marple.»

«A, evet, Miss Marple. Bir emriniz mi vardı?»

«Ufak bir nokta hakkında bana acaba bir yardımınız dokunabilir mi diye rahatsız ettim. Şu zavallı Mrs. Badcock'un öldürüldüğü davet günü ile ilgili. Zannederseniz Mr. ve Mrs. Badcock geldikleri sırada siz Miss Gregg'in çok yakınında bulunuyordunuz.»

«Evet, evet. Tam onların önünden yukarıya çıkmıştım. Ne feci bir göndü.»

«Evet, gerçekten öyle. Sonra galiba, Mrs. Badcock, Miss Gregg'e Bermuda'da hasta olduğu halde onu görmek için nasıl yataktan kalktığını anlatmış, öyle mi?»

«Evet, öyle. Hatırlıyorum.»

«Mrs. Badcock'un hangi hastalıktan yatmakta olduğunu söylediğini de hatırlayabiliyor musunuz?»

«Evet, hatırlayacağım. Kızamık demişti galiba... Fakat, tam kızamık değil. Kızamıkçık gibi bir şey. Kızamığa göre hafif sayılır. Kuzenim Caroline'in bir defa kızamıkçık geçirdiğini hatırlarım da...»

Miss Marple rahibin kuzeni Caroline hakkındaki hikâyesini «Teşekkür ederim,» diyerek yarıda kesti, telefonu kapattı.

Bu sırada Miss Knight içeriye girdi: «Taksi geldi,» dedi. Miss Marple kapının önünde bekleyen taksiye doğru yürümeye başladı.

«Günaydın Roberts.»

«'Günaydın, Miss Marple. Bu sabah hayli erkencisiniz. Nereye gitmek istiyorsunuz?»

«Gossington Köşküne lütfen.»

'Miss Knight bu sırada taksinin penceresinden başını içeriye uzatmış: «Ben de gelsem dahâ iyi olmaz mı?» diyordu. «Hazırlanmam bir dakika bile sürmez.»

Miss Marple: «Hayır,» dedi. «Yalnız başıma gitmek istiyorum.»

Roberts otomobil hareket ettikten az sonra direksiyonun başında konuşmaya başladı.

«Ah, Gossington Köşkü... Son günlerde her tarafta o kadar çok değişiklikler oldu ki. Hele şu Yeni Şehir. St. Mary Mead'de böyle bir şeyin olacağı kimin aklına gelirdi...»

Gossington Köşkü'ne vardıkları zaman Miss Marple kapının zilini çaldı ve Mr. Rudd ile görüşmek istediğini söyledi.

Giuseppe'in yerine gelmiş olduğu anlaşılan orta yaşlı yeni uşak Miss Marple'ı merakla süzdü: «Mr. Rudd randevusuz kimse ile görüşmez, efendim,» dedi. «Özellikle bugün...»

Miss Marple uşağın sözünü keserek; «Randevum falan yok. ama beklerim,» dedi. Uşağın önünden vakur bir edayla geçip hole girdi, oradaki koltuklardan birine oturdu.

Uşak, Miss Marple'ın yanına gelerek: «Korkarım, bu gün kendisi ile görüşmenize imkân olmayacak, Hanımefendi,» dedi.

Miss Marple: «O halde yarına kadar beklerim,» dedi.

Uşak şaşkın bir tavırla uzaklaştı. Bir müddet sonra holde Amerikan aksanı ile konuşan bir genç belirdi.

Miss Marple: «Sizi evvelden tanıyorum,» dedi. «Yeni Şehirde bir gün bana yol sormuştunuz.»

Haile Preston, gülümseyerek: «Evet, ben de hatırlıyorum. Hem de yolu yanlış tarif etmiştiniz» diye cevap verdi.

«Sahi mi? Bakın buna çok üzüldüm. O mahallede de sokaklar birbirine o kadar benziyor ki. Acaba Mr. Rudd'u görmeme imkan var mı?»

«Şimdi mi? Yazık... Kendisi... şey... şu anda çok meşgul.»

«Evet, çok önemli bir adam olduğunu biliyorum. Zaten onun için buraya beklemeye hazırlıklı olarak geldim.»

«Mr. Rudd'a söyleyeceğiniz şeyi bana da söyleyebilirsiniz. Mr. Rudd'un hemen hemen bütün işleriyle ben ilgilenirim.»

Miss Marple, kararlı bir şekilde: «Üzgünüm, kendisini görmem gerek, Mr. Rudd'u görünceye kadar da burada bekleyeceğim,» diye cevap verdi ve oturmakta olduğu koltuğa daha iyi yerleşti.

Haile Preston bir an durakladı. Bir şey söylemek istedi, sonra holün ucundaki merdivenden yukarıya çıkarak kayboldu.

Az sonra yanında tüvit elbiseli, iri yarı bir adamla birlikte geriye döndü.

«Size Dr. Gilchrist'i takdim edeyim, Mis... şey...»

«İsmim Miss Marple.»

Dr. Gilchrist:

«Demek Miss Marple sizsiniz?» dedi. Sonra ak saçlı kadını büyük bir ilgiyle süzdü.

Haile Preston, sessizce yanlarından uzaklaştı.

Dr. Gilchrist:

«Sizden söz edildiğini duydum,» dedi. «Dr. Haydock sizden bir hayli bahsetti.»

«Dr. Haydock çok eski bir dostumdur.»

«Orası kesin. Şimdi de Mr. Rudd'u görmek istiyorsunuz, değil mi? Sebep ne buna acaba?»

«Onu mutlaka görmem gerek.»

Dr. Gilchrist yaşlı kadını hayranlıkla süzdü.

«Ve onu görene kadar da sanırım buradan bir yere gitmeyeceksiniz, öyle mi?» dedi.

«Çok iyi bildiniz.»

Dr. Gilchrist:

«Bundan hiç şüphe etmiyorum,» dedi. «Öyleyse size Mr. Rudd'u neden göremeyeceğiniz için size mantıklı bir sebep göstereyim. Karısı dün gece uykusunda öldü.»

Miss Marple:

«Öldü mü?» diye hayretle sordu. «Nasıl öldü?»

«Fazlaca uyku hapı almış. Birkaç saat için bu haberin basına bile sızmasını sağlamaya çalışıyoruz. Bu sebeple bu haberi şimdilik sadece kendinize saklamanızı rica edeceğim?»

«Hiç merak etmeyin. Bir kaza mı dersiniz?»

Gilchrist: «Benim görüşüm yüzde yüz bir kaza olduğu şeklinde,» dedi.

«Ama bir intihar da olabilir.»

«Olabilir... fakat pek ihtimal vermiyorum.»

«Veya biri ona fazlaca uyku hapi yutturmuş olabilir mi?»

Gilchrist omuzlarını silkti.

«Çok, ama çok uzak bir ihtimâl. Sonra bir şey daha var,» diye ilâve etti. «Bunu ispat hemen hemen imkânsızdır.»

Miss Marple:

«Anlıyorum,» dedi. Derin bir nefes aldı. «Çok üzgünüm, fakat bu yeni durumdan sonra Mr. Rudd'la görüşmem çok daha önemli bir hal aldı.»

Gilchrist ona baktı:

«Burada bekleyin,» dedi.

23

Gilchrist içeri girerken Johnson Rudd başını kaldırıp baktı.

Doktor:

«Aşağıda yüz yaşına yaklaşmış gibi görünen yaşlıca bir hanımefendi var,» dedi. «Sizi görmek istiyor. Ne kadar olmaz dediysem dinletemedim. Yerinizde olsam kendisiyle görüşürdüm.»

Johnson Rudd oturduğu masanın başından başını kaldırıp baktı. Yüzü bembeyaz ve sinirleri de çok gergindi.

«Delirmiş mi ne?»

«Hayır. Aksine aklı tamamen başında.»

«Ama neden kalkıp ta onu... ah, peki, peki... yollayın gelsin. Ne önemi var artık?»

Gilchrist onun sözlerini başıyla onayladı, sonra odadan çıktı.

Johnson Rudd kapıdan içeriye girmiş, kendisine doğru yürüyen İnce yapılı yaşlıca hanımefendiye biraz da hayretle bakarak masasından kalktı:

«Beni mi görmek istediniz?» diye sordu. «Size ne gibi bir yardımım dokunabilir?»

Miss Marple:

«Karnızın ölümüne çok üzıldüm,» dedi. «Bu ölümün sizin için de büyük bir yıkım olduğunu

görüyorum. Çok önemli olmasaydı kesinlikle sizi rahatsız etmeye kalkışmaz veya gelip size baş sağlığı dilemezdim, bunu da iyice bilmenizi isterim. Fakat masum bir insanın daha fazla acı çekmemesi için mutlaka aydınlatılması gereken şeyler var, onun için geldim.»

«Masum biri mi? Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.»

Miss Marple:

«Söz konusu kişi Arthur Badcock'tur,» dedi. «Şu dakikada polis karakolunda, sorguya çekiliyor.»

«Karımın ölümü yüzünden mi sorguya çekiliyor? Ama bu saçma, son derece saçma bir şey. Arthur Badcock bizim evimizin yanından bile geçmedi. Karımı tanımazdı bile.»

Miss Marple:

«Sanırım Arthur Badcock karınızı tanıyordu,» dedi. «Bir zamanlar onunla evliydi.»

«Arthur Badcock mu? Ama... o... o... Heather Badcock'un kocasıydı. Ufak... ufak bir... hata!...» gayet nâzik bir af diler gibi bir sesle konuşuyordu. «Hata yapmıyor musunuz?»

Miss Marple:

«Arthur Badcock her ikisiyle de evlenmişti,» dedi. «Karınız çok genç yaşta, henüz beyaz perdeye geçmeden evvel onunla evlenmişti.»

Johnson Rudd, «Böyle şey olmaz!» *der* gibi başını salladı.

«Karım ilk izdivacında Alfred Beadle adında biriyle evlenmişti. Beadle da emlak işleriyle uğraşıyordu. Karakterleri birbirlerine uymamış, evlendikten çok az bir zaman sonra da ayrılmışlar.»

Miss Marple:

«Öyleyse Alfred Beadle ismini Arthur Badcock'a çevirmiş,» dedi. «Badcock şimdi burada da emlak işleriyle ilgileniyor.»

«Bana verdiğiniz bu haber son derece ilginç.»

«Hiçbir şeye romantik bir hava vermediğime veya hayâl falan kurmadığıma emin olun. Size söylediğim şey gerçeğin tam ifadesidir. Ufak kasabalarda böyle şeyler çok çabuk duyulur, bilirsiniz. Şehirlerde ise daha uzun zaman alır.»

Rudd: «Vallahi,» diye oyalandı. Ne diyeceğini bilemiyordu, sonra vaziyeti olduğu gibi kabullendi. «Peki, sizin İçin ne gibi bir şey yapmamı istiyorsunuz, Miss Marple?» diye sordu.

«Lütfen, köşkte ziyafet verdiğiniz gün sizin ve karınızın misafirleri karşıladığınız merdiven başına çıkmak ve orada durmak istiyorum,» dedi.

Johnson Rudd ona şüpheli bir şekilde baktı. Yoksa, bu kadın da sansasyon peşinde koşan biri miydi?

Fakat Miss Marple'ın yüzündeki ifade ciddî ve gayet soğukkanlıydı.

Rudd: «Neden olmasın, tabii,» dedi. «Madem istiyorsunuz. Benimle gelin.»

Öne geçerek Miss Marple'ı merdiven başına götürdü, sonra üst baştaki sahanlıkta yan yana durdular.

Miss Marple:

«Bantry'lerin burada oturdukları günlerden sonra köşkte büyük değişiklik yaptırmışsınız,» dedi. «Bu hoşuma gitti. Şimdi, izin verin de şöyle etrafıma bir bakayım. Masalar şuralarda duruyordu, tahmin ederim. Siz ve eşiniz de herhalde burada durmaktaydınız...»

«Burada karım duruyordu.» Rudd, ona karısı Marina Gregg'in toplantı günü konuk karşılamak amacı ile ayakta beklediği yeri gösterdi. «Konuklar şu merdivenden yukarı çıkıyorlardı. Karım her biriyle el sıkışıyor, sonra onları bana tanıştırıyordu.»

Miss Marple: «Eşiniz burada duruyordu,» dedi.

Sonra bir, iki adım atarak ziyafet günü Marina Gregg'in durmuş olduğu yerde durdu. Hiç kımıldamadan bir zaman orada son derece sessiz bir şekilde kaldı. Johnson Rudd onu gözetliyordu. Büyük bir hayret içindeydi, fakat aynı zamanda meraklanmıştı da. Miss Marple sanki sallıyormuş gibi sağ elini hafifçe yukarı kaldırdı, sonra sanki aşağıdan çıkanları görmek istermişçesine merdivenden aşağı baktı. Sonra bakışlarını dimdik tam karşıya çevirdi. Merdivenin tam yarı yerinde, duvarda kocaman bir tablo, ünlü İtalyan ressamın bir tablosunun kopyası asılıydı. Tablonun her iki tarafında daracık pencereler vardı, 'bir tanesi bahçeye, diğeri de tavlaların nihayetine ve rüzgâr istikametini gösteren saç horozdan tarafa bakıyordu. Fakat Miss Marple bunların hiçbirine bakmıyordu. Gözleri doğrudan doğruya tabloya dikilmişti.

Miss Marple:

«Tabii, insan ilk defasında daima doğrusunu işitir,» dedi. «Mrs. Bantry bana karınızın o gün şu tabloya hayretle baktığını ve «donakaldığını» söylemişti.» Tablodaki Madonna'nın kırmızı ve mavi elbiselerine baktı. Madonna başını hafifçe geriye atmış, kolları arasında tutarak havaya kaldırdığı yavrusuna gülerek bakıyordu. Miss Marple: «Bu Giacomo Bellini'nin meşhur «Gülen Madonnası'dır,» dedi. «Dinî bir havası var, fakat aynı zamanda da bebeğiyle birlikte mutlu bir anneyi gösteriyor, öyle değil mi, Mr. Rudd?»

«Vallahi aşağı yukarı öyle.»

Miss Marple:

«Şimdi anlıyorum,» dedi. «Şimdi her şeyi çok iyi anlıyorum. Olay son derece basit, değil mi?» Bunları sorarken Rudd'a baktı.

Aşağıdaki kapının zili çaldı.

Johnson Rudd: «Hayır, anlayamıyorum,» dedi. «Hiç anlamıyorum.» Merdivenden aşağıya baktı. Alt kattan bir takım sesler geliyordu.

Miss Marple: «Bu ses yabancı değil,» dedi. «Müfettiş Craddock¹ un sesi, değil mi?»

«Evet, Müfettiş Craddock sanırım.»

«O da sizi görmek istiyordu. Şayet yanımıza gelirse kızmazsınız, değil mi?»

«Neden kızayım? Sizin düşüncelerinize inansada inanmasada...»

Miss Marple:

«Bana kalırsa benim düşüncelerimi benimseyecektir,» dedi. «Artık kaybedilecek fazla vaktimiz yok, değil mi? Her şeyin nasıl olduğunu anlamamız gereken yere geldik.»

Johnson Rudd: «Bunun basit bir şey olduğunu söylemiştiniz demin galiba,» dedi.

Miss Marple: «O kadar basit ki, insanın onu kavrayabilmesi imkânsızdı,» dedi.

Tam o anda evin yeni uşağı merdivenden yukarı çıktı.

Bir, iki saniye sonra Dermott Craddock merdivenden göründü.

Miss Marple'ı görünce: «Siz buradasınız **ha?**» **dedi. «Buraya nasıl gelebildiniz?»**

Miss Marple: «İnch'in arabasıyla geldim,» dedi.

Miss Marple'ın hemen arka tarafında bulunan Johnson Rudd merak içinde eliyle hafif hafif alnına vurup duruyordu. Dermott Craddock başını salladı.

Miss Marple: «Mr. Rudd'la konuşuyorduk,» dedi, «kendisine...

Miss Marple kısa bir süre durakladıktan sonra devam etti.

«Öyleyse rahatça konuşmamızda bir engel yok,» dedi. «Tabii, konuşmak için bir odaya da çekilebiliriz, fakat ben burada konuşmayı tercih ederim. Burada o ilk olayın geçtiği yerde bulunuyoruz ki, burada durunca her şeyi anlamamız çok daha kolay olur.»

Johnson Rudd: «Burada verilen ziyafet gününden, Heather Badcock'un zehirlendiği günden bahsediyorsunuz sanıyorum,» dedi.

Miss 'Marple kısa bir süre durakladıktan sonra devam etti:

«Evet,» diye cevap verdi. Yani insan bu sahneye ve olanlara belirli bir açıdan bakınca her şey son derece basit görünüyor demek istiyorum. Her şeyi Heather Badcock'un karakteri belirledi, rotayı onun yapısı çizdi. Heather'in başına er veya geç bir gün öyle bir şey geleceği belliydi.»

Rudd:

«Ne demek istediğinizi anlayamıyorum,» dedi. «Daha doğrusu hiçbir şey anlamıyorum.»

«Evet, durumu biraz açıklamam gerek. Anlıyorsunuz ya, dostum Mrs. Bantry -ki o gün buradaydı- burada sahneyi bana tarif etti, gençliğimde çok tutulan bir şiirden bir bölüm okudu. Şiir Lord Tennyson'un «Leydi Shalott» adlı şiirindendi.» Sesinin tonunu biraz yükseltti:

«Ayna bir baştan ötekine kırıldı.

Leydi Shalott

«Lanet benim üzerime,» diye haykırdı.

«Mrs. Bantry buradaki olayları önceden görmüştü veya gördüğünü sanmıştı. Aslında ise şiir aklında yanlıış kalmış, çünkü lanet yerine kıyamet dedi... Belki de bu şartlar altında daha iyi bir kelime bu. Mrs. Bantry, karınızi Heather Badcock'la konuşurken gördü ve Heather Badcock'un karınıza hitap ettiğini gördü, sonra karınızın yüzünde o kıyamet habercisi bakışı gördü.»

Rudd: «Bu konuyu daha evvelce de birçok defalar tekrarlamamış mıydık?» dedi.

Miss Marple:

«Evet, ama bir kere daha tekrarlanmamız gerekiyor,» dedi. «Karınızın yüzünde o ifade vardı ve o anda da Heather Badcock'a değil, şu tabloya bakıyordu. Ellerinin arasında tuttuğu yavruyu havaya kaldırmış, kahkahalarla gülen mutlu anneye. Yanlıışlık şuradaydı, Marina Gregg'in yüzündeki ifade kıyamet habercisi bir ifade olmasına rağmen, yaklaşan kıyamet onun kıyameti değildi. Kıyamet Heather Badcock'un başına kopacaktı. Heather çok seneler önce olmuş bir olaydan bahsetmeye ve böbürlenmeye başladığı anda kendi ölüm emrini kendi elleriyle imzalamıştı.»

Dermott Craddock:

«Biraz daha açık konuşabilir misiniz?» dedi.

Miss Marple ondan tarafa döndü:

«Tabii, konuşurum. Bu anlatacağım konu hakkında siz hiçbir şey bilmiyorsunuz. Bilemezsiniz, çünkü Heather Badcock'un aslında Marina Gregg'e söylemiş olduğu sözleri kimse size anlatmadı.»

Dermott:

«Ama bana anlattılar,» diye itiraz etti. «Hem de kaç defa başından sonuna kadar anlattılar. Kaç kişi ifade verdikleri sırada onun sözlerini tekrarladı.»

Miss Marple: «Evet, tekrarladılar,» dedi, «fakat bilmiyorsunuz, çünkü Heather Badcock anlatmadı size onu.»

Dermott: «Ben olay yerine geldiğimde ölmüş olduğu için bana anlatamazdı,» dedi.

Miss Marple:

«Tabii,» diye onun sözlerini onayladı. «Sizin bütün bildiğiniz, onun hasta olduğundan ve hasta olmasına

rağmen yatağından kalkıp Marina Gregg'in gelişi şerefine verilen bir ziyafete gittiğinden ve orada Marina ile tanışıp onunla konuştuğundan ve kendisinden bir imza istediğinden ve Marina Gregg'in de ona istediği imzayı verdiğinden ibaretti.»

Craddock, hafif bir sabırsızlıkla:

«Biliyorum,» dedi. «O cümleyi hep dinledim.»

Miss Marple:

«Fakat asıl önemli bir cümleyi dinlemediniz, dedi, «çünkü kimse onun önemini kavrayamadı. Heather Badcock, Marina Gregg geldiğinde hasta yatmakta olduğunu... hastalığının da Alman kızamığı olduğunu söylemişti.»

«Alman kızamığı mı? Ne ilgisi var o hastalığın konumuzla?»

Miss Marple:

«Aslına bakacak olursan çok hafif bir hastalıktır,» dedi. «Hattâ insan o hastalığı geçirmekte olduğunu bile pek fark etmez. Ciltte hafif bir kırmızılık oluşur, ama bu kırmızılığı pudrayla gizlemek mümkündür, bir parça ateş yükselir, fakat fazla değil. İnsan kendini istediği anda evinden dışarı çıkıp toplum arasına karışabilecek kadar iyi hisseder. Tabii, bütün bunları yinelemekten gayem Alman kızamığının insanların pek üzerinde durmadıkları bir hastalık olduğunu anlatmak için. Örneğin, Mrs. Bantry konuşurken, Heather Badcock'un sadece hasta olup yatağa düşmüş olduğunu söyledi ve onun hastalığının da su çiçeği olduğunu anlattı. Mr. Rudd ise aynı konuşmayı naklederken onun gribe yakalanmış olduğunu söyledi, ama tabii onu kasten grip diye anlattı. Bana gelince, ben, Heather Badcock'un Marina Gregg'e hastalığının Alman kızamığı olduğunu söylediğini ve buna rağmen yatağından kalkarken onu görmeye gelmiş olduğunu anlattığını biliyorum. Ve bütün bu olayın düğümü de işte burada çözülüyor, çünkü bildiğiniz gibi Alman kızamığı son derece bulaşıcı bir hastalıktır. Kişiden kişiye kolayca geçebilir. Ayrıca bu 'hastalığın da hatırlamanız gereken başka bir özelliği vardır. Bir kadın... şey...» Miss Marple sonraki cümleyi çok utangaç bir tavırla söyledi, «... hamileliğin ilk dört ayı içinde bu hastalığa yakalanırsa hastalık çocuk üzerinde çok kötü etkiler yapabilir. Ana karnındaki bir çocuğun kör ya da zayıf olarak doğmasına neden olabilir bu kızamık.»

Johnson Rudd'a döndü:

«Yanılmıyorsam, Mr. Rudd, eşiniz akli dengesi bozuk bir bebek dünyaya getirmiş ve bunun üzerine de geçirdiği şoktan hiçbir zaman tam olarak kurtulamamıştı. Bütün ömrü boyunca hep bir bebek istemiş ve nihayet o bebek doğduğu zaman da büyük bir hayal kırıklığına uğramıştı. Bu acı olayı eşiniz hiçbir zaman unutmadı, onu unutmasına hiçbir zaman izin verilmedi ve tıpkı kanserli bir yara gibi o facia da bir fikri sabit şeklinde hep için için onu kemirdi, durdu.»

Johnson Rudd:

«Çok doğru bu,» dedi. «Marina gebeliğinin ilk aylarında Alman kızamığına yakalandı. Bunun üzerine, kendisini muayene eden doktor yavrusunun akli dengesinin bozuk doğmasının bu kızamık yüzünden olduğunu söyledi. Yoksa çocuğun akli durumunda bozukluk olması annesinden veya babasından

kalıtsal olarak geçmiş bir şey değildi. Doktor ona bunu söyleyerek kendisine yardım etmek istedi, ama bunun ona pek bir yardımı olduğunu sanmıyorum. Bu hastalığın nasıl, ne zaman veya kimden gelmiş olduğunu da hiçbir zaman anlayamadı.»

Miss 'Marple:

«Gerçekten yle,» dedi. «Bunu hiçbir zaman anlayamadı. Ta o davet günü öğleden sonra tamamen yabancı olduğu bir kadın gelip şu merdivenden yukarıya çıkarak kendisine acı gerçeği söyleyene kadar... 'Hem dahası var. Üstelik kadın yapmış olduğu şeyi ona deta gururla anlattı. Cildindeki kırmızılıkları makyajla gizleyerek yatağından hasta hasta kalkarak, çok beğendiği yıldızı görmeye gidip ondan bir de 'hâtırâ imzası almayı başarmayı büyük bir başarı ve cesaret eseri sanıyordu. Bütün hayatı boyunca herkese böbürlenerek anlatmıştı bu hikâye. Heather Badcock'un kötü bir düşüncesi yoktu. Hayatında hiçbir zurnan kimseye kötülük etmeyi aklından geilmemişti, fakat şurası da muhakkak ki, Heather Badcock (ve benim eski dostum Alison Wilde gibileri) iyi kalpli olmadıkları için değil -çünkü gerçekten altın kalplidirler- fakat gösterdikleri ilginin başka insanlar üzerinde nasıl bir etki yapabileceğini hesaplamadıkları için, başkalarına çok büyük kötülükler edebilirler. Heather yaptığı bir hareketin kendi için ne anlam ifade ettiğini daima düşünür, fakat onun başka biri için nasıl bir anlam ifade edebileceğim" bir saniye bile aklından geçirmezdi.»

Johnson Rudd başıyla bu sözleri kibarca onayladı.

«Yani anlıyorsunuz ya, sırf kendi geçmişine ait basit bir olay yüzünden öldü. O anın Marina Gregg için ne demek olduğunu bir düşünün. Mr. Rudd durumu çok iyi anlıyor sanırım. Marina, kurbanı olduğu bu facianın sebebi olan kişiye karşı yıllarca sonsuz bir kin ve nefretle dolu olarak yaşamıştı. Sonra birdenbire o hayatını değiştiren kişiyle burada, şu merdiven başında yüz yüze geliverdi. Üstelik o kişinin çen, mutlu ve kaygısız bir insan olması Marina'yı deliye çevirdi. Bu kadarına dayanamadı. Eğer sakinleşecek, normal düşünecek kadar zaman olsa idi, belki netice bambaşka olurdu... ama Marina kendisine böyle şeyler için hiç zaman bırakmadı. Mutluluğuna engel olmuş, yavrusunun zekâsını ve sağlığını bozmuş olan kadın karşısındaydı. Onu cezalandırmak istedi. Onu öldürmek istedi. Ve ne yazık ki, onu öldürmek için de hemen elinin altında bir araç vardı. Marina yanında o çok iyi bilinen ilâtan, Calmo'dan bol miktarda taşırdı. Zehirli olduğu için alınırken çok dikkat edilmesi gereken bir ilâtı Calmo, fazla alındığı zaman çok tehlikeli olabilirdi. Marina aklından geçen cinayet hazırlığını çok kolayca yaptı. İlâcı kimseye sezdirmeden kendi kokteylinin içine döktü. Etraftan onun kendi kadehine ilâç koyduğunu gören olduysa bile bu kimsenin dikkatini çekmemişti, çünkü etrafındakiler onun sinirlerini teskin için ikidebir el altında bulunan herhangi bir şeyin içine o ilâtan koyduğunu kimbilir kaç defa görmüşlerdi. Bu yüzden dikkat bile etmediler onun hareketlerine. Yalnız bir tek kişinin onu görmüş olması mümkündü, fakat bunu da pek sanmıyorum. Miss Zielinski bana kalırsa onun ikisine ilâç koyduğunu görmedi, onunki sadece bir tahmindir. Marina Gregg kokteyl kadehini masanın üzerine bıraktı, sonra Heather Badcock'un koluna öylesine kurnazca bir şekilde dokundu ki, Heather Badcock elindeki içkiyi elbisesinden aşağıya döktü. İşte bilmece unsuru olaya bu noktada karıştı. Buna da sebep o anda olayı görenlerin sıfatları yerinde kullanmayı bir türlü becerememeleridir.»

Sonra Dermott'a döndü:

«Bu, bana o size anlattığım oda hizmetçisini o kadar hatırlatıyor ki,» diye ekledi. «Ben sadece o konuda Gladys Dixon'un Cherry'ye söylediklerini dinledim. O sözler Heather Badcock'un elbisesinin üzerine dökülmüş kokteylin o elbisenin kumaşını lekelemiş olması dolayısıyla bir endişeyi anlatıyordu.

Gladys Dixon'a en garip gelen, Heather Badcock'un içkiyi elbisesinin üzerine bile bile dökmüş olduğunu söylemesiydi. Fakat Gladys'in olayı anlatırken «o» diye bahsettiği Heather Badcock değil, Marina Gregg'di. Yani Gladys, Marina'nın, Heather'in içkisi, onun elbisesinin üzerine kasten döktürmüş olduğunu görmüştü. Gladys, «Onu kasten yaptı» diyordu. Yani Marina, Heather'in koluna kasten çarpıp onu sallamış. Bir kaza falan değil bu, çünkü kesin bir karar sonunda yapmış bunu. Bildiğimiz 'bir şey varsa, o da Marina'nın anlattığımız olay sırasında Heather'in hemen yanı başında durmakta olmasıdır, çünkü içki döküldükten sonra bir bezle hem Heather'in elbisesini, hem kendi elbisesini bizzat silmiş, sonra da kendi içkisini Heather'in eline tutuşturmuş.» Miss Marple sözünün burasına gelince, düşünceli, «Gerçekte tasarlanmış bir cinayetten başka bir şey değildi bu,» dedi. «Çünkü bu cinayet bir anda verilen bir karar üzerine ve hiç düşünmeden işlendi. Marina, Heather Badcock'un ölmesini istiyordu. Birkaç dakika sonra da Heather Badcock ölmüş bulunuyordu. Belki de yaptığı şeyin ne derece ciddi bir şey olduğunu farkında bile değildi. Ne tehlikeli bir oyun oynadığının Sik anda farkında değildi. Fakat az sonra ne yapmış olduğunu anladı. Büyük bir korkuya kapıldı. Birinin kendisini kadehine zehirli ilâç koyarken, sonra Heather'in koluna kasten çarparken görmüş olmasından ve o kişinin meydana çıkıp ta kendisini Heather Badcock'u zehirlemekle suçlamasından korktu. Bu çıkmazdan kurtulmak için bir tek yol gördü. Cinayetin kendisini öldürmek için tertiplenmiş olduğunda, asıl kurbanın kendi olduğu konusunda ısrar etmek. O fikri ilk defa doktoruna söyledi. Ve doktora bu sözlerini kocasına duyurmamasını rica etti, çünkü kocasını böyle bir oyunla aldatmaya imkân olmadığını biliyordu. Ondan sonra da şüpheyi kendisinin üzerinden başka tarafa çekebilmek için akıllara durgunluk verecek şeyler yaptı. Kendisine katil tarafından kaleme alınmış süsünü verdiği bir takım tehdit mektupları hazırladı, sonra onları kimsenin göremeyeceği yerlerde ve hiç beklenmedik zamanlarda bulduğunu söyledi. Stüdyoda bir gün kasten kendi kahve fincanına zehir koydu. Yaptığı şeyler çok basitti fakat ancak vaziyete onun açısından bakan biri durumunu anlayabilirdi. Yalnız bir tek kişi onun bütün 'bu çevirdiği oyunları biliyordu.»

Miss Marple başını çevirerek Johnson Rudd'a baktı.

Mr. Rudd:

«Bu anlattıklarınız, tabii, kafanızın eseri olan garip düşüncelerden ibaret,» dedi.

«İsterseniz bu anlattıklarımı siz garip sayabilirsiniz,» dedi. «Fakat gerçeği söylemekte olduğumu gayet iyi biliyorsunuz, değil mi, Mr. Rudd? Biliyorsunuz, çünkü Marina'nın oynadığı oyunu ilk başından beni biliyordunuz. Biliyordunuz, çünkü o Alman kızamığı hastalığından konuşulduğunu duydunuz. Fakat karınızı neden ve kimden ve ne derece korumanız gerektiğini bilemediniz. Bunun, sadece bir cinayeti örtbas etmek, pekâlâ kendi ölümüne kendi sebep olmuş diyebileceğiniz bir kadının ölümünü örtbas etmekten ibaret olmadığını, asıl meselenin çok daha büyük olduğunu düşünmediniz. Fakat o ilk ölüm olayını daha başka ölüm olayları izledi... Guiseppe öldürüldü, evet o bir şantajcıydı, fakat ne olursa olsun bir insandı. Onu Ella Zielinski'nin ölümü takip etti. O kızcağıza da çok düşkündünüz yanılmıyorsam. Onları Marina öldürdü. Yine de siz Marina'yı korumak için her çılgınlığı yapacak haldeydiniz. Onun etrafa daha fazla zarar vermesini önlemek için ne mümkünse yapmaya karar verdiniz. Bütün istediğiniz onu sapasağlam buralardan uzaklarda bir yere götürebilmekten ibaretti. Başka bir şey olmaması için onu devamlı göz altında tutuyordunuz.»

Miss Marple durakladı, sonra Johnson Rudd'a biraz daha yaklaşarak elini zarif bir hareketle onun kolunun üzerine koydu:

«Sizin adınıza son derece üzgünüm,» dedi. «İnanın çok üzgünüm. Ne kadar acı çektiğinizi biliyorum.

Marina'yı çok seviyordunuz, değil mi?»

Rudd yüzünü hafifçe öbür tarafa çevirdi:

«Bunu,» dedi, «Artık bilmeyen yok sanırım.»

Miss Marple, nazikçe.

«Çok güzel bir kadındı,» dedi. «Pek az insanda bulunabilen bir özelliğe sahipti. Sevmesini ve nefret etmeyi bilen bir kadındı, fakat dengesizdi. Gerçekten Marina, geçmiş bir türlü unutamıyordu. Geleceği göremiyor, onu yalnız istediği gibi görüyordu. Marina büyük bir artist, olağanüstü güzel, fakat son derece mutsuz bir kadındı. O çevirdiği filmde İskoçya Kraliçesi Mary'yi ne denli başarılı canlandırmıştı. Onu ömrüm boyunca unutamayacağım.»

Merdivende birdenbire Çavuş Tiddler göründü.

Müfettiş Craddock'a:

«Affedersiniz, efendim,» dedi, «Sizinle bir dakika görüşebilir miyim?»

Craddock ona doğru döndü; sonra Johnson Rudd'a bakarak:

«Hemen döneceğim,» dedi, sonra merdivene doğru yürüdü.

Miss Marple, onun arkasından:

«Zavallı Arthur Badcock'un bu işlerle hiçbir ilgisi yoktu, bunu unutmayın,» diye seslendi. «Arthur köşkteki davette senelerce evvel evlenmiş, fakat, çok geçmeden kaybetmiş olduğu genç kızı uzaktan olsun görmek umuduyla gelmişti. Marina'nın onu tanımadığını da söylemeliyim.» Sonra Rudd'a döndü: «Tanıdım mı yoksa?»

Rudd «hayır» anlamında başını salladı:

«Tanıdığını sanmıyorum. Bana bu konuda tek kelime dahi söylemedi.» Düşünceli bir şekilde, «başka bir yerde ve zamanda da karşılaşmış olsalardı onu tanımazdı,» diye de ekledi.

Miss Marple:

«Sanırım tanımazdı,» dedi. «Ne olursa olsun, Arthur Badcock hiçbir zaman onu öldürmeyi aklından geçirmedi. Tamamen suçsuzdur.» Sonra merdivenden inmekte olan Dermott Craddock'un ardından: «Bunu unutmayın,» diye seslendi.

Craddock:

«Mr. Badcock için hiçbir tehlike söz konusu değil,» dedi. Fakat Miss Marina Gregg'in ilk kocası olduğunu öğrendiğimiz zaman kendisini sorguya çektik. Onun için sen kendini hiç üzme, Jane Teyze,» diye hafifçe mırıldandı, sonra hızla merdivenden aşağı indi.

O zaman Miss Marple, Johnson Rudd'a döndü. Rudd, bakışları çok uzaklarda, sanki taşlaşmış gibi merdiven başında duruyordu.

Miss Marple:

«Şimdi onu görmeme izin verir misiniz?» dedi.

Johnson Rudd bir, iki dakika düşündü, sonra başıyla olumlu bir işaret yaptı.

«Evet, onu görebilirsiniz... Onu... o kadar iyi anlamışsınız ki.»

Döndü, Miss Marple da onu takip etti.

Rudd, Miss Marple'ın önünden büyük yatak odasına girdi, sonra perdeleri hafifçe yana çekti.

Marina Gregg, büyük bir istiridyeyi andıran karyolasının ortasında bir inci gibi yatıyordu... gözleri kapalı, elleri de göğsünün üzerinde çaprazlanmıştı.

Miss Marple, «Leydi Shallott kendisini Camelot'dan aşağı götüren kayığın içinde de nasıl yattıysa öyle yatıyor,» diye düşündü. Ve şurada, yanı başında duran kaba hatlı, çirkin suratlı erkek te aslında modern bir Sir Lancelot sayılabilirdi.

Miss Marple, nazikçe: «Marina çok fazla ilâç alarak hayatına son vermekle çok akıllıca bir iş yaptı,» dedi. «Onun için kalan tek kurtuluş yolu ölümdü. Evet... En akıllıca işi yaptı fazla miktarda ilâç almakla... yoksa... biri vermiş olabilir mi ona ilâcı?»

Johnson Rudd'un gözleri Miss Marple'ın gözlerine dikildi, fakat

hiçbir şey söylemedi.

Sonra kesik kesik konuşmaya başladı: «Marina... o kadar güzeldi... ve o kadar acı çekti ki...»

Miss Marple bakışlarını tekrar yatağın üzerinde hareketsiz yatan

vücuda çevirdi.

Sonra o şiirin son mısralarını hafifçe mırıldandı:

«Ve 'çok güzel bir yüzü var,' dedi.

Tanrı ona bütün zarafetini vermiş

Huzur içinde yatsın Leydi Shallott.»

S O N